

38760.

K. k. Studienbibliothek Laibach

III Mh.

Glej! dekla sem Gospodova!

Luk. 1. 38.

ŠMARNICE

Marija Devica najmodrejša

Zbral in uredil

Andrej Šimenec

župnik v Retečah.

030050023

Ljubljana 1908.

Založila „Katoliška Bukvarna“ v Ljubljani.

Tiskala „Katol. tiskarna“,

*V natisek je dovolil preč. knezoškofijski ordinarijat
ljublanski z dne 30. avgusta 1906, št. 3982.*

Predgovor.

Kadar odleze pusta zima in nastopa ljuba spomlad z gorkimi solničnimi dnevi, se vzbuja vsa narava iz trdega spanja k novemu življenju; zopet se oglasijo ptice pevke, in pestre cvetlice poženo iz ozebljih tal ter napolnjujejo z lepimi cveti in duhom vso zemljo. Vse vstaja k novemu življenju. Pa kakor se godi v naravnem, enako tudi v dušnem kraljestvu! — Vsaka verna duša se premlaja in vstaja k novemu duhovnemu življenju ob mili spomladi, saj jo vsaka travica spominja oživljajočega in mogočnega Stvarnika, ter jo sili misliti na premodrega Boga, Ga občudovati in moliti; pa ravno tako jo spominja tudi na prečisto Devico in Mater Njegovega Sina, na skrivnostno rožo, preblazeno Devico Marijo! Zopet se proslavlja po širnem svetu Marija-Kraljica majnikova; zopet se časti Ona kot vzor najlepšega krščanskega življenja, zopet se obnavljajo njej v čast spomeniki po krasnih cerkvah in domačih hišah, ter se tako spolnjujejo njene preroške besede: »Odslej me bodo poveličevali vsi narodi!« — Nebeški Kraljici želim tudi jaz skromen spominek postaviti. Zbral in uredil sem za vsak dan meseca maja premišljevanja o njenem življenju na zemlji (od 2. — 28. d.)

o njenih besedah, čednostih, in o njenem poveličanju po smrti (27. in 28. d.), ter temu spomeniku dal ime: **Devica najmodrejša!**

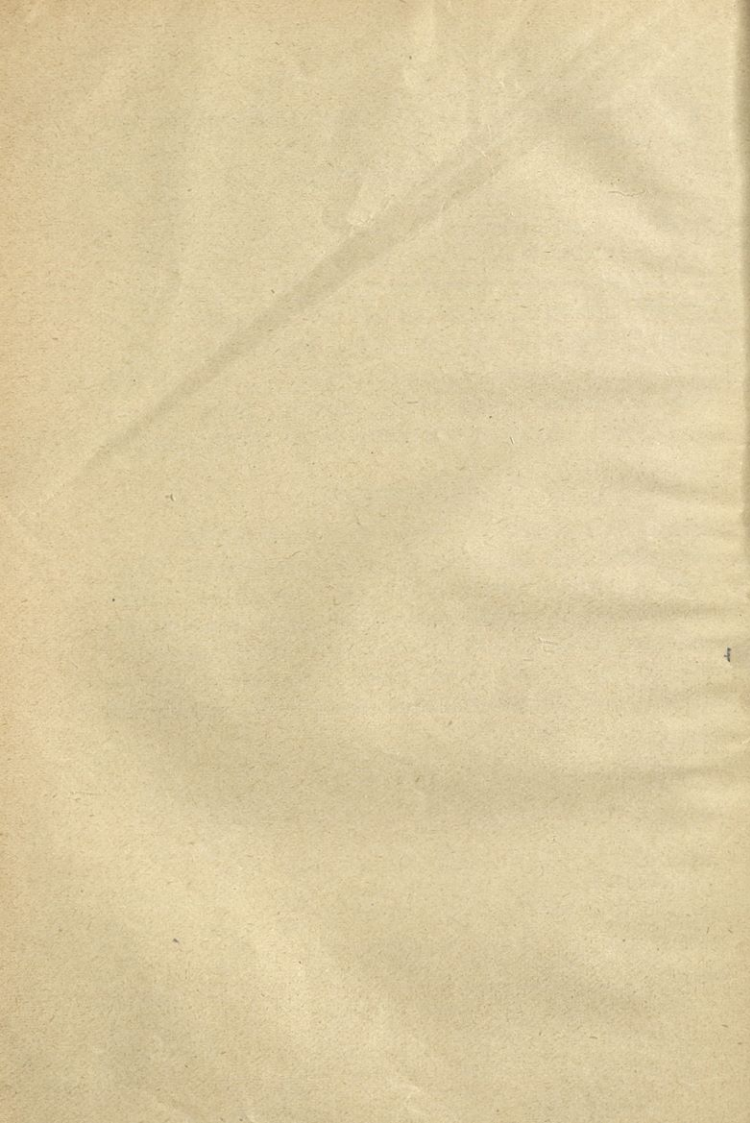
Naj roma ta knjižica po širji domovini Bogu in Materi Njegovi v čast, ter vnema častite brave in poslušavce k boljšemu spoznanju k večji ljubezni, k vrednemu češčenju, k zvestemu posnemanju in k srčni hvaležnosti do Marije vselej Device in Matere vsega krščanskega svetá, ter jim pomaga k zveličanju!

O sveta Marija, Mati božja, prosi za nas grešnike sedaj in ob naši smrtni uri!

Pripomnja:

»Poslušen določbi papeža Urbana VIII. izjavljam: Zgodbam, o katerih poročajo Šmarnice 'Devica najmodrejša', pa jih cerkvena oblast ni preiskala, dajem samo toliko vere, kolikor je gre človeški resnicoljubnosti: tega, kar je Bog posebej razodel privatnim osebam, nimam za verske resnice, vse pa prepuščam sodbi svete katoliške cerkve «

A. Š.

1. dan.

Marija — Devica najmodrejša.

Kralju Salomonu se Bog v sanjah prikaže in mu veli: „Prosi si kar hočeš, da ti dam.“ Salomon pa prosi Gospoda: „Daj tedaj svojemu alapcu podučljivo srce, da more soditi tvoje ljudstvo in razločevati med dobrim in hudim.“ In vseč je bila ta prošnja Gospodu in mu reče: „Ker si prosil take reči, in si nisi prosil veliko duš, ne bogastva, in ne smrti svojih sovražnikov, temveč si prosil modrosti in razumnosti, glej, storil ti bom po tvojih besedah, in ti dal modro in razumno srce tako, da nihče pred teboj ni bil tebi enak, in tudi za teboj ne bo vstal. Pa tudi česar nisi prosil, ti bom dal, bogastvo namreč in slavo, da nikogar ni bilo tebi enacega med kralji vse poprejšnje dni.“ (II. Kralj. 3. 5—14).

— In Bog je res dal Salomonu tako modrost in slavo, kakršne ni imel nobeden njegovih prednikov. — Kakor pa je Bog bogato obdaril Salomona z modrostjo in slavo, tako in še v obilnejši meri je obdaril Marijo s toliko modrostjo in slavo, da preseže vse Evine otroke, kakor preseže solnce na svetlobi vse druge zvezde, da pred njegovim vzhodom vse otmné in obledé. Marijina modrost je prava bleščeča luč, ki nam razsvitluje pot v nebesa, in nas uči Bogu dopadljivo živeti. Zato jo sv. cerkev po pravici imenuje „Devico najmodrejšo“, „sedež modrosti“, in Mater „dobrega sveta“. Marijo, Devico najmodrejšo, hočemo tudi mi v letošnjih Šmarnicah premišljevati, se od nje modrosti učiti in jo posnemati!

Modrosti si mnogi želé, toda ne vsi enake. Razločiti je treba dvojno modrost, kateri sta si sicer sestrici po imenu — ne pa po rojstvu. Prva je v nebesih doma, pravi se ji nebeška modrost, druga je pa na svetu doma, in se imenuje posvetna modrost. Posvetni ljudje le svetno modrost čislajo in želijo, toda prava modrost je le ona, ki je iz nebes, in je lastna otrokom svetlobe. Mi si ne smemo tolikanj želeli svetne modrosti, ker je le-ta večkrat pred Bogom — norost, — pač pa si moramo želeli nebeške modrosti, in te se učimo od Marije Device najmodrejše, če hočemo biti vredni sinovi in hčere Marijini. „Blagor človeku, ki najde modrost, ona je boljša, kakor zlato in srebro, dražja, kot vse bogastvo,

z njo se ne more primerjati ne bogastvo, ne čast, ne dolgo življenje!“ (Prip. 3. 13—).

V čem pa obstoji prava nebeška modrost? Prava modrost je, da si želimo, in se z vso močjo prizadevamo, le Bogu dopasti, Bogu služiti, ter si tako večno zveličanje pridobiti. „Začetek modrosti je — strah božji.“ (Modr. 1. 1.) — Mojzes je rekel Izraelcem (V. Mojz. 4. 6.): „Spolnujte zapovedi, in ravnajte se po njih, to vam bo vaša modrost, in razumnost vpričo vseh narodov!“ —

Prava modrost nas uči tedaj bolj skrbeti za nebeško, nadzemeljsko, — kot za posvetno; za večno bolj — kot za časno; za potrebno bolj, kot za nepotrebno, kakor je Zveličar rekel: „Le eno je potrebno, iščite pred vsem božje kraljestvo in njegove pravice, vse drugo se vam bo privrglo!“ (Mat. 6. 33.) — Ta modrost se pa razodeva na tri načine, in sicer 1. v skrbi za dušno lepoto in zveličanje; 2. v pametnem gospodarstvu s časnim blagom in 3. v dostojnem občevanji z bližnjim. V tem trojnem pomenu nam je Marija učiteljica vse modrosti. Poglejmo toraj nanjo — kako?

1.

Marija je najprej in najbolj skrbela za dušno lepoto in zveličanje, in sicer tako, da je a) modro čula nad seboj. Že v zgodnji mladosti obljudi Bogu deviško čistost, ker je spoznala, da je deviški stan boljši in višji od zakonskega. V tiho

samoto jeruzalemskega templja se podá, da bi ondi ložje skrbela za dušno lepoto, za čistost in nedolžnost. Še celo v tisti srečni uri, ko jo angelj Gospodov pozdravi rekoč: „Bodi pozdravljena Marija, milosti polna, Gospod je s teboj, blagoslovljena si med ženami“, se prestraši, in premišlja, kakšno bi bilo to pozdravljenje, in še le ko spozna, da za njeno čistost ni nevarnosti, izreče pomenljive besede vdanosti v božjo voljo: „Dekla sem Gospodova, — zgòdi se mi po tvoji besedi!“ — b) Kako skrbna je bila za svojo dušno lepoto, nam spričuje tudi njena vnema za poslušanje božje besede, kakor nam to sv. evangelij o njej potrjuje, ko hvali Marijo, da je besedo božjo poslušala in jo ohranila v srcu, in kar pohvali tudi Sin božji, rekoč: „Srečni so, ki besedo božjo poslušajo in jo ohranijo!“ — c) Svojo skrb za dušno lepoto in zveličanje je slednjič Marija s tem pokazala, da je po slišani in spoznani božji besedi tudi živela. Zvesto je živela Marija po božjih zapovedih vse dni svojega življenja in si nabirala dobrih del za nebesa kot najmodrejša Devica! —

2

Pravo modrost, katere se moramo učiti od Marije, nam je ona nadalje pokazala s tem, da si je vse za časno življenje potrebno po poštenem potu pridobivala, prav obračala in tudi v pomankanju potrpela. — 1. Marija je

sicer revno in ubožno živela, toda s pridnimi in poštenimi rokami si je toliko prislužila, da ji stradati ni bilo treba; njene roke so bile proste in čiste vsake krivice, po krivih, grešnih in zvičajnih potih si bogastva ni iskala, pa ga tudi ni želela, vedela je, da je boljši kos suhega kruha z dobro vestjo, kot pečenka z grehom pridobljena, vedela, da je bolj modro se s preprosto rašovino oblačiti in poštenost ohraniti, kot pa v svili hoditi, in svojo dušo z grehom obtežiti. 2. Marija je z svojim premoženjem modro gospodinjala in ga z reveži rada delila. Izročilo nam pove, da je še celo darove sv. treh Kraljev večinoma med siromake in uboge pastirčke razdelila in si rajše zlato dobrih del telesnega usmiljenja za večnost hranila kot zemeljsko zlato! 3. Pa Marija je znala v revščini in pomankanju tudi trpeti. V revščini živi in ne hrepeni po bogastvu in časti svojih prednikov kralja Davida ali Salomona; v revščini se nahaja, pa se ne pri- tožuje, — in je v svoji revščini bogata, ker je za- dovoljna, in jo dobra vest z sladkostjo napaja! —

3.

Pravo nebeško modrost, katere se od Marije učimo, nam je pa ona slednjič pokazala v občevanju z bližnjim. — 1. Bila je Marija lju- bezniva, prijazna, postrežljiva do vsacega; pri- zanesljiva in odpustljiva do svojih zaničevalcev, do nespametnih, hudobnih in sirovih ljudi, ker

je bila sama premodra; ni jim grozila, se nad njimi togotila, jezila, šibe božje nad nje klicala, temveč za njihovo poboljšanje in pravo spoznanje Boga prosila! — 2. Marija je sicer malo govorila; le nekaj malo Marijinih besedi so nam evangelisti zapisanih pustili, pa te so tako pre-mišljene in visoke modrosti, da jih občudujejo vsi narodi do skrajnih krajev zemljê! Taka je bila modrost Marijina v življenju! —

Sv. pismo stare zaveze nam našteva veliko modrih mož in ženâ. Hvali Abrahamovo modrost, ker je trdno veroval in zaupal božjim obljubam; hvali Jobovo modrost, ker je v hudem trpljenju in poskušnjah poveličeval in hvalil božje ime; hvali Jožefovo modrost, ker je v rodovitnih letinah žitnice napolnil za slabe in nerodovitne letine, in Egipčane in sosednje dežele rešil, da niso lakote poginili. Na široko in daleč je slovela Salomonova modrost, da je celo kraljica iz Sabe prišla poslušat in občudovat njegovo modrost. Hvali modrost Nabalove žene Abigajle, ker je vedela Davidovo jezo ukrotiti, in veliko nesrečo od svoje hiše odvrniti. In Jezus hvali petero modrih devic, ki so si preskrbele olja v svoje lampice; toda modrejša kot Abraham, Job, Jožef in Salomon; modrejša in razumnejša kot Abigajla, in petero modrih devic je bila Marija, Devica najmodrejša, česar se bomo še v prihodnjih Šmarnicah prepričali. Za danes torej le premislimo, koliko smo mi Mariji podobni v tem, kar smo danes o njej slišali.

N a u k .

Uči se modrosti od Marije ti mladost. Marija je na tihem vzrastla kot žlahtna devica v zagrajeni stanici jeruzalemskega templja, ti pa že v zgodnji mladosti hodiš po posvetnih veselich, kjer se cvet nedolžnosti morí! Ali ne veš, da se lepe, dišeče cvetlice ne nahajajo ob potih, ker jih mimogredoči potrgajo ali pohodijo? Ti pa siliš med svetni hrup, da ti posvetna soparica vse čute lepih čednostij zaduši! Glej, Marija se je celo angela prestrašila, ker je prišel k njej v moški podobi, vi pa tako radi zahajate v tovaršije družega spola; kje je vaša skrb in modrost za dušno lepoto? — Marija je z veseljem poslušala božjo besedo, tebi pa mrzi božja beseda! Zakaj pa je današnji svet tako aboten in v grešne norčije zateleban? Zato, ker za besedo božjo ne mara, se za nauke večne modrosti ne meni; se od luči prave vere obrača, in za vešami blodi; večni resnici več ne veruje, in se vsakemu lažnjivemu preroku dá zapeljati. Beseda božja vam kaže pravo pot, katere se imate držati, in kako si nabirati zakladov za večnost, in prijateljev za nebesa, dokler vam še luč življenja sveti, zakaj le to je prava modrost, da v tem življenju za večnost skrbite!

Pa tudi vi odrastli se učite od Marije prave modrosti, kako si smete časno premoženje pridobivati, uživati in obračati. Mnogo jih želi po grešnem, krivičnem potu obogateti, pa svojo

dušo pri tem zgubé! Kaj hočete s krivičnim blagom? Kakor prah se raznese, in otroci ali dediči morajo za grehe staršev trpeti! Grozno se goljufate, če po grehu in krivici bogastvo skupaj spravljate. Morda se bójite, da bi ne mogli živeti, če niso vse shrambe natlačene; in če po krivični poti ali zvijači kak krajcar dobite, menite, kdove kako modro jo zadenete, toda slaba je taka kupčija, če duša pri njej škodo trpi, duša je več vredna, kot vsi zakladi sveta. Cahej je bil pripravljen vsako krivico štirikrat povrniti, in modro je mislil. — Od svojega premoženja radi kaj ubogim in potrebnim podelite, kar ubogim daste, ne bo nikdar brez plačila ostalo. — Vi pa, ki ste v revščini in pomanjkanju, pa tudi po Marijinem zgledu uboštvo v božjo voljo vdani prenašajte, kakor pravi sv. Frančišek Sal.: „Ne sramuj se ubog biti, ali vbogajme prositi; kar se ti dá, ponižno vzemi, in krotko potrpi če ti odrečejo! Spomni se pogostokrat popotovanja naše ljube Gospe Matere Marije v Egipt, koliko pomanjkanja, zaničevanja in težav je ondi pretrpela! — Sploh pa občujte vsi med seboj po zgledu Marijinem prijazno in prizanesljivo, ne kolnite, ne togotite se, ne govorite praznih besedí, še manj pa laži in obrekovanj, ne presoajate hudobno dela svojega bližnjega, da sami sebe ne obsodite, temuč imejte med seboj pametne in modre pogovore, ki bodo vam in vašemu bližnjemu k sreči in zveličanju pomagali kakor boste iz naslednjega zgleda sprevidéli:

Zgled.

V življenju blaž. Miklavža Bobadila se bere, da je nekaj popotoval po samotni dolini ter prišel med neko roparsko druhal. Brez strahu korači pobožni mož dalje v sredi tolovajev, pobožne pesmi pevajoč, katere so tolovaji tiho poslušali. Ko čez nekaj časa vidi, da se jim je divjost nekaj polegla, postoji in jih smeje nagovori: „Zdi se mi, da vi že dolgo niste nobene pridige slišali, če vam je všeč, hočem vam ustreči, po pridigi pa lahko storite z menoj, kar se vam poljubi.“ Roparji privolijo. Bobadila stopi na kamen in takole govori: „Ko vas prav resno pogledam, spoznam, da ste Jezusu v mnogih rečeh podobni. Kristus je med grešniki prebival, tako tudi vi. Kristus je prehodil gore in doline, tako tudi vi. Kristus ni imel, kamor bi svojo glavo položil, in je mnogokrat pod milim nebom prenočil, tudi vam se taka godi. Kristus je učil: „Če vam hoče kdo suknjo vzeti, dajte mu tudi plajš, enako mislite tudi vi. Kristus je klical, gorje bogatinom, tudi vi jih preganjate. Kristusa so preganjali mnogoteri, tako tudi vas. Zoper Kristusa so vpili: Križajte ga, tudi vam to velijo. Kristus je razbojniku na križu raj obljubil, in tudi vam, če se spokorite!“ Še nekaj besedi dostavi, in glejte, roparji padejo na kolena pred svetnikom in mu prizanesó, tudi svoja hudobna pota zapusté in se spokoré, Glejte čudno moč modre, prijazne besede, da še tolovaje ukroti!

M o l i m o :

O Marija, Devica najmodrejša, uči nas prave modrosti. Tvoje celo življenje je zgled nebeške modrosti! Pomagaj nam, da po Tvojih stopinjah hodimo, in minljivo modrost sveta zaničujemo. Ti nam kažeš pravo pot proti nebesom. Sprosi nam milost, da v strahu božjem živimo in ne pozabimo tega, kar je edino potrebno: Bogu služiti iz celega srca in svojo dušo zveličati. O Marija — Devica najmodrejša prosi za nas Boga! Amen.

(Češčena Mar. trikrat.)

2. d a n.

Marija — brezmadežna zarija.

Iz raja vún je prišlo prekletstvo nad ves človeški rod, pa iz raja vún je prišla tudi obljuba in zagotovilo njegovega odrešenja in zveličanja. — Odkar sta prva človeka, zapeljana po peklenški kači — satanu, odpovedala Bogu — stvarniku svojo pokorščino in ljubezen, je prišla kazen nad nju in nad ves človeški rod; od tedaj je pokrivala „tema zemljo in mrak ljudstva“, kakor piše prerok Izaija (60—1—2.), do prihoda Kristusovega, v katerem je zopet izšla prava luč in svetloba zagrešenemu in zmedenemu svetu. V to grozno noč, — v to mračno tmino pa je začela pred Njegovim prihodom svetiti lepa jutranja zarija

brez megle, brez oblaka, kakor goreč germ, ki je bil povsod obdan od ognja, pa ni zgorel; — in ta krasna, prečudna zarija brez pege in madeža je bila brezmadežna Devica Marija! V tistem trenutku, t. j. od vekomaj, ko je usmiljeni Bog sklenil odrešiti človeka, je tudi odbral presrečno ženo, katera naj bo Mati Odrešeniku sveta, kakor je zagrozil zapeljivcu satanu, rekoč: „Sovraštvo bom naredil med teboj in ženo, med tvojim in njenim zarodom, — in ona ti bo glavo strla!“ Zato jo je obvaroval prekletstva izvirnega greha, in jo varoval skozi vse njeno življenje vsake sence greha, ter jo napolnil z vsemi nebeškimi darovi svoje milosti bolj kakor vse druge stvari. Premislimo tedaj danes, kako se je to zgodilo? — Ne sveto pismo — temuč verjetno pobožno ustno izročilo nam pové, da sta pred Kristusovim prihodom na svet živela v Galileji dva priletna, pa prav pobožna zakonska, katerima je bilo ime Jo a h i m, kar po naše toliko pomeni, kot „pripravljanje Gospodu“, in A n a, po naše „milost božja“. Bila sta brez otrok, in to je bilo zanje hujše, kakor si mi dandanes mislimo. Pri Judih, zlasti pa še pri Davidovem rodu, je veljalo za silno sramoto, ali še celo za kazen iz nebes, ako Bog ni blagoslovil zakona z otroci. Zakonski, ki niso imeli otrok, se niso mogli prištevati srečnemu rodu, ki je imel obljubo, da bo iz njega prišel Odrešenik. Silno in hudo so bili taki užaljeni, in nobenega pravega spoštovanja niso imeli pri sorodnikih. Obsojeni so bili živeti sami záse

v obupljivem žalovanju, in marsikatero grenko in britko zaničevanje so morali prestati. Taka se je godila tudi Joahimu in Ani, še celo duhovniki so ju zaničevali, ter še darov v templju niso hoteli od njiju sprejemati. Hudo ju je to bolelo, in kolikor bolj sta se starala, toliko manj upanja sta imela, da ju Bog usliši in njun zakon blagoslovi. Vendar sta le molila in še obilnejše darove med uboge delila z namenom, da jima Bog milost izkaže. Joahim je molil v samoti na Karmeljski gori, medtem ko je Ana doma na vrtu molila. Ko je nekoč Joahim tako jokal in molil, ter se poprej že štirideset dni postil, se mu prikaže angel Gospodov — tako pravi ustno izročilo, — ter mu prinese veselo naznanilo, da je njegova prošnja uslišana. „Ne boj se, Joahim“, mu reče angelj, „ti zvesti in pravični hlapec Gospodov! Najvišji je uslišal tvoje prošnje, in ti bo izpolnil tvoje želje, še več ti bo dal, kakor si želel, ker poizkušnjo si prestal. Glej, Ana, tvoja žena, ti bo rodila hčer, ki bo blagoslovljena med vsemi ženami, in katero bodo vsa ljudstva in vsi rodovi srečno imenovali. Imenuj jo Marija ter jo v prvi mladosti Bogu posveti, kakor sta ti in tvoja žena obljubila. Ona bo velika, in s svetim Duhom napolnjena. Vstani in pojdi v Jeruzalem, in opravi svoj dar, katerega bodo radi sprejeli. — V znamenje tega, kar ti povem, ti bodi, da te bo Ana, tvoja žena, srečala v Jeruzalemu pri Zlatih vratih, ko se bo hotela po opravljeni daritvi vrniti domov!“

Enako prikazen je imela tudi njegova žena Ana.

O kako vesela sta bila, ko se po dolgih in bridkih dnevih silnega žalovanja res snideta pri zlatih vratih, ki so bila pri templju proti dolini Jozafat, ko sta bila rešena sramote, katero sta tako dolgo trpela in ko sta bila povzdignjena k toliki časti radi obljubljenega sadu svojega zakona — zaradi Marije Device. Šla sta v tempelj opraviti svojo zahvalo Vsegamogočnemu, darovat darove, katere so sedaj duhovniki radi sprejeli, ter jima še celo naproti prišli! — Nekaj posebnega pri tej dogodbi je bilo to, kakor omeni pobožni opat sv. Rupert, da je bilo veliko imenitnih ljudi stare zaveze rojenih od mater, ki so dolgo časa nerodovitne bile. Tako je bil rojen Izak, veliki očak izvoljenega ljudstva, iz nerodovitne Sare; Jakob iz Rebeke, ki je dolgo nerodovitna bila. Samuel, velik prerok, iz Ane, ki ga je po dolgi, stanovitni molitvi izprosila. In največji med rojenimi od žene, sv. Janez krstnik, je bil spočet in rojen iz Elizabete, ki je bila imenovana nerodovitna, kakor je rekel angelj pozneje sam Mariji, že v njeni visoki starosti! S tem je hotel Bog pokazati, pravi pobožni opat, da je bilo to delo bolj delo milosti božje, kakor pa delo naravno in človeško!

Največje delo božje milosti pa je bila Marija, Mati božja, zato je bila ona od nerodovitnih staršev v njihovi visoki starosti brez vsega ma-

deža izvirnega greha spočeta in rojena. Da je bila Marija res obvarovana izvirnega greha, nam spričuje tudi to, kar nas uči sv. vera, da Marija v vsem svojem življenji ni storila nobenega, tudi najmanjšega greha in da še celo poželjivosti greha v sebi ni čutila; kako bi bilo pa to mogoče, če bi bila kdaj v izvirnem grehu, kakor smo mi, ki nosimo vsi v sebi kali greha in poželjivosti, kateri so ravno posledki izvirnega greha. Če pa Marija tega ni imela in je vedno tako sveto živel, sledi iz tega, da ni bila nikdar pod oblastjo greha, tudi v prvem trenutku ne, ko ji je Bog dušo in telo ustvaril v materinem telesu — ali pri svojem spočetju! Spričuje nam nadalje njeno brezmadežno spočetje Bog sam, ki je rekel, da bo ona v sovraštvu s hudobnim duhom, in da bo kači glavo strla, kar bi se ne moglo umeti, ko bi bila le za trenutek pod oblastjo greha, in torej tudi satana, ker potem bi ne bila popolna zmagovalka njegova, bi mu ne bila do cela strla glave! — Njeno brezmadežnost nam spričuje sv. cerkev, ker jo je že od svojega začetka kot brezmadežno častila, ter slednjič tudi kot brezmadežno vsem vernikom častiti zapovedala; spričuje nam pa to tudi Marija sama z besedo, ker se je v svojih prikaznih naravnost kot brezmadežno spočetje ljudem razodevala. — Sklep je toraj tak: Če je Kristus, njen Sin, luč svetá, je pa Marija brezmadežna jutranja zarija, ki je svetu to luč, solnce pravice in čistosti napovedovala!

Nauk:

Častilci Marijini! Mi ne moremo posnemati Marije v njenem brezmadežnem spočetju in rojstvu, ker mi vsi smo bili, in vsi drugi za nami bodo še, spočeti in rojeni v grehu, kakor je že David priznal rekoč: „V grehih sem spočet in v grehih me je rodila mati!“ (Psal. 50). To je bil le dar, katerega je vsegamogočni Bog podaril Mariji, kot Materi njegovega božjega Sina, brez njenega zasluženja, pač pa že naprej zaradi zasluženja njenega Sina! To čast in to prednost moramo mi le nad Marijo občudovati, — in jo radi tega visoko častiti, kot najsvetejšo stvar in podobo za Bogom! — Pač pa se moremo o tej zadevi od Marije tudi nekaj učiti, in sicer koliko vredna mora biti milost božja, s katero je Bog Marijo v tako obilni meri obdaril, da jo je mogel sam angel božji po božjem povelju s prvo besedo po svojem pozdravu imenovati in povelječevati kot milosti polno! — Bog ni dal Mariji zlata in srebra, ne žlahtnih in dragocenih biserov, ne lepe obleke, bogastva in premoženja, ne časti in imenitnega stanu, ker bila je rojena od preprostih in zaničevanih starišev, kakor ste slišali, in ostala je vse žive dni pred svetom kot uboga revna in ponižana žena tesarjeva! Bog v svoji mogočnosti bi ji bil lahko vsega dal, kar velja za veliko v očeh ljudi, in bi ji bil v svoji ljubezni do nje tudi gotovo dal, ko bi bila v njegovih očeh posvetna od ikovanja kaj velicega, pa

tega ji ni dal, temveč dal ji je milosti brez mere, več kot drugim stvarjem, kar nas uči, da mora milost božja neprecenljive vrednosti biti pred njim. Učimo se torej od Marije po zgledu svetnikov milost božjo kot najdragocenejši biser ljubiti in iskati, če smo jo izgubili! Tudi za nas je Bog ta dragoceni biser pripravil in ga nam dal precej po rojstvu pri sv. krstu! Ohranite ga, kateri ga še imate, kateri ste ga pa že izgubili, ga zopet nazaj iščite v vredni spovedi pri zakramentu sv. pokore. Opravite dobro spoved precej sedaj ob začetku Šmarnic — ali pa vsaj zanesljivo med tekom tega meseca, da dobite dragoceni zaklad milosti božje nazaj, za katero je Kristus toliko storil, toliko dal, toliko daroval, — svojo kri in življenje, da nam jo je zaslužil! Če se pa komu to težavno zdi, mu hočem dati pomoček, da mu bo lažje, s pomočjo naslednjega zgleda!

Z g l e d.

Sv. Alfonz Ligvorij pripoveduje, da je prišla neka žena v Neaplju k duhovniku, ter mu po-toži, da njen mož že veliko let ni bil pri spovedi, in da ne vé, kaj ji je storiti, da bi ga k temu pripravila, ker je vselej tepena, kadar mu začne o spovedi govoriti! Duhovnik ji dá svet, naj dá možu podobico brezmadežnega spočetja Marije Device! Zvečer nato začne žena zopet moža nagovarjati naj gre vendar k spovedi. Ker je bil pa mož gluh, kot vedno, za take besede, mu dá neko tako podobico. Ko jo vzame in pogleda,

pa precej pravi, kdaj pa hočeš, da grem k spovedi, vsaj sem pripravljen. Ko je žena to hitro izpremembro opazila, se je veselja zjokala. Drugo jutro je res mož prišel v cerkev. Duhovnik ga vpraša, koliko časa se že ni spovedal? On pa pravi 28 let! Kaj vas je pa sedaj nagnilo, da ste to jutro prišli, vpraša duhovnik? Mož pa pravi Bil sem zastaran v grehah, a včeraj zvečer mi je žena dala neko podobico Matere božje, in precej sem čutil, da se je spremenilo moje srce, in nocojšnja noč se mi je zdela tako dolga, kakor tisoč let, in nisem mogel čakati, da bi se storil dan, da bi šel k spovedi. Potem se mož prav skesano spové, poboljša svoje življenje, in se še mnogokrat pri onem duhovniku spoveduje!

Molimo:

O moja brezmadežna Kraljica Marija! S Teboj se veselim, da Te je Bog s toliko čistostjo blago slovil, da Te je slehernega madeža greha oprostil. O, da bi Te ves svet spoznal in hvalil, kot lepo jutranjo zarijo, kot neomadežano golobico, kot belo lilijo, ki je vzrastla med trnjem Adamovih otrok, ki se rodé v sovraštvu božjem, z grehom omadežani! O prečista Devica, ki si se od prvega trenutka svojega življenja sém vsa lepa in čista prikazala pred božjimi očmi, usmili se me, ki nisem le samo v grehah rojen, temveč sem še celo po sv. krstu svojo dušo tolikrat z grehi omadežal. O brezmadežna Marija, Ti moraš storiti, da bom zveličan! Stori, da vedno nate mislim,

da Te nikdar ne pozabim, pa tudi Ti name ne pozabi. Čas mi je tako dolg, da se mi dozdeva, kakor bi bilo še tisoč let, preden bom Tvojo lepoto v nebesih gledal kjer Te bom še bolj hvalil in ljubil, o Mati moja, kraljica moja, ljubezniva in prelepa moja, presladka, prečista in brezmadežna Devica Marija! Amen.

(Češč. Mar. trikrat.)

3. dan.

Marija — otrok.

Že v raji je Bog Marijo prvim staršem napovedal kot ono ženo, katera ima peklenski kači glavo streti. Spolnitev te obljube so stari očaki željno pričakovali, in preroki jo večkrat ponavljali. Pa prišel je slednjič zaželeni dan, da je bila brezmadežna Devica rojena sv. očetu Joahimu in sv. materi Ani, v mali hišici in v malem mestecu Nazaretu na Galilejskem ravno ob uri, ko se je dvigalo kadilo v jeruzalemskem templju k Bogu za odpuščanje grehov ljudi. — To veselo novico je svet z nepopisno radostjo sprejel, kakor priča sv. cerkev, ki moli 8. septembra na dan rojstva Matere božje, pri sv. maši: „Tvoje rojstvo o Devica, božja Mati, je vesoljni zemeljski krož z radostjo napolnilo, ker je bilo iz tebe rojeno solnce pravice, Kristus Jezus naš Bog, ki nam je prekletstvo odvzel, blagoslov prinesel, smrt premagal in večno življenje pridobil.“

Osemdeseti dan po rojstvu je nesla sv. Ana Marijo v tempelj v Jeruzalem, kakor je velela postava Gospodova. Tu je darovala svoje dete Gospodu in opravila dar očiščevanja s parom mladih golobov. Tu so srečni starši ponovili sveto obljubo, da hočejo svojo hčer nazaj v tempelj pripeljati in jo v službo Najvišjemu posvetiti, kadar bo dostojno starost dosegla. — Ko so pobožni starši vse zapovedano opravili, so se od Gospodovega templja poslovili, ter vrnili nazaj v Nazaret. Tu v Nazaretu v majhni hišici, ki je pa sedaj eno največjih in najimenitnejših Marijinih svetišč na zemlji, je Marija preživela prva srečna leta svojega zemljiškega bivanja v neizmerno radost svojim staršem, ter rastle kot bela lilija v prečudni lepoti. Presrečnim staršem se je pa sedaj pričela sladka, pa imenitna naloga, da to nebeško cvetlico izredijo. Kdo more opisati, s koliko skrbjo in ljubeznijo, in s kolikim spoštovanjem so sveti starši stregli preljubljenemu detetu? Sv. Ana se nikdar ne more zadosti nagledati njenega angeljskega obličja. Kadarkoli premišljuje svoje dete in se z njim raduje, je njeno srce prenapolnjeno z nebeško sladkostjo; kadarkoli izrekuje presladko ime „Marija“, občuti novo sveto veselje! Ko svojo ljubo hčerko v naročji drži, ter njeno milosti in bridkosti polno prihodnjost premišljuje, se od veselja in otožnosti joka, da njene solze močijo prelepo glavico Marijino. In kadar dete počiva, kleči pobožna mati pri zibeli, ter v molitvi sklepa svoje roke, in v duhu vtopljen pre-

mišlja prečudne milosti božje! — Pa tudi sveti Joahim se tega nebeškega deteta silno veseli, tako da je po pravici lahko rekel z modrim: „Z njo vred mi je došlo vse dobro in slava brez mere po njenih rokah.“

Tako se je mlada Marija kot ljubljeneček božji in angeljev, razvijala in rastla v nepopisno radost in veselje svojim pobožnim staršem. — Toda dolgo ni imelo tako ostati! — — —

Že ob Mojzesovem času je bilo zraven svetega šotora, v katerem je bila skrinja zaveze, več devic, katere so storile začasno obljubo devišтва. V tem času so se zdržale vina in vsega, kar utegne vpijaniti, ter tudi drugih sicer pripuščenih reči. Take za čas Bogu posvečene osebe, so se imenovalle „nazarejke“ t. j. Bogu posvečene (III. Mojz. 6. 2.). — Pa tudi zraven Salomonovega templja je bila posebna hiša, v kateri so „nazarejke“ pod vodstvom velikega duhovna in pobožnih starih žen stanovale. Pobožne stare vdove so včasih storile take obljube, kakor vemo od prerokinje Ane, da vsa leta svojega vdovskega stanu ni šla od templja, ter je s postom in molitvijo noč in dan Bogu služila. (Luk. 2. 37.) Posebni namen te naprave pa je bil še ta, da se je vstreglo obljubam in željam pobožnih starišev, ki so hoteli svoje otroke v lepih, pa tako nevarnih dnevih prve mladosti spačenemu svetu odtegniti, jih v zavetji Bogu posvečenega templja vsega hudega obvarovati in za prihodnjo življenje koristno urediti. Tu so bile nazarejke v postavi božji po-

učevane in v pobožnosti izrejevane. Pa tudi delo jim je bilo odloženo, da so za službo božjo potrebno obleko delale, popravljale, prale in snažile oblačila duhovnov in levitov, katero so pri klanji daritvene živali omadeževali. Pri tem so jih vodile in učile stare žene.

Tako sta tudi Joahim in Ana svojo hčerko v službo Gospodovo obljubila še preden sta jo dobila, in sedaj, ko je prihajal čas, sta to obljubo spolniti hotela, akoravno je bilo njuno srce z bolečino prenapolnjeno, ker sta se imela ločiti od svoje preljubeznive hčerke, katero sta bolj, kot svoje življenje ljubila. — Šele tri leta staro peljeta po dolgi in težavni poti v jeruzalemski tempelj, kjer se je Marija sama sebe in popolnoma vso iz celega srca Bogu posvetila in darovala, da bi bila zares prava nazarejka. — Ta Marijin dar je bil zanjo zares velik, popolen pa tudi težaven. Z lučjo božjo razsvitljena je vedela, da so jo njeni starši z obljubo Bogu darovali, zato se pa sedaj tudi sama iz celega srca božji časti posveti, urno in popolno tako, da si sama sebi nič ne pridrži. Težaven je bil ta dar za Marijo. Prva ura v templju je bila zanjo huda ura, — ura velicega in težavnega daru pa tudi ura zasluženja, bila je ura ločitve od dobrih staršev. Triletno dete je doslej vso postrežbo in skrb zase imela v starših, v tej uri pa mora zapustiti toliko potrebno podporo svoje mladosti. Ljubeznivo dete pa ni čutilo samo bridkosti radi svoje ločitve od staršev, temveč čutila je tudi bridkost staršev za-

radi ločitve od nje. — Joahim in Ana silno žalostna zapustita svojo hčerko, solze svete ljubezni ju oblivajo — toda tolažita se z zaupanjem v Boga v trdnem prepričanju, da sta pustila svojo sveto hčerko v dobrih rokah. — —

N a u k.

Iz današnjega premišljevanja otroškega Marijinega življenja se vi krščanski starši in otroci marsikaj lepega in potrebnega učite, bodisi od sv. Joahima in Ane, kakor od Marije.

1. Starši, pojdite z menoj v duhu v malo nazareško hišico, in glejte, kako izvrsten zgled sta vam sv. Joahim in Ana, kako lepo vam kažeta, kako vzrejajte svoje otroke v prvih letih njihove mladosti. Škodljiva, pa skoraj splošna je nespametna misel, da naj se dušna vzreja otroka šele takrat prične, ko se otrok že dobro pameti zavé. O ne — ne! Veliko poprej, preden začne kal vsega hudega v božjem vrtu otroške duše poganjati, se mora seme čednosti polagati v občutljivo in sprejemljivo zemljo otroškega srca, da zgodaj in natihoma korenine nastavi, in da je ob času spoznanja zadosti utrjeno, da more zadušiti plevel hudega. — Kaj pa je, kar morate vi starši svojim otrokom že v zgodnji mladosti vcepiti v mlada srca, da bodo srečni tukaj na zemlji in na večno? Štirje biseri so, in ti so: pokorščina, odkritosrčnost, sramožljivost in pobožnost!

a) Prvi biser je pokorščina. Natančna pokorščina je otrokom največja dobrota, ker ona je zmaga nerednih strasti in nesrečne svojeglavnosti. Večkrat se najde še pri čisto majhnih otrocih obžalovanja vredna — trma, da z nespodobnim vpitjem, kujanjem in kljubovanjem in ropotom hočejo užugati in kaj prisiliti. Kaj naj stori krščanska mati pri takem oporu svojega ljubljénčka? Ali naj mu prav da? Ali naj ga tolaži? Ali naj se prepira ž njim? O tega nikakor ne! Pomagaj si s šibo, da se upor ulomi in več ne zgodi! Taka resnobna, vsakratna, stanovitna — seveda zmerna materina pomoč bo toliko izdala, da bo dete brez upora ubogalo in mirno postalo.

b) Drugi biser je odkritosrčnost. Z lažjo je peklenški izkušnjavec naše prve starše v greh zapeljal, zaradi tega je laž vkoreninjena v otroškem srcu. Na ta grdi plevel, na to škodljivo trnje morajo starši posebno pazljivi biti. Vsaka, tudi najmanjša laž mora biti posvarjena, ako se pa ponavlja, ali celo v navado sili, mora biti kaznovana. Modri oče in modra mati bosta vsako laž otrokovo primerno kaznovala, to se vè, če se manj zlaže, kesá in poboljšanje obljubi, — mehkejše. Ako se pa dete za storjeno laž in trmo ne kaznuje, potem zaslužijo starši črno spričevalo, da znajo svoje otroke dobro izpriditi!

c) Tretji biser je sramožljivost. Človek je podobna božja, in poklican, da bi s svojim čistim in svetim Bogom v družbi angeljev njega celo večnost gledal in vžival. Kolika čast! — Sramož-

ljivost je pa varuh in pomočnik tega sv. poklica. Starši morajo skrbeti, da svoje otroke prav sramožljivo izredé, in torej ne smejo na njih nič trpeti, ne v besedi, ne v obleki ali obnašanji, kar bi bilo zoper sramožljivost. Recí otrokom: to ali ono ne sme tako biti, če mu tudi ne poveste zakaj! Nikar ne recite: otrok je, vsaj ne vé in ne spozna, vsaj je nedolžen! Otroci niso vselej tako nedolžni in preprosti, kakor se vam zdé, skrbite, kolikor morete, da nedolžni ostanejo. Pred vsem morate pa tudi vi njim lep zgled sramožljivosti biti. Vpričo njih ne govorite, še manj pa kaj tacega storite, kar bi se otrokom čudno zdelo, in da bi potem premišljevali začeli! O da bi strašna beseda Jezusova, to je tisto gorje, nobenega očeta in matere ne zadela, ko je rekel: „Gorje njemu, po komur pohujšanje pride! Boljše bi mu bilo, da bi se mu mlinski kamen obesil na vrat in se potopil v globočino morja, kakor da pohujša katerega teh malih!“ (Luk. 17. 1—2.)

d) Četrty biser prihodnje sreče je pobožnost. Krščanska mati naj že zgodaj začne v otroku duha pobožnosti vzbujevati, hraniti in pospeševati. In to je pobožni materi lahko. Vse kar otroka obdaja, živež, obleka, stvarjene reči, solnce, živali, rastline, cvetlice, naj mu dobra mati opisuje kot darove božje, za katere mora biti otrok hvaležen, pridén, ubogljiv, pobožen. Tako bo otroška domišljija prijetno vzbujena in hranjena. In ko še dete moliti ne zna in ne more, moraš ti vpričo njega spodbudno molitve opravljati. Kadar pa že

začne govoriti, ga moraš učiti „očenaš“ in druge molitve, in dete bo tebe opazovalo in po tvojem zgledu molilo. In kadar bo odrastlo in se zavedalo, ne bo moglo razumei, kako bi se mogel človek pri jedi vستي, ali po jedi vstati, se k počitku vleči, ali zjutraj vstati, da bi ne molil svojega dobrega Očeta, ki je v nebesih! Tako boš mati otroku vcepila dobrega duha, ki ga bo spremljal skozi nevarnosti življenja, in mu bo močna opora, da jih more premagati.

Zapomnite si matere dobro tole, kar vam povem: Nobena šola, noben duhovnik, nobena pridiga — ne more tega nadomestiti, kar je mati zamudila. Glejte, matere, važno in odgovorno dolžnost pri vzgoji otrok, zato je rekel ranjki papež Pij IX.: „Dajte mi dobrih mater, in bom svet izpreobrnil!“ Nobeden pa ne more dati, kar sam nima, zatoraj bodite tudi same pobožne, da bodo tudi vaši otroci dobrega duha! Z molitvijo in z lepim zgledom jim svetite, Bogu jih darujte, in za svetnike jih vzgojujte in ne pozabite, kolikor otrok vam je izročil mili Bog — toliko svetnikov bo tirjal iz vaših rok!

2. Vi krščanski otroci pa se učite od male Marije v templju ljubiti Boga, ljubiti molitev, ljubiti svoje starše in jim pokornim biti, vsaj je Marija tudi že v svoji zgodnji mladost vsak dan v jeruzalemskem templju Boga molila in častila z Davidovimi psalmi, tako tudi vi ne smete nikdar opuščati jutranje in večerne molitve — pred jedjo in po jedi; ubogajte svoje starše precej na prvo

besedo in pogled, in ne čakajte, da bi vas s trdo besedo, ali še celo s kaznijo silili k pokorščini; ne dražite očeta k jezi — in ne matere k solzam!

Z g l e d.

Blaženi Krispin iz Viterba, kapucinskega reda, katerega je papež Pij VII. v letu 1806. med blažene prištel, je imel revne, pa pobožne starše. Njegova pobožna mati ga je za nebesa izrejevala, in zato ni vedela boljšega pomočka, kot preblazeno Devico Marijo. Ko še ni bil pet let star, ga je pobožna mati peljala v cerkev Naše Ljube Gospe, se tam pred čudežno Marijino podobo na kolena vrgla, in otroku na sveto podobo kažoč, rekla: „Glej, moj otrok, ta je tudi tvoja Mati, jaz te njej darujem, ljubi jo iz celega srca, in posnemaj njene čednosti!“ Tako storite tudi vi starši; in vi otroci bodite in ostanite dobri Marijini otroci in njeni posnemovalci v molitvi, v pokorščini, nedolžnosti in pobožnosti!

M o l i m o :

O sveta „nazarejka“ Marija, Ti preblazeno dete Gospodovo! O da bi bil tudi jaz svoja prva leta Tebi in Tvoji službi posvetil, kakor si tudi Ti v tempelj Gospodov hitela, ter se urno in vso v čast in ljubezen svojemu Bogu posvetila! — Pa oh, koliko let sem v službi nečimernega sveta zapravil, ter Tebe in svojega Boga tako nehvaležno pozabil. O premila nazarejka, pomagaj mi, da se

vsaj sedaj odpovem goljufivemu svetu, ter se vsega svojemu Stvarniku po Tvojem prelepem zgledu posvetim! Sprosi mi stanovitnost in moč, da bom odslej naprej do smrti Tvoj zvesti služabnik, da bom kdaj Tvojo svetost in lepoto v nebesih na večno gledal in častil. Amen.

(Češč. Mar. trikrat.)

4. dan.

Marija — Devica v templju.

Ko sta sveta Joahim in Ana svojo ljubeznivo triletno hčerko izročila pobožnim osebam v jeruzalemskem templju v nadaljno vzgojo, se poslovita od svojega predrazega zaklada in se vrneta nazaj v Nazaret. Večkrat se še ozirata proti templju, ki je bil na hribu „Mórija“, dokler ga jima hribje ne zakrijejo. Bog ju je tolažil in krepčal. Marija pa se je od tistega dne v družbi pobožnih žên vedno lepše razcvitala na duši in telesu v neizmerno radost vseh pobožnih duš. Tam v templju je Marija rastla kakor v letih, tako tudi na prijetnosti pri Bogu in ljudeh, enako kakor pripoveduje sv. evangelij o njenem božjem Sinu.

— Premislimo torej tukaj njeno telesno, in potem njeno dušno lepoto, kakor nam to popisujejo verodostojni pisalci. Njena obleka je bila bela, prepasovala se je s preprostim pasom, glavo in obličje je zakrivala z dolgim pregrinjalom, sandale, t. j. čevličke z motozi je nosila na nogah.

Ženske okrog Nazareta še dandanašnji nosijo tako obleko. Marijini glas je bil mil, ganljiv, in njene besede prijetne, tolažljive. Sv. Epifanij popisuje njeno telesno podobo tako le: Marija ni bila velike postave, pa tudi majhne ne, njen obraz je bil nekoliko črnkast, lasje rumenkasti, oči žive, njen pogled ljubezniv, ki je odtegoval duha od posvetnih reči, in kateri jo je že takrat razodeval, kot Mater milosti, njene obrvi so bile lepo zaboknjene, in čisto črne, nos ravan, prsti in roke primerne. — Sv. Dioniz Areopagita, ki jo je sam videl ki je ob njenem času živel, in kateremu gre največja vera, jo hvali kot vzor ženske lepote, in pravi, da je bila tako lepa, kakor kaka bóginja, in da bi jo bil kot Boga molil, ko bi ne bil vedel, da je samo en Bog. — Toda vsa ta telesna lepota Marijina, je bila le odsvit njene dušne lepote. — Vse čednosti so bile v njej skrite brez najmanjšega grešnega nagnjenja. O njeni dušni lepoti in svetih čednostih pišejo cerkveni očetje tako-le: Največja častitost in spodobnost je spremljala vsa njena dela; bila je dobrotljiva, prijazna, milosrčna; govorila je malo, vselej o pravem času in nikoli ni najmanjša laž omadežala njenih ustnic; njene besede so bile tako spodbudljive, tako tolažljive, da so dušo slehernega poslušalca navdajale s svetim mirom. Bila je prva v nočnem čuvanju, najbolj natančna v spolnovanju božje postave, najbolj ponižna, najpopolnejša v vsaki čednosti. Nikoli se ni zjezila, nikoli ni nobenega človeka žalila, nikoli nobe-

nega zaničevala. Bila je le sovražnica vsega lišpa, preprosta v svojem govorjenju in vedenju, ona se ni hotela izkazovati, dasiravno je bila silno lepa, se ne lišpati, če je bila tudi mlada, se ne povzdigovati, akoravno je bila plemenitega rodu, in če tudi revna, ni želela obogateti, in bogate darove svoje duše in svojega srca je skrbno skrivala pred svetom. V njeni pričujočnosti se je sleherni čutil čistejšega, bolj vnetega za dobro, zakaj njena mila, mirna pričujočnost je posvečevala vse, kar jo je obdajalo, in njen ljubezniv pogled je odtegoval duha od posvetnih reči. — Kratko: Marijina duša je bila najlepša nad vsemi dušami, ker je bila najčistejša in svetejša izmed vseh Evinih hčerâ! — Krono vse dušne lepote si je Marija v templju nastavila s prostovoljno obljubo vednega devištva! Kdaj ravno je Marija to obljubo storila, se za gotovo ne vè. Verjetno je, da je ona že takrat storila obljubo vednega devištva, ko so jo njeni pobožni starši v tempelj pripeljali in Bogu darovali, da se je tudi sama pri svojem velikem spoznanji božjem, z vednim devištvom Bogu posvetila; če pa že ne takrat, jo je pa storila med tekom let v templju, kakor trdijo cerkveni očetje. Nekateri očetje menijo, da je to obljubo storila z vednostjo svojih staršev, ko so še živi bili. Po trditvi teh učениkov so pa njeni starši pomrli že, ko je še v templju bila v 11 ali 12 letu svoje starosti. — To je gotovo, da je to obljubo storila, preden je bila poročena s sv. Jožefom; zaročena pa je bila z njim še preden je

iz templja odšla, ker je bila taka navada pri Izraelcih. In da je to obljubo vednega devištva res storila, se spozna iz njenih besedi, katere je odgovorila angelju, ki ji je prinesel sporočilo, da bo Mati Mesiju, rekoč: „Kako se bo to zgodilo, ker moža ne poznam?“ (Luk. 1. 34.) t. j. poznati nočem, ker sem devica, in taka hočem biti. Ta obljuba vednega devištva ni bila zanj kaj malega, kaj navadnega, temveč nekaj posebnega, nekaj prečudnega, dar posebnega zatajevanja. Tako velicega daru do tedaj, še ni prinesla nobena duša in v celi zgodbi svojega ljudstva ni imela tacega zgleda. Vsi judje moški in ženske vsacega stanu, še celo duhovni so bili te misli, da so za zakon odločeni in zavezani; posebno so pa še vse izraelske device želele postati matere Zveličarju sveta! Marijo bi bilo pa to hrepenjenje še posebno moralo prevzemati, ker je bila iz Judovega in Davidovega rodu, iz katerega je imel Zveličar sveta rojen biti. Toda, kaj pa je mislila Marija? Ona je bila preponižna, da bi bila mogla kaj takega misliti; želela je le to srečo doseči, da bi videla in poznala tisto devico in smela njej kot dekla streči, ki je bila po previdnosti božji odločena za Mater Zveličarju svetá; in ker je vedela, da ima Zveličar sveta iz device rojen biti, je spoznala, da je deviški stan Bogu posebno všeč, zato je obljubo vednega devištva storila, da bi se Bogu bolj prikupila, ker ga je iz celega srca ljubila, in da bi bila bolj vredna dekla tiste

device, kateri je ta čast odločena, če prav sama ni nič na to čast mislila, — pa glejte, ravno zaradi te obljube vednega devištva je bila presveti Trojici tolikanj všeč, da je bila vredna — izvoljena biti v Mater Zveličarjevo!

N a u k.

Kakšni nauk nam daje danes prečista Devica Marija? Med drugim je gotovo prvi in največji ta, da neomadeževano devištvo je največje cene in vrednosti pred Bogom! Mnogo jih je, ki od visoke cene devištva nimajo pravega pojma. Oni nočejo, ali pa tudi ne morejo umeti, da bi se kak mladenič ali deklica Jezusu na ljubo zakonu odpovedala. Predrznejo se zakon nad deviško življenje povzdigovati, in nesreča se jim dozdeva, kakor nekdanj Izraelcem, ako kaka devica — samica ostane. Pa ta trditev ali misel je nasprotna nauku Kristusovemu in cerkvenemu. Dasiravno je zakon potreben za dopuščeno množenje človeškega rodu, za krotenje mesene požljivosti onim, ki do zdržnosti nimajo milosti, in za odreje otrok, in je bil tudi po Kristusu v zakrament povzdignjen, — je vendar devištvo veliko višje od zakona, ker je Kristus sam neoženjeni in neomoženi stan, t. j. devištvo, toliko proslavljal, priporočal in ljubil, — in za njim tudi sv. cerkev. Kristus je rekel: „So skopljenci, ki so sami sebe skopili“, t. j. so taki, katerim je milost zdržnosti dodeljena, da kot samci živé, radi nebeškega kraljestva, kdor more umeti, naj umé. Zato je tudi

sam le deviško Mater hotel imeti, in deviškega rednika sv. Jožefa, ter je deviškega apostola svetega Janeza pred vsemi drugimi apostoli najbolj ljubil. — In sv. apostol Pavel je le v imenu svete cerkve rekel (I. Kor. 7.): „Želim, da bi bili vsi, kakor jaz, t. j. neoženjeni, ker dobro je, če tako ostanejo; kdor svoje device ne omoži, bolje stori, ker ji višjo popolnost nakloni.“ Tako sveti apostol devištvo nad zakon povzdiguje. Ž njim v soglasju so vsi cerkveni učeniki, ki devištvo na vse mogoče načine hvalijo. Sv. Ciprijan imenuje device cvet med sadeži sv. cerkve, lišp in krasota milosti, najblažnejši in najlepši del Kristusove čede. Sv. Avguštin in sv. Hieronim imenujeta zdržne device posvetne angele; in sv. Krizostom in sv. Bernard jih celo nad angele povzdigujeta. „Devištvo“, — pravi sv. Krizostom, — „zakonskistan toliko prekosi, kolikor nebesa zemljo, kolikor angelji ljudi!“ Tudi še več moram reči: „Angelji so jako čisti, to je gotovo, a ta čistost je njihovi naravi lastna; angelji niso iz mesa in krvi, tudi ne živé na svetu in nimajo skušnjav, medtem ko deviška duša svojo čistost sama ohranjuje, dasiravno jo sovražniki stiskajo in napadajo; zato so device častitljivejše in bogatejše na zaslugah, vrednejše hvale in občudovanja!“ — Če pa hočeš preimenitnost devištva še bolj spoznati, ozri se na podobo vseh deviških duš, na Marijo prečisto devic Devico! Marija je prva razvila v katoliški cerkvi bandero devištva, in pod to bandero kliče po besedah sv. Ambroža vse

pravoverne obojega spola, naj se jej pridružijo. Po tem vzvišenem zgledu se je že na tisoče in tisoče obojega spola, večkrat celo v zakonu, Bogu posvetilo v vednem devištvu, in od tega sklepa jih ni moglo nobeno prigovarjanje, nobeno zasnovanje in nobeno žuganje in trpljenje odvrniti. Torej, dragi poslušalci, bodite iz katerega koli stanu, imejte devištvo v velikej časti! Gorje ljudstvu, pri katerem je čut devištva zginil, tako ljudstvo je za pogin dozorelo! Zato je pa tudi dandanes toliko rev med ljudstvom, toliko pogube med mladino, toliko žalostnih zgledov med zakonskimi, ker se devištvo več ne spoštuje! Sedaj se hoče vsak „fant“ oženiti, in vsako dekle omožiti, in starši mislijo, da je največja sreča za njihove otroke, če morejo sina ali hčer oddati, ali kakor pravijo jih preskrbeti! Vendar pa vsakdanja izkušnja spričuje, da se ni mogoče vsem ljudem omožiti in oženiti, temveč jih je veliko primoranih neomoženim in neoženjenim ostati. — Toda kaj se navadno zgodi? Namesto da bi se mladost v božjo voljo vdala in Boga za dar zdržnosti prosila, se vdaja mladost obojega spola nečistim sladnostim, ter z nogami tepta drago oblačilo nedolžnosti. Tega nas Bog varuj! Temuč, če si mladenič ali devica svetujem ti z apostolom, da devica ostaneš; nikar ne vrjemi, da ti bo težavniše samcu ali samici živeti, kajti nisi sam ali sama, na tisoče jih hodi po tej poti; s teboj gredó Jezus, Marija in sv. Jožef, ki te ne bodo nikdar zapustili. Sv. Hieronim imenuje Marijo Mater vseh

devic. Vemo pa, da vsaka mati za svoje otroke skrbi, in si veliko prizadeva za njihovo rejo in blagor: tako tudi Marija, Mati devic, milo skrbi za svoje čiste sinove in hčere, ter jih za roko pelja memo zanj zapeljivega sveta, in jih z materino skrbjo varuje, da se ne spodtaknejo in v greh ne padejo. In kdo izmed vas bi si ne želel biti v posebnem varstvu prečiste Device, ker vsi vemo, da se nikdar pogubil ne bo, kdor pod Marijinim krilom stoji!

Blagor toraj tebi, čisti deviški zarod, v nebesih imaš blago Mater, ki ti po svojih služabnikih pomoč na zemljo pošilja, da si moreš nebeško krono služiti, in kako lepa, krasna bo tvoja krona v nebesih, če ostaneš stanoviten do konca. Kristus sam vam zagotavlja; da boste gledali Boga! In sv. Duh sam občuduje lepoto tvojo rekoč: Oh, kako lep je čist zarod v njegovi bliščobi, njegov spomin je večni, on je v časti pred Bogom in pred ljudmi! (Modr. 4. 1.)

Z g l e d.

Naj vam danes v zgled in spodbudo opišem nekoliko življenje neke svetnice, ki je slavjanskega rodu, in ki je bila posebna častilka, pa tudi ljubljena Marijina, ki jo je prečudno vodila in varovala njeno devištvo; pravi se ji: sv. Angela - Češka. Angela je bila kraljevega rodu. V zlati Pragi na Češkem se je baje porodila. Še majhno dete so jo dali starši v samostan, da jo pobožno nune podučé v potrebnih vednostih. Tu

se je naučila latinskega jezika. Posebno rada je prebirala sv. pismo; po premišljevanju njegovih visokih resnic si je pridobila veliko vednost in pristrčno ljubezen božjo. Njen življenjepisec pravi: da je bila lepa po telesu, pa še lepša po svoji živi veri; žlahtna je bila po rodu, ali še bolj žlahtna po svojem svetem življenju! Ko je neko noč molila pred sv. Rešnjim Telesom, je imela čudno prikazen. Videla je preblazeno Devico Marijo, katero je spremljala truma nebeških angelov pevajočih lepo pesem: „Bodi češčena — nebes Kraljica . . .“ Po končani pesmi pride k njej angel, in ji razodene, da jo hoče njen oče omožiti, ter ji pravi, naj beži v Jeruzalem v samostan preblazene Device Marije Karmeljske. Takrat je res prišel v Prago sin ogrskega kralja, brhki mladenič, snubit lepo Angelo, toda Angela zbeži po noči iz domače hiše ter pusti v spalni sobici pismo, pisano v latinskem jeziku svojemu očetu: „Iskali me boste, pa me ne boste našli. Moj oče! Zapustim vam pismeno svoj sklep, ter vam povem, zakaj bežim. Jaz ljubim čez vse Jezusa Kristusa, kateremu sem obljubila večno zvestobo, in sem se mu popolnoma posvetila. Zato bežim, ker moje srce gorí nenasičene želje videti ga. Ako mi hočete biti oče, in jaz vaša hči, ne pozikkušajte, lepo vas prosim, me ločiti od mojega nebeškega ženina. Slišala sem njegov glas, ki mi je rekel: „Poslušaj me moja preljuba hči, in nagni k meni svojo uho, ter pozabi svoje ljudstvo in hišo svojega očeta!“ — Očeta, kralja, je osup-

nilo to pismo. Išče jo povsod, pa nikjer je ne najde in nihče ni vedel, kam je pobegnila. Hočila je po samotnih krajih ter prišla v Carigrad in odondot v Jeruzalem in od tam v samostan Karmelitaric, kjer jo prijazno sprejmó, ko pové čegava hči je. V samostanu je tako lepo in pobožno živela, da so jo nune predstojnico izvolile. Petintrideset let je nune srečno po poti popolnosti vodila, vsem je bila lep zgled zatajevanja, v čuvanju, molitvi, posebno pa v ponižnosti, vsem je bila dekla, pomočnica ubogim, tolažnica bolnim in nadložnim ljudem. Zato sta jo pa tudi Gospod in Marija ljubila, ter jej dodelila, kar je želela. Angeli so jo obiskovali in se ž njo pogovarjali. — Ko je pa Bog pripustil, da so neverniki sveto deželo napadli, kristjane morili, se jej prikaže še nekaj dni poprej Marija in jej naroči: Urno beži odtod, ker Bog bo sveto deželo radi velikih pregreh prepustil nevernikom Saracenom, da bodo v njej stanovali. Pojdi nazaj v domovino in prosi za svoje ljudstvo, kateremu se bliža huda bridkost. Angela je spoznala, da Mati božja misli krivo vero, ki je takrat po Češkem veliko hudega storila. Skrivaj je šla do morja, stopila v barko, ki jo je peljala proti domu. Prišedša v Prago, živi ostro v mali puščavici do svoje smrti dne 5. julija 1253.

M o l i m o :

O prečista Devica Marija! Izprosi vsem mladeničem in mladenkam pravega duha modrosti, da spoznajo, kako dragi biser je čisto devištvo,

da bodo želeli in hrepeneli le po čistem življenju po Tvojem zgledu, in ne bodo poslušali zape-ljevanja in vabila sveta, mesa in hudiča, da bi si volili, kar jim je v časno in večno nesrečo! Stori jih slepe in gluhe za vse, kar ponuja in obeta svet in hudič, ter jih navdihni, da le pri Tebi iščejo sveta in pomoči, da čisto živé in postanejo angelom enaki v nebesih. Amen.

(Češč. Mar. trikrat.)

5. dan.

Marija — Devica v templju.

Preblažena Devica Marija je v jeruzalemskem templju bolj angeljsko, kot človeško živela. Bila je res cvetlica nebeška, zasajena v vrt Gospodov, nad katero je sam sv. Duh razlival v vsej obilnosti svoje milosti. — V tem času je tudi bilo, kar že vemo, da je Bogu zaobljubila vedno devišstvo, o katerem v vsej dolgi zgodbi izraelskega ljudstva ni imela enakega zgleda.

Nehoté se nam vriva vprašanje, kaj pa je delala Marija kot Devica v templju? Bogu posvečene device v templju so imele čas dobro razdeljen v molitev in delo. Naša ljuba „nazarejka“ je bila izmed vseh najprva pri molitvi in delu.

Z največjo sramožljivostjo je zgodaj zjutraj, ob ptičjem petju vstajala, ter iz dna srca hvalila Boga, da jo je obvaroval zalezovanja hudobnega duha čez noč in ji podaril zopet en dan, kate-

rega je iz celega srca sklenila posvetiti Bogu. Potem se je ob jutranji zariji podala v tempelj, kjer je v družbi drugih devic odmolila jutranjo molitev — osemnajst jutranjih Ezdrovih psalmov, ter z vsem Izraelom zdihovala po obljubljenem Odrešeniku sveta, katerega prihod se je že tako dolgo odlašal. Najljubše Marijino opravilo je bilo branje, premišljevanje in poslušanje razlaganja sv. pisma, v katerem sveti Duh opisuje čudeže božjih dobrot, skazane izraelskemu ljudstvu, in dane obljube o prihodnjem Odrešeniku. Kolikor bolj je Marija ljubila Boga, — in kdo je pač bolj iz dna cele svoje duše ljubil Njega in bližnjega — toliko rajše je poslušala in premišljala božja razodenja. O kako se je topilo njeno srce v nebeški radosti, ko je slišala čudeže božjega usmiljenja in obljub o prihodnjem Odrešeniku; s kolikim svetim hrepenenjem si je želela doživeti čas, da pride Mesija, kako je želela poznati devico, katera bo Mati Njemu, ki ima rešiti vse ljudstvo iz neizmerne zla in zmote, v katero je zakopal nesrečni greh ves človeški rod! Kako natanko je razumela sv. Devica branje sv. pisma nam spričuje njena prelepa pesem „magnifikat“, katero je pozneje prepevala pri obiskani tete Elizabete, in katera je polna preroškega duha, pa vsaj je Kraljica prerokov!

Kakor pa je bila Marija vneta in popolna v molitvi, tako pridna je bila pri delu. Po dokončanih jutranjih molitvah je šla s svojimi tovarišicami k svojim opravilom. Nekateri so prale,

šivale, sražile cerkvene posode, druge so šle k vretenu in preslici, zopet druge k vezenju s svilo in zlatom. Predle so predivo ali volno, vezle s svilo, s zlatimi in srebrnimi nitkami umetno narejene prte, pregrinjala, duhovna oblačila i. t. d. Marijina umetnost in spretnost v tej stroki je sploh znana postala po jutrovih krajih, ter se nje glas ohranil in celo v pregovor prišel do današnjega dne; zato imenujejo po nekod neke nitke, ki se nahajajo ob jesenskih jutrih po dolinah, Marijine nitke; vretena pa, katera je rabila Marija, so bila dalj časa v jeruzalemski cerkvi: potem jih je dobila cesarica Pulherija, katere je darovala neki cerkvi v Carigradu. Kako veliko spretnost in umetnost je dosegla Marija v svojem delu nam spričuje suknja brez šiva od vrha sceloma tkana (Jan. 19. 23.), katero je pozneje božja Mati svojemu nebeškemu Sinu napravila, in za katero so vojaki pod Njegovim križem vadjali. – Pa kakor je bila Marija spretna in vstrajna pri delu, je bil njen duh vendar med delom vedno pri Bogu. Pozabila je na svoje telesne potrebe in jed. Jedila, ki jih je v templju dobivala, je ubogim darovala in angelj božji ji je po njenem premišljevanji jedila prinašal iz nebes. Katarina Emerih pravi v svojih prikaznih: „Ko je vse spalo, je vstajala in zdihovala k Bogu; večkrat sem jo videla v solzah in v molitvi z svitlobo obdano. Videti je bila pri molitvah v Boga zamaknjena in z svojo dušo bolj v nebesih, kot na zemlji.“ In sv. Bonaventura pripoveduje, da je sama neki pobožni

duši takole govorila: „Vedno sem ponoči vstajala, pred altar hodila in Bogu svoje želje odkrivala.“ In te njene želje so bile: ljubiti Boga nad vse, bližnjega pa zaradi Boga, zapovedim božjim pokorna biti, ter se varovati vsega, kar žali Boga. Zlasti pa je imela neugasljivo željo in hrepenenje po obljubljenem Odrešeniku in si je komaj upala obuditi željo, da bi bila njegova najzadnja služabnica. Tako je Marija preživela med delom in molitvijo v templju — enajst let!

Nauk:

Krščanski mladeniči in dekleta! Ali ste vi pri današnjem premišljevanji lepega, svetega in zasluženja polnega mladostnega Marijinega življenja v templju, kaj mislili na se, kako živite ali kako ste živeli vi — v svojih mladostnih letih? Vsakdo ve, kdor le nekoliko spozna notranje, dušno življenje, da si je izmed vseh čednosti najtežje pridobiti in neomadežano ohraniti čistost srca! Skušnjave so silne in brez nehanja sedaj od znotraj od spačenega mesa, sedaj od zunaj! Zapeljevanj in priložnost je brez števila na vseh krajih, v vseh stanovih, in sicer še ob vsakej starosti! Svet, hudič in meso vedno vlečejo človeka k nesramnosti. Prav ima sv. Klimak, ki pravi: „Kakor je oni, ki v morje pade, od vseh strani z vodo obdan, tako je tudi kristjan, dokler živi povsod obdan in izpostavljen nesramnim izkušnjam!“ Kaj vam je storili, da se čiste ohranite? Glejte na Marijo prečisto in premodro Devico; kakor je

ona preživela svoja mladostna leta v molitvi, v svetem premišljevanji in branji pobožnih knjig, ter v pridni delavnosti, v delih krščanskega usmiljenja, v zatajevanji same sebe: — tako stori tudi ti. Molite veliko in stanovitno, da si ohranite čistost, kakor uči sv. Hieronim: brez molitve — ni device!

Pa ne le samo v molitvi, posnemajte jo tudi v pridni delavnosti in zatajevanji samega sebe. Lenoba in pohajkovanje je začetek vse hudobije — zlasti pa nečistosti. Delavnega človeka skuša eden hudič, lenega pa legijon. Delaven človek nima časa snovati grešnih in škodljivih misli, ker ima misli pri delu, zato je tudi med delavnimi stanovi veliko manj nečistih grehov, pri njih je sramožljivost doma. — Pa delo ima tudi posebni blagoslov božji, ki človeka ohrani čistega na duši in telesu; zato tudi sv. Terezija tako duhovito opomni: Da, molitev in delo so starši, oče in mati čistosti! Torej mladeniči in dekleta, če hočete Devico Marijo prav častiti, posnemajte jo v molitvi in delu, da se neomadeževane ohranite in pomoč božjo dosežete ob sili in potrebi, kakor vam kaže naslednji zgled.

Z g l e d.

Carracioli pripoveduje: V Neaplju na Laškem je v hiši pomorskega kapitana Alfonza Manesa služila dekla imenom Lelia Viola. Bila je neumorno delavna, nikdar je ni bilo videti brez dela, — pravi vzor delavnosti in pridnosti. Stanoval je pa

v tej biši tudi neki vojak, služabnik kapitanov, ki je imel grdo nagnjenje in misli do pobožne dekle, dostikrat ji je nastavljal zanjke, — pa vselej mu je izpodletelo. Sedaj pa se prevrže vojakova ljubezen v smrtno sovraštvo, sklenil se je maščevati nad njo. Nekega dne 14. junija 1584 — reče, da mu je njegov gospod sporočil, naj mu dekla prinese perilo na bližnji otok Posilippo, kjer je bil gospod v kopelji. Dekla nič hudega sluteč, naveže perilo, ter stopi v mali čolnič, katerega je hudobni vojak sam krmil. Med vožnjo, ko sta bila sama, vojak zopet obnovi svoje nesramne zahteve, in ker mu jih ona odločno odkloni, jo v jezi zagradi ter vrže v morje, sam pa se zopet vrne nazaj v Neapelj. — Pobožna devica, brez vse človeške pomoči, kliče v tej sili prečisto Devico Marijo na pomoč, pa tudi precej pomoč zadobi. Pol ure se je vzdržala na vrhu vode, kar zagleda neko barko, ki se ji bliža. Akoravno ni vedela, kdo krmari to barko, je vendar s pravim imenom zaklicala kapitana: Andrej Conemo, pomagaj mi! Kapitan je glas svojega imena slišal, pa ni vedel, odkod je prišel, tedaj vpraša druge pomorščake, kdo ga je klical: pa nihče ni glasu slišal, in nič ne vedó o tem. Sedaj se ozre po morji in zagleda Lelio boriti se z valovi morja. Precej obrne barko k njej, ter jo izvleče iz morja na suho. Ko se je Lelia nekoliko oprostila smrtne strahu, so jo oblile hvaležne solze od veselja, da je rešena; šla je spremljevana od obilnega ljudstva v karmeličansko cerkev, kjer se je

pred čudodelno podobo Marijino zahvalila za čudežno rešitev! Tako bo tudi vas Marija v nevarnostih in izkušnjavah zoper sv. čistost varovala, če jo boste stanovitno z molitvijo in delom klicali na pomoč!

M o l i m o :

O Marija, premodra Devica, ki si v svojih detinskih letih z največjo zvestobo služila Bogu v templju, zadobi mi milost, da tudi jaz vsaj ostale dni svojega življenja — naj bodo že ti malo — ali mnogoštevilni — služim le Bogu! Od danes naprej se odpovem vsem stvarjem in vsemu grehu in se vsega posvetim svojemu Bogu; pa tudi Tebi se darujem o moja premila Devica, vzemi me v število svojih zvestih služabnikov. Sprosi mi milost, da v službi Tvoji in Tvojega Sina zvest ostanem vse dni do konca svojega življenja in da kdaj Tebe in Tvojega Sina večno ljubim in hvalim v nebeškem kraljestvu! Amen.
(Češč. Mar. trikrat.)

6. d a n.

Marija — nevesta.

Medtem, ko je preblazena Devica Marija bivala v templju, sta sv. Joahim in Ana — njeni starši — večinoma živela v Nazaretu. Večkrat pa, zlasti ob velikih praznikih sta prišla v Jeruzalem ter obiskala svojo ljubljeno hčerko. Včasih sta

tudi dalj časa prebivala v Jeruzalemu, kjer sta imela svojo hišico, da sta ložje večkrat obiskala Marijo, se z njo pogovarjala in razveseljevala. Preteklo je tako nekako devet let, odkar je izvoljena Devica v templju služila Gospodu. O kako srečno se je čutila Marija — pa tudi njeni blagi in sveti starši v tej dobi. — Toda kmalu je prišla bridka ura telesne ločitve na zemlji od njih. Dobila je žalostno sporočilo, da se življenje njenega blagega očeta bliža h koncu, in da dan njegove smrti ni daleč. Dobila je dovoljenje, da je smela svetišče božje za nekaj časa zapustiti in iti k smrtni postelji svojega dragega očeta, da ga je tolažila, mu stregla in še njegov zadnji blagoslov prejela. Umrl je njen sveti in blagi oče, po misli cerkvenih očetov — v 80. letu svoje starosti. Velika rana je bila s smrtjo njenega očeta vsekana v njeno srce. — Ali nesreča je le malokdaj sama. Ni še bil izpit kelih, katerega je Gospod že zgodaj pripravil svoji nevesti, že je dobila zopet vest, da se njena ljuba mati bliža svojemu koncu. V bridko žalost vtopljen, se vrže na kolena v molitev za svojo sveto mater, in Bog jo potolaži, da se vdana v božjo voljo poda. Kmalu ji je v sveti žalosti zatisnila oči! —

Kdaj ravno sta sv. Joahim in Ana umrla, ni gotovo znano, toda splošna misel je, da tedaj, ko je Marija še v templju bila. — Marija je sedaj postala sirota. Uboga, zapuščena in sama je ostala pri grobu svojih toliko svetih in ljubljenih staršev. Svoje solzne oči, svoje nedolžne roke in ranjeno

srce je povzdigovala k Bogu, ter se vrnila nazaj v templjevo samoto, ter je zaupljivo zdihovala k Bogu z besedami svojega pradedu Davida: „Bodi moj pomočnik, ne zapusti me, in ne zavrzi me, o Bog, Zveličar moj! Zakaj moj oče in moja mati sta me zapustila!“ (Psal. 26., 9.) — Po smrti svojih svetih in ljubih staršev je Marija približno še do konca 14. leta svoje starosti v templju ostala. —

Marija bi bila najrajše vedno ostala v templju, ter v tihi samoti in pobožnosti služila Bogu, posebno ker se je z obljubo vednega devištva vso Bogu posvetila in darovala. Toda temu ni imelo tako biti. —

V jutrovih deželah vse stvari poprej dozore, kakor pri nas v bolj hladnih krajih. Tako je bila tudi Marija dušno in telesno dovršena, cveteča Devica, lepa kot roža jerihonska. Mladostna leta v templju so prešla in nastopil je odločilni čas resnobe. Duhovni jeruzalemskega templja so spoznali in sklenili, da je prišel čas, da se odrastla Devica po deželni šegi in po Mojzesovi postavi zaroči z možem iz svoje rodovine, kakor je bila splošna navada pri Izraelcih, in to tem bolj, ker je bila Marija sirota, brez vse podpore, in ker ni bilo spodobno, da bi odraščene device v templju živele. Ko so pa preblaženi Devici to misel razodeli, naj bi se po navadi in postavi z možem svojega rodu zaročila, se je prestrašila v svojem srcu, ter spodobno in ponižno odkrila, da ne želi nikdar templja zapustiti, da se je Bogu samemu zaobljubila z vednim devštvom in se ne

želi omožiti, temuč vedno Devica ostati, in vse svoje dni kot najzadnja služabnica v templju biti. Močno so se duhovni temu začudili! Že dolgo so občudovali njene nenavadne lepe čednosti — toda njene prošnje niso mogli uslišati, ker je bila edina, dediščna hči svojega rodu! Morala se je torej v nerazumljive božje sklepe vdati, ter je to hudo poizkušnjo vdana v božjo voljo prenašala. Zaupala je v Boga, da bo obljubo svojega vednega devištva obdržala, da ji bo Bog dal svetega in pravičnega moža, ki bo varoval njeno devištvo in ji bo sploh skrben varih in pomočnik, — in Bog jo je uslišal. —

Duhovniki so tedaj razposlali glas po deželi in sklicali neoženjene mladeniče iz Davidovega rodu v templju. Ko se jih je veliko zbralo, jim je duhovnik pokazal nevesto.

Ko je Bog v stari zvezi izvolil Arona v višje duhovstvo, je ukazal po Mojzesu, da naj vsak rod Izraela prinese svojo palico, na kateri je bilo zapisano njegovo ime. Ko je Mojzes vseh dvajst palic položil v šotor zaveze, in je drugi dan nazaj prišel, je našel, da je ozelenela palica Aronova, iz Levijeve hiše. — Enako se je godilo pri volitvi Marijinega ženina. Duhovni, ki so se zavzeli nad Marijinem ugovorom, so to premetno volitev prepustili Bogu, češ, Bog sam naj presodi, kdo bo vreden, da bi bil mož preblaženi Devici nevesti. Višji duhoven razdeli po božjem razsvitljenju suhe, mandelnove vejice med pričujoče mladeniče, ter jim veli naj vsak svojo

vejico zaznamova s svojim imenom, in naj jo med molitvami v rokah ima. Potem je zbral duhoven vse vejice, ter jih položil na altar, rekoč, da tisti bo mož Marijin, Device iz Nazareta, čegar palica bo ozelenela. Pa glejte, ko so bile molitve končane in je čas prešel, ni nobena palica ozelenela. Iz tega so sklepali, da nobenega izmed teh ni izvolil Bog za ženina tej Devici. — Potem so duhovni še enkrat preiskali rodovnik Davidov, če niso koga izgrešili. In res so našli še sinu Jakobovega, ki ga ni bilo med poprejšnjimi, ker on sam je tudi mislil v svoji ponižnosti, da te časti ni vreden. Pa še nekaj je bilo, da se Jožef ni oglasil. Od mladih nog je čisto in sveto živel, ter je tudi, kakor cerkveni očetje trdijo, storil sklep, Bogu v vednem devištvu služiti. Na povelje višjega duhovnika pa je prišel v tempelj, in dali so tudi njemu mandelnovo vejico. In ko jo na altar položi, hipoma ozeleni, in požene bel cvet, in po starem sporočilu se prikaže nad njegovo glavo duh Gospodov v podobi belega goloba, po besedah preroka Izaija, ki pravi: „In pognala bo mladika iz Jesetove korenine, in cvetlica zrastle iz njegove korenine in Gospodov duh bo nad njim počival.“ (11., 1.) — Le ta edini je bil izvoljen za skrivnostni namen, ki ga je imel Vsegamogočni z neomadeževano svojo nevesto, da naj bo varih njenega deviškega srca! Ta sveti mož in ženin je bil toliko srečen, da se njegovo ime sme povsod na zemlji izrekovati pri najsvetejših imenih Jezusa in Marije, le on je smel svojo ne-

omadeževano roko položiti v sveto zaročno Marijino roko. Koliko je bil takrat star sv. Jožef ni za gotovo znano. Sv. očetje menijo po pravici, da je bil že doraščen mož, kateremu je izročil Bog Devico, da bi bil varih njenega devištva. —

Nauk.

Krščanski mladeniči in dekleta, učite se danes od neveste Marije, kakšni bodite, ali bi morali biti, in kako živeti, kadar se odločujete za svoj prihodnji stan. — Marija ni želela po zakonskem stanu, ne silila vanj — temuč ravno nasprotno, — ona se je le vdala vanj, ker so to terjale razmere njenega življenja, ker je to terjala tedanja šega njenega ljudstva, ker je to zahtevala takratna postava in njeni varuhi, je spoznala v tem voljo božjo, in se je vdala v zakonski stan. — Kdor vé, kako težke odgovornosti ima zakonski stan, kako velike dolžnosti skrbi in težave imajo zakonski, zlasti v sedanjih časih, in ima še vero, ter ni suženj svoje poželjivosti, se bo le prisiljen po svojih razmerah po goreči molitvi in dobrem premisleku odločil za ta težavni stan. Pa oh, kako se pogreša pri sedanjih mladih ljudeh, zlasti pri dekletih ta tolikanj potrebna lastnost. Le močiti in ženiti se, to je njih najvišji vzor, najbolj goreča želja: — kako malo so podobni Mariji, kako daleč proč od prave krščanske popolnosti!

Marija si ni želela bogatega ženina, ker bogastvo še ne osreči; ne lepega, ker lepota hitro izgine, kot cvetlica polja; ne mladega,

ker mladost urno mine kot sanje. V naših dneh je pa ravno lepota, mladost, bogastvo, denar, čast in veljava ali visoka služba, ki se pri možnostih išče; torej le minljive in zapeljive dobrote, ki ne morejo srca osrečiti in zadovoljiti!

Marijina edina želja in molitev je bila, da bi ji Bog naklonil pobožnega in bogaboječega ženina, če že mora biti. In Bog je njeno prošnjo uslišal, ter njeno željo izpolnil. — Sedaj pa svet gleda pri volitvi svojega prihodnjega tovariša življenja na vse bolj, kakor na vero, strah božji in čednost; in kar je ljudem najpotrebnejše za srečno življenje, jim je le postranska stvar in briga, zato se pa sklepa toliko nesrečnih in nezadovoljnih zakonov, in mnogim zakonskim je zakon le neznan jarm sužnosti, ne pa medsebojne pomoči in tolažbe, ter si želé njegove ločitve. O, da bi vsi posnemali pri volitvi svojega prihodnjega družeta življenja Marijo, in bi Boga v molitvi in dobrem premisleku za svet prosili, pa bi bili bolj srečni!

Z g l e d.

Neki mladenič, kakor piše sv. Alfonz Ligvorij, je dobil po svojih rajnih starših lepo premoženje, katero je zapravil pri igri in gostijah s svojimi tovariši. Srečo je pa vendar imel, da je vkljub temu ohranil devišтво. Njegov stric, ki je videl revščino njegovo, ga je opominjal, naj vsaj en del sv. rožnega venca moli vsak dan na čast Materi božji; in če bo stanoviten, mu hoče k

dobri možitvi pomagati. Mladenič to obljubi, se poboljša in ostane stanoviten. — Ko se je ženitovanjski dan približal, vstane od mize, da bi opravil svoj rožni venec. Ko ga konča, se mu prikaže Marija, rekoč: „Sedaj ti hočem službo povrniti, ki si mi jo opravljal, nočem, da bi izgubil devištvo; umrl boš čez tri dni in prišel k meni v nebesa!“ To se res zgodi. Mladenič - ženin dobi mrzlico. Pravil je sam, kakšno prikazen je imel, in čez tri dni res umrje ves zadovoljen!

Krščanski mladeniči in dekleta, ne ženite in ne možite se z osebami, ki so pijanosti vdane, zlasti pa še ne, če jim je vera postranska stvar, če hočete biti srečni na svetu in kdaj v večnosti! Molite veliko k Bogu za razsvetljenje, ter dobro premislite svoj korak in lastnosti družeta svojega prihodnjega življenja!

M o l i m o :

O Marija, brezmadežna nevesta, premodra Devica, in ti čisti ženin sv. Jožef, varujta in branita vse mladeniče in dekleta, vodita jih v Bogu dopadljiv stan, razsvetlita jih, da prav volijo! S svojim zgledom in s svojo priprošnjo pomagajta vsem zaročencem, da z neomadeževanim življenjem stopijo pred oltar Gospodov, in v vsej obilnosti prejmo blagoslov Vsegamogočnega! Amen.

(Češč. Mar. trikrat.)

7. dan.

Marija — zakonska žena.

Po končani poroki v jeruzalemskem templju, kjer je duhovnik blagoslovil preblaženo nevesto in čistega ženina sv. Jožefa v zakonski stan, in po dovršeni ženitnini, sta se podala sveta zakonska v Nazaret. Tam je imela Marija malo hišico, kot dedščino po svojih starših, tam sta sklenila zanaprej živeti. Preden vam popišem njuno medsebojno zakonsko življenje, vam hočem še nekaj pojasniti, kar vtegne marsikoga zanimati, misel namreč, zakaj neki je moralo po božji volji tako biti, da je Marija vkljub svoji obljubi vednega devištva, stopila v zakonski stan? To (vse) se je zgodilo 1. zaradi Kristusa samega, 2. radi prečiste Device Marije in 3. radi nas. Zaradi Kristusa se je to zgodilo a) da ga neverniki niso zaničevali kot nezakonsko rojenega, b) da je bil njegov rod zapisan po možu, kakor je bila navada v stari zavezi, c) v varstvo Detetu, da ga je sv. Jožef zredil in varoval pred satanom in hudobnimi ljudmi! Zakaj on je hotel biti popolnoma človek, hotel je imeti očeta in mater, in njima, kot otrok pokorn biti! Hotel je, da naj bo domače življenje njegovo podoba družinskega življenja pri njegovih vernikih. Sv. Jožef je imel biti zgled hišnim očetom in gospodarjem, Marija zgled vsem materam in gospodinjam, in Jezus najlepši zgled otrokom! — Gledé Marije se je

pa to zgodilo, da je bila a) obvarovana kazni, da je Judje niso kamenjali, ko bi jo bili neomoženo mater videli; b) da bi bila obvarovana tudi vsega slabega natočevanja; kako brž bi bili hudobni ljudje, ki sami po sebi sodijo, mislili, da Marija ni Jezusa spočela od sv. Duha, in da ni Devica, in tako bi bila zaničevana Ona in njen božji Sin! Zato je morala Devica Marija poročena biti in v zakon stopiti, da je od ene strani včlovečenje Sinu božjega skrito ostalo, od druge strani pa tudi čast njena in njenega Sina. Bog je namreč hotel, da je Devica Marija nekaj časa veljala pred svetom za navadno ženo, in njen Sin za zgolj človeškega otroka, za sina Jožefovega, dokler ne bo vsa skrivnost Marijine čistosti in Jezusove nedolžnosti odkrita. Slednjič se je to zgodilo, da je Marija dobila v sv. Jožefu pomočnika in varuha, katerega je potrebovala že pri rojstvu božjega Deteta, pri begu v Egipt in pozneje. — Naposled je pa to tudi moralo tako biti radi nas, in sicer 1. zato, da nam je sv. Jožef najbolj zanesljiva priča, da je Kristus res od čiste Device rojen bil; 2. da nimajo one ženske, ki radi grdega greha svoje dobro ime zgubé, nobenega izgovora, češ, da je tudi Marija kdaj bila na slabem glasu, 3. da je bil ta zakon lepa predpoda sveta kat. cerkve, ki je devica pa zaročena enemu možu, ki je Kristus, 4. pa tudi za to, da v tem zakonu častimo in spoznamo, da sta oba stanova, deviški in zakonski, po božji volji, nasproti onim krivovercem, ki enega ali drugega zavržejo ali zaničujejo!

Sedaj pa pogledjmo in preišljmo še nekoliko njuno medsebojno zakonsko življenje. Kakošna je bila Marija kot žena proti svojemu sv. možu Jožefu, in sv. Jožef proti svoji sv. ženi?

Lahko si mislimo, kako sveto, kako čisto in sramožljivo eden drugemu pomagajoča sta skupaj živela. Človeški jezik ni zmožen, in naše pero ne more tega lepega, svetega, vzajemnočednostnega življenja prav popisati. Sv. Jožef je videl in gledal v Mariji, kakor v najčistejšem ogledalu, vse popolnosti, pravo podobo božjo. Videl jo je, kako je molila, kako vse iz čiste ljubezni do Boga delala. občudoval je njeno pobožnost, krotkost, potrpežljivost, pokorščino, in vse druge prelepe čednosti! Kot gospodar in hišni oče je bil sicer na d Marijo, toda vedel je, da njegova sv. žena ima velike prednosti pred njim, zato mu je bilo ljubo in prijetno, da ga kaj pouči in vodi, da naj mu pove svoje želje, katere ji želi vselej izpolniti; gotovo mu je Marija razodela svojo željo, da želi tudi v zakonu čisto-deviško živeti, s čemur je bil tudi sam zadovoljen, ker je tudi sam, kakor učijo cerkveni učenci že pri 12 letih storil obljubo vednega devišstva, ter prosil Marijo naj mu jo pomaga spolnovati. Tako se je sv. Jožef učil od nje božje naredbe preišljavati, kakor jih je ona preišljevala, ljubiti, kar je ona ljubila, zaničevati, kar je ona zaničevala, delati, kakor je ona delala! Oba sta si zagotovila medsebojno vdanost in pokorščino, ter živeti v vedni čisti ljubezni med seboj kot brat in sestra! Odslej

je vladala prečudna edinost med njima. V popolnem soglasju sta malo dedščino tako razdelila, da sta en delež darovala templju, drugega ubogim, in tretjega sta si prihranila za vsakdanje potrebe življenja in gospodarenja. Marija je bila in vedno ostala revna žena na posvetnem premoženji, pa neizmerno bogata na nebeških čednostih in milostih. O koliko milosti je prejemal sv. Jožef od dne do dne od nje, s katero je v tako tesni zvezi združen živel — veliko let — skoraj 30 let!

N a u k.

Krščanski zakonski, možje in žene, učite se od Marije in sv. Jožefa zlasti tri čednosti in te so 1. čistosti, 2. ljubezni in 3. zvestobe med seboj do smrti! a) Sv. Jožef in Marija sta z najčistejšo dušo in telesom sklenila zakonsko zvezo; če pa sedaj Bog ne terja od slehernega izmed vas k veljavni zakonski zavezi, tako ojstrega daru, vendar nikdar ne smete misliti, da vam je v zakonu vse dovoljeno, kar poželite. Je tudi zakonska čistost, zoper katero se ne sme grešiti, in če se greši je ravnotako velik greh, kakor če v samskem stanu grešé zoper 6. zapoved. Vse namreč, kar je zoper one sv. namene, katere je Bog hotel pri ustanovitvi sv. zakona, in kakor jih sedaj sveta cerkev uči, in kar nima s potrebami zakonskega življenja nobene stike, ali je še celo zoper namene sv. zakona, je greh — velik greh, ki namesto blagoslova božjega prinaša prokletstvo za-

konskim. Glejte, da ne prestopate meje zakonskih pravic, katere vam zakon dovoljuje, da spolnujete vestno svoje dolžnosti, in ne storite nič, kar se vam prepoveduje! —

b) Učite se vsi možje in žene od sv. Jožefa in Marije, prave medsebojne ljubezni in edinosti. Sv. Jožef in Marija sta delila med seboj žalost in veselje, bremena in skrbi. Marija je pridno pomagala pri domačem delu, kuhala, prala, predla, šivala, vezla, vodo donašala, svojemu možu postregla, ko je prišel truden iz delavnice, ga tolažila, ko ga je videla žalostnega in potrtega na daljnem potu, ali v tuji deželi; — in sveti Jožef se je pa trudil, delal in skrbel, da ne bi Marija revščine čutila. To je bila lepa edinost, ljubezen in medsebojna pomoč, in kjer ste ti, je tudi božji blagoslov. Prosite in glejte na sv. Jožefa in Marijo, da spolnujete tudi vi tako eden do drugega do smrti svoje dolžnosti! 3. učite se pa od nju tudi zvestobe do groba! Marija je bila vse svoje življenje zvesta tovarišica svojemu možu, vedno ob njegovi strani, v nadlogah in križih, doma in na tujem, pri popotovanju k prazniku, pri begu v Egipt, vedno in povsod skoraj 30 let, dokler ga ni starost in bolezen položila na mrtvaško posteljo, kjer mu je ljubeznivo stregla, mu mrtvaški pot s čela brisala, ter mu oči k večnemu in sladkemu počitku zatisnila. — Tako si bodite in ostanite tudi vi eden drugemu zvesti ob strani in pomoč v telesnih in dušnih potrebah do groba! Kar je Bog zavezal, tega človek

ne sme razdirati! — O srečen zakon sv. Jožefa in Marije, kakoršnega svet še poprej ni nikdar videl! Ko bi imel ta Jožefov zakon več posnemalcev na zemlji, bi bilo vse drugače dobro na svetu! Veliko je zlo in grozno je hudo, pod kojim stoka današnji človeški rod, pa nobeno zlo ne pogrezuje in ne spodkopuje človeške sreče tako močno, kakor podivjani zakoni! — Nesrečni ljudje, ki imajo zakon, le za posvetno — spremenljivo zavezo, ki jo sklepajo brez Boga, brez mašnika, ter brez milosti božje! — Pa nič manj nesrečni tudi taki, ki v svetem zakonu nočejo sveto in po vesti živeti, kolika gorjá izvira iz tacega ostrupljenega studenca za zakonske same in za njihov rod — živ pekel imajo na zemlji — večni pekel pa jih čaka po smrti! —

Zgled.

Sveti in čisti Jožefov zakon je imel v vseh časih krščanstva toliko moč, da so se mnogi zakonski ne le v revnih kočah, temveč tudi v kraljevih palačah odpovedovali zakonskim pravicam ter v deviški ljubezni posnemali Nazarenskega tesarja. — Nemški cesar Henrik je živel s svojo ženo Kunigundo do smrti v deviškem zakonu, kakor sta se oba z obljnbo zavezala. Ta cesar je imel posebno pobožnost do Matere božje. Njo je izvolil za svojo posebno varuhinjo, njene cerkve je najrajši obiskoval, in molil pred njenimi oltarji. Marijine cerkve je najrajši obdaroval;

spomnil se je z svojim darovi tudi naše slovenske Marijine cerkve na Blejskem jezeru! Trpel je v svojem življenju velike bolečine, pa vse je prenašal s potrpežljivostjo! Zaradi njegovih lepih čednosti in obilnih dobrih del, so ga ljudje sploh imenovali p o b o ž n e g a cesarja. Gospod mu je tudi dal srečno — blaženo smrt! K smrtni postelji pokliče svojo ženo in njene sorodnike ter jim držeč roko svoje žene, slovesno reče: „Ta mi je bila od vas, ali velikoveč od Kristusa zaročena, dam jo sedaj Kristusu i vam nazaj kot neomadežno devičo!“ — Po noči potem med 13. in 14. jul. 1024. umrje. Oba, on in njegova žena, sta bila pozneje od papeža kot svetnika proglašena!

Molimo.

O prečista in premodra Devica Marija, in ti čisti ženin sv. Jožef, s svojim prelepim zgledom in s svojo mogočno priprošnjo zamoreta pomagati, da krščanski mladeniči in dekleta le čisti in pobožni stopijo v zakon, pa tudi, da v zakonu sveto živijo, ter svetosti tega imenitnega stanu z nespodobnim življenjem ne oskrunjajo. O vidva poznata najbolj nevarnosti, katere pretijo zlasti v sedanjih dneh krščanski družini, o sprosita vsem krščanskim zakonom nebeški, bogati blagoslov zoper oskrunjenja tega sv. stanu, katerega je Jezus Kristus, Sin božji sam v čast svetega zakramenta povzdignil.

(Češč. Mar. trikrat).

8. dan.

Marija in angelj.

V Nazaretu, malem galilejskem mestecu, sta tedaj živila Jožef in Marija po sklenjeni zakonski zvezi v mali hišici, katero je dobila Marija kot edina dedna hči po svojih svetih starših, kjer sta si med sveto molitvijo in pridnim delom služila vsakdanji kruh. To Marijino hišico so l. 1291. angeli prenesli na Trsat pri Reki, in čez nekaj let je zopet odondot zginila v Loreto na Laškem, kjer se še sedaj časti. Na mestu, kjer je nekdanja stala Marijina hišica, je sedaj zidana lepa cerkev Mar. oznanenja. Stopimo tudi mi v duhu z vsem spoštovanjem v to hišico, kjer sta v veliki svetosti in pobožnosti nekdanj živila Jožef in Marija. Tu je vsemogočni in usmiljeni Bog od dne do dne obsipal Marijo z najobilnejšimi milostmi, ter jo pripravljaj za velike skrivnosti, katere je od vekomaj namenil po njej izvršiti, da bi bila postala res vredna posoda njegovemu Sinu, prihodnjemu Odrešeniku sveta. Razsvetljeval ji je vedno bolj razum, da je spoznavala potrebo odrešenja sveta, v nemal njeno srce s sveto ljubeznijo in hrepenenjem po Odrešeniku, da je z vsemi pravičnimi stare zaveze prisrčno klicala: „Rosite ga nebesa in oblaki dežite pravičnega; odpre naj se zemlja in naj rodi Zveličarja sveta!“ (Iz. 45. 8.). — Tako je preživela Marija že pol leta s sv. Jožefom v tihi hišici v Nazaretu. — Pa

prišel je tudi že čas, v katerem je hotel Bog, da se razodene največja skrivnost božjega usmiljenja njej, katera je bila od vekomaj izvoljena biti Mati obljubljenemu Odrešeniku; prišel je stoletja zaželjeni trenutek, v katerem naj najvišje Veličanstvo posede tempelj in oltar Marijinega srca, katero je bilo Zanj tako sposobno in vredno pripravljeno. — Poslušajmo kako nam to popiše sv. evangelist Lukež (1. 26—28): V šestem mesecu pa je bil angel Gabrijel od Boga poslan v mesto Galileje, ki mu je ime Nazaret, k Devici, zaročeni možu, kateremu je bilo ime Jožef, iz hiše Davidove in Devici je bilo ime Marija. In angel je prišel k njej in jej rekel: „Češčena, milosti polna, Gospod je s teboj, blagoslovljena si med ženami!“ — Kdaj se je to zgodilo? — Petindvajseti dan meseca sušca ali marca! Ta dan je bil, katerega je Gospod naredil, ko je hotel odrešiti ljudi! O srečni in imenitni dan! Po mislih učenih mož je Bog ta mesec tudi svet vstvaril, in ta mesec je bil Zveličar sveta spočet. Četudi to izročilo nima svetopisemske veljave, je vendar verjetno. — Petindvajseti marc je bil toraj oni preimenitni dan, katerega je Bog od vekomaj odločil, da je poslal svojega angela Gabrijela v Nazaret, v malo nepoznato mestece v deželi Galileji, katera je svojo svetovno veljavo tedaj že izgubila, ker so ošabni Rimljani tu gospodarili. V tej zaničevani deželi je bilo toraj mestece Nazaret, ki je bilo še v pregovoru zaničevano, — pa glejte, ravno to mestece je pozneje postalo

najslavnejše! — Marija v molitev in sveto pre-mišljevanje in hrepenenje po Odrešeniku vtopljenja — se sicer angelovega pozdravljenja prestraši, ker se je v svoji ponižnosti za najslabšo stvar imela in ker si še misliti ni mogla, da bi bila ona izvoljena v mater Odrešeniku! Toda angel, ko zapazi njen strah, jo takoj potolaži, rekoč: „Ne boj se Marija, ker milost si našla pri Bogu; glej, spočela boš v svojem telesu in rodila Sinu in imenuj njegovo ime Jezus, Ta bo velik in Sin Najvišjega imenovan!“ (Luk. 1—30—32). — Marija ima sedaj le še en pomislek, češ, kako se bo to zgodilo, ker moža ne poznam, hotela je reči, ker ga poznati nočem, ker sem obljubo devištva storila; toda angel jo zopet potolaži in pojasni, rekoč: „Sv. Duh bo prišel v te in moč Najvišjega te bo obsenčila in zaradi tega bo Sveto, ki bo rojeno iz Tebe, imenovano Sin božji!“ — Sedaj je viselo vse le na Marijinem privoljenju, ali se vdá v voljo božjo ali ne. Toda Devica najsve-tejša in najmodrejša je spoznala v tem voljo božjo, in ker je sama iz dna duše želela odrešenja človeškega rodu, je s prekrižanima rokama in nag-njeno glavo izrekla večno prepomenljive besede, ki so začetek našega odrešenja: „Glej, dekla sem Gospodova, zgôdi se mi po tvoji besedi!“

Pri teh kratkih, pa zanas zavržene Evine otroke srečnih besedah so se zgodile 4 preimenitne reči:

Prvič je bilo vstvarjeno presveto Telo Gospoda našega Jezusa Kristusa iz prečiste krvi Marijinega srca.

Drugič je bila vstvarjena duša Kristusova, kakor je vstvarjena duša vsacega človeka.

Tretjič je bila Njegova duša sklenjena z Njegovim telesom, in Kristus je bil popolni človek, in

Četrtrič se je Bog v osebi Besede sklenil s človeško natoro v eni božji osebi, in je bil Kristus Bog in človek skupaj, naš Gospod in naš Odrešenik. Tako je postala Marija prečista Devica — Mati in sicer božja Mati, ne iz volje mesa ali iz volje moža, temveč s pomočjo sv. Duha!

N a u k.

Ko je angel prišel k Mariji, jo je našel v tihi samoti samo v molitvi, v sv. premišljevanji in srčnem hrepenenju po obljubljenem Odrešeniku. To nas uči, da mora biti molitev in sveto premišljevanje nekaj koristnega in zveličalnega. Sv. evangelij tudi hvali Marijo, da je v srcu ohranila in premišljala Jezusove nauke. (Luk. 2. 51.) Hočem vam toraj danes dati kratki nauk o svetem premišljevanji.

Premišljevanje odpira naši duši oko, da vedno bolj spoznava nečimurnost svetá ter lepoto in ljubezen svojega Boga. Premišljevanje kaže človeku njegovo lastno slabost, mu odkriva njegove pregreške in njegovo revščino, pa mu tudi razodeva pripomočke, s katerimi se more krepčati, kaže mu prečudno usmiljenje božje in njegovo neskočno ljubezen do nas. Brez premišljevanja je človek nekako duhovno slep. „Kdor meži, ne more spoznati pota, ki ga pelje proti domu“, uči

sv. Avguštin. Kdor ne premišljuje ne spozna imenitnosti večnega zveličanja, pa tudi ne pomočkov, katerih se mora posluževati, če hoče zveličan biti. — In sv. Bernard pravi: „V svetem premišljevanji se srce otaja, omehča in ogreje, kakor železo v ognji, da postane spretno za vse dobro, tako da se božjemu navdihovanju več ustavljati ne more, kakor to spričuje psalmist rekoč — (Pa. 38. 4.): „Moje srce se je v meni vnelo in v mojem premišljevanji se je ogenj vžgal.“ — Premišljevanje, pravi sv. Alfonz, je tista presrečna peč, v kateri se vnemajo duše v ljubezni božji. Kdo neki bi mogel premišljevati prečudno ljubezen, lepoto in trpljenje svojega Zveličarja in bi se ne vnel v ljubezni do Njega? Premišljevalna molitev je toraj oni sveti trak, ki dušo z Bogom veže, nasprotno pa, kakor uči zopet sv. Alfonz, je duša, ki ne premišljuje, pusti, nerodovitni, suhi zemlji podobna. Blagor toraj duši, ki pridno, vsak dan kaj svetega premišljuje, se s svojim Bogom pogovarja in je od tega ne odvrne nobena skušnjava hudega duha, nobena lenoba ali kateri si bodi zadržek! O ljubite po zgledu Marijinem tudi vi sveto premišljevalno molitev, da se boste vneli v ljubezni božji in v skrbi za svoje zveličanje!

Z g l e d.

Sv. Terezija, devica in redovnica je bila rojena na Španskem v Avili meseca aprila l. 1515. Njen oče in mati sta bila iz blagega in slovečega rodu. „Moj oče so“, — tako piše sv. Te-

rezija sama, — „branje svetih bukev zelo čislali ter ga imeli za posebno budilo pobožnosti; ravno te misli so bili moja mati in so si vse prizadjali, da bi zbudili pri nas otrocih veselje do molitve, do češčenja svetnikov, zlasti do Device Marije!“ To prizadevanje tudi ni bilo brez uspeha. Že v mojem šestem in sedmem letu so se zbudili v meni občutljivi pobožnosti, ki so radi pobožnosti in lepih zgledov mojih bogoljubnih staršev vedno močnejši prihajali. Branje in premišljevanje svetih knjig me je vedno bolj združevalo z enim izmed mojih bratov, katerega sem posebno rada imela. Večno veselje zveličanih in večno trpljenje pogubljenih duš, ki je bilo v teh knjigah popisano, je najinega duha tako močno zdramilo, da sva v svojih pogovorih vedno ponavljala: Oh — preoh — kaj bo, — večno — večno — večno! Ko sem bila šele okrog dvanajst let stara, so mi mati umrli in tedaj sem občutila velikost svoje izgube, vrgla sem se v solzah zalita pred podobo Device Marije ter jo prisrčno prosila, da naj mi ona sedaj mater nadomestuje in bila sem uslišana, zakaj karkolikaj sem prosila Mater našega Zveličarja, sem okusila sad njene priprošnje in slednjič me je poklicala v svojo službo.“ — Pri dvajsetih letih stopi z očetovim privoljenjem v samostan Karmelitaric in stori slovesno obljubo. Kaj je potem ona do svojega 67. leta hudega v dušnem in telesnem oziru pretrpela, skoraj ni mogoče popisati. Ostala pa je stanovitna v trpljenji in ljubezni do Boga, tako da je sam angel Seraf

prebodel njeno srce z ognjeno puščico ljubezni in zato se imenuje Serafska Devica. V uboštvu in trpljenju je s pomočjo božjo ponižna redovnica pozidala 32 samostanov, ter na povelje svojih prednikov še spisala tako lepe nauke in premišljevanja, da jih ves svet občuduje, da je celo Lalement, sloveči učenjak na Francoskem, rekel: „Da se smejo meriti z najlepšimi spisi, ki jih je kdaj Duh božji ljudem navdihnil.“ In učeni škof Zailer na Nemškem je rekel, da še celo škofov ne bodi sram, se od sv. Terezije učiti! — Sveta Terezija je umrla l. 1582. in bila od papeža Gregorja XV. v letu 1622. z mnogimi drugimi vred za svetnico razglašena. Tedaj sveto branje in premišljevanje po zgledu Marijinem je tudi njene posnemalce povzdignilo do visoke svetniške časti! Premišlujte in berite tudi vi radi verske, bogoljubne spise in knjige; — brezverskih — veri in cerkvi sovražnih in nasprotnih časopisov in knjig pa se bojte bolj kot kuge in jih ne berite, da vas ne spridijo in spačijo, vas časno — in morda tudi večno nesrečne ne store, da vas ob vero, k zamerzi do vernega življenja ali celo k odpadu od vere in slednjič v večno pogubo ne potegnejo!

M o l i m o :

Usmiljena Mati Zveličarjeva, ki si postala Vrata Nebeška in Zgodnja Danica, pomagaj ljudstvu, k je padlo, pa želi vstati, Ti, ki si svojega Stvarnika prečudno spočela, devica prej in potlej ostala,

ko si iz Gabrijelovih ust prejela češčenje, usmili se nas grešnikov; vsaj si s tem, ker si Mati božja postala, postala tudi Mati nas grešnikov, ker Sin božji se je zaradi nas grešnikov v Tebi včlovečil, da bi nas zveličal; oh usmili se nas in prosi za nas grešnike, sedaj v življenji, ko smo od vseh strani od izkušenjav in nevarnost obdani izgubiti svojega Boga, usmili se nas in prosi še zlasti ob smrtni uri, ko bomo morali zapustiti ta svet in pred sodnji božji stol stopiti, oh bodi takrat naša srednica, da se zveličamo, da Te v nebesih s Tvojim Sinom na vekomaj hvalimo in častimo! Amen.

(Češč. Mar. trikrat.)

9. dan.

Marijin — odgovor.

Kje je pravi častilec Marijin, ki bi ne želel izvedeti vse prav natanko, kolikor je moč, kar zadeva preblazeno Devico, da bi dobil v svojem duhu njeno pravo podobo pred svoje oči? Kdo bi ne bil radoveden zvedeti njenih besedi, ktere je govorila — besedi, od katerih je bilo odvisno naše odrešenje? — Sv. pismo nam od Marije res prav malo pové. — Ko nam pa popisuje včlovečenje Gospodovo, nam pa vendarle pové cele besede, katera je od vekomaj izvoljena Devica govorila; in akoravno so te besede kratke, nam morajo biti pa ravno zaradi-

tega posebno ljube in našega premišljevanja vredne, ker je na njih viselo na eni strani naše večno odrešenje, na drugi strani pa nam kažejo Marijino občudovanja vredno modrost. — Ko bi tudi vsi ljudje ali vsi angelji milijon let premišljevali, ne bi dobili lepšega, ponižnejšega in modrejšega odgovora na angeljski pozdrav in oznanilo, ki ju je prinesel od Boga, kakor ga je dala Marija. Podajmo se tedaj zopet v naza-reško hišico in premišljujmo njene besede, kate-re je govorila z nebeškim poslancem angeljem. V teh besedah bomo spoznali njeno visoko modrost in vse druge čednosti, — gledali bomo njeno pravo podobo! Pa tudi raditega ne smemo prezirati njenega odgovora angelju, ker je ne-skončnega pomena za nas!

Ko je torej Preblažena zaslišala pozdrav ne-beškega poslanca, se je prestrašila nad njegovim govorjenjem, in je mislila, kakšno bi bilo to pozdravljenje? (Luk. 1, 29.) — Ona se sicer ni prestrašila angelja samega, saj se je večkrat v družbi z nebeškimi duhovi v Bogu razveseljevala; prestrašila se je njegovega nepričakovanega po-zdrava, prevelike hvale, ki je ni precej razumela, ker je bila preponižna. Neka sveta groza jo je prevzela, kakor se to svetim dušam godi, ko jim Bog svoje svete namene razodeva. Sv. Bernard trdi, da bi se bila ona veliko manj začudila, ko bi ji bil angelj rekel, da je ona največja grešnica na svetu; ker je bila pa preponižna, se je take hvale in povzdigovanja iz angeljevih ust pre-

strašila, češ, taka hvala gre le samemu Bogu in Stvarniku! — Utegnil bi pa kdo ugovarjati, češ, kako je to, da se je Marija tako ponižna in nevredna štela biti Mati Odrešeniku, saj je vendar vedela iz sv. pisma, da je sedaj prišel čas, katerega so napovedovali preroki, da ima Odrešenik priti, čas, katerega je prerok Daniel napovedal, da bo kraljevo žezlo Judu odvzeto, kakor je očak Jakob govoril, ker je prišlo v roke tujcu Herodu, vedela je nadalje, da je „devica“ odločena v mater Odrešeniku; kaj niso ta znamenja in besede, katere je govoril angelj, vse merile na njo, zakaj bi si torej ne mogla misliti, da je sedaj ravno ona tista izvoljena devica? — Pa vendar Marija v svoji ponižnosti tega nikakor ni mislila, ker ji Bog ni pripustil te misli, ker je hotel najponižnejšo deklo dati za Mater svojemu Sinu! — In ravno raditega se je Marija na angeljeve besede tako prestrašila, kakor pozneje Kristus v svojih smrtnih težavah na Oljski gori, kakor uči sv. Hrisolog, da je morala biti od angelja potolažena. In šele, ko ji je dal angelj srčnost, rekoč: „Ne boj se Marija, milost si našla pri Bogu!“ — se pomiri. — In kako modro na to odgovori petnajstletna hčerka sv. Ane angelju: „Kako se bo to zgodilo, ker moža ne poznam?“

To je prva zapisana beseda Marijina v svetem pismu, pač vredna Matere božje. V tej besedi se vidi vsa lepota in velikost Marijine deviško-čiste duše. Ona modro premišlja, kako bi se mogle angeljeve besede strinjati z oblubo

njenega devištva; in ko ji angelj pojasni, da se bo to zgodilo s pomočjo sv. Duha, in ko ji še nadalje reče, da bi jo v veri še bolj potrdil, da je njena teta Elizabeta, znana kot nerodovitna, že v svoji visoki starosti postala noseča, ker pri Bogu ni nemogoča nobena stvar, — potem Marija trdno veruje, kakor jo je njena teta pozneje pohvalila, rekoč: „Blagor ti, ki si verovala!“ (Luk. 1, 45), — in sedaj je pričakoval angelj le njenega privoljenja, da reče „da“ ali „ne“. V vseh stoletjih človeškega rodu ni bilo trenutka, kateri bi bil toliko pomenljiv, tako težko pričakovan, kakor ta, kaj bo Marija odgovorila na angeljevo sporočilo, ker le od njega je bilo odvisno večno rešenje in zveličanje ljudi, ker neskončno modri Bog je sklenil le z Marijinim privoljenjem odrešiti svet. Sv. Bernard pri tej priliki nagovarja Marijo s temi lepimi besedami: „Glej, o Devica, ti sedaj veš, kaj in kako naj se v tebi zgodi. Veseli se, in raduj se, Sionska hči, in ker je tvoje uho zaslišalo tvoje veselje, naj tudi mi zaslišimo tvoj veseli odgovor. Slišala si, da boš Sinu spočela in rodila. Angelj težko čaka tvojega odgovora, čas je, da gre nazaj k Bogu, ki ga je poslal. Tudi mi težko pričakujemo odgovora tvojega usmiljenja, mi, ki nas smrtna sodba tako silno teži! Glej, cena našega odrešenja je v tvojih rokah, kakor hitro privoliš, smo odrešeni, — o ne mudi se Devica, reci le besedo, katera razveseli predpekel, nebesa in vse ljudstvo; glej, na tvoj odgovor čaka On, ki Ga pričakujejo vsa

ljudstva, hiti mu naproti in odpri mu vrata k prihodu s svojim privoljenjem!“ — Strmimo pa sedaj nad prečudno modrostjo Marijino! Ona je dobro vedela, kaj ima odgovoriti poslancu božjemu, in koliko je ležeče na njenem odgovoru, da se spolnijo obljube božje in prerokovanja prerokov, da se odreši človeški rod, da se premagajo peklenska vrata in odpró nebeška! V te misli vtopljená Devica dá za nebesa preveseli in zanjo premodri odgovor: „Glej, dekla sem Gospodova; zgódi se mi po tvoji besedi!“ — V teh besedah se lesketajo zlasti trije biseri, kateri naj nam bodo danes v poučenje, in ti so: Marijina ponižnost, pokorščina in srčnost; ti nam spričujejo prečudno dušno lepoto Marijino; premislímo jih in posnemajmo.

Nauk.

1. V trenutku, ko je bila Marija povzdignjena nad vse angelje, ko je Mati božjega Sinu postala, se imenuje „deklo Gospodovo“. O nerazumljiva ponižnost! Pa prav je in spodobilo se je, da je bila mati Gospodova okrašena s ponižnostjo. Brez ponižnosti ne more poganjati nobena druga čednost; in če bi bila kaka duša napolnjena z vsemi čednostmi, pa bi precej vse zbežale, če bi ponižnost zbežala. Ponižnost je v duhovnem življenju tako potrebna, da si prave svetosti in pobožnosti brez ponižnosti ravno tako malo moremo misliti, kakor stene ali streho pri hiši brez temelja, na katerem streha in stene

sloné. Pred Kristusom je bila ta lepa čednost skoraj pozabljena in nepoznana. Sin božji pa je prišel na svet, da nas je te čednosti učil z besedo in dejanjem ter hotel, da ga posnemamo, rekoč: „Učite se od mene, ker jaz sem krotak in iz srca ponižen!“ Marija je v vseh čednostih najlepše posnemala svojega božjega Sina, tako tudi v ponižnosti. In ravno zaradi te ponižnosti je bila povzdignjena nad vse druge stvari, tako, da sv. Bernard trdi, da je Marija „Mati božja“ postala ne le zaraditega, ker je bila Devica, marveč raditega, ker je bila ponižna! O srečna ponižnost, ki nam je nebesa odprla in pekla rešila! Ponižnost je torej oni biser, ki je Sinu božjega iz nebes na zemljo potegnil. — Krščanska duša, posnemaj Marijo v ponižnosti! Mogoče je, da pride v nebesa nesrečna duša, ki objokuje svoje zgubljeno devištvo, ako je ponižna; — ni pa mogoče, da bi prišla tjagori kaka devica, ako je tudi devica, če je prevzetna!

2. Drugi biser v Marijinem odgovoru je pa njena pokorščina! Marija ni rekla, da sprejme to ponudbo, ali da v njo privoli, temveč kar naravnost je rekla: Zgodí se mi po tvoji besedi; to ni bila lastna volitev, lastna razsodba, temveč popolna vdanost v razodeto voljo božjo. Ta popolna vdanost v božjo voljo je Marijo tudi v poznejšem življenju, v njenih velikih bridkostih in bolečinah tolažila. Ta popolna pokorščina je bila potrebna Mariji materi Odrešenikovi, kakor je bil tudi njen Sin pokoren do sramotne smrti

na križu! Blagor tebi krščanska duša, ako hodiš po potu pokorščine!

3. Pa tudi srčnost je lepšala nevesto svetega Duha! Zgôdi se! Prosto je Marija privolila, pa ravno tako dobro je spoznala in vedela, kako velike in težke dolžnosti je s tem prevzela. Marija je s svojo besedo „zgôdi se“ res prevzela največjo čast, obenem pa tudi največje gorje na svoje ramé, da hoče Sinú spočeti, roditi in izrediti za trpljenje, za zasramovanje, za grozno smrt na sramotnem križu. Njeni „zgôdi se“ torej ne velja samo betlehenskemu hlevcu, temveč tudi križu, in njegovemu pregroznemu krvavemu dogodku na Golgoti! Angelj ji je ponudil materinstvo, pa tudi sedmeri meč! In Marija je imela srčnost tudi to poslednje vdana v božjo voljo sprejeti! Uči se tudi ti od nje za svoje zveličanje trpeti!

O kako bi morali mi radi teh besedi Marijo visoko častiti in hvaliti, ker z besedami „zgôdi se mi“, se je začelo naše rešenje, naše zveličanje! Kako navdušeni in hvaležni bi morali pozdravljati Marijo z angeljevimi besedami kot Mater našega Odrešenika, rekoč: „Češčena, milosti polna. Cospod je s teboj, blagoslovljena si med ženami!“ — zlasti tudi raditega, ker taki pozdravi Marijo silno veselé in ker nam Marija po besedah sv. Bernarda na vsaki taki pozdrav zopet odzdravi s tem, da nam kako milost podeli, kar nam spričuje naslednji

Z g l e d.

Na Španskem so obsodili k smrti nekega častnika radi veleizdaje. Vojaki so ga pripeljali na morišče in vse je bilo že pripravljeno, da ga ustrelé. Tedaj pa zapoje zvon v stolpu k angeljevemu češčenju. Takoj se oglasi poveljnik: k molitvi! Vojaki odložé namenjene puške, da izmolijo angeljevo češčenje in potem ustrelé častnika! Tudi ta je molil in tako resno, tako pobožno, kakor še nikdar v življenju. Še nikdar mu ni bilo tako pri srcu, kot danes, ko je govoril besede: Sveta Marija, Mati božja, prosi za nas grešnike, sedaj in ob naši smrtni uri! Toda glej! ni še odmolil zadnje češčenamarije, ko pridirja v naglici jezdec in donese — pomiloščenje! To je bila res božja naredba. Ni čuda, da pomiloščeni odslej ni nobene molitvice rajše in pobožnejše molil, kakor angeljevo češčenje! Nikdar ni pozabil svoje rešitve, ki mu je došla po Mariji! (Domoljub 1906, št. 9.)

M o l i m o.

O Ti preblážena in od vekomaj izvoljena, premodra Devica Marija! Prisrčno se veselimo toliko imenitnega pozdravljenja, katero Ti je prinesel veliki angelj Gabrijel. Veselimo se, ker si Ti tega pozdravljenja, te hvale, najbolj vredna, in še bolj se veselimo, da si izmed vseh Evinih hčerâ ravno Ti odbrana v Mater božjo! K tej največji časti Ti iz srca častitamo z vsemi svojimi

slabimi močmi, da si Ti to čast prevzela, pa Te tudi prosimo, obrni to svojo čast, vse svoje zasluženje in svojo ljubezen v zveličanje nam in vsem ubogim grešnikom na tej zemlji, zato Te z Gabrijelom sedaj pozdravimo.

(Češčena Marija trikrat).

10. dan.

Marija in Elizabeta.

Modrost človeka se spozna po besedah, po govorjenju po obnašanju in občevanju s svojim bližnjim. Kakor človek govori, in kakor se vede proti drugim, iz tega navadno sklepamo tudi na njegov značaj, na njegovo plemenito, lepo, — ali pa nasprotno, na njegovo sirovo, divje in odurno srce! Premišljujmo sedaj tudi od te strani Marijo, in sicer njene besede in vedenje pri svoji teti Elizabeti, da spoznamo modro, plemenito, sveto in popolno srce preblazene Device!

Ko je nadangelj Gabrijel zapustil tiho hišico nazareško, in se poslovil od Marije, ter se vrnil nazaj v sveta nebesa, da bi vsem nebeškim prebivavcem naznanil preveselo vest, da je Preblazena dala svoje privoljenje na njegov poziv, rekoč: „Zgodi se mi — kakor si rekel“, in da je večna „Beseda“ v njej meso postala, je bila presveta Devica zamaknjena in vtopljenja v nebeško veselje! Vedela in čutila je, da je „Mesija“, Sinu Najvišjega spočela! Kdor more tedanja njena rajska

čutila prav umeti in popisati; kajti le ona sama je spoznala bolj kakor vsi ljudje ali svetniki, kolika sladkost je tako tesno združena biti z neskončno svetim in srečnim Bogom?! To svojo srečo je hotela sedaj deliti tudi s svojo sorodnico, teto Elizabeto, zlasti še, ker je po angelu zvedela, da je tudi ona v svoji visoki starosti milost zadobila pri Bogu, in da je že v šestem mesecu noseča, radi tega ji je hotela srečo voščiti, se z njo v Bogu veseliti, ter njegovo mogočnost in dobrotljivost za obema izkazane milosti hvaliti, pa ravno tako njej svoji teti postreči; radi tega je sklenila jo obiskati. — Iz Nazareta do Hebrona v visokih judovskih hribih, kjer je teta z možem Caharijem prebivala, pa je bila dolga in težavna pot; pravijo, da je štiri do pet dni hoda. Vso to dolgo pot je šibka petnajstletna devica „jadrno“ ali urno med svetim premišljevanjem prehodila, kakor nam sv. evangelij pové. — To popotovanje preblazene Device čez hribe je bila prva procesija presvetega Rešnjega Telesa. Marija je bila „monstranca“ in višji duhovnik ob enem, ki je nosila Najsvetejšega, ki je milost in blagoslov delil! Ko se približa Elizabetini hiši, jej Elizabeta po navdihu sv. Duha že naproti pride. Marija jo pozdravi. Zgodi se pa, ko zasliši Elizabeta Marijin pozdrav, da dete poskoči v njenem telesu, in v tem trenutku je bil Janez Krstnik posvečen, to je, očiščen izvirnega greha v materinem telesu, še pred rojstvom, zato ga je pozneje Kristus imenoval največjega izmed rojenih od žen. (Mat. 11., 11.) In Eli-

zabeta napolnjena s svetim Duhom zakliče na glas: „Blagoslovljena si med ženami, in blagoslovljen je sad tvojega telesa! in odkod to meni, da pride Mati mojega Gospoda k meni? Zakaj glej, ko je prišel glas tvojega pozdravljenja v moja ušesa, je dete poskočilo od veselja v mojem telesu. Blagor ti, ki si verovala, ker dopolnilo se bo, kar ti je povedano od Gospoda.“ (Luk. 1., 40.—45.) Te poslednje besede je teta Elizabeta tem ložje rekla, ker je njenega moža zadela huda poizkušnja, ker obljubi ni verjel angelovi. Marija pa, v sveto veselje vtopljena, molči nekaj časa na to, kar sliši iz Elizabetinih ust; naposled pa ne more držati čutil svojega srca, ter zapoje vzvišeno, hvalno pesem: „Magnifikat“, v kateri ne išče svoje časti in hvale, temuč vso čast in hvalo le Bogu daje. Ta pesem pa se glasi:

1. Moja duša poveljuje Gospoda, in moj duh se veseli v Bogu, mojem Zveličarju!

2. Ker se ozrl na nizkost svoje dekle; zakaj, glej, odslej me bodo srečno imenovali vsi narodi!

3. Zakaj velike reči mi je to storil On, ki je mogočen, in sveto njegovo ime.

4. In njegovo usmiljenje jim bo od roda do roda, kateri se njega bojé.

5. Moč je skazal s svojo roko, in razkropil je napuhnjene v misli njih srca.

6. Mogočne je s sedeža vrgel, in ponižne povzdignil.

7. Lačne je z dobrim napolnil, in bogate prazne izpustil.

8. Sprejel je Izraela, svojega služabnika, in se je spomnil svojega usmiljenja.

9. Kakor je obljubil našim očakom, Abrahamu in njegovemu zarodu na vekomaj. (Luk. 1., 46—55.)

V tej lepi pesmi, od katere je nima lepše sv. pismo, pripozna Marija, Devica najmodrejša in najponižnejša, da je vsa njena imenitnost pred nebom in zemljo dar Najvišjega, ter s tem pokaže svojo veliko ljubezen in hvaležnost do Boga! In kakor je Marija Boga poveličevala, tako je tudi Bog poveličeval njo, zakaj še sedaj se ponavljajo in se bodo ponavljale do konca dni po vseh krajih, v vseh jezikih, in v vseh katoliških srcih njene preroške besede v tej pesmi: Glej, odslej me bodo srečno imenovali vsi narodi; kajti kjerkoli se Jezus moli, ondi se časti tudi njegova deviška mati Marija!

Pa Marija ni le z besedami svoje ponižnosti in hvaležnosti razodevala, hotela je tudi v dejanju ponižna dekla biti. Zato je primeroma tri mesece. bržkone do rojstva sv. Janeza pri Elizabeti ostala, jej stregla, in vse potrebščine pri hiši opravljala. Pobožno izročilo pravi, da sta Marija in Elizabeta na pisani preprogi večkrat pod širokim drevesom na vrtu sedele, okoli nju je bilo posajenih veliko dišečih cvetlic, in zraven je tekel bister studenec. Tu sta združeni Boga častili, in delali vmes; pletli ste velike preproge, katere je Elizabeta pozneje rabila. Elizabeta je Marijo ljubila, ne le kot svojo sorodnico in vnukinjo, temuč je v njej častila Mater svojega Gospoda Boga! Tako je v

tem občevanji tudi Elizabeta vedno svetejša po Mariji prihajala. Pa hitro so pretekli lepi dnevi, katere je Marija preživela v Elizabetini in Caharijevi hiši. Pobožni pisalci menijo, da se je Marija od nju poslovila pred rojstvom sv. Janeza Krstnika, ker ni marala za posvetne marnje in govorice sorodnikov, ki so se ob takej priliki shajali. — O srečna, presrečna hiša Caharijeva, ker Marija ji je z včlovečeno Besedo blagoslov prinesla! Saj kjer je Marija, tam je mir, tam tolažba, tam sveta radost, tam vsa milost!

N a u k.

Ker je bil danes govor o obisku Marijinem svoje tete, naj izpregovorim še nekatere besede o naših obiskih. Da prijatelj prijatelja, sosed soseda, znanec svojega znanca obišče, je lepo, in vse hvale vredno, je znamenje ljubezni. Obiskovanja so dostikrat telesna ali pa dušna potreba. Kdo še ni bil v kaki sili ali zadregi, da bi ne bil pri bližnjem prosil pomoči? Kdo že ni bil klavern, potrft in otožen, da bi ne bil razvedrila in tolažbe iskal pri milem prijatelju? Kdo se ni čutil olajšane, če je butaro svojega trpljenja odložil pri občutljivem in odkritosrčnem prijateljevem srcu? Vse to je naravno, prav in po božji volji! Tudi Marija je Elizabeto iz tega namena obiskala, da je njeno srečo in veselje povišala, se z njo vred v Bogu veselila in jej ljubeznivo stregla. Ne da bi se kratkočasila, ne da bi postajala, ne da bi se jej studilo nad samoto, ali nad opravili svo-

jega poklica, se je podala Marija v hišo svoje tete, ampak pravi vzrok njenega obiska je bila čista ljubezen Elizabeto osrečiti in oveseliti! Zatorej ni trčila dragega časa s praznimi marnjami in nepripuščenimi vesellicami, temuč s izpodbudnimi govori, s hvalnimi in svetimi pesmami! Kako sveto je bilo to snidenje dveh največjih Evinih hčerâ! Kaki nebeški pogovori! — Marija nas torej s svojim obiskom uči, da posvečujemo tudi mi svoje obiske v duhu sv. vere, da odvrčamo vso nepotrebno, ničemurno — ali celo grešno govorjenje! — Toda pri sedanjih naših obiskih se pa redkokdaj išče božja čast. Ljudje kristjani, hodijo najraje na obiske ob nedeljah in praznikih. Pa kaj dostikrat obiskujejo? Namesto, da bi obiskali cerkev in izpolnili svojo versko dolžnost, gredó nekateri na lov, so brez sv. maše, brez pridige in sv. evangelija; drugi obiskujejo in lazijo po planinah in gorah v smrtni nevarnosti, tam iščejo svojega razvedrila, pravzaprav svojega norila, — ne modrosti, ampak norosti! Zopet drugi napravljajo svoje izlete in shode v Gospodovih dneh, na katerih vse drugo iščejo, samo svojega Boga, stvarnika ne! O vsem drugem se pogovarjajo, samo o božjih rečeh malo, ali celo nič! Taki shodi ne razvedré, temuč razmodré ali obnoré. Na njih se čas trati z igrami, s pijančevanjem, plesom, tudi s snovanjem mesene zaljubljenosti! Kolikorkrat se priklati grdi Judež v podobi priliznjenega prijatelja in s hinavskim poljubom izdá najsvetejše, hočem reči, iztrga vero

in čednost iz marsikaterega še ne pokvarjenega srca! Vprašaj se, so li osebe, s katerimi občuješ, res take, ki skrbé za zveličanje tvoje? In če niso; — raztrgaj vezi, ki vlečejo tvoje srce v poželjivost, ničemurnost in greh! Vprašaj se, četudi ti izpolnjuješ dolžnosti s v e t e prijaznosti do njih? Če jim pomagaš k čednosti! Vprašaj se, če ne merijo tvoji pogovori zoper čast, dobro ime svojega bližnjega? Če ga ne črniš, ne zavidaš, ne raznašaš, in ne odkrivaš le njihovih napak? Uči se od Marije svojega bližnjega tako obiskovati, da bo tebi in njemu v dušni prid in zveličanje — ter Bogu v čast! Poslušaj v tej zadevi zlati nauk sv. Ignacija, ki pravi: „Ako pridejo k tebi ljudje, posvetnjaki, samo da ti čas kradejo, govori z njimi o Bogu, o smrti, o prihodnji sodbi in enakih resnih rečeh! Akoravno so za vse dobro oglušeni, jim bo vendarle tako govorjenje močno po ušesih šumelo; in tako boš sebi in njim koristil! Zakaj, ali pojdejo poboljšani od tebe proč, ali bodo pa zanaprej opustili tebi dragi čas krasti! Če boš to izpolnoval, boš iz peska bisere, iz žlindre čisto zlato pobiral!“ — Ako pa že ni vselej mogoče, da bi imeli pri svojih obiskih le svete in pobožne pogovore, naj bo vsaj vse vaše obnašanje dostojno, pošteno, zmerno in modro, kar bo naredilo dober vtisk na srce tvojega bližnjega.

Z g l e d.

Dva meniha, iz reda sv. Frančiška, sta se namenila obiskati neko romarsko cerkev Matere

božje. Podasta se na pot. Na potu pa ju vjame temna noč v sredi velikega gozda. Žalostna ne vesta, kaj bi začela v tej grozni temi. Trudita se iti naprej, kar se jima začne dozdevati, kakor da bi videla neko lepo hišo pred seboj; iztegnila sta svoje roke proti njej, in glej, res sta dotipala zidovje, sedaj pa poiščeta vrata in potrkata nanje, kar slišita, da notri v hiši nekdo vpraša: Kdo je? Nakar odgovorita, da sta dva redovnika, ki sta se po noči po naključbi izgubila v gozdu, in bi rada prenočila, da bi ju volkovi ne raztrgali. Nato se odpró vrata, in dva krasno opravljena služabnika ju prav prijazno sprejmeta. Redovnika vprašata, kdo prebiva v tej hiši, in odgovori se jima, da tu stanuje neka prav pobožna gospa. Na to pravita, da bi se ji rada poklonila, in jo za prijazni sprejem zahvalila. Ravno sedaj, jima odgovorita služabnika, sva dobila povelje vaju k njej pripeljati, ker želi z vama govoriti. Stopala sta po stopnjicah kviško, in vidita vse sobe lepo razsvitljene, olepšane in s prijetnim duhom napolnjene; potem stopita v sobo, v kateri je bila hišna posestnica. Lepa, častitljiva gospa je bila, ki ju prav prijazno sprejme, ter vpraša, kam sta se namenila potovati? Redovnika odgovorita, da želita neko Marijino svetišče obiskati! Če je temu tako, potem vama hočem dati, preden odideta, neko pismo, katero vama utegne prav priti. Medtem, ko visoka gospa z njima govori, se čutita redovnika napolnjena z neko neznano sveto sladkostjo in veseljem. — Podasta se spat, pa od

veselja ne moreta zatisniti oči. Zjutraj se zopet podasta pred odhodom k gospej, se jej zahvalit za prijazni sprejem in prosita za omenjeno pismo, ter zapustita hišo. Ko se nekoliko oddaljita zapazita, da pismo nima nobenega naslova, komu naj se vroči; hočeta se v hišo vrniti, pa je več ne moreta najti. Nato odpreta pismo, češ, komu gre, in kaj je njegova vsebina? Pa čudite se, spoznala sta, da je Marija sama to pismo pisala, in da se nanju glasi, njima velja; v tem pismu jima razodene, da je bila Marija tista gospa, ki sta jo po noči videla, in da jima je radi njune pobožnosti preskrbela v onem gozdu prenočišče; slednjič ju opominja, naj jo še zanaprej ljubita in jej služita, za kar jima bo v življenju in ob smrti na strani stala. Ob konci pisma je bil podpis: Jaz, devica Marija. – Lahko si mislite, kako vesela in hvaležna sta bila ta dva redovnika, in kako trdno sta sklenila, Mater božjo vse svoje žive dni ljubiti, in ji do konca zvesto služiti! (Alfonz Ligvorij „Slava Marije“).

M o l i m o.

O Devica Marija! Kako si hitela, da si družino sv. Elizabete poiskala, in jo s svojim obiskom posvetila! Obišči tudi revno stanovanjsko moje duše. Hiti, o Marija, saj boljše veš kakor jaz, kako reven sem in koliko zlegov mi žuga z večno smrtjo. Obiskuj me pogostoma v življenju, pa obišči me sosebno ob smrtni uri, ker takrat mi bo tvoje pomoči najbolj treba. Ker

nisem vreden, da bi me tukaj na zemlji s svojo vidno pričujočnostjo oveselila, kakor si storila mnogim svojim častivcem, mi je dovolj, da te le v Tvojem kraljestvu, v nebesih morem videti. Tam Te upam ljubiti in hvaliti za vse prejete dobre. Za sedaj sem pa zadovoljen, če me le s svojim usmiljenjem obiščeš, zadovoljen, da le zame moliš! Prosi torej zame, o Marija, in priporočaj me svojemu Sinu. Amen. (Češčen. Mar. trikrat).

11. dan.

Marija — na hudi poskušnji.

Ne smemo misliti, da je imela Marija vedno vesele ure sladkih nebeških milosti na zemlji. Zemlja je za slehernega dolina solzâ, na njej ni vedno spomlad; danes je jasno in prijetno, jutri oblačno in viharo, enako se spreminja življenje človeško, in tako je bilo tudi življenje preblazene Device Marije. Ona je gotovo še več bridkih kot veselih ur imela. Pa ravno v križih in bridkostih se še le prav pokaže prava dušna lepota, prava ljubezen do Boga in bližnjega, prava modrost človekova, kako namreč se obnaša in prenaša take bridke poskušnje. Tudi od te strani hočemo sedaj premišljati Marijo, da prav spoznamo njeno dušno velikost in modrost. — Prva bridka ura za Marijo je bila, da se je morala še kot čisto mlada deklica po obljubi svojih svetih starišev ločiti od njihove

ljubeznive in skrbne postrežbe ter iti v jeruzalemski tempelj, kjer je bila sicer v dobri vzgoji pod varstvom skrbnih, starih in pobožnih žen; — ali ljubeznive materine in očetove ljubezni le ni imela. Kdor je to sam v zgodnji mladosti skušal, vé, kaj čuti pri tem mehko otročje srce, zato se nekateri dijaki še sedaj kaj težko privadijo med tujimi vzgojitelji, zdi se jim, da jim ni za obstati, zdi se jim kakor bi jim bili oče ali mati umrli, srce jih vleče le na dom! — Drugi bridki in težki vdarec za Marijo je bil, ko je zvedela v templju, da je njen sveti oče Joahim umrl, Marija je to bridkost Bogu darovala, ter ga hvalila, da ji je dal tako dobrega očeta in da je tako sveto umrl. Kmalu za tem pride zopet žalostna vest, da je njena blaga in sveta mati Ana na ravno tem potu; vsa užaljena in vdana v voljo božjo prenaša tudi to izgubo. Ne dolgo potem pa pridejo zopet nove bridke ure nad njo. Zapustiti mora tempelj, kateri se ji je tolikanj priljubil, in kjer je želela vedno ostati, pa tadanje šege tega niso dopustile; morala se je ločiti od templja, od svojih dragih tovarišic; o kako je bilo to težko! Morala je še celo stopiti v zakon, vkljub temu, da se je z vedno obljubo devištva Bogu služiti zavezala. Zaupala pa je na Boga, — in res ji je dal svetega ženina po njenem duhu in srcu, deviškega Jožefa; pa tudi v tej sveti zvezi je prišla huda poskušnja nad njo — kmalo potem, ko se je vrnila od obiska svoje tete Elizabete. — Sv. Jožef namreč ni nič vedel

o skrivnostnem včlovečenji Gospodovem v Marijinem telesu. Pretekli so že skoraj štirje meseci, odkar je angelj Gospodov prinesel Mariji oznanenje, in odkar je ona sad sv. Duha nosila v svojem prečistem telesu. Od tedaj se je jela ta skrivnost tudi očitno po vnanje nad Marijo razodevati. Svetemu Jožefu to ni moglo več prikrito ostati, svojim očem je moral verjeti, — toda le skrivnosti si ni vedel razložiti. Ojstra puščica srčnih bolečin zadene njegovo čisto srce; on je bil sicer o svetosti, zvestobi in pobožnosti svoje neveste popolnoma prepričan, zato je molčal, in se je ni upal o tem vprašati, svojim očem je pa le moral verjeti, in ker je bil pravičen, ni delal o njej nobene hude sodbe, temveč le velike bridkosti je čutil zaradi te novosti v svojem srcu, ker si je razložiti ni mogel. Najhujše ga je grizla misel, da bi moral svojo nevesto v nevarnost postaviti, da bi bila s kamenjem posuta. Ves zamišljen, pobit in žalosten hodi okrog, pa svojih bridkost ji ni upal razodeti; smrtne bolečine so ga obdajale. — Pa tudi Marija je zapazila to Jožefovo boleost in spremembo, pa svoje skrivnosti mu le ni razodela; in akoravno ji Bog ni prepovedal, da ne sme te razodeti, je vendar to misel v svojem srcu nosila, da se ne spodobi tega čudeža odkrivati, in da gré le samemu Bogu to razodeti. Gotovo je bila ta bridkost silno velika ne le za sv. Jožefa, marveč zlasti še za Marijino srce, ki je s tem molčanjem pokazala posebno modrost. Oba sta zdihovala in molila Boga, da

bi on sam razodel ta skrivnostni čudež, in to bolešno poskušnjo njunim dušam odvzel. Marija bi bila lahko z eno samo besedo svetemu Jožefu iz te boleče poskušnje pomagala, pa tega v svoji modrosti iz spoštovanja do te prečudne skrivnosti ni storila. Ker pa sv. Jožef od ene strani nikakor ni mogel dvomiti nad svetostjo svoje neveste, od druge strani pa si tudi nikakor ni mogel razložiti Marijinega blaženega stanu, zato jo je mislil natihoma zapustiti, češ boljše je, da jo zapustim predno bo „dete“ rojeno; zakaj potem bi bila še večja sramota, in zadrega še večja, iz katere bi ne bilo pomoči, če bi bilo dete rojeno v moji hiši, ki ni moje! Marija je vedela za Jožefov sklep, zato je še pristrčnejše prosila Boga, naj ga reši te bridkosti, pa tudi sv. Jožef je zdihoval in veliko molil za razsviljenje. — Ko je pa ta bridka poskušnja prišla do vrha, je prišla tudi pomoč od Boga. Ker je sv. Jožef sklenil o polnoči Marijo zapustiti, mu pošlje Bog kratko spanje, in v tem spanji se mu prikaže angelj, ter mu vso skrivnost pojasni, rekoč: „Jožef, Davidov sin, ne boj se k sebi vzeti Marije svoje žene; zakaj kar je v njej rojeno, je od sv. Duha. Rodila bo namreč Sinu in imenuj njegovo ime Jezus, on bo namreč odrešil svoje ljudstvo od njih grehov!“ — Tako je bil pregnan neznani dvom, in bridka žalost iz njegove duše, in bil je pokrepčan za vse svoje prihodnje življenje. —

Častilci Marijini! Slišali ste, da je Bog v svoji modrosti pripustil, da sta Marija in Jožef bila zvrhani kelih bridkosti, da sta po tej hudi poskušnji toliko bolj cenila milost božje tolažbe! Občudovali smo Marijino srčnost, s katero je tiho prenašala, vsiljene sume in dvome ter sklep svojega sv. moža; občudovali smo njeno visoko modrost, da se ji ni zdelo spodobno razodevati božjih skrivnosti, ter slednjič tudi njeno molčečnost, s katero je, kakor močna žena zakrivala, kar bi po človeško smela razodeti. Učimo se danes od Marije izmed drugih čednosti zlasti ene, t. j. molčečnosti.

Nauk:

Človek bi mislil, da bo Marija kot Mati božja večkrat govorila o svojih prednostih, katere je Gospod storil nad njo, in se kot taka kazala svetu. Pa ni bilo tako. Le samo sedem njenih besedi iz celega njenega precej dolzega zemskega življenja so nam sveti evangelisti zapisanih pustili. Nekaj ste jih že slišali, kaj je govorila z angeljem, potem pri obisku svoje tete, — nekaj jih pa še boste. Marijino življenje je bilo nenavadno skrivnostno, tiho in skrito; pa ravno to je za nas bolj poučljivo, kakor najbolj slavna in razupita besedovanja! Dovolj imamo zgledov, kdaj in kako imamo govoriti; učimo se toraj še od Marije, kako nam je molčati! Marija je malo govorila, in sicer le takrat, kadar je to zahtevala čast božja, ali ljubezen do bližnjega! Nikdar ni

govorila, da bi kako pozornost naše obračala. Njeno življenje je bilo skoraj vedna molčečnost. Naj jo je kdo častil ali zaničeval, je molčala. V svetem Jožefu se je zbujał sum gledé njenega materinstva, z eno samo besedo bi ga bila lahko potolažila, pa molčala je, da ne bi povzdigovala same sebe v časti! Pastirji in trije modri so njenega Sina molili, in brez dvoma tudi njo blagrovati, pa molčala je; pismarji, farizeji in vojaki, kakor Betlehemčanje so jo zaničevali in zasramovali, pa ona je molčala. Tudi ni nič znanega o tem, da bi bila ona druge poučevala, dasi je bila v skrivnostih božjih bolj poučena kot drugi. Videla je s kolikim uspehom so apostoli oznanovali nauk Kristusov — pa ona je zato natihoma Boga hvalila. Sv. Janez, učenec in ljubljeneč Jezusov, je oznanoval njegovo večno rojstvo od Boga Očeta, toda ona je molčala. In vendar, kdo bi bil lažje o Njem govoril, kakor ona, ki je vse resnice iz Njegovih ust slišala, ter v svojem srcu hranila in premišljala, pa je le molčala. Prečudna zares je njena molčečnost!

Uči se, človek, molčečnosti od Marije! Dobro premisli, kaj in zakaj imaš govoriti, da ne boš preveč govoril, grešil in se kesal. Varuj se zlasti raznašanja, obrekovanja, laži, kletve, grešnega in zaljubljenega govorjenja! Naloži si molčečnost za pokoro, ter pomni, da boš moral še celo od vsake nepotrebne besede odgovor dajati na sodbi božji!

Zgled.

Poljski kralj Boleslav je umoril sv. Stanislava, škofa, ker ga je le-ta svaril radi njegovega pohujšljivega življenja. Komaj pa je izvršil hudo delstvo, se je zbudila v njem pekoča vest; in da bi jo potolažil, je iskal pomoči na mnogih krajih. Slednjič je prišel v Osoje (Ossiach) na Koroškem. Tukaj je živel kot delavec do smrti v samostanu. Nikdar ni nobeden slišal besedi iz njegovih ust, kakor da bi bil mutast; za svojo pregreho si je namreč naložil molčečnost za pokoro! Tudi ni nikomur razodel, kdo in odkod je! Šele po njegovi smrti so našli kraljevi prstan in pismo, v katerem je povedal svoj stan, in vzrok svojega molčanja. — Iz tega se učimo, kako treba nam je po zgledu Marijinem vaditi se v molčečnosti in brzdati svoj jezik!

Molimo:

O Marija, Devica najmodrejša, kako zgovorno govori Tvoje molčanje mojemu srcu! Kako mi očita mojo jezičnost! O moj Bog, v zadoščenje toliko tisoč pregreh, ki sem jih z svojim jezikom storil, Ti darujem zasluženje molčečnosti Marije! Odslej naprej naj se moja usta po zgledu Marijinem odpirajo le v Tvojo čast in v blagor mojega bližnjega! In Ti Marija, Devica najmodrejša, sprosi mi milost in pomoč od Boga, da zvesto spolnujem svoj sklep, da bom kdaj mogel biti

prištet oni izvoljeni trumi božji, ki se z jezikom nikdar niso omadeževali, ali so se vsaj resnično spokorili. Amen.

(Češčena Marija trikrat.)

12. dan.

Marija — „božja Mati“.

Že je minulo približno devet mesecev tihega in svetega življenja Marijinega v mali nazareški hišici, od kar je odšel božji poslanec nadangelj, Gabrijel od nje, kar pride zopet povelje — pa ne od Boga — temveč od rimskega cesarja Avgusta, da naj se popišejo vsi ljudje njegovega cesarstva. Judje takrat niso bili več sami svoji gospodarji, namreč pod rimsko oblastjo; in vsi so šli, da bi se popisali, vsak v svoje mesto. In ker je bilo judovsko ljudstvo razdeljeno po rodovih, je moral vsak iti v svoj rojstni kraj svoje rodovine. Jožef in Marija sta bila pa iz rodu Davidovega, toraj sta se morala iti popisat v Davidovo mesto v Betlehem, katero mesto je bilo na južni strani od Jeruzalema. Pot iz Nazareta do Betlehema je bila dolga in težavna nad 30 ur hodá, t. j. 4—5 dni; za Marijo, šibko petnajstletno devico, tem težavnejša, ker je bila v blagoslovljenem stanu, blizu poroda, in pa še ob zimskem času, ko so pihale mrzle sape. Težko sta se toraj Jožef in Marija podala na tako težavno pot. Toda oba Bogu zvesto pokorna, zaupajoča na božjo pomoč,

se podasta na pot. Štiriindvajsetega grudna popoldne, ko se je že solnce k zahodu nagibalo in prijazno obsevalo Betlehem, prideta sveta romarja, trudna od dolzega pota, na mali griček, odkoder se je videlo Davidovo mesto. Ko prideta v mesto, skrbno poprašuje sv. Jozef po vseh hišah za prenočišče, toda zastonj, povsod je bilo vse polno ljudi — nikjer ni bilo za nju prostora. Zapustiti sta morala negostoljubno betlehemsko mesto, ter si ob večernem mraku poiskati kak kotiček zunaj mesta, da bi pod milim, mrzlim nebom ne prenočevala. Podala sta se v neko skalnato, podgorsko duplino, na katero se je spominjal sv. Jožef, v katero so po navadi betlehemiški pastirji ob hudournih nočeh svoje črede zaganjali. Zahvalila sta Boga, da jima je vsaj to duplino odkril; in Marija se je opiraje na sv. Jožefa vzdignila in podala na pot v skalnato duplino. To zapuščeno, grozno zaničljivo, kamenito votlino, v kateri nobeden izmed neprešteti tujcev, ki so Betlehem prenapolnili, ni hotel prenočiti, je Bog svojemu Sinu za rojstno palačo pripravil, da bi v njej zagledal luč svetá. — Tu je Marija na mrzlem kamenu sedeč v svetem zamaknjenju brez pomoči in bolečin, kot neranjena Devica, porodila božje Dete, ter postala Mati, ravno ob polnoči, ko so svitle zvezde migljale nad nehvaležnim betlehemskim mestecem! — Ko se iz svetega zamaknjenja predrami, in zagleda Dete poleg sebe — o koliko sveto in nepopisno veselje občuti ob pogledu v obličje Deteta, katero

je tolikanj videti želela. in o katerem je bila prepričana, da je pravi Bog, Kdo more njena tedanja srčna čutila prav umeti, ko je gledala čudež božjega rojstva? V tem trenutku se je resnično Marija čutila v svetem veselju „blagoslovljeno“ med vsemi ženami, nad katero je Gospod velike reči storil, ker jo je obvaroval vsega prokletstva Adamovih otrok, ker jo je obvaroval prokletstva izvirnega greha, pod katerim zdihujemo vsi; ker ji je odvzel nerodovidnost, katera je pri Judih splošno za sramotno in nečastno veljala; ker ji je odvzel prokletstvo mater, ki je brez bolečin, kot neranjena Devica v devištvu spočela in rodila! — Pa kakor je Marija blagrovala sebe, tako jo moramo blagrovati tudi mi! Da, res! Če je Jezus solnce resnice in življenja, je pa Marija jutranja zarija, iz njenega naročja je izšlo to solnce, ki razsvetluje svet! Če je Jezus najlepši sad, ki ga nam je zemlja dala, je Marija blaženo deblo, ki je ta sad rodilo! Če je Jezus Jehova — Bog, ki je iz gorečega grma Mojzesu govoril, je pa Marija ta čudezni goreči grm, katerega ogenj ni končal, če je prav vsega vnemal; in če je Jezus prišel k nam, kot nebeška rosa, je pa Marija meglica, ki je to roso v dolino solza rosila! — Med vsemi slavnimi naslovi, katere je sv. cerkev Mariji dajala, in jih ji še daje, je gotovo najčastitljivejši ta, da imenuje Marijo — Jezusovo Mater! — Pomislite le: Jezus ima svoj šotor nad solncem in zvezdami — Marija je pa — Njegova mati; nebo je Jezusova palača

— Marija je pa — Njegova Mati; zemlja je podnožje njegovih nog — Marija je pa — Njegova Mati; angeli so Njegovi služabniki — Marija je pa — Njegova Mati; ves svet in stvarstvo je Njegovo delo — Marija je pa — Njegova Mati! Ali ni pa res, da med vsemi naslovi, kateri se Mariji spodobijo in ji po pravici gredó, je najčastitljiviša: da je Marija Mati Jezusova — Mati božja!? In najčastitljiviši dan zánjo je bil oni, ko je Jezusa rodila, se Mater Njegovo spričala in skazala, še bolj, kakor dan njenega vnebovzvetja in kronanja kot kraljice nebes in zemlje! Od tega dneva, ko je Mati Jezusova v pravem pomenu postala in ga rodila, izvira vsa njena velika čast, zvišenost, slava njeno veselje in blesk, ki ne bo nikdar otemnel, temuč jo celo večnost obsvital!

N a u k.

Kristjani! Vsi visoko častimo Marijo — Mater našega Boga; zlasti pa vé krščanske matere posnemajte zgled Marije — „Matere“ —, da boste vredne lepega imena „mati“, in sicer v trojnem pomenu: 1. da branite svoje otroke pred njihovimi sovražniki; 2. da zgubljene iščete, in 3. da jih krščansko vzgajujete, kakor Mati Marija!

a) Z veliko skrbjo in materino ljubeznijo — kakor boste pozneje slišali — vstane hitro Marija iz spanja, ko ji Jožef pove angeljevo besedo, da naj vzame Dete in Mater, ter naj beži v Egipt, brez da bi se branila ali strašila težavnega in nevarnega pota; pripravljena kri in življenje dati,

da reši svoje Dete, zavije v plašč in pritisne na svoje srce, ter hiti na neznano pot z njim. — Tako morate tudi vé matere za vsako ceno srčnost imeti za telesno in dušno življenje svojih otrok. ter jih rešiti napadov raznih herodežev, ki jih zalezujejo. To je vaša sveta in ojstra dolžnost, za katero boste odgovor dajale pred večnim sodnikom, in katera vam bo vaša smrt lahko ali težko delala! Rešujte svoje otroke herodežev, lahkomišljenih, slabih tovarišev, grešnih zvez in znanj; nevarnih plesov, skrivnih shodov in vseh nevarnih priložnosti, da boste mogle odgovor dati pred vsegavednim božjim sodnikom ter reči: „Rešila sem otroke, katere si mi dal, po moji krivdi se ni nihče izgubil!“

b) Jožef in Marija sta zgubila svojega Sina na potu v Jeruzalem. Ko Ga pa pogrešita, se hitro vrneta Ga iskat. Z žalostnim srcem Ga iščeta, in ne mirujeta, dokler Ga ne najdeta. Lep zgled starišem, posebno materam, ki so morda zaradi greha zgubile svoje otroke. Prazne in neopravičene so besede, ki slišijo iz ust nekaterih brezskrbnih mater: saj vse nič ne pomaga, duh časa je tak, vsaj so drugi tudi taki. To so pač izgovori pred svetom, ki mimogredoč pomirijo vest, ki se pa tako hujše zbudi ob smrtni uri. ko se bliža Bog s svojo sodbo! O iščite svojih zgubljenih otrok z resnim opominjevanjem, svarjenjem, s kaznimi in svojim lepim zgledom in molitvijo, in ne dajte si miru, dokler jih ne iztrgate iz grešnih rok, ter zopet spravite na pravo pot!

c) Lep zgled vam daje Marija s tem, kako skrbi za svojega Sina od jaslic do njegove krvave smrti na križu. Tako morate tudi vé skrbeti za vzrejo svojih otrok, in sicer še bolj za dušno, kot telesno vzgojo. Vzrejte svoje otroke za Boga, za čednost, za nebesa; vodite jih v cerkev, molite z njimi, dajajte jim lepe zgledе vere in pobožnosti, ter navdušujte jih za večkratni vredni prejem svetih zakramentov, za koristne bratovščine, sveto branje, za obiskovanje cerkve, za strah božji, za beg pred slabo družino in tovaršijo, za ljubezen do doma in samote itd.

Zgled.

Blažena Marija Viktorija, ustanoviteljica reda Marijinega oznanjenja, je bila rojena v Genovi. Od svoje mladosti je pobožno živela in sklenila vedno deviško živeti; toda zoper svojo voljo je morala skleniti zakon z nekim plemenitim meščanom Angelom Strata. Dobila je z njim tri sinove in dve hčeri, in ko je četrtega sina obnosila, je postala vdova, šele 25 let stara. Po smrti svojega moža je postala silno otožna in žalostna. Da bi zadobila tolažbo in svét, se je zatekla k Mariji, ter se vrže pred njeno milostno podobo, ter prosi in zdihuje, ter ji izroča svoje otroke. Zdelo se ji je, da je uslišana, in kakor da bi bila slišala besede iz Marijinih ust: „Bodi potolažena, vse se bo dobro izšlo!“ Zares se je tako zgodilo. Njeni otroci so bili prav čednostni in pobožni, in nekateri so se po samo-

stanih za vedno Bogu posvetili. Mati sama je postala leta 1604. ustanoviteljica reda oznanjenja Marijinega, katerega je papež Pavel V. potrdil, in kateri red si je za poglobitno nalogo odločil: častiti Marijo „Mater“!

Tako se priporočajte tudi vè krščanske matere z zaupanjem Materi Mariji za blagor svojih otrok ter jo prosite rekoč: „O Marija, pokaži, da si Mati, pa tudi vas Marija ne bo zapustila!“

M o l i m o.

Bog, ki si po rodovitnem devištvu svete Marije človeškemu rodu dar večnega zveličanja dodelil, daj, prosimo, da Njo za nas prositi čutimo, po kateri nam je sreča došla prejeti začetnika življenja, Gospoda našega Jezusa Kristusa, Sina Tvojega. Amen.

(Češč. Mar. trikrat.)

13. d a n.

Marija in meč bolečin.

Rajsko veselje in nebeške sladkosti, katere je Marija občutila v svetej in blaženej božični noči, ko je gledala v obličje svojega Boga tako v podobi svojega sina, ko je poslušala angeljsko petje in videla gorečo pobožnost pastirčkov, so za Marijo hitro prešle. Prešlo je pa tudi že osem dni, odkar je bilo Dete rojeno, in postava je zahtevala, da se Dete obreže. To obrezovanje je bilo od Boga zapovedan obred, po katerem

je bil vsak Izraelec v občestvo božjega ljudstva sprejet, ter je postal deležen njegovih pravic; bilo je predpodoba našega sv. krsta. To obrezovanje pa ni bilo brez bolečin, ker vsak je bil ranjen z nožem na telesnem delu tako, da je tekla kri v znamenje sprave in zadoščenja. — Preblazena Devica in Mati Marija je dobro vedela, da njeno Dete, ker je bilo Sin božji, ni vezala Mojzesova postava, zlasti še, ker je spravi in očiščevalni namen imela, česar Sin božji ni potreboval; rada bi se bila temu obredu odtegnila, ker je bil z bolečinami in s poniževanjem sklenjen, pa si tega brez božjega povelja ni upala. Zveličar pa se je hotel podvreči tej postavi v spričevanje svoje resnične človeške narave, svojega rodu od Abrahama, ter da mu Judje niso mogli očitati, da je neobrezan, kar jim je bilo v sramoto, in da je pokazal pokorščino do postave, da bi rešil nje, ki so bili pod postavo, da bi posinovljenje božje prejeli! —

V Betlehemu je bila judovska molilnica, kakor po drugih izraelskih mestih, v kateri so molili, in v kateri se jim je brala in razlagala beseda božja, toda daritve se niso v njej opravljale, temveč samo v jeruzalemskem templju. Duhovnik takih molilnic je navadno opravljal tudi obrezovanje, in četudi je smel vsak Izraelec sam obrezovati, so vendar pobožne matere rade videle, da je njihove sinove le duhovnik obrezoval, tako je tudi naša nebeška Mati želela, da bi na njenem nebeškem Sinu duhovnik ta obred opravil. In ko

pride ta dan, vzame nebeška Mati Dete v svoje naročje, ter je tako postala altar, na katerem je tekla prva daritvena božja kri za odrešenje sveta. Marija je skrbno pazila, da se nobena kapljica krvi ne zgubi in je z vsemi angelji molila in častila te prve kapljice božje krvi, ker je bila prepričana, kako dopadljive so bile te prve kapljice krvi Bogu, vse bolj kakor kri kozlov in juncev, in da bi ena sama zadostovala za odrešenje vseh ljudi. Dete se joka, ne samo radi noževih bolečin, ampak ker spozna s koliko trdobo se bodo ljudje ustavljali njegovi presladki ljubezni! Pa tudi naša ljuba Mati je z Njim vse te bolečine občutila, ter se z Njim jokala; ona je vedela, da bo njen otrok, ki sedaj pri obrezovanju vprvič prelija kri, nekdanj v neznanih bolečinah vso svojo kri na križu do zadnje kapljice prelił — in ta misel je napravljala Mariji večjo bolečino in žalost, kakor si jo človek more misliti!

Toda te bolečine so bile le napovedovalke še večjih prihodnjih bolečin, katere je imela Marija še prestatı. Sv. cerkev časti zlasti sedem Marijinih žalosti, ker je Marija v svojem življenju ravno v sedmerih priložnostih največ trpela. Zato vidite na podobah žalostne Matere božje sedem mečev v njenem srcu! Prvi bridkostni meč v njenem srcu je bil: prerokovanje Simeona v templju; drugi: njen beg v Egipt; tretji: zguba dvanajstletnega Jezusa; četrti: Jezus na križevem potu; peti: Jezus na križu; šesti: mrtev Jezus v njenem naročju; sedmi: Jezus v grob položen.

Zopet je velika Mojzesova postava, da je moral biti vsaki prvorojeni Izraelec moškega spola štirideset dni po rojstvu v tempelj prinešen, ter tam Bogu darovan in z malim darom odkupljen. Tako sta tudi Jožef in Marija štirideseti dan po rojstvu nesla malega Jezuščka v jeruzalemski tempelj, da bi ga Bogu darovala in dar opravila. Bil je pa ravno ob tej uri v templju prerok Simeon, kateremu je Bog razodel, da ne bo umrl, dokler ne vidi maziljenca Gospodovega! In ko pride Marija z Jezusom v tempelj, Ga Simeon po razsvitljenju sv. Duha precej spozna, v svoje naročje vzame ter pomenljive besede Mariji reče: „Glej, ta je postavljen v padec in v vstajenje mnogih v Izraelu in v znamenje, kateremu se bo zoper govorilo. In tvojo lastno dušo bo meč presunil...“ (Luk 2. 34.) — S temi besedami je Simeon razsvitljen po sv. Duhu, deviški Materi prerokoval, koliko trpljenja čaka njenega Sina in kolike bolečine njo bolečine, ki jo bodo tako bolele, kakor da bi bila njena duša z mečem prebodena. To Simeonovo prerokovanje je bil prvi bridkostni meč, ki je dušo deviške Matere presunil. Odslej ni mogla imeti Marija nobene vesele ure več v življenju, ker je že naprej vedela kaj jo čaka. Marija je že itak imela preroškega duha v sebi, ki ji je spoznati dajal, kaj čaka njo in Sina, pa tudi iz sv. pisma je to vedela, vrhutega je pa sedaj po Simeonu še bolj določno in natančno vse to spoznala. Odslej je že v duhu naprej gledala in vedela, da Ga

bodo veliki duhovni, pismarji, farizeji in drugi zaničevali in mu nasprotovali. Že naprej je vedela, da Ga bodo imeli za preklinjevalca božjega in smrti vrednega, kakor Ga je pozneje Kajfa v resnici dolžil; naprej je vedela, da Ga bodo imeli za malovrednega človeka nizkega stanu, kakor so Mu pozneje res zaničljivo očitali, češ, ali ni tesarjev sin? Naprej je vedela, da ga bodo imeli za nevedneža, kakor so mu pozneje res očitali, rekoč: „Kako bo ta umel pisma, ki se jih ni učil?“ Naprej je vedela, da Ga bodo imeli za krivega preroka, kakor se je res zgodilo, da so mu oči zavezali, Ga v obraz topli in rekli: Prerokuj nam, kdo te je udaril? Vedela je, da Ga bodo za norca imeli, kakor so Ga res Judje imeli, češ brez uma je, kaj Ga boste poslušali! Vedela je, da Ga bodo imeli za pijanca in požrešneža, kakor je res bilo, ko so mu rekli: Ta je pijanec in požrešnik in prijatelj grešnikov! Vedela je, da da Ga bodo imeli za vražarja, kar se je zgodilo, ko so mu očitali, da s pomočjo višjega hudiča hudiče izganja. Vedela je, da Ga bodo imeli za od hudiča obsedenega, kar so mu res očitali: „Kaj ne govorimo prav, da si Samarijan, in da imaš hudiča?“ Vedela je, da Ga bodo smatrali za tako zlobnega in hudobnega človeka, da se jim še ne bo zdelo vredno njegovih del preiskovati, kakor se res razvidi iz besedi, ki so jih Judje Pilatu govorili: „Ko bi ta človek ne bil hudodelnik, bi Ga ne bili tebi izdali!“ — Oh, kako so morale take misli že naprej Marijo v srcu peči

še preden jih je slišala, odkar je izvedela iz Simeonovih ust, da se mu bo „zoper“ govorilo! Če že vsako mater boli, če se njeni otroci po nedolžnem sodijo in obrekujejo, koliko bolj je moralo šele Marijo boleti, ko je vedela, da je njen Sin sama božja modrost, resnica in svetost! Pač res, da odslej presveta Devica ni mogla nobene vesele ure imeti v življenju, kakor je razodela sv. Brigiti. — Kolikorkrat je Marija ogledovala svoje nebeško Dete, se je njeno nebeško veselje nad Njim takoj spremenilo v najbridkejšo žalost. Zamislila se je v Njegovo prihodnje dušno in telesno trpljenje. — Kadar mu je dajala živež, mislila je na žolč in kis, ki mu ga bodo kdaj podali. Kadar ga je oblačila, je mislila na bičanje, ko bodo rabeljske roke trgale obleko z Njega in Njegovo telo razteple in razmesarile. Kadar Mu je lase ravnala, je mislila na ostro trnje, ki bo prebadalo njegovo glavo. Kadar je poljubovala Njegove ročice, je mislila na ostre žeblje, s katerimi bodo kdaj prebodene. Častilci Marijini! Pri nas čas žalost polajša in potolaži, pri Mariji je pa postajala žalost s časom vedno večja! Kakor je Kristus rasel na starosti, modrosti in milosti, toliko bolj je z Njim rastla Marijina žalost; kolikor bolj se je bližal čas Njegovega trpljenja, toliko bolj se je tudi množila žalost in bolečina ljubeče Matere!

Na uk.

Dragi poslušavec! Morebiti tudi tebe obiskujejo trpljenja, ki ti prebadajo, kakor ostri meči

tvoje srce? Morebiti ti bolečine prizadeva tvoja revščina, pomanjkanje, bolezen, zaradi česar veliko solz pretočiš! Morebiti ti napravljajo hudobni jeziki z obrekovanjem, krivičnimi in lažnivimi sodbami hude dušne bolečine, ki kakor pekoče puščice ranijo tvoje srce? Vé žene morate morda veliko trpeti radi surovosti, neusmiljenosti, robatosti, pijanosti in razuzdanosti svojih mož; — ali pa nasprotno imate morebiti vi možje dosti bolečin radi upornosti, kljubovanja svojih ženâ; vam staršem morebiti vaši otroci prebadajo srce z nepokorščino, z divjim, nehvaležnim življenjem? O, če eden ali drugi meč prebada tvoje srce, oziraj se na žalostno Mater božjo ter pomisli, koliko je ona morala trpeti vse svoje življenje, dasiravno ni nikoli najmanjšega greha storila, ti si pa grešnik; zato ne smeš tožiti, če te trpljenje zadene; primerjaj nadalje svoje trpljenje z njenimi bolečinami, in spoznati boš moral, da tvoje bolečine so le majhne v primeri k njenim. Trpi in molči, dokler Gospodu dopada, ker družega pota ni v nebesa! Če ti torej Bog presune tvoje srce s kakim mečem, t. j. če se ne čutiš, da si trpljenja sam kriv, prenašaj ga z vdanostjo v voljo božjo in moli z Jezusom: „Moj oče, ako je mogoče, naj gre ta kelih trpljenja od mene; vendar ne moja, temveč tvoja volja naj se zgodi!“

Če ti drugi ljudje zasade meč v srce, to je, če ti drugi napravljajo žalost, nikar se ne jezi nad njimi, imej potrpljenje z njimi, saj so tvoji sovražniki tudi tvoji bratje in sestre, podobe

božje in drago odkupljeni z Jezusovo krvjo! Če si pa sam sebi meč v srce potisnil, to je, če si svojega trpljenja sam kriv radi greha, prenašaj ga v duhu pokore kot zaslužen kazen za grehe, in reci z desnim razbojnikom: „Po pravici trpim, zakaj po zasluženju svojih del prejemam!“ Vedi pa, da kolikorkrat kak greh storiš, porineš meč v svoje srce. pa tudi v srce svoje nebeške Matere, ker zaradi naših grehov je meč bolečin prebadal njeno srce, kar ti kaže naslednji

z g l e d.

Oče Roviglione iz družbe Jezusove pripoveduje, da je neki mladenič rad častil žalostno Mater božjo pred njeno podobo. Neko noč pa je bil nesrečen, da je storil smrtni greh. Ko zjutraj spet pride pred podobo, pa Marija ni imela sedem, marveč osem mečev v svojem srcu. Ko se je na tem začudil, sliši glas, da je njegov greh osmi meč pridejal. Skesan in ginjen se spove takoj svojega greha, ter zopet zadobi milost božjo po svoji nebeški srednjici!

M o l i m o :

O žalostna Mati Marija! Ne samo en meč — temveč toliko mečev sem zasadil jaz v tvoje srce, kolikor sem grehov storil. Ne tebi, ampak meni se spodobijo meči za kazen mojih grehov! Ker si pa vendar zavoljo mene hotela toliko trpeti, o sprosi mi tudi milost, da se svojih grehov prav skesam in spokorim, s katerimi sem že tolikokrat

zaslužil pekel. O sprosi mi milost, zlasti kadar bom umiral, da ne bom umrl neskesan, temveč z resnično žalostjo nad svojimi grehi, ter tako smel braz strahu stopiti pred svojega sodnika — tvojega božjega Sina! Amen.

(Češčena Marija trikrat.)

14. dan.

Marija — na begu v Egipt.

Še enkrat se je imelo presveto deviško srce preblazene Matere božje z veseljem in nebeško radostjo napolniti in sicer ondaj, ko so trije modri prišli z svojimi zakladi obiskat, molit in kraljevo obdarovat njeno božje Dete. Veselilo se je njeno srce ne samo radi tega, ker so jo trije kralji blagrovali kot presrečno Mater včlovečenega Boga in ker je spoznala spolnjenje svoje lastne besede: Odslej me bodo poveličevali vsi narodi, marveč še toliko bolj radi tega, ker so njenemu Sinu — božje češčenje skazovali. Veselilo se je njeno srce, ker so trije modri tako slovesno njenemu Detetu s tako imenitnimi darovi stregli, kteremu je doslej le samo tako slabo streho in revno posteljico mogla preskrbeti, in Ga le sama z Jožefom v svojem ponižnem srcu kot svojega Boga častiti mogla! — Veselilo se je njeno srce, ko je spoznala, da trije modri niso prišli le v svojem lastnem imenu temveč, da so bili zastopniki vseh ljudstev, vseh kralje-

stev, da so bili prvine nevernikov, poslanci prihodnjih nevernih rodov, ki se imajo h Kristusu spreobrniti. V njih so klečala vsa ljudstva vseh časov pred jaslicami, toraj tudi mi, ki smo od nevernih prednikov bili poklicani k sveti veri. Spoznala je v njih spreobrnjenje vseh grešnikov prihodnjih časov v kraljestvu Kristusovem. Pa še nekaj! — Videla in spoznala je, da je ona srednjica odrešenja vesoljnega sveta, da brez nje ne bi bilo krščanstva, še Kristusa ne! Spoznala je, da je Mati krščanstva, ker nam je rodila Kristusa in ž njim dala nadnaravno dušno življenje, kakor nam daje telesna mati časno življenje. — Marija je res delivka vseh milosti, iz njenih žil je tekla kri, ki nas je rešila; ona je božja njiva, na kateri raste naš nebeški kruh, ona je preblazeni grozd, iz katerega nam teče vino božje krvi! Nihče ne bo veren, nihče se ne spreobrne, nihče ne bo zveličan, kakor le po njej, ker po njenih rokah nam tečejo vse milosti božje! In ravno to njeno spoznanje, koliko veljavo namreč ima pri odrešenju sveta, je njeno srce s prečudno sladkostjo in radostjo napolnjevalo! — Toda to njeno veselje se je imelo kaj hitro v bridkost in žalost spremeniti in pričeti se je imelo spolnjenje Simeonovega prerokavanja, da bo njeno srce meč presunil. Komaj so odrinili trije kralji in ko je Herod videl, da je ogoljufan, da se ne vrnejo več k njemu nazaj, in ko pride glas do njegovega kraljevega sedeža, da je bil Gospod že v templju, da brž grozno povelje, kakor nam pove

sv. pismo, da naj pomore vse fantiče v Betlehemu in v njegovih pokrajinah, ki so po dve leti ali manj stari, ker je menil s tem ukazom najbolj gotovo svoj hudobni namen doseči: da bo umoril z njimi tudi božje Dete! Toda božja previdnost je skrbno čula nad božjim Detetom in sveto družino in še preden se je to povelje krviželjnega Heroda spolnilo, „glej, že se prikaže angel Gospodov Jožefu v spanju, rekoč: Vstani, vzemi Dete in njegovo Mater in beži v Egipt, in bodi tam, dokler ti ne porečem; zakaj Herod bo Dete iskal, da bi ga končal. In (Jožef) je vstal, vzel Dete in njegovo Mater ponoči, in se je ognil v Egipt.“ (Mat. 2. 13—14.)

V teh kratkih besedah je zapisana dolga zgodba bridkosti in težav, ki jih je imela Marija na begu v Egipt prestajati; kako hitro se je pričela spolnovati beseda starega Simeona, da se bo Detetu nasprotovalo! In to je bil drugi meč, ki je prebodel presveto Marijino srce! Premislimo nekoliko Marijine bridkosti na potu v Egipt. — Vstani, vzemi Dete in Mater, ker Herod bo Dete iskal, da bi ga končal! Strašna beseda za Marijo! V božjo voljo vdana se hitro pripravi in poda na pot v mrzli noči! Očetje in matere, kako bi bilo vam pri srcu, ko bi nepričakovano in nagloma po noči morali bežati s svojimi otroci iz svoje domačije? Tako si vsaj nekoliko lahko mislite Marijino bolečino, ki mora na tako dolgo, težavno in neznano pot! Oh, koliko je Marija trpela radi težav in pomanjkanja živeža

in vsega na tem dolgem potu?! Pot v Egipt je po trditvi učenih znašala 100 milj, nad 30 dni hoda. Pa kaka pot? Neobhojena, neobljudena, ker hoditi sta morala sv. Jožef in Marija le po skritih potih, da ne prideta v roke Herodovim zasledovalcem. Če pomislimo, da je bila Marija takrat šibka petnajstletna devica, si lahko mislimo, kako utrujena in spehana je bila dostikrat. Kakšno postrežbo pa je imela na potu? Nobene! Jožef in Marija sta bila uboga, torej razven malo vode in kruha nista imela kaj seboj vzeti. Pa tudi to je pošlo, da je morala sv. družina dostikrat stradati. Kolika bolečina za Marijo, ko vidi božje Dete stradati in kruha prositi, pa ga Mu ne more dati! — In kak počitek so imeli po noči? Pod milim nebom, na goli zemlji, ali v kaki duplini, ali brlogu in to pozimi! Vsak, kdor bi bil to družino videl, bi si gotovo mislil: To mora biti kaka zelo ubožna — beraška družina! — Pa ne samo telesnih, temveč tudi dušnih bridkosti je imela Marija na tem bežnem potu brez mere! Ena taka dušna britkost za Marijo je bil „strah.“ Strah je dušna muka in bolečina, ki dušo tako zbega in prevzame, da se mu komaj kaka druga muka more meriti. Strah je že dostikrat močnemu možaku kar hkrati lase obelil. Sedaj si pa pred oči postavite strah in grozo preblazene Device, ko je zaslišala besede: Beži, Herod hoče Dete pokončati! Kdo si more nadalje misliti strah in grozo, katera je trla njeno srce na ponočnem popotovanju skozi deželo kraljevega trinoga, ali

skozi arabsko puščavo, kjer so rjule divje zveri, kjer so se plazili nečloveški in neusmiljeni roparji! Strah je pa toliko hujši, kolikor večje je hudo, katerega se človek boji, in kolikor bolj spozna velikost in grozo tega hudega in kolikor bolj je občutljiva duša, ktero velik strah napade. Po tem moramo meriti mi strah Marijinega srca!

Zakaj se je bala Marija? Kakšen strah je pretresal njeno srce? Za svojega Jezuščka se je bala, da bi njen Sinček ne prišel v roke zdivjanih trinogov. Velikosti tega strahu ne more, razven Boga, nihče tako premeriti, kakor Marija sama; vsaj vsi angeli skupaj ne spoznajo tako čisto, kakor Marija sama, kaj se pravi Jezusa zgubiti. Pa tudi ta strah, četudi neizmerno velik, ni bila najhujša bridkost srcu Matere božje; kar je njeno srce najhujše trgalo, je bilo preganjanje njenega božjega Sina. Kdor hoče grozovito trpinčiti materino srce, naj ne preganja matere, temveč njeno dete. Le tako moremo nekoliko umeti Marijino bolečino, ker je videla, kako strežejo po življenju božjemu Sínu? Kakor ni vsa materina ljubezen celega sveta prav za prav nič v primeri k onej vzvišenej ljubezni, s katero je ljubila svoje nebeško Dete, tako se tudi nobena bolečina ne more primerjati z ono bolečino, katero je občutilo Marijino materino srce, ko je videla, da hudobni ljudje strežejo po življenju Njemu, svojemu Zveličarju, katerega so celih štiri tisoč dolgih let tako željno vsi pravični pričako-

vali. Če bi se ljudje tudi nič ne bili Zanj zmenili, že to bi bilo moralo njeno materino srce hudo žgati, koliko bolj pa še le sedaj, ko vidi, da Ga preganjajo, da zevajo po njegovi krvi, po krvi, katero mu je sam sv. Duh storil iz njegova materinega srca v njihovo lastno odrešenje! —

Nauk:

Morebiti bi kdo utegnil misliti in vprašati: Zakaj je pač Kristus bežal, saj bi se bil kakor Bog lahko branil pred grozovitim Herodom brez vsega truda — sama sapica iz njegovih ust bi bila zadostna, Heroda in njegove pomagače umoriti! Zakaj je toraj bežal?

Kristus ni bežal za se — temveč radi nas; to je, bežal je, da nam je dal zgled, ki naj nas uči, da nam je beg velikokrat potreben, zlasti če je v nevarnosti naše dušno, večno življenje. Nam toraj velja: beži — ker v begu je rešenje! — Sv. pismo nam omeni več begov. Nekateri so bežali, ko bi ne smeli bežati; tako še mnogi bežijo, ki bi nikakor ne smeli bežati. Kajn je bežal pred obličjem Gospodovim; Jona je bežal, ker ni hotel spolniti povelja božjega; zgubljeni sin je bežal iz očetove hiše; — tako po Kaj-novo bežijo marsikateri od pridige, od službe božje, iz cerkve; marsikateri bežijo po Jonovo pred navdihi božjimi; mnogi bežijo, kakor zgubljeni sin pred nebeškim Očetom z zapravljivim in grešnim življenjem! Toda tacega bega nas

Kristus s svojim begom ne uči! — Dostikrat nam je pa beg potreben, in takrat moramo bežati, če je v nevarnosti naše zveličanje. Bežal je Abraham iz svoje dežele; zapustil je svojo sorodovino, svoje znance — in prijatelje, in ni hotel ostati med brezbožniki, ter tako Bogu dopadel. Bežal je Lot četudi nerad, in rešil se je; bežal je egiptovski Jožef spred obličja hudobne gospodinje, ki ga je v greh napeljevala. Popustil je svoj plašč, čeravno si je s tem napravil veliko trpljenja; bežal je tudi Elija pred obličjem nališpane Jezabele, tako bežati nas Kristus uči, da uidemo svojim dušnim morilcem. Nekateri pa niso hoteli tako bežati, ko bi bili morali, in zato so bili nesrečni! — Dina, Jakobova hči, ni bežala in zgubila je svoje devištvo; Samson ni bežal pred Dalilo in sovražniki so ga vjeli; Peter ni bežal, akoravno ga je Kristus svaril, postopal je pri slabi tovaršiji in družbi na dvoru velikega duhovna, ni bežal od ognja — in zatajil je trikrat svojega Gospoda. Ti zgledi nas učijo, da nam je beg velikokrat potreben in zveličaven. Bežati moramo pred grehom in pred grešno priložnostjo, bežati moramo pred slabo tovaršijo, da se rešimo, da obvarujemo svoje duše greha. — Kdor pa nevarnosti išče, ali je noče zapustiti — pade — gotovo pade, in se celo lahko pogubi! Pomisli to ti, nespametna dekle, ki svojih herodov iščeš in čakaš na plesu, v gostilni po noči, ki ti tvojo dušo umore — in ti nespameten mladenič iščeš ponoči in po slabih

hišah herodijad, ki ti ostrupe in vzemo dušno življenje in zveličanje. Pomislite te posledice — in varujte se morilnih herodov in herodijad, ki vam po življenju strežejo, da rešite svoje duše!

Z g l e d !

Ko je častita sestra Ivana, frančiškanka, nekoč premišljevala Jezusov beg v Egipt, je čula velik ropot, kakor bi oboroženi ljudje koga preganjali. Kar zagleda lepega fantiča bežati in ga sliši klicati: O Ivana, pomagaj mi, skrij me! Jaz sem Jezus iz Nazareta. Bežim pred grešniki, ki me hočejo umoriti kakor nekdanj Herod, reši me! Glejte, kaj je greh že vse storil, in še stori; bojte se ga! —

M o l i m o !

O sladka Mati Marija! Tudi mi tavamo v žalostni egiptovski deželi pregnanstva, in nismo nikdar varni pred mnogoterimi herodi, ki nas iščejo in skušajo umoriti. O bodi nam ti mogočna varuhinja, bodi nam zvesta spremljevalka, hiti nam na pomoč na našem popotovanju v večnost, in ne pusti, da bi nas kaka reč ločila od Jezusa, marveč sprosi nam radi bolečin, katere si ti na begu v Egipt pretrpela, milost, da bomo kedaj s teboj združeni mogli svojega preganjanega Zveličarja v deželi izvoljenih večno ljubiti. Amen.

(Češčena Marija trikrat.)

15. dan.

Marija izgubi Jezusa.

Dolga in težavna je bila pot na begu v Egipt. Po dolгих in raznih bridkostih je dospela sveta družina v Egipt; pravijo, da do mesta „Helio-polis“ t. j. solnčnega mesta, v katerem je bil Mojzes rojen. Pa kakor se ji je hudo godilo na potu tje, ravno tako hudo se ji je godilo v Egiptu. Najpotrebnejšega jej je primanjkovalo. Bili so kakor nekdanj Judje v pravi egiptovski sužnosti. Kruh sužnosti je pa grenak. Daleč proč od svoje domovine, daleč od svojih domačih ljudi, med ptujci, med malikovalci, ki jih po strani gledajo in še ne razumejo, morajo bivati, zlasti pa jim je hudo radi tega, ker ni bilo templja, v katerem bi pravega Boga molili, ker Egipčani so bili neverni malikovalci. Divji Egipčanje so ondaj živali po božje častili; vol jim je bil najvišji deželni bog; odtod tudi zlato tele, katero so nekdanj Izraelci pod Sinajsko goro molili. Kakor se jim je trda godila za vsakdanji kruhek, ker se je sv. Jožef staral, ker je bila Marija še šibka Devica in Jezušček še tako mlad, — toliko bolj jih je šele mučilo neverno, malikovalsko življenje onega divjega ljudstva! — Mislimo si Marijo z malim Jezuščkom na njenem naročju! Kolike bridkosti so morale napolnjevati njeno presveto dušo v tej neverski temoti! Nobeno srce ni toliko hrepenelo po spoznanju in češčenju pravega Boga in nje-

govega Sina kot Marijino srce! Marija nosi na svojih rokah v sredi teh malikovalskih gnjusob Njega, kateremu edino se spodobi božje češčenje, — pa tu Ga nihče ne pozna, živi med njimi kakor v sredi ostrupljene mlakuže. Nobeno srce ni toliko hrepenelo po rešenju duš kot Marijino srce, pa tu vidi cela ljudstva v grozni zmoti, v ostudnem malikovalstvu, ki so padala v žrelo pekla! Mi še prav razumeti ne moremo, kaj je trpela Marijina duša v tej egiptovski sužnosti; in v takej sužnosti je morala ostati, kakor trdijo cerkveni učeniki, sedem let! — O, kako sta gotovo preblazena Devica in sv. Jožef želela se zopet vrniti v domovino, ker sta bila prepričana, da ju bo Bog nazaj poklical; in res se prikaže zopet angel ponoči v spanju sv. Jožefu rekoč: Vstani, vzemi Dete in njegovo Mater, in pojdi na izraelsko zemljo, zakaj pomrli so, ki so stregli Detetu po življenju. (Mat. 2.—20.) — O veselo oznanilo! Hitro se napravijo na pot — in vrnejo v domovino. To potovanje nazaj pa je bilo še težavnejše kakor prvo. Ko so šli v Egipt, bilo je nebeško Dete staro šele kaka dva meseca, torej sta Ga Jožef in Marija lahko na rokah nosila, sedaj pa je bilo pretežko za nošo, a prešibko za hojo po takih peščenih in neoglajenih potih; vendar so z veliko težavo srečno dospeli do palestinske meje. Tu pa zvê sv. Jožef, da namesto Heroda kraljuje na Judovskem njegov sin Arhelaj, ki je bil ravno tako grozovit kot njegov oče. Skrbi ga tje iti in prosi Boga za svet. In zopet mu pošlje Bog an-

gela, ki mu sporoči, naj gre v Nazaret, da se je izpolnilo, kar je bilo prerokovano: da bo „Mesija“ Nazarejec imenovan! Šli so torej v Nazaret. Sprejmimo jih tudi mi tjekaj! — Res je, da v Nazaretu ni bilo vse tako v redu kakor takrat, ko je Marija pred sedmimi-leti zapustila svojo hišico, ker v teku let se je pač marsikaj pohabilo, vendar se ni upal nihče te hišice kaj poškodovati, v katerej se je godilo toliko božjih skrivnosti. — Urno je bilo vse uravnano, da je bila hišica dobro urejena in potrebni živež preskrbljen. O presrečna hišica, v katerej je prebivala odslej nebeška družina: Jezus, Marija in Jožef! Hitro, hitro so tekli mladostni dnevi Deteta Jezusa in so prišli do dvanajstega leta Njegovega življenja. — To presrečno in mirno življenje pa je bilo kmalo zopet ogrenjeno z bridkostjo! Trikrat v letu so morali romati vsi izraelski moške v Jeruzalem ob velikih praznikih in sicer: o Veliki noči, o binkošti, in o praznikih šatorov. Žene sicer niso bile k temu zavezane, vendar pa so pobožne žene tudi hodile, kakor nam sv. evangelij pové o Jožefu in Mariji. (Luk. 2. 42.) — Dete Jezus do dvanajstega leta ni hodilo tje. Z dvanajstim letom pa je bil vsak moški Izraelec polnoletnim spoznan, in s tem letom so se začeli udeleževati teh praznovanj. In tako se je zgodilo, da je dvanajstletni Jezus šel z Jožefom in Marijo na praznovanje o Veliki noči! Ko je pa praznovanje minulo, so se vračali romarji domov, tako tudi Jožef in Marija! Toda zgodilo se je, kar nam sv. evangelij

pové, da sta Jožef in Marija pri tej priliki izgubila 12-letnega Jezusa, ki je ostal v templju po končanem praznovanju, kar pa Jožef in Marija nista vedela, ker sta mislila, da se je vrnil v družbi svojih sorodnikov in znancev, ali pa, — ker je bilo otrokom prosto dovoljeno z očetom ali materjo potovati, je mislila Marija, da je pri Jožefu, — in Jožef je pa mislil, da je pri Mariji; šele zvečer, čez dan hoda, zapazita nesrečno izgubo, katero želita precej popraviti. — Poprašujeta najprej pri sorodnikih in znancih, če Ga je kdo videl. Trudna od pota, počitka in jedila potrebna, ne mislita na jed in počitek, temuč tekata od vrat do vrat, od hiše do hiše, — toda zastonj, nihče ni nič vedel o Njem! — Še tisti večer se potem vsa užaljena dvigneta nazaj v Jeruzalem. O to je bil strašen, križev pot za žalostno Mater božjo! To žalost Marijino le primeroma popisati je nemogoče! — Sv. Alfonz pravi: Velika je bila bolečina, katero je občutila Marija, ko ji je Simeon v templju trpljenje napovedal, velika je bila bridkost, katero je na begu v Egipt imela, — toda takrat je imela svojega Sina pri sebi. To bolečino pa je trpela brez Jezusa, ker ni nič vedela, kje je! Lahko si je mislila, da so Herodovi privrženci v Njem spoznali tako dolgo pričakovanega judovskega kralja in Ga umorili brez nje! Morebiti ji je tudi vest očitala, da je sama kriva, da je Sina izgubila, ker Ga je spred oči pustila ter Ga tako smrti izdala. To njeno bolečino je pomnožila še misel, da morda obhoje s svojim nebeškim Sinom

ni več vredna, in da ne zasluži, da bi ta zaklad še dalje hranila! Duši pa, ki Boga presrčno ljubi, ni hujše bolečine kakor strah, da se je svojemu Bogu zamerila. V takih bridkostih prideta presveta Devica in Jožef proti jutru vsa trudna in lačna v Jeruzalem. Skrb in bridkost pa žalostni Materi ne pustita nobenega miru in pokoja! Urno hiti v hišo, kjer so prenočevali, — pa nič ne zvê. Hiti k znancem in prijateljem po Jeruzalemu, — pa nihče Ga ni videl! Po vseh ulicah hodi, slehernega poprašuje, — pa nikjer Ga ne dobi! Sedaj se je izpolnjevalo na njo, kar pravi prerok v visoki pesmi (3. 2—3): Vstala bom, in obhodila mesto, po ulicah in cestah bom iskala Njega, ki Ga moja duša ljubi; iskala sem Ga, pa Ga nisem našla. Ste Ga li videli, ki Ga moja duša ljubi? Tri dni, tri strašno dolge dni je prebila Marija v smrtni bridkosti brez spanja in počitka! Koliko je njena duša trpela, tega nihče dopovedati ne more! Njeno srce bi morali imeti, da bi zapopadli njeno žalost. — Ta žalost — je bil tretji meč, ki je prebodel Marijino srce! Cerkvni učeniki so te misli, da je bila ta žalost Marijina nad izgubo njenega Sina izmed vseh najhujša zanjo! — Velika je bila res njena žalost na begu v Egipt, kakor ste že slišali, — velika je bila njena žalost, ko je stala pod križem — in ko so ji mrtvega Jezusa v naročje dali, — ali takrat je bil vsaj Jezus z njo, in četudi mrtev, — je pa vsaj vedela, da več ne trpi, in da bo kmalo zopet vstal in da Ga bo zopet videla; sedaj pa ni nič

vedela, kje je in kaj je z Njim? Pri drugih bolečinah je vsaj Jezusovo tolažbo v srcu občutila, — sedaj je bila pa v dušni temoti in zapuščenosti, brez vse tolažbe, kakor je bil Jezus zapuščen od Boga Očeta na križu. Nekateri svetniki trdijo, da je celo Bog sam angelom zapovedal, da ji ne smejo nobenega tolažila dati, zato je pa tudi ona svojo veliko bolečino čez tri dni svojemu Sinu z besedo odkrila, ko Mu je nekako bridkostno rekla: „Sin, zakaj si nama to storil; jaz in tvoj oče sva Te z žalostjo iskala“ — medtem ko drugekrat ni nikdar svojih bolečin z besedo razodela, marveč jih tiho in molče trpela! —

Mi Marijine žalosti nikdar ne bomo zadosti umeli, zato ker tudi njene neizmerne ljubezni do njenega Sina ne umemo, le toliko si pa lahko mislimo, kolikor večjo ljubezen kdo do Boga ima, toliko bolj ga peče izguba Boga! Zato so pa tudi že nekatere svete duše, ki sicer niso bile na tako visoki stopinji svetosti in popolnosti kakor Marija, zapuščenost božjo tako težko prenašale, da se jim je zdelo, da čutijo peklenske muke! Če ti sedaj z grehom Boga izgubiš, ti to izgubo božjo morda le malo ceniš, jo malo obžaluješ, ker ti škodo in nesrečo izgube božje malo poznaš, ker Boga le malo ljubiš; toda vedi, da je ni večje izgube — od izgube Boga! Ko bi ti izgubil vse njive in travnike, svojo hišo in vse premoženje in bi bil iz svoje hiše izgnan in v sužnost prodan, bi bila to res velika izguba, velika nesreča zate, toda v nobeni primeri z ono izgubo,

kadar z grehom Boga izgubiš! Boga izgubiti je največja, krvavih solz vredna izguba, katero bi moral najbolj obžalovati; ti te izgube sedaj ne spoznaš, — pa spoznal jo boš kdaj v večnosti.

N a u k.

Častivci žalostne Matere! Premišljujmo še nekoliko, kaj nas ta Marijina žalost uči? Zakaj je Bog pustil priti nad Marijo toliko bridkega trpljenja, da je morala enako svojemu Sinu kelih trpljenja izpiti do dna? Mi sicer ne moremo vedeti božjih sklepov, le toliko pa že lahko rečemo, da je Bog pripustil in da je bila njegova sveta volja, da je morala Marija vse bridkosti kakor njen Sin pretrpeti zato, ker je bila ona od vekomaj odločena z Njim k našemu odrešenju in zveličanju sodelovati, biti naša srednjica, torej se tudi ž Njim vsega trpljenja udeleževati. Po dveh osebah, po Kristusu in Mariji, je imel svet odrešen in zveličan biti! — Pa še neka druga tolažilna in poučna resnica za nas je v Marijinem trpljenju! Marija je bila od vekomaj odločena, da bi bila nam grešnikom pribežališče in Mati usmiljenja. Ker Marija ni imela nobenega greha, bi ne bila mogla sama prav občutiti, koliko hudo je z grehom Boga izgubiti, zato ji je pa Bog dal na drugačni način občutiti izgubo Boga, da bi z grešniki, ki z grehom Boga izgubé, toliko več usmiljenja imela, ker sami še prav ne občutijo svoje nesreče! In to ravno je za nas tolažilna resnica: Marijino usmiljenje je do nas grešnikov tako neizmerno veliko, kakor

velika je bila njena tretja žalost radi izgube njenega Jezusa! In to ravno, kristjani moji, nas uči, da imejmo veliko zaupanje v Marijo, kadar prosimo za izpreobrnjenje svoje aliakega družega grešnika! In v potrdilo za to resnico poslušajte sledeči resnični

z g l e d.

V veliko bolnišnico prinesejo nevarno bolnega tujca. Mašnik, ki ga obišče, urno spozna, da je bolnik hodil po potu hudobije in da je izgubil najdražji dar božji, sveto vero! Mašnik si prizadeva, kakor vé in zna, da bi rešil to dušo! Pa vse je zastonj. Ko mu zopet nekoč prigovarja, in kaže na njegovo nesrečo in bolnik le mrzel in trd ostane, mu reče: Mar ne bi zaupali na Marijo nebeško kraljico, ki je Mati božjega usmiljenja! Naj vam v znamenje tega zaupanja obesim malo svetinjico neomadežane Device! Bolnik pa odmaje rekoč: „Bog mi ne more odpustiti; kako mi morejo pomagati svetniki njegovi?“ Vendar se pa sedaj svetinjice ne brani. „Naj vam, reče mašnik nato, povem kratko prigodbo! Pred osemnajstimi leti je neki mlad človek z veliko nevarnostjo rešil življenje kakih osem let staremu fantiču, ki je padel v deročo reko. Hvaležni starši so človeka, ki jim je sina smrti rešil, obilno obdarovali. Mladenič sam pa mu je dal majhno svetinjico Matere božje, katero je nosil na vratu. Ta svetinjica in prijazni pogled nedolžnega fantiča, sta močno ganila tega človeka, ki je do takrat slabo živel, in le greh

na greh nakladal. Od tistega trenutka pa, ko je to svetinjico prejel, je šel v sé in je z božjo pomočjo ves drugi človek postal.“ Bolnik pazno posluša mašnika in pravi: „Gospod, pred osemnajstimi leti sem jaz v vodo padel in neki mlad človek me je rešil in jaz sem mu dal svojo svetinjico. In sedaj zdihne: „Jaz sem tisti, ki sem bil smrti rešen!“ — Mašnika pa oblijejo solze in pravi: „In jaz sem pa tisti mladi človek, katerega je vaša svetinjica dušne smrti rešila!“ Bolnik se milo izjoka in prosi, naj mu obesijo na vrat svetinjico Matere božje. Skesano se je izpovedal, in mirno je postalo njegovo srce! Tako z Bogom spravljen je po nekaterih dneh tudi mirno umrl.

Tu imate tolažilno resnico, da Marija, Mati usmiljenja, išče še zadnjo uro izgubljenega Jezusa vsaki duši, katero k njej pripeljemo.

Molimo.

O žalostna Mati usmiljenja in Devica najmodrejša! Ti najboljšo veš, kako hudo je izgubiti Jezusa, o izprosi nam milost, da rajše umrjemo, kakor bi izgubili Jezusa s smrtnim grehom; in če bi bili pa res kdaj tako nesrečni, da bi Ga izgubili, pomagaj nam, da Ga zopet najdemo v resnični pokori s poboljšanim življenjem in potem nič več ne izgubimo do zadnjega zdihljeja našega življenja na tem svetu. Amen.

(Češčena Marija trikrat.)

16. dan.

Marija, — modra gospodinja svete družine.

Po bridki zgubi, pa zopetni veseli najdbi dvanajstletnega Jezusa v jeruzalemskem templju, se je sveta družina vsa srečna zopet vrnila na svoj dom v Nazaret. Marija je bila ondaj stara osemindvajset let. Njeno domače življenje v nazareški hišici do tridesetega leta njenega božjega Sina je odslej zavito v skrivnostno meglo. Sv. pismo nam o tem osemnajstletnem bivanju v Nazaretu skoraj nič ne pové; samo to prav ob kratkem omenja, da je Marija vse reči, t. j., kar se je z Jezusom godilo ali kar je iz Njegovih ust slišala, v svojem srcu ohranila, in da je bil Jezus njej in sv. Jožefu pokoren, in da je rasel v modrosti in starosti i v milosti pri Bogu in pri ljudeh. (Luk. 2, 51., 52.) Vse toraj, kar moremo zanesljivo vedeti, je to, da jima je bil Jezus pokoren; srečna pa mati, srečna družina, v katerej so otroci ubogljivi in pokorni, ondi je blagoslov božji!

Ob začetku letošnjih šmarnic je bilo rečeno, da pravo nebeško modrost ima oni, ki skrbi najprej in najbolj za dušno lepoto. Ona duša, ki ljubi Boga nad vse in skrbi za zveličanje svoje duše in kateri je vse drugo postranska stvar, je v resnici modra, in taka je bila preblazena Devica Marija, kakor ste jo dosedaj že lahko ob-

čudovali; vendar pa prava modrost tudi ne za-
metuje popolnoma posvetnega, ker smo in mo-
ramo biti na svetu, toraj moramo tudi za sedanje
življenje modro skrbeti, ker je to volja božja.
Tudi za telesno življenje potrebnih reči po po-
štenih potih iskati, jih modro rabiti, jih z dru-
gim deliti, ter v pomanjkanju voljno potrpeti, je
nebeška modrost, katere se učimo od Marije, ker
nam je tudi v tej zadevi ona najlepši zgled.

O Marijinem modrem gospodinjstvu hočem
nekaj malega pregovoriti, o katerem je bilo že
poprej memogredoč marsikaj omenjenega! Motil
bi se, kdor bi mislil, da je Marija v Nazaretu
samo molila in premišljala. Dasiravno je Marija
večinoma svoj čas obračala v molitev, vendar
pri tem ni zanemarjala dolžnosti svojega stanu.
Marija je bila sveti družini skrbna in modra go-
spodinja. Vseh lastnosti vrle gospodinje, kakor
je bila Marija, sicer ne morem naštet, omeniti
hočem le poglobitne. Vse, kar nam sv. Duh o
modri in močni ženi govori, velja o Mariji. Sv.
Duh modro ženo tako le popisuje (Preg. 31.,
10., 27.): Kdo bo našel močno ženo? Njena
cena je, kakor reči iz daljnega in od zadnjih po-
krajn. Srce njenega moža se nanjo zanaša, in
dohodkov mu ne bo manjkalo. Ona mu skazuje
dobro in ne hudega vse svoje žive dni. Poišče
si volne in prediva, in dela po umetnosti svojih
rok..... Še ponoči vstaja, in daje pridobitka
svojim domačim... Svojo roko steguje po težkih
rečeh in njeni prsti prijemajo vreteno. Svojo

roko odpira ubogemu in svoje dlani steguje proti potrebnemu. Ne boji se za svojo hišo sneženega mraza; zakaj vsi njeni domači imajo dvojno oblačilo.... Dela tenko platno... pregleduje pota svoje hiše in ne je kruha brez dela. — Taka vrla gospodinja je bila Marija. Ker se je sv. Jožef postaral in opešal, je prevzela vso skrb za celo hišo. — Marija je bila pridna in delavna gospodinja, ne pa mehkužna in brezdelavna, kakor to vidimo semtertje pri nekaterih ženah, gospeh ali pa tudi možeh. Kakor je sv. Jožef pridno tesaril v svoji delavnici, katero je potem sam Sin božji z svojim delom posvetil, ker je hotel, da si vsak sam služi svoj kruh v potu svojega obraza ali z glavo ali rokami, — tako tudi Marija ni v nemarnosti vživala svojega kruhka. Po šegi jutrovskih žen je imela preslico, ter je sama napravljala obleko svojemu možu in svojemu božjemu Sinu. Marija je bila prav spretna pri tacih delih, kakor se lahko sklepa iz tega, ker je napravila suknjico brez šiva od vrha do tal svojemu Sinu: njena umetnost in spretnost je prišla celo v sloves in je v pregovoru ostala. Žlahtna Davidova hči se ni sramovala dela, kakor se ga sramujejo nekatere posvetne ženske, ki se ravnaajo po šegi sveta, ter je, kakor druge hčere očakov, zavita v svoje zagrinjalo hodila na bližnji studenec in v kamnitem vrču nosila vodo za hišne potrebe. Še dandanes kažejo Marijin studenec zunaj Nazareta! — Marija je bila skrbna in postrežljiva gospodinja. Ko se je večer storil

in sta se njen mož in božji Sin trudna vračala iz delavnice, ki je bila kakih 130 korakov od njene hišice, je pogrnila mizo ter zmerno večerjo postavila na mizo, nekaj ječmenovega kruha, za ktereja je ječmenovo moko sama mlela, ali kaj sadja ali kaj sočivja ali mleka itd. Svojo skrbno postrežljivost je posebno razodela tudi pozneje na ženitnini v Kani! — Marija je bila nadalje dobrotljiva in radodarna gospodinja. Revna je bila sicer, vendar je veliko, veliko storila revnim in ubogim. In četudi ni imela časnega premoženja, je pa ljubeznivo tolažila in sočuvstvovala z ubogimi in potrebnimi! Marija je bila slednjič pobožna gospodinja. Kaj pomaga vsa pridnost in delavnost, postrežljivost in gostoljubnost, radodarnost in ljubezniva dobrotljivost, če ni združena s pobožnostjo? Pobožna gospodinja je solnce, ki ogreva vso hišo in vsa srca v družini, je luč, ki razsvetljuje celo hišo! Kakšna pa je gospodinja brez žive vere, brez ponižnega zaupanja, brez otroške ljubezni do Boga? Mrkla, revna svetilnica je, brez svetlobe! Marija je imela vse vrline, čednosti in lastnosti modre in dobre gospodinje nad seboj, — vrhutega je pa imela pri vseh svojih vsakdanjih delih in opraviilih svojega pobožnega duha vedno pri Bogu! Zato je lahko rekla sama o sebi: Moja duša povelečuje Gospoda, in moj duh se veseli v Bogu, mojem Zveličarju!

Nauk.

Krščanski gospodarji in gospodinje, učite se od Marije in sv. Jožefa modrega gospodarstva in gospodinjstva!

Bodite pridni in delavni, ker vsako pošteno delo je častno, ker se s tem spolnuje volja božja; potrebno in koristno je za vas, da morete srečno živeti, da se ložje varujete greha, da z delom delate pokoro za grehe in si služite zasluženje za nebesa! — Varujte se lenobe in pohajkovanja, ker lenoba je vseh grdob grdoba!

Bodite varčni, — pa ne skopi, darežljivi, — pa ne potratni in zapravljivi kakor zgubljeni sin!

Bodite zmerni, — ne požrešni, sladkosnedni in poželjivi po dobrih jedeh in pijačah kakor požrešni bogatin v evangeliju! — Ne hrepenite preveč po bogastvu, temveč bodite z malim zadovoljni; ne odirajte svojega bližnjega z goljufijo, zvijačo, tatvino in poškodovanjem, ampak bodite s svojim zadovoljni ter tudi pomanjkanje voljno potrpite, ter za vse Boga zahvalite v pobožni molitvi po zgledu sv. družine, katero vam je Bog dal za zgled in v posnemanje in v pomoč v vaših potrebah. Nanjo se ozirajte in jo na pomoč kličite, in Bog in sv. družina vam bo pomagala, kakor se je to že večkrat zgodilo!

Zgled.

Lep zgled modre, dobrotljive in pobožne gospodinje imamo nad sveto Hemo, slovensko

kneginjo. Sv. Hema je bila rojena okrog l. 983 v Pilštajnu na Spodnjem Štajerskem. Njeni stariši so bili slovečega grofovskega rodu in so bili celo v sorodu z nemškim cesarjem sv. Henrikom in njegovo ženo sv. Kunigundo. Bili so silno premožni in so imeli več gradov po Koroškem, Kranjskem, Štajerskem in Furlanskem. Toda njihovi največji zaklad je bila mlada hčerka Hema, ki je že zgodaj kazala, da bo posebna ljubljenska Matere božje. Stariši so ji bržkone zgodaj pomrli, ker zgodovinarji trdijo, da je bila Hema na cesarskem dvoru vzrejena, katero sta cesar, sveti Henrik in njegova žena sveta Kunigunda prav lepo vzgojila. Cesarica je gledala nanjo in skrbela zánjo kot za svoje dete ter jo učila čisto in sveto živeti, kar je sv. Hema rada vbogala. Ko je odrastla, jo je snubil koroški grof Viljem, ki je imel svoje grajščine v Selcah in Brežah in ondi veliko rudnikov v katerih so zlato in srebro kopali. Cesar je poznal grofa kot poštenega človeka in zato mu je dal svojo vnukinjo v zakon, vrhutega pa tudi bogato doto. Že po svojih stariših je imela veliko premoženja, vrhutega ji je cesar dal še več gradov po Štajerskem in Kranjskem; na Kranjskem je dobila Mokronoško graščino, Škrljevo pri Št. Rupertu in Gomilo blizu Boštanja. S svojim poštenim možem Viljemom je živela sv. Hema v lepem zakonskem miru in edinosti. Bila je pridna gospodinja, skrbela je za svoja pohištva in zvesto je spolnovala svoje dolžnosti do svojih podložnih in družine. Pa

kakor je bila skrbna za časne reči, še veliko bolj pogosto je mislila na Boga in zveličanje svoje duše. Bila je dobrih rok ter rada vbo-gajme dajala; rada in zvesto je molila, Mater božjo je posebno častila, se veliko zatajevala ter svoje ljudi v božjem strahu imela, ker dobro je vedela, da strah božji je začetek modrosti, in pri vsaki hiši toliko potreben, da brez njega ni prave sreče in da, kjer strahu božjega ni, je pa greha na kupe! Zato je pa tudi Bog blag-slovil njen zakon ter ji dal dva sina, ki sta bila ravno tako pobožna in v veselje dobrim starišem. Ker je pa oče imel veliko rudnikov, sta tudi sina, ko sta odrastla, pomagala nadzo-rovati rudokope; in ker so bili mnogi med njimi hudobni, sta jih tudi svarila in k redu klicala; zato sta se pa tudi hudobnim rudokopom za-merila, da so prežali nanju, da bi se maščevali, in so ju res pobili. Sv. Hema je bila silno uža-ljena nad zgubo svojih dobrih otrok, pa vdala se je v voljo božjo. Oče pa je bil silno raz-dražen zaradi te hudobije in je mnogo rudokopov pustil pomoriti. Ko se je potolažil, ga je vest pekla ter mu očitala, da je prelival kri. Da bi se potolažil, je šel v Rim k sv. Očetu, ter tam zopet mir srca zadobil. Gredoč domov je umrl, še predno je prišel na svoje graščine. Tako je postala užaljena Hema vdova, pa tolažila se je z besedami device Marije: Glej, dekla sem Go-spodova, njegova volja se je zgodila! Odslej je z podvojeno gorečnostjo jela služiti Bogu. Vse

svoje obilno premoženje je obrnila v čast božjo in v blagoslov bližnjega. Veliko cerkva je pustila pozidati, med drugimi lepo cerkev v Krki na Koroškem, kjer je sedaj škofijski sedež in samostan, v kterega je sama želela vstopiti, kar se je tudi res zgodilo. Stopila je v samostan kot ponižna nuna in je seboj pripeljala še sedemdeset koroških devic, ki so se vse s samostanskimi obljubami zavezale in katerim je ona kakor luč z lepim življenjem in zatajevanjem svetila. Pa v samostanu je le malo časa živela. Bog jo je k sebi poklical po večno plačilo v letu 1045. Njeni sveti telesni ostanki počivajo sedaj v prostori kapelici, ki jo je še sv. Hema sama sezi-dati dala. Na njenem grobu se je že veliko ču-dežev zgodilo.

M o l i m o :

O prečista Devica, premodra gospodinja sv. družine ! Sprosi vsem krščanskim družinam, gos-podarjem in gospodinjam svojega duha, da spoznajo, kako jim gre, si po tvojem zgledu na Bogu dopadljiv način časnih dobrot pridobivati in obračati, zlasti, da pri skrbi za časne dobrote večnih ne pozabijo, da se tako vredne storé, da bodo mogli kedaj sprejeti biti med tvojo sveto družino v nebesih. Amen.

(Češčena Marija trikrat.)

17. dan.

Marija — zapuščena vdova!

Življenje sv. družine v tihi nazareški hišici je hitro teklo naprej med delom in molitvijo. Ko je Marija spolnila 33. leto svojega zemeljskega življenja, je njen Sin spolnil 18. leto. Pravijo, da je 33. leto polnost človeškega življenja, in da človek s tem letom doseže dovršeno rast na na visokost, potem pa se jamejo prikazovati nad njim nepravilnosti ali nenormalnosti na širokost i dr., zato je tudi božji Sin, naš Gospod Jezus Kr. hotel umreti, ko je dopolnil 33. leto, o Mariji pak trdijo, da je taka ostala do svoje smrti. Čez nekaj let potem so pa začele zapuščati moči sv. Jožefa in začel je pešati. Skrbi, razna pota, težka dela, s katerimi je živil svojo družino, so ga oslabila in bližal se mu je konec življenja, zadnja ura — in nastopila je srečna, sveta in blaga smrt. Zvesto in ljubeznivo mu je stregla Marija do zadnjega zdihljeja! O njegovih poslednjih trenutkih se nič gotovega ne ve, niti kje je umrl; splošno se misli, da je umrl v Nazaretu. Za gotovo pa je, da je sv. Jožef mirno, sveto in sladko v Gospodu zaspal. Kaj bi tudi ne! Saj je živel in delal tudi vedno z Bogom in za Boga! Trpljenje in težave, beg in vse nevarnosti je radi Jezusa prestal; Njemu so njegove roke služile, za Njega se je trudil, za Njega in Njegovo preblazeno Mater so njegove moči

opešale. O kako lepa in vesela tolažba je bilo vse to Jožefovi duši! Zato pa tudi ni nihče, odkar svet stoji, v taki sveti družbi umrl kakor on: v rokah Zveličarja sveta in v rokah matere božje! Prav zares je sv. Jožef položil svojo dušo v roke svojega Boga, svojega sina in svojega sodnika in iz njegovih rok je prejel plačilo pravičnih! —

Tako je postala Marija vdova! Bridka žalost je pri tej zgubi zadela Marijo, toda prenašala jo je vdana v voljo božjo, ker je vedela, da tako mora priti. Pa tej bridki žalosti se je imela pridružiti ne dolgo potem druga — ki je bila še hujša! Vedela je, da jo bo tudi njen božji Sin kmalo zapustil, ker bo začel očitno učiti. Vedela je, da bo zanaprej morala samotno živeti. Vedela je, da jo čaka krvava prigodba na gori Kalvariji, in prisrčno je privoščila svojemu deviškemu ženinu, da je poprej umrl! — In vse se je imelo kmalo zvršiti, ker čas je hitro tekkel. Med tem časom pa je vsa skrb v domači hiši slonela na njej, v katerej je tako modro gospodinjala, kakor je bilo že popisano. — Približevala se je torej ura druga bridke ločitve od njenega neizmerno ljubljenega Sina, s katerim je tako dolgo v sladkem miru živela, in kateri ji je bil vse, ki ji je nadomestoval skrbnega moža, varuha in pomočnika! — Že več časa poprej jo je skrbelo in se je bala te ure, vendar je do sedaj še lažje prenašala skrb, ker je lahko gledala v obličje svojega nebeškega Sina. Ko je pa

slednjič prišla ura, katera je njenega Sina klicala na delo, katero mu je njegov nebeški oče odločil, se je pretresla ljubeča Mati in se v bridkih solzah od Njega poslovila. Dobro je poznala sprijenost judovske sinagoge, napuh pismoukov, surovost Herodovo in nestanovitnost judovskega ljudstva. Vedela je iz pisem prerokov, kako trpljenje čaka njenega Sina. Zato je bila njena ločitev od Njega tako bridka, ko se je poslovil od nje, da se gre v puščavo pripravljat za svoj prihodnji poklic! — —

Tako je ostala Marija zapuščena samica in vdova v dvojnem pomenu; zapuščena od svojega svetega moža in sedaj od svojega Sina v tihi nazareški hišici! —

Ako sedaj premišljujemo Marijo v tej samoti in zapuščenosti od njenega svetega in zvestega moža in pomočnika sv. Jožefa in njenega nad vse ljubljenega Sina, moramo zares sočutje imeti z njeno veliko bolečino. Toda, kako velika in grenka je bila ta zguba in bolečina, tega ne bomo nikdar prav umeli, ker ne moremo razumeti njene velike in svete ljubezni! To bolečino občutijo le nekoliko one dobre žene in matere, katere so se morale ločiti od svojih res dobrih in skrbnih mož ali otrok! — Marija, ki je toliko let svojemu božjemu Sinu stregla, in se Njegove pričujočnosti veselila, je sedaj sama. O kdo more popisati ali dopovedati, koliko je njeno Materino srce trpelo teh 40 dni, ko je bil Je/us v puščavi? Pa zakaj je trpela Marija te velike bridkosti?

Veliko Evinih otrok trpi v tej solzni dolini dušne in telesne bolečine, za katere nihče drugi ne ve, ker jih nikomur nočejo ali ne smejo razodeti, ali pa se ne upajo jih drugim povedati; ravno zato je Marija 40 dni v samoti trpela, da nam je zgled in podoba v naših skrivnih nadlogah in težavah, zatorej duša krščanska, poslušaj nauk, ki sledi!

N a u k:

Če je tvoja bolečina taka, da je drugim odkriti ne upaš ali nočeš ali ne smeš, priteci v duhu k Materi božji v nazareško hišico, kjer je čisto sama, in odkrij ji svojo potrto vest, potoži ji svojo skrito žalost, saj te nihče ne bo videl in ne slišal kakor Bog in Marija. Saj ima Marija materino srce, ona ve, kako hudo dé skrita rana, ona ima odprto materino srce in ona je, ki je ravno zato skrito žalost trpela, da bi tebe potolažila, tvoje potrto srce okrepčala, in ti moč od svojega Sina sprosila, da bo zopet mirno tvoje ubogo in tolažbe potrebno srce!

Pojdite k Mariji, ve zapuščene vdove, ki vas Bog obklada s križi, da skoraj ne veste ne kod ne kam; tudi ona je vdova in nikogar nima, da bi skrbel zanjo, se potegoval za njene pravice, jo varoval goljufivega sveta, jej v stiski in sili pomagal. Potožite jej prav odkritosrčno svojo stisko, nadlogo in žalost svojega srca, saj je tudi ona vaša mati in ve, kako hudo dene to! — Torej krščanske vdove, če ste postale ve ne-

srečne, ker ste zgubile morda dobre in skrbne može, ali pridne otroke, ki bi bili lahko vam sedaj na pomoč, ozirajte se na Marijo, ki je zgubila najboljšega moža in najboljšega Sina, katera sta ji bila močna pomoč in podpora; vaša zguba se z Marijino pač ne da meriti, ker je dvakrat vdova postala in se vaši možje in sinovi, četudi dobri in čednostni, s svetim Jožefom in Jezusom nikakor meriti ne morejo: pa vendar je vdano prenašala to bitko zgubo, češ: volja Gospodova se je zgodila!

Marija je iskala moči in tolažbe v molitvi, iščite je tudi ve v molitvi pri Mariji. Sv. Ana, Samuelova hči, vdova pri 84 letih, je noč in dan v templju iskala tolažbe v molitvi in jo našla ter je vdovske bolečine z molitvijo premagala. Po tem zgledu, še bolj pa po Marijinem zgledu, iščite v molitvi pomoči in tolažbe tudi ve in našle jo boste!

Zatecite se k Mariji ve matere, ki imate še žive otroke, pa se morate ločiti od njih in jih razposlati v puščavo sedanjega, sprijenega sveta, ter veste in čutite, koliko nevarnosti jih čaka! Zatecite se k Mariji, ki ni mogla, kakor ve ne, svojega Sina spremiti v puščavo, in je le doma žalovala in zdihovala, ter ji odprite svoje užaljeno srce in jo prosite, da bi jih ona varovala in jim od svojega Sina sprosila milost, da bi po Njegovem zgledu premagali vse skušnjave in se zopet nepokvarjeni vrnili nazaj k vam, — in Marija bo vam in vašim otrokom pomagala,

kakor je že tisočkrat, kakor vam sledeča zgleda spričujeta.

Z g l e d.

Pred nekaj leti je klečala neka pobožna in močno skušana vdova v goreči, zaupljivi molitvi v pozni jeseni v Monakovem pred podobo Matere božje. Imela je velike bolečine na roki, da je ni mogla rabiti za nobeno delo, pa vendar bi morala živeti samo od dela svojih rok. Njen položaj je bil obupljiv. S polnim zaupanjem prosi Marijo za pomoč z devetdnevnico. Še je ni končala, ko ponehajo bolečine, vrhutega pa je dobila tudi službo nadzornice v neki veliki hiši, ter je bila tako rešena dveh mučnih skrbi za svoje življenje. S šolzami v očeh je pozneje hvalila Marijo, rekoč: „Marija je meni ubogi vdovi dvojno milost skazala!“

Pa poslušajte še drugi zgled, kako Marija pomaga rešavati starišem otroke, če se ji priporočajo.

Neka imenitna gospa iz gradu blizu Trierja pošlje svojo deklico iz gradu na pristavo. Deklica obsedi na travniku in se igra; kar priidere iz bližnjega gozda volk, jo zgrabi in tako hitro odnese v goščavo, da se ljudje, ki so to videli, niso več nadejali, da bi še mogli dete oteti. Ko to žalostno novico naznanijo materi, obledi od strahu; pa kmalo se zave, ter glasno zakliče: „To ne more biti, volk ni požrl mojega deteta“. Precej hiti v kapelico, kamor je navadno

hodila molit. Bila je pa tam podoba Matere božje z božjim Detetom iz lesa izrezljana. Kaj stori? Vzame Materi božji Dete z rok in reče: „Gospa, vedi, da Deteta ne dobiš, dokler ne dobim jaz svojega otroka!“ In glejte! Ko gredo ljudje v gozd iskat deklico, jo najdejo v nekem grmovju nepoškodovano; sama jim priteče naproti in pravi: da jo je pes popadel. Ko mati to zve, hiti vsa vesela zopet v kapelico, položi zopet leseno Dete na roke Matere božje in reče: „Ker si mi dala ti moje dete, dam ti tudi jaz tvojega Sina nazaj!“

Tako bo tudi vam materam Marija varovala vaše otroke vseh nezgod, če jo boste stanovitno in zaupljivo prosile.

M o l i m o :

O Marija, Mati usmiljenja in upanje naše, k tebi vpijemo zapuščeni Evini otroci, k tebi zdihujemo žalostni in objokani v tej solzni dolini; ne zapusti nas v naših bridkosti in težavah, pomagaj nam v naših nevarnostih in bridkosti. Saj si ti naša prednica, besednica in pomočnica; saj si bila ti zapuščena, da bi mi ne bili zapuščeni v življenju; reši nas vsake nevarne otožnosti in zapuščenosti, sprosi nam pri svojem Sinu moč in tolažbo v vseh potrebah sedaj, zlasti pa ob naši smrtni uri; o milostljiva, o dobrotljiva, o sladka Devica Marija! Amen.

(Češčena Marija trikrat.)

18. dan.

Marija med svati v Kani.

Verjetno je, da se je naš Gospod Jezus Kristus še enkrat oglasil pri svoji Materi v preprosti nazareški hišici, potem ko se je pripravil v puščavi s postom in molitvijo za svoj prihodnji poklic na zemlji in predno je očitno učiti začel. O kako se je moralo pri tem snidenju obveseliti Materino srce, toda le za trenutek, ker se hitro poslovi od nje, ker so mu mudi na delo! — Gotovo pa je, ker nam sv. evangelij pove, da se je Marija sešla z Jezusom precej ob začetku Njegovega očitnega delovanja na ženitnini v Kani galilejski. Ker nam pri tej prigodbi Marija tako lepo kaže svoje plemenito srce v skrbi in ljubezni do bližnjega, vam hočem to mično dogodbo povedati tako, kakor jo nam sv. evangelist Janez sam popiše. — Tisti čas je bila ženitnina v Kani galilejski, in Mati Jezusova je bila tam. Bil je pa tudi Jezus povabljen in Njegovi učenci na ženitnino. In ko je vina zmanjkalo, reče Mati Jezusova Njemu: Vina nimajo. In Jezus jej reče: Žena, kaj je meni in tebi mar? Moja ura še ni prišla. Njegova mati reče služabnikom: Karkoli vam poreče, storite. Bilo je pa tam šest kamnitih vrčev po šegi judovskega očiščevanja, kateri so držali po dve ali tri mere. In Jezus jim reče: Zajmite sedaj in nesite starejšini. In so nesli. Ko je pa starejšina v vino

spremenjeno vodo pokusil in ni vedel, od kod da je, (služabniki pa, ki so vodo zajemali, so vedeli) pokliče starejšina ženina, in mu reče: Vsak človek dá dobro vino prvič, in kadar se napijejo, tedaj slabše, ti pa si dobro vino do sedaj prihranil. (Jan. 2. 1—10.) — Sv. Janez nas je hotel s to mično prigodbo prav živo prepričati, koliko moč ima Marija do srca Sina, pa pokazati nam je tudi hotel, kako postrežljiva in pazljiva, kako skrbna in ljubezniva je ljuba Mati božja, kako rada nam v vseh dušnih in telesnih potrebah pride na pomoč. Premislimo to dogodbo nekoliko bolj natančno. — Ženin in nevesta sta bila v sorodu s preblazeno Devico, bila sta čista in bogoljubna! Po judovski šegi je bila na ženitnino povabljena vsa sorodovina, zato je bila povabljena tudi Marija. Pa boste morda mislili, kako je neki to, da je šla Marija na veselico, ona, ki ne pozna družega veselja, kakor molitev, premišljevanje, samoto in tiho trpljenje! Glejte, edino misel, da ne vžali revnega ženina in njegove vboge neveste, jo pripelje na ženitnino. V svoji postrežljivosti do bližnjega je preblazena Devica že nekaj dni poprej prišla v Kano, ki je bila štiri ura hoda od Nazareta, da je pomagala in pripravljala vse potrebno za to družinsko godovanje. Tudi Gospod Jezus je prišel na ženitnino; hotel je s svojo pričujočnostjo pokazati, kako sveta zaveza mu je zakon. Vzel je tudi svoje učence seboj, da jih v veri potrdi, ko bodo videli prvi čudež Nje-

gove vsegamogočnosti! — Bržkone nista ženin in nevesta toliko svatov pričakovala, morebiti je Jezus s svojimi učenci nepričakovano prišel, in ker sta bila ženin in nevesta revna, da se nista z vsem potrebnim dosti preskrbela, se je zgodilo, da jim je vina primanjkovalo. To je precej in prva zapazila skrbna in ljubezniva Mati Jezusova. Pa kaj hoče to? To je mala domača zadrega, ki se kaj lahko pripeti, zlasti še v revni Galileji. Toda dobra Mati božja je drugačne misli. Temu se mora pomagati, si misli, da ti dobri ljudje na svoj veseli dan ne bodo žalostni. Pa kako? Ali je Marija smela le misliti, da bo njen Sin s čudežem pomagal? Jezus sedi poleg svoje Matere in ona Mu natihoma reče: Vina nimajo! Kako kratke, kako mile, kako previdne, pa toliko pomenljive so te besede! V teh dveh besedah se vidi Marijina pazljivost ter lepa in ponižna prošnja. Mati prosi svojega božjega Sina. Jezus pa, ki je vsako željo svoji ljubi Materi rad in vselej spolnil, jo je opozoril na svojo božjo naravo, ki edina zamore delati čudeže, rekoč: Žena kaj je meni in tebi mar? Moja ura še ni prišla! S tem je hotel reči, da ima od Marije le človeško naravo, s katero ne more čudežev delati; svojo božjo naravo ima pa od nebeškega Očeta, po čegar volji se mora ravnati, zato je rekel: Moja ura še ni prišla, da bi po volji svojega nebeškega Očeta očitno delal čudeže, in se v bliščobi svojega nebeškega veličastva kazal. Gospod prošnje svoje ljube Matere ni grajal, temveč je le

opomniti hotel, da čudež ni delo žene, temveč delo božje in da ga bo storil, kadar bo volja Očetova. Marija je dobro razumela pomen teh besedi, toda ker je poznala srce svojega Sina, se ni prav nič bala, da bi njene prošnje ne uslišal, zato je pa tudi precej rekla služabnikom: Karkoli vam poreče, storite! In res, njeno zaupanje ni bilo zastonj; še več ji je storil, kakor je prosila; ne le, da jim je dal vina, temveč še boljšega jim je dal, kakor so ga imeli, tako da se starejšina ne more načuditi, odkod tako dobro vino! Tako nam je Marija na ženitnini pokazala svoje prelepo srce v ljubezni do bližnjega, ter se spričala ne le kot modro Devico, temveč kot Devico „najmodrejšo“ izmed vseh devic, kot mater dobrega sveta!

N a u k :

Kaj naj se učimo danes od premodre in predobre Device Marije? — Prvi nauk je ta, da se smemo tudi mi, če razmere tako naneso, udeležiti kake poštene veselice, da le ne pozabimo pri takem razveseljevanju na Boga, na strah božji, na zmernost in spodobnost! Kako sveta in pobožna sta pač morala biti ženin in nevesta na ženitnini v Kani, ko sta ju sam Sin božji in Marija počastila! Taka bi morala biti tudi vsa naša razveseljevanja, ženitnine; toda kako redke so dandanes take veselice, da bi bila lahko Jezus in Marija pri njih, kjer bi bila čednost, nedolžnost in strah božji! Zato so pa današnja razveselje-

vanja većinoma nevarna, škodljiva, in treba se jih je kolikor moč ogibati in bati. Pri današnjih veselicah je mnogokrat čednost pokopana, nedolžnost umorjena, ker se veliko nespodobnega in grešnega vidi in sliši, pa tudi stori!

Drugi nauk pa, katerega se od Marije učite, je ta: da posnemajte Marijo v gostoljubni, postrežljivi prijaznosti, kadar vas kak znanec ali prijatelj obišče; ne bodite odurni, čmerni in mrzli, brez sočutja do njega; sprejmite ga prijazno in postrezite, kakor morete!

Tretji nauk pa je: krščanska duša trdno zaupaj na Marijino pomoč. Glej, tam v Kani sta uboga ženin in nevesta zadobila Marijino pomoč, ko je še prosila nista, ko še svojega pomanjkanja zapazila nista; pa jima je vendar prišla Marija na pomoč; še toliko rajše bo tebi Marija pomagala, če jo boš stanovitno prosil in morda prosil v bolj važnih in pomenljivih zadevah, kakor so bile v Kani. Tam je šlo za malo, minljivo reč, — če se pa ti v najimunitnejših zadevah obrneš nanjo, če se gre za to, da rešiš ti svojo neumrjočo dušo, da ohraniš svojo nedolžnost ali da odvrneš od sebe ali družih greh, mar moreš misliti, da bo takrat Marija tebi manj usmiljena in dobrotljiva, ako jo ponižno prosiš pomoči? — Da boš pa njene pomoči toliko bolj gotov, poslušaj, kaj ti pravi Marija, kaj je rekla služabnikom, ker to velja tudi tebi; rekla je: Kar vam poreče — storite! — Storite tudi vi vselej vse, kar vam Bog zapoveduje, in opustite

vse, kar vam Bog prepoveduje po svojih zapovedih, in potem zaupajte trdno na Marijino pomoč in dosegli jo boste. O koliko jih je, ki so tako Marijino pomoč dosegli!

Z g l e d.

Med obilnim številom svetnikov najdemo tudi mnogo takih, ki so v svoji mladosti svetno in grešno veselje ljubili in se mu vdali, — pozneje pa se resno spremenili, poboljšali in spokorili. Okrog leta 344 je bila v Egiptu rojena neka deklica z imenom Marija, ki je v svoji mladosti silno pregrešno in sladnostno živela. Že kot majhna deklica je zgubila ves čut sramožljivosti; bila je nenavadno lepa in zapeljiva. Že pri dvajsetih letih ubeži starišem in gre v Aleksandrijo, da bi lažje stregla svoji divji, meseni poželjivosti. Lepa, kakor je bila, je znala može in mladeniče vloviti v svoje nesramne mreže, le čudno se je vsem zdelo, zakaj ni marala plačila za greh, temveč je le predla, da si zasluži kruh! Tako živi skoraj sedemnajst let v najostudnejših nesramnih grehih, ne meni se ne za Boga, ne za njegove zapovedi, ne za strašno sodbo! V letu 374. vro romarske trume iz Aleksandrije v Jeruzalem k prazniku povišanja sv. križa! Tudi Marija se jim približa ne radi tega, da bi tam Odrešenika počastila in ga milosti prosila, marveč da bi popotnike s svojim ostudnostimi zapeljavala. Pa ker nima denarja za vožnjo, se ponudi brodnikom plačevati s telesom in

grehom, in brodniki jo sprejmo. Med vožnjo uganja gnjusobne pregrehe! — Ko pride dan slovesnega posvečenja Križa, gre tudi Marija vsa nališpana proti cerkvi božjega groba, ne sv. križ počastit, temveč da bi sama častitelja našla! Ko stopi na cerkveni prag, se čuti od nevidne moči vrženo nazaj, prestraši se, in zopet poizkuša vstopiti in se vrniti med trumo v cerkev, — pa zopet je vržena nazaj! Čudne misli ji začno vstajati. Poskusi še tretjič in četrtrič prestopiti cerkveni prag, — pa vselej je vržena nazaj, dokler se vsa spehana ne skrije v nekem kotu na dvorišču! Sedaj šele jo premaga milost in usmiljenje božje! Tam je bila podoba Marije, Matere milosti! Pred njo pade in vsa solzna kliče: O Devica in Gospa, nisem vredna povzdigniti k tebi svoje oko, vendar se je tvoj božji Sin včlovečil, da bi grešnike k pokori poklical; sprosi mi od Njega milost, da bom mogla iti v cerkev, da bom videla in molila sveto znamenje odrešenja! Vrhutega stori obljubo za svoje grehe pokoro delati in Bogu služiti! Sedaj občuti tolažbo v srcu! — Dvigne se, gre zopet pred vrata, in brez ovire stopi v cerkev, kjer s tresočimi ustnicami moli: Odrešenik, Zveličar sveta, pred tvojimi očmi teko moje solze, pred tvojimi ušesi se glase moji vzdih, daj mi zate umreti, ker nisem zate živela: usmili se, usmili se uboge grešnice, ki še moliti ne zna! — Še enkrat ponovi obljubo, za naprej spokorno živeti, ter se vrne k podobi Matere božje, ter jo prosi, daj ji pokaže pot, po kateri naj odslej hodi!

Zdi se ji, da sliši glas: Pojdi čez Jordan, če hočeš mir in pokoj najti! Zahvali se zopet prečastiti Devici ter gre. Neki neznan mož ji da tri srebrnike, za katere si kupi kruha in gre k Jordanu! Tam najde v cerkvi sv. Janeza Krstnika — duhovnika, kateremu se skesano spove, prejme sv. Rešnje Telo, in potem gre v puščavo. Tam v samotni puščavi sedi vsa omedlela in objokana ter potrta kliče, kakor nekdanj prerok Jeremija: Veselje mojega srca je razbito, mir moje duše je potrt, krona nedolžnosti je pokopana — ali tvoje usmiljenje, o Gospod, ostane na vekomaj! — Ta žalujoča ženska je znana pod imenom: Marija egiptčanska, — spokornica! Leta in leta so minula, katera je v ostrem zatajevanju prebila v puščavi, veliko — veliko je trpela, da bi storjeno ne veljalo za storjeno. — Nihče bi ne bil zvedel za njeno spokorno življenje, ko bi Bog sam ne bil razodel tega po čudni poti. Stari opat Cozim, iz samostana blizu Jordana, se je podal ponavadi vsako leto v začetku posta v puščavo, da bi sveti post v puščavi preživel. Ko gre po puščavi dalje, zagleda v daljavi čudno podobo, ki o njej meni, da je sleparija hudobnega duha, ter stori križ; ko jo pa bolj natanjko pregleda, spozna da je človeška podoba. Gre proti njej, — ona pa beži! Cozim meni, da je kak puščavnik, ter kliče: Počakaj, da dobiš blagoslov! Ta pa mu odgovori: Opat Cozim, jaz sem ženska in ne morem z moškim govoriti, ker sem naga; vrzi mi svoj plašč, da morem pred

tebe stopiti! — Vrže ji plašč. In sedaj mu vse svoje pogrešno življenje s solzami pove, in prosi, naj nikomur nič o tem ne pove, dokler ne umrje! Prosi ga tudi, naj pride še ob letu osorej veliki četrtek v puščavo in naj ji prinese sv. R. Telo, potem pa zgine puščavo! — Čez leto dni pride res opat zopet v puščavo in prinese seboj angelski kruh. Proti večeru se mu prikaže na nasprotnem bregu reke Jordana, pa opat ne more čez vodo s sv. zakramentom do nje. Pa glejte, ona stori križ čez vodo, in kakor po suhi zemlji pride do njega, in prejme sv. Telo. Ko prejme sv. Telo, kliče hvaležna s starim Simeonom: Gospod, sedaj pusti svojo služabnico v miru, ker moje oči so videle zveličanje moje duše! Lepo zahvali opata za trud, in ga prosi, da naj ji prinese še prihodnje leto Telo Gospodovo. Opat obljubi. Zopet ob letu gre opat s svojimi brati v puščavo, ter najpreje išče Marije, da bi ji sv. Telo dal, — pa ga več ne prejme! — Najde jo mrtvo! — Zraven njenega trupla je bil palmov list, na katerem je bilo napisano, da se je mrtva spokornica Marija imenovala, in bil je tudi naznanjen dan njene smrti, iz česar se je sklepalo, da je 47 let v puščavi živela!

Glejte, tako se je Marija skazala pomočnico, Mater milosti in dobrega sveta veliki grešnici, slednjič pa veliki spokornici in svetnici, Mariji egipčanski, ki jo je v dušnih revah za pomoč prosila!

M o l i m o :

O Marija, Mati milosti in dobrega sveta, ki si služabnikom v Kani tako dober svet dala in ljubeznivo na pomoč prišla, ter pozneje že toliko zbeganim grešnikom razsvitljenje, pravo spoznanje in milost poboljšanja sprosila: sprosi tudi nam in vsem grešnikom razsvitljenje, pravo spoznanje našega revnega dušnega stanu ter hiti nam s svojo milostjo na pomoč, da se ne pogubimo, temveč večno zveličamo in tebe s tvojim sinom na vekomaj hvalimo v nebesih. Amen!

(Češčena Marija trikrat.)

19. dan.

Marija — na križevem potu.

V onih treh letih, ko je naš Gospod Jezus Kristus očitno učil, nam sv. evangelij nič ne pove, kaj se je z Marijo godilo. Ne ve se, ali je doma v svoji hišici molila in le v duhu poslušala Jezusove nauke in premišljala Njegove čudeže, ali Ga je tudi spremljala na Njegovih potih, kakor so Ga druge pobožne žene in Mu stregle. Mi slimo si pa po vsej pravici, da je vse vedela, kaj se z Njim godi, ter da je z Njim delila veselje in žalost! — Veselila se je, če je slišala o čudežih in o velikih dobrih delih, katera je ljudem skazoval, grenilo pa je ji življenje in je ž Njim žalovala, ko je slišala, kako mu nasprotujejo in

zoper govore, Ga sovražijo in preganjajo. Veliko bridkosti je morala trpeti že v svoji mladosti, kakor ste že slišali, pa še hujše trpljenje jo je čakala na priletne dni, ob dneh trpljenja njenega Sina, — tu je prišla Marijina bolečina do svojega viška v katerej se je spričala kot največjo mučenico za svojim Sinom, kot kraljico mučencev! Znano vam je, da je sedmeri meč prebodel sv. Marijino srce. O treh mečih njenih bolečin ste že slišali, preišljajmo sedaj še čvetero druge, da grozno Marijino žalost in bolečino prav spoznamo, in sicer danes četrto Marijino žalost na križevem potu!

Dva dni pred Veliko nočjo vzame Jezus v Betaniji od svoje žalostne Matere slovo. Pač žalostna ura! „Mati“, ji reče, „sedaj je prišla ura, da bo Sin človekov grešnikom v roke izdan. Jaz grem spolnit voljo svojega nebeškega Očeta. Mati, vdaj se v voljo božjo!“ — Marija prevelike žalosti ne more govoriti, le solze toči! Tudi Jezus toči solze, — solze otročje ljubezni. Loči se in gre. Marija pa stoji in joka v božjo voljo vdana ter natihoma moli v svojem srcu: Oče, zgodi se tvoja volja! Marija sama je sveti Brigiti razodela, kolko bolečin je občutila, kadar se je približal čas trpljenja njenega Sina, tako, da so bile njene oči vedno polne solz in da se je mrzel pot sprehajal po njenem telesu in njenih udih. In sv. Bonaventura trdi: „Brez spanja je prečula noč in medtem, ko so drugi spali, je čula!“ Kdo more prav umeti žalost in bridkost,

katero je ona tisto noč pred Njegovo smrtjo občutila? Akoravno ni gledala s telesnimi očmi groznih težav in smrtnih bolečin svojega Sina na Oljski gori, je vendar dobro vedela, kako On krvavi pot poti, kako Ga divji hlapci ujamejo, in kako neusmiljeno in zaničljivo z Njim ravnaajo. Prav o nji veljajo besede preroka (Žal. p. 1. 2): „Joka se in joka ponoči in solze ji teko po njenih licih, izmed vseh njenih ljubih ni nikogar, da bi jo tolažil!“ — Ko je napočilo jutro velikega petka, so pač prišli učenci eden za drugim, pa le z žalostnimi novicami. In poslednjič pride učenec Janez ter ji pove, kako je Pilat njenega Sina k bičanju obsodil, kako ga je pustil s trnjem kronati in zasramovati. Vse je zvedela, bržkone sama tudi videla, kako Ga je Pilat ljudstvu pokazal, rekoč: Glejte, človek! Videla Ga je takrat v sramotnem škrlatastem plašču in s trnjevo krono na glavi! Še celo Pilatu, neverniku, se je smilil, kakšno bolečino je moralo šele Marijino srce občutiti, ko Ga je videla tako zdelanega?! Potem vidi Jezusa poleg Baraba, razbojnika, postavljenega ter sliši satansko vpitje Judov: Spusti nam Baraba in Jezusa križaj. — Zares, to je bil meč, ki je globoko presunil njeno materino dušo!

Po božjem sklepu pa so imele njene dušne rane biti še hujše. Ko slednjič sliši, da je njen Sin k smrti obsojen, — občuti tako žalost, kakor je še nikoli ni nobena mali občutila; zbode jo v srce, kakor da bi bilo z ognjenim mečem

prebodeno! — Še stoji pred Pilatovo hišo z Janezom in nekaterimi pobožnimi ženami, kar tekanje in vihranje ljudstva, pretresljiv glas trobente in gibanje vojakov dá znamenje, da bo njen božji Sin sedaj v smrt peljan! — Ona pa je hotela gledati svojega Sina do konca Njegovega življenja, zato je prosila sv. Janeza, da bi jo na kak kraj peljal, kjer bi imel sprevod mimo iti, da bi mogla Jezusa videti! — Že se zasliši strašen hrup in vrišč, trobentni glas in razglaševanje na vseh voglih ulic, da je Jezus v smrt peljan. Zgolj meči za Marijino srce! Beži, beži, žalostna Mati odtod, da Ti srce od žalosti ne počí! Pa Marija ostane; o kako rada bi bila s Sinom umrla, ko bi bila smela! Bleda, objokana, trepetajoča stoji in čaka, kedaj bo njen Sin mimo prišel. — Sprevod se že bliža, biriči z smrtnim orodjem za križanje že prihajajo, že vidi žeblje, kladiva, vrvi in drugo smrtno orodje: o strašni pogled za Marijo! Že odhajajo farizeji na konjih mimo, že odide sodni hlapec s Pilatovo tablo za na križ, že vidi tudi dva razbojnika, obsojena v smrt, oh nato vidi nekatere stopinje za njimi priti s težkim križem na ramah in s trnjevo krono na glavi svojega Sina; — pa nič več ni On, najlepši med ljudmi, ni človeku podoben; ves bled je Njegov obraz, oči so mu otekle in krvave — in po životu ves razmesarjen, podoben gobavemu človeku! Strašna bolečina za Marijino srce! Kakor se zvezde na nebu in pesek v morju ne morejo prešteti, tako se tudi

ta Marijina žalost ne da dopovedati, le Bogu samemu je bila znana!

Ko je bila Marjeta, hči Tomaža Mora, srečala svojega Očeta, ki je bil na morišče peljan, je le dve besedici zaklicala: „Moj oče, moj oče“, — ter se nezavestna zgrudila k njegovim nogam! Marija sicer po božji volji ni prišla ob zavest, ker bi se to za Mater božjo ne spodobilo, tndi ni umrla od bolečin, akoravno so bile tolike, da bi bila radi njih stokrat umrla, temveč Bog jo je pustil pri življenju, da bi občutila še hujše bolečine! Ko pride Jezus do nje, obrne svoje krvave oči izpod trnjeve krone na njo in jo ljubeznivo pogleda; pravijo, da si je še poprej moral kri iz oči iztrebiti! — Ta pogled je bil strašen meč za Marijo, to je bil četrti meč, ki je ranil njeno sveto dušo! Marija same žalosti ne vidi ne vojakov ne boričev, temveč le svojega neusmiljeno zdelanega Sina. Skozi divje trume sili k Jezusu in z razpetimi rokami Ga hoče objeti! Pa le malo trenutkov ji je bilo dovoljeno objemati in gledati Sina; rabeljni jo neusmiljeno proč pehajo, zmerjajo in preklinjajo ter njenega Sina neusmiljeno naprej vlečejo! — —

N a u k.

Če premišljujemo in v duhu spremljamo Jezusa in Marijo na križevem potu, je pač naravno, da imamo pristrčno sočutje z njima, da nas morda to celo do solz gine, toda da bo to

sočutje nam koristno, mora imeti one lastnosti, kakršne so imele solze svete Magdalene in svetega Petra.

Ako slišimo kako ganljivo ali žalostno prigodbo, je mogoče, da nas solze polijejo, ako ravno nas dogodba nič ne zadeva! Tukaj je pa drugače. Trpljenje Jezusovo in trpljenje njegove žalostne Matere Marije pa ni le ganljiva prigodba, ki se je pred skoraj devetnajststo leti na Kalvariji godila, kakor druge prigodbe! O ne! Pomisli krščanska duša, da si bila tudi ti zraven, da si bila ti med njimi, ki so Gospoda tako neusmiljeno trpinčili in Materi božji tako žalost delali! Četudi še nisi takrat na svetu bila, si vendar bila duhu božjega Zveličarja pričujoča, Vse tvoje življenje je bilo popolnoma odkrito pred očmi vsegavedočega Jezusa; šteti so bili pred Njim vsi tvoji grehi in radi njih je take bridkosti trpel. To je tako gotovo, kako je gotovo, da je za naše grehe zadostil. Tako, vidiš, duša moja, si bila tudi ti kriva bridkosti in trpljenja, katerega je Marija takrat tako hudo občutila!

Kadar premišljuješ toraj žalost Marijino, ne imej samo mehkega sočutja do žalostne Matere božje, temveč kesaj se in tudi resnično pokori za svoje grehe, kakor sv. Peter in Magdalena, tako sočutje bo Mariji vseh! Tudi mi smo ranili, hudo ranili srce svoje ljube Matere Marije, mar bi bilo sedaj preveč, ako imamo sedaj pri pre-

mišljevanju njene žalosti tudi resnično kesanje nad svojimi grehi in solze prave pokore?

To je prvi nauk pri premišljevanju četrtega meča Marijinega! Drugi nauk za nas, katerega nam daje Marija pri srečanju z Jezusom na križevem potu, pa je: imejmo ljubezen do grešnikov! — Veliko trumo grešnikov je imela Mati božja pred seboj na potu na Golgato. Videla je, kako grdo delajo z njenim Sinom, kako Ga zaničujejo, kako Ga semintje sujejo in z nogami teptajo! In kaj je storila? Ali je ogenj iz nebes klicala nad nje? Ali je zahtevala ostro sodbo božjo čez nje? O nikakor ne! In ko bi bil Vsegamogočni tudi hotel angele morije nadnje poslati, bi bila Marija z vso močjo svoje duše branila te ničvredneže! Ona daruje svoje solze za njih spreobrnjenje! Ona nič bolj ne hrepeni in ne prosi, kakor tem slepim dušam prižgati luč svete vere in milosti! Ona želi, da bi se sveta kri njenega Sina, ki so jo hudobneži v tla tep-tali, skoraj prelila v njihovo odrešenje! — Ona prosi in moli, in daruje vse za vse, da bi ti ostudni, preklinjevalski in grdi jeziki prejeli vredno sv. Rešnje Telo! In kdo ve, če ni ravno radi njenih prošenj veliko teh grešnikov milost spoznanja in odpuščanja zadobilo, kateri sedaj v nebesih njeno Materino usmiljeno srce časte! — Tako se moramo tudi mi učiti od Marije ljubezni, usmiljenja do najbolj trdovratnih grešnikov in ne smemo obupati nad njihovim spreobrnjenjem in nehati za nje prositi, dokler nismo uslišani! —

Tretji nauk pa, katerega nam Marija daje. je ljubezen do križa v svojem življenju! — Marija je Jezusa srečala s križem obloženega, in rada bi bila mesto Njega križ nesla, ko bi bila le smela, Ti pa se križa tolikanj bojiš! Ali ne veš, da s križem pride Jezus? Čemu toraj zdihovati, žalovati, tožiti, če pride križ? Ali veš, zakaj je Jezus Simonu Cirenejcu pustil mu pomagati nesti križ? Zato, da nas je poučil, da še ni zadosti, da je Jezus nosil svoj križ, temveč da moramo tudi mi voljno nositi svoje križe, če se hočemo zveličati. Ne pozabimo, da smo v solzni dolini, da moramo hoditi po potu križa! Kakor je božji Zveličar s križem srečal svojo Mater, tako se tudi nam večkrat pridruži, nas s solznimi očmi pogleda in nam milo pravi: Kdor hoče za menoj hoditi, naj zataji samega sebe, naj vzame svoj križ nase in naj hodi za menoj! (Mark. 8, 34.) Toda — o moj Bog! Kako se godi Jezusu, ki nas s težkim križem obložen tako vabi? Nekateri še tega poslušati nočejo, se proč obrnejo in beže in da bi ušli, poskačejo v prepad: to je, bežijo pred križem z grehom v greh! Drugi imajo še toliko vere in ljubezni, da ne bežijo pred Gospodom, ko pride s križem! Nastavijo sicer svoje rame, toda z Gospodom se pričkajo, kako velik in kakšen naj bo križ! Oni hočejo manjši, lažji, na vse strani drugačni križ, kakor je tisti, katerega jim Gospod odmeri! Ako se ne pogodijo z Njim po svojej volji, godrnjajo in tarnajo! O le malo jih je, ki gredo

veseli in s sveto ljubeznijo Gospodu naproti, kadar se jim bliža s križem, da pokleknejo predenj, poljubijo Njegove krvaveče noge ter potrpežljivo sprejmo križ, ktere ga jim je Gospod odmeril. Glej, ti so presrečni, nosijo križ veselo in lahko, ker Gospod sam gre z njimi! On sam jim pomaga! V to vrsto stopimo tudi mi! Pa li moremo to storiti? Z lastno močjo ne! Z božjo pomočjo pa vse premoremo! — Podajmo se le k Mariji, naši ljubi Materi, pa jo presrčno prosimo, naj nam zavoljo četrtega meča s svojo mogočno priprošnjo in z zasluženjem svojega križevega pota sprosi milost, da bomo voljno prenašali križe!

Z g l e d.

Za časa grozovitega rimskega cesarja Neron se prične krvavo preganjanje judov in kristjanov! Tudi sveta Peter in Pavel, prvaka apostolov, sta bila vjeta in v mamertinsko ječo zaprta, v kateri sta ostala osem mesecev in jih mnogo spreobrnila. Pripoveduje se, da je sv. Peter hotel pred ujetjem Rim zapustiti, toda pri mestnih vratih mu pride Jezus naproti. „Gospod, kam pa greš?“ — vpraša Peter. „V Rim, da bom znova križan“ — mu odgovori Gospod! — Peter je razumel te besede in se nemudoma vrne. Obsojen k smrti na križu želi le z glavo navzdol križan biti, ker se je nevrednega štel, Jezusu enako z glavo navzgor na lesu križa smrt storiti. Ta želja se mu spolni! Križan je umrl 29.

junija 67. l. p. Kr. — Po zgledu sv. Petra na priprošnjo Marijino nosimo voljno in ljubimo vsak svoj križ!

M o l i m o :

O žalostna Mati božja, kraljica vseh mučencev! Ti vsa čista, vsa nedolžna, si toliko trpela! Oh zakaj bi tudi jaz kaj ne trpel, ki sem s svojimi grehi že tolikokrat zaslužil pekel? Ker ti o Marija za Bogom najbolj skrbiš za moje zveličanje, prosim te ponižno: S svojim bridkim trpljenjem mi pridi na pomoč, zlasti v mojih dušnih bridkostih. Pomagaj mi, da po tvojem zgledu stanovitno hodim za Jezusom in voljno prenašam oni križ, katerega mi Gospod pošlje v svoji modrosti, in tako zaslužim kedaj gledati tisto veličanstvo, katerega se ti že sedaj v nebesih veseliš! Amen!

(Češčena Marija trikrat.)

20. dan.

Marija — pod križem.

V petek pred Veliko nočjo okrog 12 ure po našem štetju pride Jezus s težkim križem na rami na goro Kalvarijo ali Golgato. Po krvavih stopinjah za Njim na goro pride tudi Njegova Mati, da bi videla Njegovo grozno križanje in z Njim trpela. Ona ni bila, kakor so marsikatero matere, ki beže pred bolečinami in smrtjo svojih

otrok, ker jih ne morejo gledati v bolečinah. Ona se ne skriva, da ne bi videla Njegovega trpljenja, temveč še prerine se skozi trumo vojakov, skozi črno druhal, ki v divjem sovraštvu nad Jezusom škriplje in Ga z bogokletjem obsiplje, ter se vstopi prav blizu Njega in križa, zakaj sveto pismo pravi: Poleg križa Jezusovega pa je stala Njegova Mati! — Sedaj vidi s telesnimi očmi, kar je že dolgo poprej gledala le v duhu! — Kaj je morala sedaj Marija gledati in slišati in kaj je v svojem srcu takrat trpela, tega ni mogoče popisati in občutiti! — Tu je prebodel peti meč bolečin njeno srce! Premislimo vsaj nekoliko to njeno bolečino! — Najprej mora Marija gledati, kako divji rablji z zaničljivim smehom in krohotom trgajo obleko raz Njegovega nedolžnega telesa; sedaj vidi golo, raztepeno telo svojega Jezusa in poleg ran grozovitega bičanja še nove rane na ramah, hrbtu in kolenih, katere mu je naredil težki križ. Vrh tega občuti še neznosno muko radi sramotnega odgrnjenja božjega Telesa, muko, ki je bila tisočkrat bridkejša Jezusu in Marijini deviški duši kakor bolestno bičanje! — Gledati mora potem, kako ga nazega neusmiljeno vržejo na križ, katerega se Zveličar nič ne brani; gledati mora, kako mu rablji nategnejo Njegovo desnico na križ, postavijo top žebelj na njeno dlan, na isto roko, iz katere teko vse milosti temu svetu, — in oh, sedaj zazveni prvi udarec težkega kladva, — krvavi curek pljusne proti nebu, —

vsi drugi udje telesa se bolestno zganejo in potem udarec na udarec . . . Ko je pribita desnica, levica ne doseže, tedaj jo vlečejo in nategujejo, da pokajo kite in žile in potem zopet udarec na udarec . . . Ko je končano rabeljsko in grozno delo na rokah — začno ravno tako na nogah! — In Marija vse to vidi in sliši udarce kladva, ki so jo tako boleli v srcu kakor Sina na telesu! Kadar pa rablji to neusmiljeno in peklensko delo zvrše, potem dvignejo križ z živim tn nedolžnim Telesom božjega Sina in ga s silo zasade v grešno in okleto zemljo! Mrzel pot oblije blede obličje deviške in prežalostne Matere, sedaj šele vidi s neizmernimi ranami razmesarjeno telo svojega Sina; o kolika bolečina za Mater! Ko rablji odstopijo od križa, da pogledajo, če so prav svoje delo izvršili, se prično nove muke za Mater. Poslušati mora grozno bogokletje čez Njega, češ: če je res Sin božji, naj stopi z križa in verujemo vanj! — drugim je pomagal, sam sebi pa ne more pomagati! — če Ga ima Bog res rad, naj Ga reši! Aha, kako tempelj božji podira in zopet zida! — Kako hudo je moralo djati tako zaničevanje Marijinemu srcu! Gledati mora nadalje brezčutne vojake, kako delijo Njegovo obleko in kako vablajo za njegovo suknjo! Ta mrzla neobčutljivost nevernih vojakov v trenutku, ko Njen božji Sin v nepopisljivih bolečinah umira zanje na križi, je morala biti neizmerna bolečina za milo Materino srce! K tem bridkostim, ki jih je Mati Gospodova pod

križem trpela, je prišel še nov strah. Sv. evangelist Matevž pripoveduje (27. 45.), da je od šeste do devete ure t. j. od poludneva do treh — postala velika tema po vsej zemlji. Jezusa so križali nekoliko pred 12 uro. Kristus je po miilih cerkvenih učenikov že nekaj časa visel na križu, ko se je tema storila po vsej zemlji. Solnce je čudovito skrillo svoje žarke sedaj, ko je ugasovala Luč sveta. Po pravici smemo misliti, da je Bog Oče hotel strahovito kaznovati prestrašno zaničevanje svojega Sina ter konec storiti brezmejni hudobiji! — Neznana dušna bridkost, grizenje vesti za storjene hudobije, obupnost, strah in groza je poparila zdivjano ljudstvo na Kalvariji in po vsem Jeruzalemu, vse se je še hujšega balo! — Kakor so poprej besno divjali, so namah postali boječi! — Marija pa je v tej črni temi poleg križa svojega božjega Sina stala in čakala smrti! — Semtertje je bilo tako tiho, da je slišala težke zdihljeje in stok svojega silno trpečega Sina! Pa je le stala, — stala tri cele dolge ure mirna in srčna, tiha in trpeča, in vsa vdana v voljo nebeškega Očeta — poleg križa! — Pa zakaj mislite, je Marija pod križem še zlasti hudo trpela? — Ali ste že kdaj videli skrbno in ljubečo mater pri postelji zelo bolnega ali umirajočega otroka? Kako skrbno gleda njeno oko, da bi vsako težavo, ki jo trpi, zapazila; kako pripravljeno je njeno srce in njena roka težavo odpraviti ali polajšati! Sedaj vravnuje podglavje, da bi bolnik lažje ležal, sedaj mu

lase spred oči in čela proč gladi, da bi bolnika ne nadlegovali, sedaj ga pokriva z odejo, da bi se ne prehladil, in če vidi, da je žejen, mu hiti po vode. S tako skrbno postrežbo išče mati sama tolažbe v svoji žalosti, ki jo ima radi bolnega otroka. Sedaj pa pomislite, koliko je morala še le Marija trpeti v onih treh dolгих, temnih urah, ko je stala poleg križa! Zdelo se ji je, da stoji že tristo let, ne tri ure! — Hotela je pomagati, pa ni mogla, ker ni smela. Videla je Njegove rane, pa jih ne more obvezati; vidi teči Njegovo kri, pa je ne more posušiti, vidi Njegovo glavo od težav pripognjeno, pa je ne more podpirati s svojimi rokami; vidi Ga v najhujših bolečinah, pa Ga ne more tolažiti, ne poljubiti! — Ali je bila kedaj kaka smrtna postelja tako trda kakor slabo obtesani les križa? Ali je kedaj kak bolnik ležal v večjih bolečinah, kakor so bile te: viseti na žeblih, s katerimi so noge in roke prebodene? Če se hoče na noge opreti, razdirajo se rane Njegovih nog; če hoče nasloniti svoje telo na roke, se razdirajo rane Njegovih rok. V Njegove oči sili nadležna kri iz ran na glavi, ki so mu jih naredili ostri trnji; usta so od krvi sprijeta in posušena. In kam hoče svojo glavo nasloniti? Vse te nedopovedljive bolečine bile so opomin na Mater, da bi pomagala; a pomagati ni mogla, ni smela! O koliko tisoč mečev je prebadalo njeno občutljivo Materino srce! Ni je bilo bolečine, kakor je bila bolečina njena; z Njim je bila ona na

duhovni način na križ pribita! — In kaj pa šele potem, ko ga sliši v tej grozni temi in tihoti klicati s križa dol: Moj Bog, moj Bog, zakaj si me zapustil? Kdo je bolj bolešno in dobro razumel velikost te bolečine kakor Marija, ki je že v svojem življenji poskušala bolečino božje zapuščenosti! — Še ni zadosti! Sliši ga klicati: Žejen sem! — O uboga Mati, žejnemu otroku še požirka vode ne more dati! Marija ni mogla drugega reči, pravi sv. Vincencij Fererij, kakor: Moj Sin, jaz zate nimam druge vode, kakor svoje solze! — Pa najhujše je še moralo priti. Približal se je trenotek, da s križa zadoni glas: „Dopolnjeno je“, — in kmalo nato: Oče, v tvoje roke izročim svojo dušo! — O strašno sporočilo, ko zasliši Marija: Je že mrtev!... Ko je David zvedel, da je njegov Sin Absalon umrl, je vpil prevelike žalosti: „Oh Absalon, moj sin, da bi pač jaz mogel mesto tebe umreti!“ —

Ko je Jakop zvedel, da je njegov sin Jožef mrtev, se ni dal potolažiti, in je svoja oblačila pretrgal!

O materi nekega sv. mučenca pripoveduje zgodovina, da je v preveliki žalosti zaklicala, ko je njegovo krvavo truplo ugledala: „Moj sin“ — in se mrtva zgrudila na tla! — Kaj hočem pa šele reči o Marijini žalosti ob Jezusovi smrti? Ko je neki slikar hotel materino žalost ob smrti otrokovi na podobi pred oči postaviti, je naslikal žalujoči materi zagrinjalo čez obličje, da bi s tem pokazal, da je žalost prevelika, da bi

jo mogel na podobi narisati) Zato bom tudi jaz danes z zagrinjalom molčečnosti zakril Marijino žalost, ker ne najdem besedi, da bi vam to žalost prav popisal; le toliko še rečem, da nikoli nobena mati in vse matere skupaj, kar jih je kedaj na svetu živelo, niso take žalosti pretrpele, kakor Mati božja! Slaba je lučica, ki brli v svetilki, milijon in milijonkrat manjša v primeri k svitlobi solnca, ki razsvitluje zemljo; ravno tako majhna, milijon in milijonkrat manjša je žalost vseh pozemeljskih mater v primeri z žalostjo Jezusove Matere, — pa vendar njena žalost s tem še ni bila končana! —

N a u k.

Od žalostne Matere božje pod križem se mi marsikaj spodbudnega učimo. Občudovati moramo njeno neustrašenost in močnodušnost, da se ni ustrašila najhujšega ter stanovitno stala pod križem in ni bežala vkljub temu, da se je zemlja tresla pod njenimi nogami, da so skale pokale in mrtvi vstajali; občudovati moramo njeno potrpežljivost in vdanost v božjo voljo, ker ni tarnala in tožila nad krivico, katera se ji godi, in ni obupovala v najhujših poskušnjah; — ena resnica pa je, katera je za nas najbolj tolažljiva in ta je: da je žalostna Mati Jezusova pod križem postala tudi naša mati. Na križu je Jezus izrekel svojo poslednjo voljo, storil je svoj testament. In v tej oporoki nam je zapustil svoj najdražji zaklad, ki ga je imel na zemlji: svojo

Mater — v našo mater, ko je rekel Janezu pod križem: Sin, glej tvoja mati! Vsi učeniiki pravijo da je bil sv. Janez pod križem zastopnik apostolov, svete cerkve in sploh vseh vernikov! In njemu kot takemu je umirajoči Jezus dal Marijo za mater. Marija pa je tudi to poslednjo voljo svojega Sina, kakor vedno poprej, sprejela kot svojo voljo, ter v groznih bolečinah postala mati nas vseh! Prevezela je čast — skrbi in dolžnosti materine do nas vseh njenih duhovnih otrok! Sprejela nas je v bolečinah iz hvaležnosti do umirajočega Zveličarja in radi goreče želje, katero je vedno imela po našem Zveličarju, v svoje, ljubezni polno materino srce; sprejela nas je, pravim, v bolečinah za svoje otroke, ker v Janezu je dobila le sina Cebedejevega mesto Jezusa, Sina božjega, mesto Gospoda — le hlapca — mesto Boga — človeka! O kakšna menja! Sveti Janez je bil sicer res zvest apostol in ljubljenec Gospodov, — toda sedaj je bil poverjenik vseh prihodnjih otrok sv. cerkve, o katerih je Marija vedela, da jih bo veliko nezvestih, ki ji ne bodo v čast, ji ne bodo delali veselja, — temveč le žalost in sramoto! Pa vkljub tem bolečinam je prevzela po volji svojega umirajočega božjega Sina materino skrb za vso cerkev vseh prihodnjih časov! Po besedah sv. Lavrencija Justinijana ji je trpeči Zveličar s tem tako rekel: Glej tu svojega sina; on je podoba cerkve, ki je neomadeževana devica. To cerkev ti zapustim v osebi svojega učenca, ljubi jo, kakor

ljubiš mene, krepčaj jo s svojimi opomini, potrjuj jo s svojim svetom, izredi jo s svojim zgledom. Jaz hočem, da neprenehoma skrbiš zanjo kakor za svoje dete, da jo s svojimi prošnjami varuješ in jo z čednostmi ozaljšano k meni pripelješ! — Pa tudi cerkvi naročim — sin glej, tvoja mati, naj te svojo mater časti in ljubi, naj se k tebi zateka, da si jej srednjica pri Bogu, naj v vseh svojih potrebah pri Tebi pomoči išče. — Skrbel bom zato, da se vsi verni k tebi obračajo, in da bo tvoje ime češčeno in ljubljeno od roda do roda! Nihče ne bo zavržen, ki bo k tebi klical, in nihče mi ne bo tuj, kdor se bo k tebi zatekel. Z nerazvezljivo ljubeznijo zvežem tebe z njo in njo s teboj! — O kako tolažilne besede za nas, zlasti, ki smo grešniki, pa vendar Marijini otroci. Nobeden naj ne obupa ne nad seboj pa tudi ne nad svojim bližnjim, če je tudi grešnik; če ima le količkaj dobre volje in se z zaupanjem k njej zateče, nihče ne bo pogubljen, vsaj je Marijini otrok, Marijino dete, Marija ga bo rešila; vsaj ima Marija, kakor vsaka skrbna mati, še posebno ljubezen do b o l n i h, grešnih svojih otrok, ker vidi in spozna v njih nesrečo in nevarnost; še na robu pogube jih bo otela; saj so ji globoko v srcu ostale poslednje besede umirajočega Zveličarja, ko ga je slišala s križa prositi za milost grešnikom, ko Ga je slišala grešniku, razbojniku, obljubljati nebeški raj, in kako jo je On ravno nam grešnikom v mater dal! O, kako sta morala ta zgled in ta beseda

še le njeno srce v neizbrisni ljubezni do grešnikov vneti?! — Bodimo toraj dobri in hvaležni Marijini otroci; če smo pa vendar-le grešili, stavimo vse zaupanje v njo, v svojo mater — v pribežališče grešnikov, ter tudi drugim skušajmo, to zaupanje do Marije obujevati in nihče ne bo zapuščen od nje, nihče se ne bo pogubil! Kolikor bližje je grešnik večnemu pogubljenju, toliko bližje mu je Marija ter pomnožuje svoj trud in svoje prošnje za njegovovo rešenje; in večjega veselja ji ne moremo storiti, kakor če skušamo kako zgubljeno ovčico v njeno materino varstvo pripeljati, bodisi že na kakoršnikoli način: ali z besedo, prošnjo, molitvijo, sv. mašo, milostjo ali kakor že! Če boš take darove pokladal Mariji na oltar, boš vedno tesneje združen z njo in rešil boš sebe in druge!

Poslušaj naslednji:

z g l e d.

Na Francoskem so prinesli sedemdesetletnega moža v bolnišnico. Nevarno je bil bolan. Mož je zgubil vso vero — in grešno živel! — Veliko spovednikov si je prizadevalo, da bi se z Bogom spravil in sv. zakramente prejel, — pa vse zastonj! Usmiljena sestra Gabrijela mu je stregla. Ta dobra duša je z otroškim zaupanjem do Marije marsikateremu bolniku spreobrnjenje sprosila. — Tudi tega zastaranega grešnika bi rada rešila. Prosi ga, svoje roke povzdiguje, predenj pade na kolena ter prosi, naj se z Bogom

spravi — pa vse zastonj! Kolikor bližje smrti je bil, toliko trdovratnejšega se kaže. — Sedaj še nekaj poskusi. — Malo svetinjico brezmadežne Device mu skrivaj dene pod blazino, in ga milo prosi! Mož pa se razsrdi, divje razsaja ter jo z grdo kletvijo spodi od sebe! Z jokom ga zapusti Gabrijela, a predno odide, reče: Jaz grem, Mati božja pa ostane pri vas! Te besede starca zadenejo, ne more jih pozabiti! Sedaj zaspi. Ko se zbudi, kliče sestro in prosi, da bi urno poslali po mašnika, da bi se spovedal. In potem pravi: „Mati božja je bila tukaj, prav tukaj pri postelji je stala in se jokala in ko jo vprašam, zakaj joka, mi reče: Zavoljo tebe jokam! Pa tudi jaz sem se zjokal; oči so se mi odprle in videl sem svojo revščino — spoznal svoje grehe; o sestra, pomagajte mi, da se spovem.“ Z Bogom spravljen je potem umrl. — Sestra Gabrijela je že tudi umrla in sedaj pri srcu Marijinem vživa plačilo, ker je njeno žejo po zveličanju grešnika tako skrbno tolažiti pomagala.

M o l i m o :

O moja žalostna in češčena Mati Marija! Prav ponižno te prosim, odpusti mi, da sem ti dosedaj tako malo otroške ljubezni in češčenja skazoval! Sedaj spoznam, kako sem dolžan Te ljubiti in hvaliti, in zato ti sedaj trdno obljubim, da bom zanaprej tvoj vdan, četudi grešen otrok, da bom tvoje Materine ljubavi in tvojega varstva vreden. Tebi zročim svojo dušo in telo, brani me, varuj

me, vodi me pred sedež svojega božjega sodnika in bodi tudi takrat moja skrbna Mati in prosi tako dolgo zame, da me Jezus ne obsodi, temveč, da me milostno spusti, da padem s hvaležnim srcem pred sedež tvoje nebeške slave in te vekomaj častim — svojo Mater! Amen.

(Češčena Marija trikrat.)

21. dan.

Marija — in mrtvi Jezus.

Kaj je občutilo Marijino materino srce, takrat ko je Zveličar na gori Kalvariji glavo nagnil in dušo iz sebe dal, ko se je zemlja stresla in so skale zapokale, ni mogoče dopovedati ali prav občutiti; zatoorej poglejmo rajše nove bridkosti, katere so po smrti Gospodovi zadele prežalostno Mater božjo! — Kar je njeno srce posebno težilo, je bila skrb in strah, da bi vsaj mrtvega presvetelega Telesa njenega božjega Sina več ne skrunili. In ta strah je bil upravičen, ker je poznala satanski srd farizejev in divjih rabeljskih hlapcev, ki so bili gospodarji Kalvarskega hriba. Ni ga oskrunjenja, ni je grdobije, za katero bi ne bili pripravi ti obsedeni ljudje. Ni se torej zastonj bala in tresla! Pa tudi to bi se imelo zgoditi! Bila je namreč navada, da so križanim kosti strli, da so jih popolno usmrtili, predno so jih s križa sneli in pokopali! In res, že se bližajo rabeljni, da bi to neusmiljeno delo nad križanimi izvršili. Že so

z železnimi koli strli kosti obema razbojnikoma; Marija sliši pokanje kosti ter rjojenje zaničevanih razbojnikov, in potem so hoteli streti kosti tudi Jezusu. Kdo bo mogel sedaj le količkaj občutiti strah in grozo Marijinega srca, ko vidi, da se bližajo tudi presvetemu Telesu njenega Sina?! Sv. Bonaventura pravi, da se je Marija strahu tresla, in je prosila tiste može, naj pri Jezusu to opusté, ker je že mrtev. In ko so divjaki videli, da je res mrtev, so odjenjali, da se je izpolnilo pismo: Nobene kosti Mu ne strite! (Mojz. 12. 46.) — Ko še z njimi govori, pa zagleda, kako eden vojakov, ki ga ustno izročilo Longina imenuje, dvigne sulico in jo potisne v desno stran Gospodovo, ki gre skozi Njegovo Telo in predere Njegovo presveto srce „in tedaj je tekla kri in voda“ iz te rane. (Jan. 19. 34.) — Te rane s sulico Jezus res ni več čutil, toda sulica je zadela Marijino srce in mu delala bolečine; v srcu Sina je bila rana, v Marijinem srcu pa je bila bolečina! Sveti Brigiti je Marija razodela: Ko sem videla srce svojega ljubega Sina prebodeno, mi je bilo tako, kakor bi bilo moje lastno srce prebodeno! In angel božji je odkril sv. Brigiti, da je bila Marijina bolečina ondaj tako velika, da je le po čudežu božjem še živa ostala! —

Ker se je žalostna Mati božja bala, da bi s svetim Telesom še grše ne ravnali, je prosila svetega Jožefa iz Arimateje, da bi šel k Pilatu in ga prosil za Jezusovo Telo, da bi vsaj po smrti svojega Sina obvarovala pred zasramovanjem

Judov. Sv. Anzelm trdi, da je usmiljenje z nesrečno Materjo omečilo in nagnilo Pilata, da ji je Telo križanega prepustil. Jožef iz Arimateje, imeniten mož z drugim svetovalcem Nikodemom, sta imela sveto Telo Gospodovo s križa sneti. Z velikim spoštovanjem se približata križu, — lestvice so nastavljene, po katerih snamejo sv. Telo in Ga polože v Marijino naročje. Sedaj ogleduje Marija njegovo razbito Telo in vidi rane na rokah in nogah in prebodeno stran — in prične se nova žalost za njo, to je bil šesti bridkostni meč bolečin za njeno prežalostno srce. O kolik razloček med sedaj in nekdanj, ko Ga je v nebeški radosti imela v svojem naročju v Betlehemu, sedaj Ga pa ogleduje v smrtni žalosti! Sv. Brigiti je rekla: Ko so mojega Sina s križa sneli, sprejela sem Ga kakor gobovega na svoje naročje; Njegovi oči so bile rdeče, s krvjo zalite; Njegova usta mrzla kakor led, Njegove roke trde, da se pregibati niso mogle; kakor je na križu visel, tako so Ga v moje naročje položili. In še nadalje ji je Marija razodela, da Mu je oči zatisnila, njegovih razpetih rok pa ni mogla skleniti, s čimer ji je Jezus Kristus sam razumeti dal, da hoče tudi po svoji smrti obdržati razpete roke, da bi z njimi vse skesane grešnike, ki se k Njemu hočejo vrniti, mogel objeti! — Cerkveni očetje pokladajo še naslednje besede Mariji v usta, katere je takrat govorila, ko so Ga s križa sneli in nji v naročje dali: O, vi grozni trnji in žebli in ti neusmiljena sulica, kako ste mogli svojega Stvarnika tako

grozno izdelati? — Toda ne vi trnji, ne žebli — marveč vi — ljudje ste mojega Sina tako neusmiljeno razmesarili! — Tako je govorila Marija takrat in se je pritoževala nad nami! Kaj bi pa šele sedaj rekla, ko bi mogla še bolečine občutiti?! Kakšne bolečine bi šele sedaj občutila, ko vidi, da ljudje še sedaj ne nehajo Njenega Sina z grehi moriti in križati, ko je že mrtev! O, nehajmo obnavljati žalost Materi božji, — kesajmo se iz dna srca svojih grehov, da nas Kristus zopet za svoje sprejme! Ura je prišla, — ti kliče Marija, da začneš ljubiti; sedaj ko je moj Sin umrl zate, da te je odrešil, sedaj ni več čas strahu, temuč čas ljubezni, čas in ura, da ljubiš Njega, kateri je tebe tako ljubil, da je toliko zate trpel. Srce Njegovo je prebodeno, rana odprta, — pravi sv. Bernard, da bi spoznal ljubezen Njegovo! Če je moj ljubljeni Sin, ti kliče Marija, hotel, da se mu odpre stran, da ti more svoje srce dati, se spodobi, da mu tudi ti, o človek, odpreš svoje srce in ga Mu daruješ! Kdaj in kako Mu moreš svoje srce darovati in posvetiti, ti hočem povedati.

N a u k.

Ko so presveto Jezusovo Telo s križa sneli in Ga položili v Marijino naročje, je ona Njegovo glavo in svete rane mazilila z mirom in aloo! Žalostna Mati božja s presvetim Rešnjim Telesom nam je prelepa podoba vrednega sv. obhajila. Učimo se torej od Marije, s koliko pobožnostjo

in s kolikim češčenjem prejemajmo presveto Jezusovo Telo pri sv. obhajilu, ne v svoje naročje. temuč v svoje srce! Res je, da je bilo Jezusovo Telo na Marijinem naročju vsega češčenja in molitve vredno, — pa v zakramentu presv. Rešnjega Telesa zasluži še pobožnejše in ponižnejše češčenje, ker tukaj ni le mrtvo Telo Gospodovo, temuč je pravi, živi Jezus z dušo in telesom, kot Bog in človek skupaj. Tu ni več zaničevan in ponižan, tu je v svojem božjem veličastvu, kakor je v nebesih, kjer sedi na desnici večnega Očeta, in kakršen bo prišel sodit žive in mrtve! S koliko večjim spoštovanjem in častjo bi morali mi sprejeti Jezusa v najsvetejšem zakramentu; ker mi nimamo njenih materinih pravic, ker Jezus pride z nebes sam k nam, zato bi Ga morali neizmerno bolj častiti in moliti!

Pomislimo tudi, da Marija ni bila kriva onih brezštevilnih ran, katere je s svojimi rokami maznila; pa vendar je v svojem ponižnem duhu darovala Njemu vse svoje bridkosti in žalosti v za-doščenje naših obilnih grehov, ki so bili krivi Zveličarjevih ran! — Ako mi pri sv. obhajilu prejmemo Telo Gospodovo, nima sicer onih brezštevilnih ran, katere je imelo v naročju Marijinem, pa vendar je ravno tisto presveto Rešnje Telo, katero je bilo tako neusmiljeno razdejavano in katero je počivalo v njenem naročju. Na te rane se spominjajmo pri sv. obhajilu, kajti mi smo jih zakrivili, da bomo resnično obžalovali in studili vse grehe ter tako imeli pravega duha pokore

in zadoščenja. Marija je Njegove rane mazilila z miro in aloo. Skesani in spokorni duh je mira in aloa duh pokore in češčenja, kateri nam je potreben, da vredno posvetimo in darujemo pri sv. obhajilu svoje srce Njemu in da se obvarujemo nevarnosti mlačnih in nevrednih obhajil, ki so kriva, da so mnogi kristjani na duši tako revni in slabi! —

Z g l e d.

V letu 1587 — 18. majnika, je umrl v Rimu svetnik, ki je v nekaki zvezi z današnjim šmarničnim premišljevanjem, ker je tudi on smel prejeti Jezusa v svoje naročje. — Ker je njegovo življenje tako ganljivo — preprosto in vzpodbudno, naj ga vam nekoliko opišem. — Sv. Feliks Kantaličan, — tako je ime temu svetniku — je bil rojen v nekdanji papeževi državi v Kantaliciji l. 1515. Bil je sin ubožnih staršev in zato je kot deček čedo pasel; ko je odrastel, je opravljal kmetška dela na polju, vmes pa vedno svete reči premišljeval; svoje telo je pokoril s postom in čuvanjem, tako da je bil bolj puščavniku kot kmetu podoben. Ker ni mogel, kakor je želel, k sveti maši vsak dan, si je urezal na nekem drevesu podobo križa, pred katero je hodil dolgo časa molit, — in večkrat so ga v enem in istem času videli na polju, kjer je prstene kepe prevračal, in v cerkvi pri sv. maši! — Želel je postati puščavnik ali vsaj menih. Sklenil je stopiti v kapucinski samostan. Pa v domačem kraju ni

bil sprejet, češ da je čvrst in mlad, naj le dela, in če misli, da bo v samostanu le zložno živel, se silno moti! — Ko Feliks to sliši, se mu solze uderó, pade na kolena in prosi ter Boga na pričo kliče, da družega nič ne želi, kakor križanega Kristusa nasledovati. Gvardjan ga ginjen sprejme in pošlje do provincijala, in bil je sprejet v samostanski red primeroma 29 let star. Že kot novic se je odlikoval v pokorščini, v zatajevanju in ponižnosti, da je vsa zasramovanja z veselim obrazom sprejemal, v ljubezni do uboštva in resnične pobožnosti, tako da je smel kmalo samostanske obljube storiti. Ker se je potem v vseh rečeh zvestega in zanesljivega skazal, so ga poslali v Rim v samostan sv. Bonaventüre, da bi ondi miloščino pobiral. In ta posel je z veliko natančnostjo in potrpežljivostjo opravljal skozi 40 let ter dan za dnevom hodil od vrat do vrat miloščine prosit za svoje brate in sicer do svoje visoke starosti vedno bos! Kako močno je ljubil uboštvo, se vidi iz sledeče dogodbe. Nekoč je svoj ronec ali torbo prav težko nosil; pogledal je, kaj bi bilo tako težkega, in našel je v njej neki denar, katerega mu je nekdo podvrigel; brž ga brez nevolje proč vrže in zopet lahko in vesel nosi! Čistost je neomadežno ohranil vse svoje žive dni! Zatajeval, bičal se vsak dan in postil ostro; postelja mu je bolj služila za jok in solze kot za počitek; noči je večinoma na golih tleh klečé prebil in le malo spal. Ko ga nekoč neki kardinal vpraša, zakaj se k počitku ne poda, mu reče: „Vojak mora z

orožjem v roki umreti in osel pod tovorom poginiti (samega sebe je namreč imenoval kapucinskega osla, ker je moral vedno vse skupaj znašati). Varuj me Bog, da bi pokoj dovolil svojemu životu, kini za družega kot za delo in trpljenje!“ —

S svojim resnično pobožnim življenjem, vrh tega pa tudi s svojimi šaljivimi in resno — smešnimi besedami je mnogo zmotenih grešnikov odvrnil od greha in pripeljal na pravo pot. Posebno rad je obiskaval bolnike in hodil v bolnišnice ter tam bolnike pripravljaj na srečno smrt in sodbo božjo. Večkrat je rekel: Moj nauk obsega le šest črk: pet rdečih, pa eno belo! Rdeče so mu bile petere rane Gospodove, bela pa deviška mati Marija! — V ljubezni do Zveličarja je ves gorel in zadnjih petnajst let je vsak dan z ganljivo pobožnostjo prejemal sveto obhajilo! — Nič manjše ljubezni ni imel do Matere božje! Imenovali so ga sploh „ljubljenca presvete Device“ — zaradi toliko od nje prejetih milosti! — Nekoč v cerkvi v molitev vtopljen, se čuti gnan proti oltarju, kjer je bila podoba Matere božje z njenim nébeškim Detetom v naročju. Tu jo prosi, da bi mu le za trenotek dala svoje ljubo Dete v naročje kakor nekdanj staremu Simeonu. In glej! Mati božja mu res svojega Sina v naročje položi! — Kakor je bil priljubljen v svojem življenju Bogu in ljudem, visokim in nizkim, duhovnikom in svetnim, ki so za vsi visoko cenili in spoštovali, tako je umrl tudi v ljubezni Zveličarjevi in Njegove deviške Matere Marije v 74 letu svoje starosti! Beseda

„Deo gratias“ — t. j. hvala Bogu, ki jo je imel vedno na jeziku, je bila njegova poslednja! Čaščenje mrtvega je bilo toliko, da so Rimljani njegovo sobico oropali in mu obleko koscema porezali, da bi od njega kak spomin imeli, tako da so morali truplo trikrat nanovo obleči in straže postaviti, da so ga mogli pokopati. Vsled veliko čudežev ga je papež Klemen XI. l. 1712. razglasil svetnikom.

M o l i m o :

O prežalostna Mati Marija! Grešili smo pred nebom in teboj in več nismo vredni kot izgubljeni sinovi in hčere tvoji otroci imenovani biti! Zaradi svoje nezvestobe in nehvaležnosti nismo vredni tvoje brambe in pomoči in ne tvoje Materine ljubezni. — Pa, o premila Mati naša! glej na zaklani dar na svojem naročju; — Jezus, tvoj ljubi božji Sin, Njegova smrt, Njegova kri, Njegove rane so zastave naše sprave z Bogom! Saj si Ga tudi ti za nas nebeškemu Očetu darovala! On je tudi nam Jagnje božje, ki odjemlje grehe sveta! — Naj torej tu, o Mati usmiljena, s teboj žalujem, — svoje grehe objokujem, — da s teboj na večno se radujem. Amen.

(Češčena Marija trikrat.)

22. dan.

Marija ob Jezusovem pogrebu.

Marijinega trpljenja še noče biti konec. Že se je nagibal dan na veke pomenljivega petka Jezusove smrti proti večeru ter njej ni bilo dano, več dolgo imeti sveto mrtvo Telo njenega Sina na svojem naročju, ker se je jelo že mračiti in se bližala noč in začetek sobote velikega judovskega dneva, ko ni bilo pripuščeno judom mrliča pokopavati, toraj se je mudilo za pogreb, pa tudi radi tega, ker so se učenci bali, da bi Marija prevelike žalosti ne umrla. — Kar se je ob kratkem času moglo storiti, se je storilo. — Vzeli so sveti možje sv. Telo božjega Sina iz Marijinega naročja, ga mazilili z dragimi mazili in dišavami za silo, ker so mislili vse še spopolniti po preteku sobote, ter ga zavili v tančico in ga tako pripravili za grob, kakor je bila šega pri judih pokopavati! Sedaj je pa tudi Marijina žalost prikipela do vrha, ko je svojega mrtvega Sina dala iz naročja ter ga prepustila pokopati: to je bil sedmi bridkostni meč, ki je presunil Marijino dušo. Premislimo nekoliko še to žalost! — Sveti možje so tedaj dvignili sveto Telo božjega Sina ter ga nesli v belem prtju zavito do bližnjega groba, katerega je bil Jožef sam zase iz skale izsekal in v katerega še nihče ni bil položen, kakor pove sv. pismo: Bil je na tistem kraju, kjer je bil križan, vrt in na vrtu nov grob,

v katerega še nihče ni bil položen (Jan. 19.) Za svetim Telesom so šle Marija in druge pobožne žene, vse tihe, zamišljene in žalostne! O to je bila žalostna pogrebna procesija, kakršne še nikoli ni bilo in je ne bo! Res, da jih je bilo le malo, ki so Ga do groba spremili; pa saj jih je bi'o tudi takrat malo navzočih, ko je prišel na svet. Le malo pobožnih duš je bilo, ki so Ga takrat molile, in sedaj jih je zopet malo pri pogrebu, ki Mu izkazujejo poslednjo ljubezen; pač pa je bilo pričujočih brez števila angelov, ki Ga spremljajo do groba, tako da je bil Njegov pogreb res častitljiv! Po besedah sv. Bernarda je prišlo h Kristusovemu pogrebu tisočkrat tisoč angelov, ki so žalovali nad Njegovo smrtjo, toda med vsemi, ki so objokovali Njegovo smrt, je bilo Marijino srce najbolj potrto. Nikoli še ni nobena mati s tako žalostjo spremila svojega otroka k grobu, kakor Ga je spremila Marija — Mati vseh mater! — Zakaj Marija je bila med milijoni in milijoni svojega spola edina Mati edinorojenega Sina božjega! — In tako je prišla mrtvaška procesija žalujoča do groba! Sedaj polože sveto Telo v kraj, ki Mu je namenjen za počivališče. Zadnjikrat se ozre Marija na mrtvega otroka; zadnjikrat dvigne mrtvaški prt, zadnji pogled spusti na Njega ter gleda zatisnjene oči, blede obličje, rane, ki so Mu jih naredili hudobneži; zadnjikrat jo še ljubljene učenci milovaje opomnijo, naj vzame slovo od svojega Sina, — zadnjikrat poklekne in moli sveto Telo, —

potem pa učenci z velikimi in težkim kamnom zapro grob! — O prebridek je bil za Marijo ta poslednji pogled, kdo ga more prav popisati in občutiti? Veliko zadnjih pogledov je že bilo na svetu. Veliko mrliških krst je bilo že zabitih, veliko grobov zagrnjenih; ž njimi so pa bili tudi zabiti in zagrnjeni celi svetovi upanja in ljubezni njim, ki so s pokojnimi v kaki zvezi bili! Kdo izmed nas še ni kakega ljubljenega mrliča spremil do groba? Kdo izmed nas ni občutil bridke žalosti in zapuščenosti, ko je zadnjičkrat pogledal za njim v grob, ko se je ločil od groba in povrnil na svoj dom? Toda dokler je mrlič še v hiši, se zapuščenost ne čuti toliko, cela postane šele, ko žalujoči stopi nazaj čez hišni prag, ko je očeta ali mater ali svoje dete v grobu pustil! Takrat je šele hiša prazna — prazno pa tudi srce! — Povejte mi vi krščanski otroci, ki vam je nemila smrt pobrala dobrega očeta ali ljubo mater, ki ste jih z solznimi očmi k grobu sprenili, ali se vam sedaj, ko se jih spominjate v grobu, ne ponavljajo otožnost in solze še silneje po njihovi zgubi? Solnce vam od takrat več tako prijetno ne sije, domača hiša vam ni več tako prijazna, polje in travniki vam več tako lepo ne zelene, odkar ljubi oče ali draga mati več ne prebivata med vami! Veliko, — da, zares veliko ste zgubili, vaša žalost je upravičena! In vi stariši, ki ste pri smrti svojih otrok močno žalovali, da se vam je hotela pamet zmešati, ko ste slišali prst padati na rakev svojih

otrok, vi boste vedeli nekoliko občutiti neizmerno žalost Marijino pri zaprtem grobu njenega Sina! Toda vaši otroci niso bili bogovi, kakor je bil Sin Marijin! Kakor tedaj njenemu Sinu ni bila enacega, tako tudi žalosti ni enake, kakor je žalost Marijina bila pri pogrebu njenega edinega Sina! Take žalosti še ni nihče na grobu občutil, kako jo je občutila Marija, božja Mati! Nagrobni kamen je Mariji vse zaprl: njenega otroka, njenega ženina, njenega dobrotnika, njeno veselje, njeno življenje — njenega Boga! Zapuščena vdova, zapuščena sirota je postala kakor nihče drugi na zemlji! Kaj je oče, mati ali dete glede na včlovečenega Boga? Brez očeta, matere, otroka biti, je pač res hudo, pa nič v primeri, kar je bilo Mariji biti brez Kristusa! — Nič si ni bolj želela, kakor da bi bilo tudi njeno srce z Njim pokopano, kakor je to sama sv. Brigiti razodela rekoč: Resnično, ko je bil moj Sin pokopan, sta bili dve srci v enem grobu! — Cerkveni učeniki pravijo: Ko bi mogli Marijino žalost pri tej priliki razdeliti in vsakemu človeku le majhen del dati, bi od milijonov in milijonov ljudi nihče več kake vesele ure ne mogel imeti na zemlji; nekateri pa še celo trdijo, da bi sleherna stvar žalosti morala umreti! Žalost Marijina ni bila manjša kakor žalost Jezusova, zakaj potem, ko je žalost Jezusova že nehala, je žalost Marijina ostala še naprej! Vsa žalostna in potrta vzame ponoči slovo od groba in se vrne s sv. Janezom v njegov dom! Sv. Bernard pravi, da se je tako

žalostna in potrta vračala od groba, da so vsi jokali, ki so jo srečali, in da so sveti učenci in pobožne žene, ki so jo spremljali, bolj jokali nad njeno neizmerno žalostjo kakor nad smrtjo Zveličarjevo! — Kako velika je bila tedaj žalost Marijina, nam pove prerok (Žal. p. 1. 12.), ko ji poklada tele besede na jezik: O vi vsi, ki greste memo po potu, pomislite in glejte, če je kaka bolečina taka, kakor je bolečina moja! — kakor bi hotel reči: O vi vsi, ki hodite po potu življenja obloženi s križi in bolečinami, spoznajte, da se vaše bolečine nikakor ne dajo meriti z Marijinimi! Enako pravi zopet na drugem kraju (Ž. p. 2. 13.): Komu te bom primerjal, komu te bom prispodobil, hči jeruzalemska! Komu te bom prienačil in te potolažil. Devica, hči sijonska! Velika kakor morje je tvoja potrnost, kdo te bo ozdravil? Reči hoče, kakor uči kardinal Hugo: O blažena Devica, kakor grenkost morja preseže vsako drugo grenkost in njegova globočina vsako drugo globočino, tako nadkrili tvoja bolečina vsako drugo bolečino; kdo ti more iz nje pomagati? — Potem pride noč! V tihi noči in samoti šele prav občuti vso velikost in vso težo svoje zgube! Kdo more dvomiti, da je bilo tisto noč vse pred očmi njene duše, kar so podnevu gledale njene telesne oči! — Kadar pa se je storil dan, je obhodila Marija, kakor pove izročilo, vso ono pot, po kateri je šel prejšnji dan njeni božji Sin s težkim križem obložen od sodne hiše Pilatove na goro mrtvaških glav!

Lahko ji je bilo najti sled, ker so se poznale krvave stopinje njenega Sina, šla je po brazdi, katero je Njegov sv. križ po cestnem prahu zaznamoval. Videla je kraj, kjer je Jezus vprvič padel pod križem, sled je bil na cesti; tu mu je Veronika podala potni prt; tam na ovinku Ga je sama srečala, tam Mu je Simeon težo križa prevzel, — in tako gre naprej vtopljen v bolečine in premišljevanje svetih skrivnosti, dokler ne pride na vrh gore Kalvarije — poleg križa! Tu pade na kolena pred še krvavi križ in moli, objema in poljubljuje sv. križ. To je bil prvi — sveti križev pot, katerega je obmolila in obhodila Marija prva; — poiščimo še iz tega kratek nauk tudi za se!

N a u k.

Verjetno izročilo nam pove, da Marija ni sama obiskala in obhodila veliko soboto sv. križevega pota, temveč da jo je spremljala mala družba. Sv. Janez, Magdalena in druge pobožne žene, Jožef, Nikodem, in nekateri menijo, da tudi spokorni Peter, nekaj apostolov in stotnik Longin so bili v tej družbi. Gotovo jim je bila Marija hvaležna za njihovo sočutje in koliko milosti so se na tem prvem križevem potu vdeležili! Ali bi ne želeli tudi vi zraven biti? Glejte, če le hočete, ste lahko danes — ali kadar hočete, pri njih! Saj imate v vsaki župni cerkvi sveti križev pot, ki ga lahko obiščete, saj sveti križev pot ni družega, kakor nadaljevanje one svete procesije, katero je Ma-

rija veliko soboto pričela prva! Ako Marijo res ljubite, ako jo hočete počastiti ali jo vsaj nekoliko razveseliti, morate sveti križev pot večkrat in pobožno obiskati! Pridružite se v duhu Mariji, imejte prav živo pred očmi žalostno Mater božjo, ko je prvokrat sv. križev pot molila, in imeli boste pravega duha ter koristno in zveličalno opravili to pobožnost! Žalostna Mati božja bo vašo dušo sama vodila in vas po vsaki hoji toliko ljubeznivejše na svoje prečeščeno srce navezala! Ker niste spremljali nedolžnega Jezusa, ko je nosil težki križ od Pilatove hiše do gore Kalvarije; ker tudi niste imeli sreče, po Jezusovem pokopu po križevem potu hoditi in tudi sedaj ne morete v Jeruzalem iti in tam po onih krajih, katere je Jezus s svojo krvjo posvetil, svetih odpustkov iskati, se vsega tega lahko vdeležite, če obiskujete križev pot v domači cerkvi, da le s skesanim srcem premišljujete Jezusovo trpljenje! Spremljajte Ga od postaje do postaje, hodite v duhu na goro Kalvarijo prav pogostokrat ob nedeljah ali kadar vtegnete med letom, trud je je majhen — plačilo pa veliko! Kake pol ure boste premišljevali Jezusovo trpljenje, pa boste dobili veliko milosti, odpuščanje kazni za greh, pomoč in rešenje duš iz vic.

Z g l e d.

Ker smo danes med drugim premišljevali Marijo, žalostno Mater božjo, na križevem potu, vam hočem tudi nekaj povedati iz življenja nekega

posebnega Marijinega častilca, ki je spisal pre-mišljevanje Kristusovega trpljenja na križevem potu, kakor ga še sedaj navadno opravljamo. Upam, da vas bo življenje tega služabnika Marijinega radi tega tem bolj zanimalo! Imenuje se sv. Leonard Porto-mavriški. Rojen je bil l. 1676. v Portu Mavriciji, pri Genoveškem jezeru v Italiji ali na Laškem! Pri sv. krstu je dobil ime Pavel Hieronim. Komaj dve leti staremu umrje mati. Sedaj ga vzame v posebno varstvo Devica Marija. V njegovi otročji duši se vname izredna ljubezen do Matere božje. Komaj začne dobro govoriti, že opravlja prisrčne molitvice v čast nebeški Materi. Večkrat zbira dečke svoje starosti ter jim pripoveduje po svoji zmožnosti, kako naj časte Marijo, da naj jo prosijo milosti, da jih ohrani nedolžne. — Ko doseže dvajseto leto, stopi v frančiškanski samostan v Rimu ter je bil preoblečen l. 1696. in dobil ime Leonard. Odslej je še bolj napredoval v čaščenju Matere božje. Njegovi pogovori z drugim brati so bili le o svetih in spodbudnih rečeh, najrajši je govoril o preblaženi Devici Mariji. Ko je bil v mašnika posvečen, hudo zboli, pa zateče se k Mariji in prosi zdravja ter obljubi, jo vedno poveličevati v misijonih, na kar ozdravi! V 32 letu je začel misijonariti ter potem goreče delal celih 40 let za zveličanje duš z Marijino pomočjo!

Na svojih misijonih je veliko trpel; velikokrat jo pozimi v snegu in dežju bos prehodil puste kraje, se veliko postil in zatajeval ter v

svojih misijonskih pridigah vedno spodbujeval ljudi k ljubezni in čaščenju Matere božje! Pri svojih misijonih je imel še vselej neko posebno pridigo, v kateri je vnmal poslušalce za ljubezen in čaščenje Marije! To pridigo je govoril prav vneto in goreče, da so se omehčala in vdala tudi trda srca zastarelih grešnikov. Večkrat je rekel: Cesar ne opravi strah pred peklom, groza pred sodbo, to stori moja ljuba Mati Marija, kadar govorim o njej! — Pa kakor je druge vnmal za čast in ljubezen Marijino, tako je še bolj sam častil in ljubil Marijo. Na vse njene praznike se je pripravljaj z devet — ali tridnevnic. Take dneve je molil devetkrat lepo pesem magnificat! Vsak praznik je hvalil presveto Trojico za vse Mariji skazane milosti ter svoje grehe obžaloval in za spreobrnjenje grešnikov molil. Vsak dan je molil sv. rožni venec ter ponavljal ljubezen in pokorščino do Matere božje! Bolečine in žalosti Marije je vedno nosil v svojem srcu! Večkrat je rekel na prižnici s hvaležnim srcem: Ako premišlujem milosti, katere sem prejel od Marije, se mi zdi, da sem cerkev, katera je napolnjena z obljubnimi tablicami, pod katerimi je zapisano: Zaradi milosti, po Mariji zadobljenih! Vse imam po milosti Marijini: svojo pamet, svojo službo, svojo redovno obleko, — in če bom kedaj zveličan, bom le po Marijini milosti, da bi ji tam nadaljeval na veke svojo čast in hvaležnost! Tako je bilo življenje svetega in zvestega služabnika Marijinega! Ko je več kot

štirideset let misijonaril in neutrudno delal za zveličanje svojega bližnjega, je umrl v Rimu v samostanu sv. Bonaventure 27. novembra 1751. — Kakor v življenju, tako je bila Marija tudi pri smrti svojega ljubljenca, s katero se je ob smrtni uri pogovarjal kakor s svojo ljubo materjo, ki je kakor svojemu sinu v tej resni uri stala na strani! Papež Pij IX. ga je 29. rožnika l. 1867. prištel svetnikom!

M o l i m o :

O žalostna Mati Marija! Glej, jaz te nočem same jokati pustiti, tudi jaz hočem s teboj jokati. Prosim te danes za milost, da bi vedno mislil na bolečine tvoje in tvojega Sina in jih vse dneve svojega življenja objokoval. Upam, da me bo misel na te bolečine tolažila ob moji smrtni uri in mi dajala moč, da ne obupam ob spominu na grehe, s katerimi sem žalil Boga! Te bolečine mi morajo odpuščanje grehov, stanovitnost in slednjič nebesa pridobiti, kjer upam s teboj vso večnost se veseliti in hvaliti brezmejno usmiljenje božje! — Tako upam — in takoj naj se zgodi! Amen!

(Češčena Marija trikrat.)

23. dan.

Marija ob vstajenju in vnebohodu Gospodovem.

Kako je Marija ono noč od velikega petka do sobote jutra prečula, posnamemo iz besedi, ki

jih je angel sv. Brigiti govoril rekoč: Ko je Sin božji umrl in bil pokopan, se je zgubljevala polagoma žalost Matere božje, in začela se je zopet ponavljati v njej vesela tolažba, ker je vedela, da so bridkosti njenega Sina sedaj popolnoma končane, in da bo tretji dan kot Bog in človek k večni slavi zopet vstal. Zato ni le sama pravo vero v vstajenje svojega Sina zvesto ohranila, temveč je tudi k pravi več onih pripeljala, ki so v tej veri omahovali. Ko je namreč njen Sin umrl, so Ga mnogi zapustili, in le malo jih je bilo, ki so še verovali, da bo zopet vstal!

Ko je veliko soboto zjutraj prišel sv. Janez k Mariji, mu naroči, naj gre v mesto in poišče Petra in druge apostole ter jih pripelja k njej. Sv. Peter namreč in drugi apostoli so se bili poskrili po skalnatih votlinah za Sionsko goro, ker so se od silnega strahu bali smrti. Sv. Janez gre toraj po naročilu Marijinem na Sionsko goro, kjer najde objokanega Petra. Sv. Peter je celo noč objokaval svoj greh, da je zatajil Gospoda. Debele solze mu teko po licih in zdihuje: O Janez, grozno sem grešil, ker sem zatajil in zapustil Gospoda, o kako bom obstal pred Gospodom? Toda sv. Janez ga tolaži, da mu bo Gospod odpustil ter naj le gre k Gospodovi Materi. Sram je bilo Petra stopiti pred Mater božjo, ker je njenega Sina zatajil, pa sv. Janez mu prigovarja in tudi drugim apostolom, da naj gredo vsi k Mariji, ki je edino pribežališče, edina pomoč! Osrčijo se, vstopijo in se vržejo na ko-

lena pred Marijo. Preblažena Devica vidi pred seboj na kolenih Petra, ki obžaluje svoj greh, ter spozna v njem apostola, katerega je njen božji Sin izvolil in postavil poglavarja svoji cerkvi.

Zdi se ji nepristojno, da bi pokleknila pred pastirja, ki je malo prej svojega učenika zatajil; toda njena ponižnost pa jej zopet ne pusti, da bi mu ne skazala časti, katera se njegovi službi spodobi. V svoji modrosti mu skaže spodobno čast ter ga opomni rekoč: Prosimo mojega Sina, da ti odpusti tvoj greh! — Ta kratka Marijina prošnja okrepča skesanega Petra v zaupanju, zlasti še pri spominu na usmiljenje, katero je skazoval drugim grešnikom! Marija ga tudi opomni, da je njegova dolžnost, da kot poglavar apostolskega zbora s svojim zgledom tudi druge apostole potrjuje v spoznanju in stanovitnosti svete vere, kakor mu je Gospod naročil. In ko tudi vsi drugi apostoli pristrčno obžalujejo svojo nestanovitnost, jih Marija ljubeznivo tolaži in jih zagotavlja, da jim je odpuščanje izprosila, ter jih vnema v veri in ljubezni do Gospoda!

Težko je že čakala sedaj Marija družega dneva, o katerem je trdno verovala, da bo njen Sin od mrtvih vstal. Kakor neizmerne so bile poprej njene bolečine, tako neskončno velika sta bila sedaj njena tolažba in hrepenenje videti skoraj svojega Sina v poveličanju. — Prav po pravici je lahko govorila s kraljevim pevcem; Po obilnosti bolečin v mojem srcu so tolažbe tvoje razveseljevale mojo dušo! (Ps. 93. 19.) In kaj šele, ko

je napočil drugi dan, ko je Gospod res vstal častitljiv iz groba... in se ji prikazal! — Sveto pismo nam sicer ne pove, a za gotovo smemo misliti, da se je Jezus po svojem vstajenju najprej prikazal Mariji, kakor to trdijo vsa stara sporočila prvih krščanskih časov — in sicer ne radi tega, kakor da bi Marija potrebovala potrdila v veri v Njegovo vstajenje, ker je to že itak trdno verovala, temveč radi njene velike ljubezni, s katero je to zaslužila. Kako bi bilo le mogoče misliti, da bi bil Gospod bolj razveselil in počastil druge, ki ga niso tako ljubili, ki niso toliko trpeli, niso bili tako blizo križa, — pa so vendar Njega po vstajenju videli!

Kdo bi mogel zopet prav popisati to Marijino veselje, ko je gledala svete rane na Njegovih rokah in nogah, ki so bile znamenje zmage greha in smrti? Kdo bi mogel občutiti njeno nebeško veselje, ko se je po tolikih prestrašnih bolečinah in po toli bridki ločitvi od Njega zopet sešla s svojim božjim Sinom?! O kako se je pač res pri tem zopetnem snidenju radovalo Marijino srce, prvič radi njenega nebeškega Sina, ki se je prej tako ponižal, po svojem vstajenju pa tako poveličal in prejel plačilo za toliko bridko in strašno trpljenje; drugič radi nas, ki smo njeni duhovni otroci, ker je Njegovo vstajenje zagotovilo tudi našemu vstajenju; tretjič radi same sebe, ker je bilo vstajenje Gospodovo za njo najboljše tolažilo in najobilnejše plačilo!

Marsikdo bi morda še rad vedel, kje je bila Marija oni čas, ko se je Gospod skozi 40 dni po vstajenju na zemlji prikazoval? Pobožne duše trdijo, da je ves ta čas Marija preživela v jeruzalemski obednici, kamor je Jezus prihajal in se z njo ljubeznivo pogovarjal, in katerega so spremljale duše pravičnih stare zaveze, katerih pa drug ni videl kot sama Marija! Lahko si mislimo kako ginljivo veseli so bili ti dnevi za Marijo, ko sta bili združeni dve najsvetejši srci v neskončno modrih in najsvetejših pogovorih med seboj in z vsemi pravičnimi stare zaveze! — Pa hitro so pretekli presrečni 40teri dnevi in prišel je čas, po božji modrosti odločen, da se vrne njen Sin v svoje veličastvo k Očetu, odkoder je prišel, potem ko se je živega skazal z mnogimi znamenji in govoril o božjem kraljestvu! — Še enkrat so se zbrali vsi apostoli, z učenci in pobožnimi ženami in Devico Marijo okrog 120 po številu, v jeruzalemski obednici, da se poslovijo od svojega ljubega Gospoda, kateri jim je po ustnem izročilu govoril te-le besede v slovo: Preljubi moji! Grem nazaj k svojemu Očetu, iz čigar naročja sem izšel, da sem človeški rod odrešil. Zapustim vam v pomoč, v tolažnico in priprošnjico svojo Mater, katero poslušajte in vbočajte. Kakor sem vam rekel, da kdor mene vidi, vidi tudi Očeta (Jan. 14. 9.), in kdor mene spozna, spozna tudi Očeta, tako vas sedaj zagotovim, da kdor bo spoznal mojo Mater, bo mene spoznal; kdor bo poslušal mojo Mater, bo mene poslušal;

kdor bo vbogal mojo Mater in jo častil, bo vbogal in častil mene. Vi in vsi nasledniki vaši jo imejte kot svojo Mater. Ona bo odgovarjala vašim dvomom, ona bo rešila vaše pritožbe; v njej me boste našli, kadarkoli me boste iskali, ker v njej ostanem do konca dni! — Pri tem je pogledal Gospod svojo preblazeno pričujočo Mater ter jej razodel svojo voljo, da jo vsa družba krščanska spozna svojo Mater in Gospo, kakor se spodobi Materi božji. — Lahko si mislimo, kako je Marija, ponižna dekla Gospodova, želela in prosila, naj se njej le tolika čast skazuje, kolikor je treba, da se sveti evangelij širi in nad vse časti le ime Gospodovo. Gospod je privolil v to željo svoji Materi, odločil pa si je čas, ko bo češčenje Matere njegove povišano in njena čast vsem očitna postala. — Po tem ljubeznivem opominjevanju gre Jezus z Marijo in to malo družbo 120 oseb iz hiše zadnje večerje skozi jeruzalemske ulice na Oljsko goro. Prišli so na vrh Oljske gore! O presrečna Oljska gora, tri kore svetih je imela! Velika vrsta nebeških angelov, neštevilna vrsta pravičnih stare zaveze, ktere je le Marija videla — in sto in dvajset prvih kristjanov je spremljalo Gospoda na vrh gore. Tu poklekne Marija pred Gospoda, ter ga prosi blagoslova, kar store tudi drugi! Še enkrat blagoslovi Gospod svojo ljubo Mater in svoje učence, nakar se začne vzdigovati od zemlje vedno višje in višje, dokler Ga ne zagrne svitel oblak in odtegne njihovim očem. In Gospod je odšel

z angeli in svetimi očaki in drugimi, ki so Ga spremljali — v nebo!

N a u k.

Veseli se, o krščanska duša, in raduj se v svojem srcu, ker je Gospod od mrtvih vstal, ker se je svoji Materi tako veličastno prikazal in razodel. Marija pa je bila v duhu in v ljubezni s Kristusom pokopana in je zdaj v duhu in ljubezni s Kristusom vstala k še bolj popolnemu nebeškemu življenju, tako da je zanaprej bolj v nebesih kakor na zemlji. Ravno v tem je njeno velikonočno veselje, to je njen aleluja! — Ali ne bi tudi ti vstala, duša moja?

Marija neomadeževana Devica od smrti greha ni mogla vstati. Kako je pa s teboj? Kakor Mariji je tudi nam vstajenje Gospodovo dognana zmaga čez smrt in grob, podstava naše vere, zastava našega vstajenja, pa tudi naše upanje in veselje. Kakor je Kristus res od smrti vstal, tako gotovo je On Sin božji, tako gotovo je Njegov nauk božji, tako gotovo je Njegova cerkev prava, in tako gotovo bomo tudi mi kot udje Njegovega duhovnega Telesa svoj grob zapustili; in ako bomo Njegovi resnični učenci, bomo s spremenjenim telesom Njemu enaki vstali! Da bomo pa te sreče deležni, moramo sedaj iz groba grehov vstati. Mi moramo postrgati stari kvas svojih pregreh, moramo se znebiti slabih navad, katere naše duše kot mrtvaški prtovi ovijajo. Mi moramo kamen zadolženja odvaliti od svoje vesti.

Pretrgati moramo pečat, katerega je hudobni duh nam kot svoji lastnini vtisnil. Razpoditi moramo čuvaje, ki nas v grešnem grobu zadržujejo. In le, če bomo k novemu svetemu življenju iz groba pregreh vstali, bomo z Marijo veselo peli: Aleluja! — Z Marijo se bomo veselili, ako se bomo v veri v Jezusa Kristusa prenovili in potrdili. Kakor je Jezus Kristus vstal od mrtvih, tako tudi mi v novem življenju hodimo. Na to nas opominja vsaka Velika noč, to nam priporoča sv. cerkev, ki nam celo zapoveduje, da v tem času očistimo svojo dušo v zakramentu sv. pokore in se z Marijo veselimo, sklenjeni z Gospodom v zakramentu presvetega Rešnjega Telesa. K temu nas kliče vsa natura, ki se v tem času zbudi k novemu življenju. Saj nam vsaka spomladanska travica kliče: Tvoj Jezus je od smrti vstal, tvoj Jezus je svojo Mater razveselil, tudi ti boš enkrat vstal, se z Jezusom in Marijo veselil, ako sedaj iz grešnega spanja vstaneš in z Jezusom sklenjen živiš. Nikar toraj ne kali večne aleluje svoje nebeške Matere in svoje mogočne varuhinje s kakim grehom! Prizadevaj si veliko bolj, da z nedolžnim življenjem, z molitvijo in z dobrimi deli množiš svoji nebeški Materi veselje, katero je imela, ko se jej je Jezus, tvoj Zveličar po svojem častitem vstajenju prikazal. O, ostani tudi ti združen z Marijo v življenju, da boš po smrti združen z Marijo na dan vstajenja popeval večno: Aleluja!

Z g l e d.

Eden prvih častilcev naše ljube nebeške Matere je gotovo sv. evangelist Luka. Doma je bil v Antiohiji. V svoji mladosti se je učil zdravilstva na Grškem in v Egiptu. Ko je v svojem domačem mestu zdravil ljudi, slišal je Gospodove učence, ki so prišli iz Jeruzalema in le-tje prinesli veselo oznanilo večnega zveličanja, sprejel je sv. vero in mnogi drugi z njim, tako, da je krščanska občina od dne do dne rastla in slovela daleč naokrog. — Najlepša krasota te občine bil je sveti Luka. Kadar je le mogel, se je pogovarjal z njimi, ki so živeli s Kristusom in ki so Ga slišali in videli. S sveto radovednostjo je hrepenel po vsem, kar je Kristusa zadevalo, zato pa je tudi prisrčno želel videti preblazeno Devico Marijo, Mater Gospodovo in spolnila se mu je ta želja! — Pri ljubljencu Gospodovem, apostolu Janezu je našel Marijo, Mater božjo. Svetost, ki je obsvitala njen premili obraz, vzvišenost, katero je razodevala s svojo ponižnostjo, in visoka čast, ki jo je obdajala — vse to je Luka prevzelo s strmečim spoštovanjem. In ko ga je Marija sprejela in mu po njegovi želji pripovedovala o življenju božjega Sina ter mu Njegovo sveto življenje opisala od včlovečenja do vnebohoda, je bil Luka prevzet sladkega in svetega veselja; vse besede Matere božje si je zvesto ohranil v svojem spominu — in Njeno premilo podobo si je neizbrisljivo vtisnil v svoje srce. Kako dolgo je Luka bil pri Mariji

in kolikokrat jo je obiskal, nam ne pove sveto izročilo.

Kar posebno povzdiguje sv. Luka, so njegovi spisi: sv. evangelij in apostolsko dejanje. — Vedel je, da so mnogi pomanjkljivo sprejeli nauk Gospodov, nekateri pa še celo hudobno pačili, da bi zapeljavali in begali verne; vedel je, da sta sv. Matevž in Marka lepo opisala življenje Gospodovo in našela veliko naukov; toda v teh evangelijih je bilo le nekaj malega omenjenega o včlovečenju in o mladosti Njegovi, zato je sklenil pisati sv. evangelij; k temu ga je še posebno gnala želja oznanjevati čast in slavo preblazene Device Marije. Kdor hoče spoznati, kako je sv. Luka častil in ljubil Mater božjo, naj le bere prve strani njegovega evangelija. Kako lepo opisuje njeno čast in svetost. Kako priprosto, pa vendar veličastno opisuje oznanenje Gospodovega angela, kako lepo zopet Marijino obiskovanje v Čaharijevi hiši! Kako zvesto in natanko pripoveduje vse, kar se je tam zgodilo in besede, katere sta govorili Marija in Elizabeta. Pove nam lepohvalno pesem Marije Moja duša poveljuje Gospoda ali magnifikat, naj bi ž njo se veselili vsi rodovi in ljudstva! Tako lepo in sveto je mogel pisati le Luka, ker je bil sam svet. Ponižno spozna, da piše, kar je zvedel od vere vrednih oseb; sam trdi, da so te besede Matere božje, ko pravi: Marija pa je vse te besede ohranila v svojem srcu! Po pravici se imenuje sveti Luka „evangelist Matere božje!“ — Sv. Luka je

spremljal sv. apostola Pavla na njegovih apostolskih potih do njegove smrti v Rimu, kar spričuje sam sv. Pavel Timoteju (II, 4. 11.); rekoč: Sam Luka je pri meni, — ko je bil namreč ujet v ječi v Rimu! — Ko je pa sv. Pavel leta 67. po Kristusu umrl, potem se nič gotovega ne ve o njem. Mnogi trdijo, da je z velikim pridom oznanjeval sv. vero po Italiji, Galiji, Dalmaciji, Macedoniji in po Grškem, kjer je naposled 84 let star slavno smrt storil za Kristusa! Njegovo truplo je bilo v Carigrad prenešeno za časa Konstantina in njegovo glavo so pozneje prinesli v Rim.

Splošno se trdi, da je bil sveti Luka tudi slikar in da je naslikal več podob Matere božje. Preblazeno Device so verniki že tu na zemlji visoko spoštovali in častili; iz daljnih krajev so kristjani hodili v sveto deželo, da bi videli Mater božjo! Marsikdo pa ni imel te sreče, ker mu je branila predolga pot, zato so pa sv. Luka prosili, naj bi jim napravil podobo božje Porodnice. Z veseljem je to storil, da bi razširjal in množil češčenje preblazene Device! — Eno takih podob je cesarica Evdoksija poslala sv. Pulheriji v Carigrad. Ena je v rimskem mestu, v cerkvi „Marije velike“, tudi v cerkvi naše ljube Gospe je ena; v podzemeljski jami pod to cerkvijo so našli zanimiv napis, ki pravi, da je ona podoba ena izmed sedmerih, katere je sv. Luka naslikal. Tudi v Neapolju je ena v cerkvi Matere božje. Na Poljskem, na imenitnem božjem potu v Čenstohovu, je tudi ena, — in na Trsatu blizu Reke častijo

tudi podobo Matere božje, katero je napravil sv. Luka. Bodisi kakor že, katere in koliko podob je sv. Luka naslikal, ti dragi poslušalec si napravi podobo Matere božje sam; vzemi belo barvo njene nedolžnosti, svetlordečo barvo njene ljubezni in milo višnjevo njene ponižnosti in to prenesi in vtisni na steno svojega srca in imel boš podobo Matere nebeške v sebi!

M o l i m o :

O preblazena Mati Marija, danes se s teboj veselimo tudi mi in te blagrujemo, ker si bila tako srečna, da si zopet smela gledati svojega nad vse ljubljenega in toliko poveličanega Sina in se z Njim ljubeznivo pogovarjati ter z vsemi starimi očaki, preroki in drugimi svetimi dušami, z svojim svetim očetom Joahimom in svojo sveto materjo Ano, s svojim čistim ženinom Jožefom in drugimi svetimi, ki si jih želela videti in ki so tudi tebe želeli videti, o sprosi tudi nam to milost, da bomo smeli kedaj gledati tebe in tvojega Sina, svete očake in preroke v kraljestvu tvojega božjega Sina ter z vami združeni peti večno — veselo alelujo! Amen.

(Češčena Marija trikrat.)

24. d a n.

Marija in sv. Janez.

Po vnebohodu Gospodovem na Oljski gori se vrne Marija v spremstvu sv. Janeza in družih pobožnih duš nazaj v hišo zadnje večerje, kjer so bili tudi poprej zbrani, da bi se po obljubi in zagotovitvi Jezusovem pripravljali na prihod sv. Duha, kar so tudi storili, kakor nam pove sv. pismo rekoč: Vsi so bili enega duha, stanovitni v molitvi z ženami in z Marijo, Jezusovo Materjo. (Dj. ap. 1. 14). Vsak dan so ponavljali skrivnosti polno večerjo in prejemali sv. obhajilo. V tej družbi je preblaga Devica Marija nadomeščala svojega božjega Sinu. — Ko je bil namreč Jezus v začetku svojega trpljenja izmed njih potegnjjen in zvezan odpeljan, so se njegovi učenci razkropili na vse kraje, le Marija jih je zopet skupaj zbrala; in ko je Gospod od smrti vstal in se jim večkrat prikazoval so bili večinoma pri Mariji; ko se je pa vpričo njih v nebesa podal, kam bi se bili djali, ko bi Marije več ne bilo? Častita Devica je bila ž njimi, bila je med njimi ozaljšana s častjo Matere božje, s posebno modrostjo in srčnostjo. Vsi, akoravno tako boječi, so bili enega duha, ker vse je vezala vez ene duhovne Matere v edini veri in ljubezni do Jezusa. Tu je bila Marija srce, glava in učiteljica vsi množici. Kot prihodnjim učnikom vseh narodov jim je bilo še marsikaj treba

vedeti iz življenja božjega Učenika, zlasti iz Njegove mladosti. Kdo bi jim bil mogel to skrivnostno življenje boljše in lepše popisati kakor Njegova preblaga Mati? Tako je svetila presveta Devica Marija kakor mila in ljubezniva luna v začetku sv. cerkve, ko se je božje Solnce pravice in resnice za svitile oblake svetih nebes odtegnilo človeškim očem — do desetega dne, ko je prišel drugi učenik, sv. Duh, nad nje in vse napolnil s svojimi milostmi. Ko so pa apostoli prejeli sv. Duha, so se razšli na vse kraje, da so oznanaovali sv. evangelij vsem ljudstvu, kakor jim je Gospod ukazal. Marija pa je ostala v Jeruzalemu pri sv. Janezu, kateremu jo je umirajoči Jezus na križu izročil. Za gotovo smemo misliti, da je v Jeruzalem vedno več pobožnih vernikov priromalo, da bi videli in častili Mater Gospodovo, kolikor bolj se je razširjala sv. cerkev. Kje je pač kak kristjan na svetu, ki bi ne želel videti in počastiti kraljico nebes in zemlje, ako bi le mogoče bilo. Tako je bila Mati božja podpora, tolažba in varuhinja s svojo priprošnjo prvim kristjanom — Mati katoliški cerkvi že v njenem začetku! Pa Marija ni vedno v Jeruzalemu ostala. Štirideseto leto po Gospodovem rojstvu je nastalo hudo preganjanje kristjanov, zato je zapustila jeruzalemsko mesto. — Ko je namreč sv. Janez videl nevarnost, katera pretila preblaženi Materi, jo je prosil, da se poda v varnejši kraj, da se njeno tako drago življenje še dolgo ohrani sv. cerkvi. Bal se je kakor tudi

drugi apostoli in učenci, da bi zdivjani judje ne začeli z enako srditostjo preganjati tudi Mater, ko so njenega Sina tako neusmiljeno umorili. Poda se toraj po misli mnogih učencikov prvih časov s svetim Janezom v precej oddaljeno trgovsko mesto pri egejskem morji v mali Aziji, v Efez, kjer je bil sv. Janez dalje časa škof. — Predno pa se je podala na daljno pot na barki po morju, obhodi še enkrat vse svete kraje in postaje križevega pota. Pristrčno so poslovi od Kalvarije, Oljske gore in družih svetih krajev, kjer je njen Sin hodil, učil in trpel. Potem se je dvignila na pot. Lahko si mislimo, kaki občutki so prevzeli njeno lepo dušo, ko je zagledala neizmerno široko morje, v katerem je premišljala božjo Vsegamogočnost. Gotovo je mislila na to, koliko ljudi konča neizmerno morje, ter se kot usmiljena Mati ozirala proti nebu in v svoji Materini ljubezni prosila za vse, ki svoje življenje prepuste nevarnosti razburkanega morja, ki se vozijo po širokih vodah. — Prosila je, naj mili Bog varuje vse popotnike na morju, ki bodo klicali njeno ime na pomoč. Po pravici je Marija postala že takrat prava morska zvezda vsem pravovernim mornarjem, ona jih reši še v toliki sili, ako so njene milosti le vredni in zaupljivo kličejo njo na pomoč! — V Efezu seve, je bilo Mariji vse neznano in tuje kakor nekda v Egiptu. Vendar pa je krščanska občina kmalo Marijo močno častila in njej v čast postavila veličastno cerkev, ki je bila prva Materi božji po-

svečena. In glejte, po prečudni previdnosti božji je pozneje v l. 431. p. Kr. ravno v tem mestu vesoljni cerkveni zbor Mariji čast „Matere božje“ očitno pripoznal! Gotovo sta njen zgled in njena priprošnja pripomogla, da so Efežani bili vredni tolike hvale, katero jim daje sv. Pavel v svojih pismih. — Kako dolgo je Marija ostala v Efezu, se ne ve. Želela in hrepenela je nazaj po svoji domovini, še bolj pa po nebeški domovini. Želela je še enkrat videti sveto mesto, še enkrat videti in obiskati preljubljene kraje ter poklekniti in moliti pod svetim križem na Kalvarski gori. Sv. Janez je to Materino željo spoznal in za božje povelje imel ter se še enkrat izročil morskim valovom, pa brez strahu, ker ga je Marija „Morska zvezda“ vodila. — Z velikim trdom priromata sveta romarja zopet srečno v sveto mesto nazaj. Marija je šla s sv. Janezom v hišo na Sionskem hribu, v katerej so nekdaj prejeli sv. Duha. Tu je ostala do svoje smrti! Ves ta čas je bilo njeno življenje skrito v Kristusu, v sveti ljubezni z Njim je bila sklenjena noč in dan, bolj v nebesih kot na zemlji!

N a u k.

Premišljali smo danes Marijo na njenem romanju v Efez in iz Efeza nazaj v Jeruzalem na vse njej priljubljene svete kraje. Romala je po suhem in po morji. Sploh je Marija veliko romala v svojem življenji že poprej iz Nazareta v Jeruzalem, a zlasti rada v poslednjih dneh svo-

jega pozemeljskega življenja. — Bere se, da je vsako jutro po prejetem sv. obhajilu romala, ako ni bila zadržana, z drugimi pobožnimi ženami do vseh mest, kjer je Kristus trpel, učil in čudeže delal, kakor je sv. Brigiti razodela rekoč; „Vse dni, ki sem jih po vnebohodu svojega Sina še doživela, sem obiskovala mesta, na katerih je On trpel in čudeže delal.“ — S tem romanjem je navadno celo jutro dopoldneva izpolnila in se je tako utrudila, da je morala večkrat počivati; še dandanes kažejo na Oljski gorimesto, ki mu pravijo Marijino počivališče, ker je Marija navadno ondi počivala. Cela ta pot, ki jo je Marija vsak dan prehodila, znaša skoraj dve uri. Hodila je tudi večkrat v Betlehem, da je tam Boga hvalila, kjer je bil Kristus rojen, in tam svojo pobožnost opravljala. Od tega vsakdanjega romanja je ni mogla ne dolga pot, ne neugodno vreme zadrževati.

Kaj je toraj tudi nam misliti o romanju? — Nekateri romanje grajajo, češ da se z romanjem čas trati, lenoba pase, denar zapravlja ter nepotrebnim govoricam, preobilnemu vživanju v jedi in pijači prilika daje; drugi pa romanje kar naravnost popolnoma zavržejo, češ Bog se lahko moli doma, ni treba na tuje in daljne kraje hoditi. — Kaj pa uči o romanju sv. cerkev? Slišali ste, da so Marija in apostoli in tudi prvi kristijani radi romali, pa tudi sedaj Slovenci radi romajo. — Romati tudi cerkev ne prepoveduje, temveč še celo priporoča in z odpustki ob-

daruje, samo da mora biti opravljeno v njenem duhu. Cerkev pozna vaše telesne in dušne potrebe. Romanje nam je dostikrat potrebno in koristno za dušo in telo. Človek je domačin zemlje in nebes. Po duši je domačin nebes, ker je za nebesa vstvarjen; po telesu pa domačin zemlje, na katero je navezan za časa svojega življenja. — Cerkev kot dobra mati poskrbi za oboje, za časno in večno! Človek rad vidi in želi kaj zvedeti o tujih mestih in vaseh, o delu, o trudu, ravnanju, šegah, jezikih svojih bratov drugod, rad gleda hribe, prostrana polja, snežnike, široko morje in druga božja in človeška dela, ki so jih naredile pridne in umetne človeške roke. Zakaj bi ne smel videti in občudovati, kaj so storiili Bog in ljudje v svoj poduk in v svoje razvedrilo?! — Le idi in poglej dela, toda ne le zaradi telesnega, marveč veliko bolj radi dušnega razvedrila hodi romat. Toda, kako romaj, da bo Bogu všeč in tvoji duši koristno?

1. Kadar misliš kam romati, stori to vselej iz dobrega namena. Če je namen dober, bo tudi romanje dobro. Romaj tedaj z namenom, da zadobiš z romanjem potrjenje v dobrem, pomoč nebeško, da se boš lažje vojskoval zoper hude strasti ali navade. In to boš dobil na božji poti, če jo z dobrim namenom nastopiš, ker na svetih krajih Bog navadno obilnejše deli milosti, kar skušnja potrjuje, pa tudi zgled pobožnih romarjev spodbuja in vnema. Tu najdeš ljudi od vseh štirih vetrov, dostikrat iz raznih dežel, držav,

narodov, jezikov, različnih po šegi, stanu, starosti in rodu, — pa edine v eni misli, namreč Boga moliti in častiti in svetnikom se priporočevati, dušam pomagati in se v pobožnosti in veri utrjevati; vse to bo vleklo in vnelo tudi tebe!

2. Romaj v duhu pokore. Obleka, beseda, jed in pijača in vse obnašanje naj te znači romarja in spokornika.

Za pravega romarja se ne spodobi nepotrebna govorica, nezmerna pijača ali grešno razveseljevanje, ker na tak način bi le Boga še bolj žalil, drugim pohujšanje dajal, božjo pot onečastil in bi ti bilo le v pogubo, ne pa v zveličanje.

3. Poišči si pametno tovaršijo. — Jezus je romal k velikonočnim praznikom v družbi svojih staršev; Samuel je romal v sveti šotor v tovaršiji svoje matere; mladi Tobija v tovaršiji sv. nadangela Rafaela; Marija v družbi pobožnih duš. — Prav je tedaj, če gredo otroci v družbi očeta ali matere; sosed v družbi poštenega sosedu; vaščan v družbi vaščanov; dekleta skupaj in fantje sami zase skupaj ter da se zopet skupno v pravem času vračajo na dom!

4. Pa še nekaj bi rad povedal. Pravijo, da svet na prošnji stoji, pa ravno tako prav bi bilo, ko bi stal na pokorščini. Pod pokorščino je vsak, bodisi hlapec ali gospodar, ako ne pod drugo, pa pod pokorščino svoje vesti. In človek je toliko Bogu ljub, kolikor je pokoren. Tedaj iz

tega lahko spoznaš, da tvoje romanje ne sme biti čin nepokorščine in da moraš dovoljenje onega imeti, pod čigar oblastjo si. Posel mora imeti dovoljenje gospodarjevo, žena dovoljenje moževo, otroci dovoljenje svojih staršev. Kdor bi se zoper voljo svojega predstojnika na božjo pot podal, bi ne imel nobenega zaslužnja, temveč bi se še pregrešil! Prav za prav smo vsi na božji poti. Iz solzne doline romamo proti nebeški domačiji in ni nam na voljo dano, ali hočemo romati ali nočemo. Romati moramo dan za dnevom, leto za letom, dokler nam ne poteče čas življenja; tu nič ne dene in nič ne spremeni, če smo prijatelji ali nasprotniki romanja. Ta naša božja pot bo odločilna za vso večnost; če jo dobro opravimo, bomo k svojemu Očetu prišli, v čigar hiši nam je Jezus sedež zveličanja in veselja pripravil, če jo pa slabo dokončamo, bomo pa pahnjeni v vnanjo temo, iz katere ne bo rešenja!

Z g l e d.

Ker ste že večkrat kaj slišali o sv. Janezu apostolu in evangelistu, zlasti pa danes, vam hočem še kaj povedati o njem. Sv. Janez je bil prvi Marijin otrok, on je prvi najlepše častil našo ljubo Mater Marijo, bil je posebni ljubljenelec Jezusov in Marijin. — Doma je bil v Bet-sajdi v Galileji. Oče mu je bil Cebedej, — mati pa Saloma, katero sv. pismo omenja med ženami, ki so za Jezusom hodile in mu stregle in

katera Ga je tudi na goro Kalvarijo spremila in potem za Njegov pogreb z drugimi ženami dragih mazil nakupila. Sv. Janez je bil učenec sv. Janeza Krstnika. Kristus ga je še mladega, pravijo da 25 let starega poklical v svojo službo, tako da je bil najmlajši med apostoli. Kristus ga je posebno ljubil radi njegove velike ljubezni do Njega, radi miroljubnosti in deviške čistosti; zato se sv. Janez sam večkrat imenuje učenca, katerega je Jezus ljubil, kar mu je pri mnogih prilikah pokazal v življenju, ko ga je pred drugimi apostoli hotel pri sebi imeti, posebno pa pri zadnji večerji in na križu, ko mu je najdraži zaklad, svojo Mater, v skrb izročil rekoč: Sin, glej tvoja Mati! — O kolika čast in veselje za njega, da je smel odslej Marijo imenovati svojo mater, in pri sebi imeti! Saj ji je bil pa tudi posebno vdan, jo visoko spoštoval, častil, ljubil, za njo skrbel in jo povsod spremljal, kakor ste slišali. — Ni se čuditi, da je sv. Janez dosegel toliko svetost in modrost, katero spričuje v svojem evangeliju, bolj kakor drugi evangelisti, saj je imel najboljšo učiteljico in najlepši zgled svetosti vedno pred seboj. Vsak dan je smel pri sv. maši njej podati sv. obhajilo! Kolika čast za njega! — Pa tudi Marija je visoko cenila sv. Janeza in se na njegovo varstvo zanašala in mu premnoge milosti hvaležno skazovala, ga razsvitljevala, tolažila in mu pomagala s svojimi priprošnjami razširjati kraljestvo božje, tako da je ustanovil več cerkva in jim na čelo postavil

škofe in mašnike. Pred svojo smrtjo mu da še božja Mati svoj blagoslov in mu naroči, „naj oznanjuje božjo naturo Kristusovo in prihodnjost.“ — Po smrti Marijini je moral prestati hudo poskušnjo. Cesar Domicijan je silno preganjal kristjane. — Tudi sv. Janeza so vjeli in pripeljali v Rim. Vrgli so ga v kotel vrelega olja, iz katerega je nepoškodovan, da, še bolj čvrst in pokrepčan prišel. Potem je moral iti v pregnanstvo na otok Patmos, kjer je bilo več kristijanov, ki jih je v veri vtrjeval in tolažil. — Tukaj ga je Bog razsvetlil, da je spisal skrivno razodenje, v katerem je prerokoval prihodnjost sv. cerkve, gledal veličastvo nebeško, zveličanje in slavo božjih izvoljencev, zlasti pa slavo preblazene Device! Videl je namreč ženo s solncem obdano in luno pod njenimi nogami in krono na njeni glavi iz dvanajstih zvezd (Skr. raz. 12. 1). kar pomeni Marijo s Kristusom, z luno pod nogami vse minljivo in časno, in krono, t. j. njeno zasluženje in prednost! — Po smrti Domicijanovi se je smel zopet vrniti v Efez, kjer je večinoma apostoloval. Ker je pa tudi tukaj sovražnik začel sejati ljuliko med pšenico, da Kristus ni pravi Bog, se spomni Marijinega opomina: „uči Kristusovo božjo naturo“ in na prošnjo vernikov spiše evangelij, ki je vam dobro znan, ki se začne z besedami: V začetku je bila Beseda, in Beseda je bila pri Bogu, — in Bog je bila Beseda t. j. Jezus Kristus in konča z opominom: To pa je zapisano, da verujete, da je Jezus

Kristus Sin božji, in da imate verujoči življenje v Njegovem imenu! — Pa oslabel je tudi sv. Janez in se postaral in dosegel 97 leto življenja in približavala se je ura ločitve. Gospod ga je poklical k sebi, da na Njegovih prsih z Marijo vživa slavo nebeško!

M o l i m o :

O Marija, ti nebeška romarica, si tolikanj želela po svoji domovini in želela skoraj rešena biti iz te solzne doline in uživati nebeško radost; oh ljuba naša Mati, sprosi tudi nam pri svojem Sinu to veliko milost, da tudi naše srce ne bo navezano na posvetno ničemurnost, da bo tudi naše srce hrepenelo po svetih nebesih, da tudi mi željno pričakujemo ločitve s tega sveta, da se s Teboj pri Jezusu vekomaj veselimo. Amen.

(Češčena Marija trikrat.)

25. d a n.

Marijina smrt.

Da dobimo celo podobo Marijinega življenja na zemlji, hočemo premišljati še konec njenega zemeljskega potovanja, to je njeno nad vse srečno in sveto smrt. — Ko je Marija s sv. Janezom zopet prišla nazaj iz Efeza in se naselila na Sionskem hribu, je bila njena duša vedno vsa vtopljena v sveta premišljevanja in želje po svetih nebesih, kamor je vedela, da je odšel njen božji

Sin. Četudi je bilo že sicer njeno celo zemeljsko življenje lepa priprava za smrt, se je poslednje dni še posebno lepo pripravljala na pot v večnost. Takrat je njeno čisto Materino srce vse gorelo v ognju božje ljubezni! Tega skrivnostnega notranjega življenja ne more nihče prav popisati ali občutiti. — Vendar vam hočem vsaj nekoliko opisati njen konec, kolikor ga izvemo iz starih poročil, največ pa iz razodenja sv. Brigiti; iz tega posnamem to-le:

Ko je nekoč na Oljski gori molila, se je vnela v njej taka želja biti pri svojem Sinu, da je vroče solze točila in zato Ga je prav prisrčno prosila, da jo že skoraj vzame iz pozemske reve gori k sebi. In glejte, res pride sv. nadangel Gabriel s palmovo vejo v roki, kakor je prišel nekdanj v Nazaret, se ji globoko prikloni in reče: Češčena Marija, blagoslovljena Mati mojega Gospoda! Vedi, da boš v treh dneh umrla, da prejmeš krono, katera ti je pripravljena v kraljestvu tvojega Sina! — Tem besedam se pač ni treba čuditi. Saj so ponižno nazareško Devico poslanci božji že poprej večkrat obiskali v njenem življenju, — in če se tudi v življenju drugih svetnikov bere, da jim je Bog že poprej smrtno uro naznanil, kako bi bilo toraj mogoče misliti, da bi bila njej smrtna ura neznana ostala? — Na to je Marija angelu vesela rekla: Češčen in hvaljen bodi moj Gospod in Sin, da si mojo prošnjo uslišal in da me hočeš vzeti v večno zveličanje! In potem še reče angelu: Ako sem milost zado-

bila pred očmi svojega Sina, Ga še za tri reči ponižno prosim: Prvič, da naj k meni pride in da naj bo pričujoč pri moji smrti; drugič, da tudi apostoli k meni pridejo in moje telo pokopljejo; in tretjič, da mi nobeden hudobni duh ne pride pred oči pri moji smrti. In angel ji reče: Te tri prošnje so ti uslišane. Tvoj Sin bo k tebi prišel in apostoli tudi, hudobnih duhov pa se ti ni bati, ker so Tvoji oblasti podložni! In na to ji je dal angel palmovo vejo rekoč: Sprejmi to vejo iz raja v znamenje zmage zoper vse sovražnike. Nato se angel priklone in vrne. Presveta Devica se vrže nato na zemljo, poljubi tla in kraj, kjer se ji je angel prikazal, in jih moči s solzami srčne radosti. Ta kraj se še dandanašnji kaže popotnikom! — Te Marijine želje so se res spolnile. Ko pride domu, je pripravila sobo v kateri je smrt pričakovala, kakor za velik praznik. Vsi apostoli so se, kakor nam pripoveduje staro izročilo, povrnili iz svojih misijonov iz raznih krajev ter prišli v Jeruzalem in se zbrali okrog smrtne postelje preblazene Matere božje. Pač ganljivo je bilo to apostolsko obiskanje. Kakor pokorni otroci stoje okrog postelje svoje Matere in ji pripovedujejo, kako se je že na vse strani razširilo kraljestvo Njenega Sina, kaki čudeži so se godili in kako se je namnožilo število duš, ki Jezusa ljubijo. Ona pa jih ljubeznivo tolaži ter jim obeta, da jih ne bo pozabila in zapustila, temveč bo tudi v nebesih zanje prosila svojega Sina! Lahko si mislimo, kako bridko je bilo vsem

pri srcu pri teh besedah! Slednjič se približa resna ura ločitve! Revna, kakor je bila, je za časno hitro preskrbela. Dvojno obleko, ki jo je imela, je podarila dvema pobožnima devicama, ki sta jej stregle; potem se poslovila od apostolov in jim da svoj materin blagoslov; sama pa želi še enkrat prejeti svojega Sina v poslednjem sv. obhajilu za večno popotnico! Čedalje lepše postaja njeno deviško obličje, vedno bolj tiho in mило je njeno govorjenje, nebeško veselje se ji vidi na obrazu, zakaj svojega Sina vidi priti naproti spremljanega s trumami angelov; nebeška svitloba napolni vso hišo. Apostoli in vsi, ki so bili v hiši, so videli Jezusa in trumo angelov s svojimi očmi in so iz te nebeške luči spoznali božje reči, ki so se takrat godile z Marijo! Zato so na svoje obraze padli in so si komaj drznili povzdigniti svoje oči! Častitljivi Jezus pa stopi k smrtni postelji svoje nebeške Matere in jo po besedah sv. Janeza Damaščana prijazno pozdravi rekoč: Bodi pozdravljena, moja ljubezniva Mati, in veseli se, prišla je ura, da imaš iti z menoj v nebesa; prejmi iz mojih lastnih rok tisto telo, katero si mi dala! Marija pa je rekla: Češčen in hvaljen bodi moj Gospod in Bog, da mi to milost skazuješ in da prideš mene iz te revne solzne doline izpeljat, v Tvoje roke izročim svojo dušo! — Ko je preblazena Devica Marija v nebeškem zamaknjenju prejela in zavžila presveto Rešnje Telo svojega Sina, je zatisnila oči in — umrla! — Toda, kaj pravim, ne umrla —

temveč mirno zaspala, kakor zaspi nedolžni otrok v naročju svoje matere, res je umrla, toda brez bolečin, — in njena duša se je ločila z veseljem od njenega telesa in Jezus jo je z veliko slavo spremljan od angelov in svetnikov nesel k tronu presvete Trojice! Angelsko petje se zasliši, prijeten duh in nebeška svitloba napolnjuje hišo, — njeno truplo je vedno lepše in ni imelo nič strašnega na sebi, kakor je to pri drugih mrliških telesih, marveč je bilo še krasnejše, kakor je bilo živo! S svetim strahom in spoštovanjem pristopajo apostoli in poljubujejo to sveto telo in pogled na njo jih napolnjuje z neizmerno tolažbo! In kar je bilo še nad vse najbolj čudno, je bilo to, da Marija v svojem življenju iz ponižnosti ni nobenega čudeža storila, pri njenej smrti pa se je precej več čudežev zgodilo! Vsi bolniki, hromi, slepi, gluhi, mutasti in slabotni, ki so bili k njej pripeljani ali prinešeni, so ozdraveli, ko so se njenega svetega telesa pobožno dotaknili! Tedaj je vedno več ljudi prihajalo, tako da apostoli niso mogli svetega telesa tako hitro pokopati, kakor so mislili! Morebiti bi še kdo rad vprašal, koliko pač je bila Marija stara, ko je bila od vzeta od zemlje? To je razvidno iz besedi, katere je razodela sv. Brigiti, rekoč: Potem, ko je moj Sin v nebesa odšel, sem še petnajst let, in toliko dni čez žvela, kolikor jih je med Njegovim vnebohodom in med mojim vnebovzetjem! Po tem takem bi bila Marija 63 let stara, ko je bila vzeta v nebo!

N a u k :

Kristjani, ozrimo se v duhu nazaj v končano — zemeljsko življenje presvete Device Marje! O kako je bilo njeno življenje bogato obsejano z predragimi biseri vseh čednosti; bilo je vse okrašeno s popolno vdanostjo v voljo božjo; bilo je obrobjeno s predragim zlatom najčistejše ljubezni, zato je bila pa tudi njena smrt tako lepa, tako sveta, tako lahka, brez vse bridkosti in težave!

O duša krščanska, kaj ne bi rada tudi ti tako umrla? Skrbi toraj že sedaj, skrbi vse svoje življenje, da bo tvoja zadnja ura tudi lahka, vesela, jasna in brez skrbi. Ne odlagaj, ne odrivaj najimenitnejših opravil svojega časnega in večnega življenja na zadnjo uro — na negotovo uro! Uredi vse časne reči prejkoprej, poravnaj vsako krivico, četudi majhno na videz, — uredi pa še bolj svojo vest, spravi se skesano in zaupljivo s svojim Bogom; ne odlašaj, ker vsak odlog je silno nevaren in pospešuje nespokornost, — in ker zadnjo uro pekel vse svoje moči napne, z vso silo pritiska, da ti srce in usta zapre, da bi nič več popraviti ne mogel. — Priporočaj se vsak dan večkrat prav pristrčno Mariji, Materi umirajočih, da bi ti smrtno uro pomagala, ti na strani stala in se teboj vojskovala. Zato jo časti prav pobožno vse svoje življenje, moli bolj zbrano „češčena Marija“, zlasti zadnje besede v prošnji prav pristrčno izrekuj — Prosi za nas sedaj — in zlasti ob smrtni uri! . . .

Z g l e d.

Večkrat ste že v Šmarnicah slišali imenovati sv. Brigito; zato vam hočem danes kaj več povedati o sv. Brigiti. Kdo je bila toraj sv. Brigita? — V ostrem, severnem podnebjju leži dežela, ki se ji pravi Švedija. Krepak in obdarovan narod, resen in trdne volje, živi v tej mrzli deželi. V tej deželi in iz takega naroda se je rodila Brigita. Njen oče je bil deželni knez iz kraljevega rodu, imenom Birger Peterson, in mati Sigfrida, oba zvesta pristaša svete cerkve in posebna častilca križanega Jezusa. — Ko njena mati nekoč potuje po morju in je imela otroka še pod srcem, razbije hud vihar barko, da jih veliko potone, — ona pa se po čudežu reši, in razodeto ji je bilo, da ji je Bog radi hčerke, ki jo pod srcem nosi, življenje rešil, in da naj jo kot dar božji skrbno izredi. In ko je bilo dete rojeno, je dobila pri sv. krstu ime Brigita t. j. „svitla ali bliščeča“, in neki pobožen duhovnik, pozneje škof, je videl prikazen z devico na svitem oblaku sedečo s knjigo v roki, na kateri je bilo napisano z zlatimi črkami „razodenja“; kaka bodo ta razodenja, je naznanil glas: „Birgerju se je rodila hči, katere čudežni glas se bo slišal po vsem svetu.“ — Mati ji je zgodaj umrla in Marija je vzela to dete v skrb in ga prečudno ljubila. Še čisto majhno, sedem let staro, obišče ponoči. Ko na svoji posteljici leži, vidi altar in na njem Mater božjo z zlato krono v rokah in ji reče: Brigita, hočeš to

krono? Ko Brigita prikima, jej postavi krono na glavo, da je čutila, kako se je obroč krone prijel njenih senec. Te prikazni ni mogla pozabiti! — Ko je bila deset let stara, sliši pridigo o Kristusovem trpljenju. Ta pridiga jo globoko pretrese. Prvo noč po tej pridigi vidi Jezusa, kako Ga neusmiljeno na križ pribijajo in čuje glas: Glej, kako sem razmesarjen. Brigita začne jokati, in ko v svoji otročji priprostosti misli, da so te rane Zveličarju zopet vnovič zadane, zakliče: Gospod, kdo te je tako neusmiljeno raztepel? In Kristus jej odgovori: Tisti, ki me zasramujejo in mojo ljubezen zaničujejo.

Odslej se jej trpljenje Kristusovo tako globoko v srce vtisne, da je vselej solze točila, kadar je Njegovo trpljenje premišljala! Ko je bila dvanajst let stara, se je pečala po šegah tedanje dobe z vezanjem z zlatom, pri katerem ji je Marija pomagala in jo učila, katere pa drugi niso videli. — Večkrat je ponoči vstajala in klečé v solzah premišljala trpljenje Kristusovo. Tudi hudobni duh jo je motil v molitvah in premišljevanju, pa se je toliko bolj oklepala križanega Jezusa, tako da jo je pustil, rekoč: Nič se ti ni od mene bati, dokler te Križani varuje! — Njen oče da še mlado pobožnemu mladeniču, knezu, v zakon. Pa ker ju je čista ljubezen, ne pa mesena slast zvezala, ji je bilo lahko moža nagovoriti, da sta prvo leto zdržno živela, kot brat in sestra med seboj! Pozneje ju je pa tudi Bog na njuno prošnjo blagoslovil z dobrimi otroci, katere vse

je tako lepo zredila, da je bila njena najmlajša hčer Katarina svetnicam prišteta. Po smrti svojega pobožnega moža, ki pa je že poprej prestopil v red cistercijancev in postal menih, ker sta se oba svojevolično ločila iz svetega namena pobožnejše živeti, je Brigita razdelila svoje premoženje med otroke in uboge, se odpovedala knežji časti in tudi več samostanov ustanovila ter v enega izmed teh sama vstopila, da bi po potu uboštva in križa nasledovala svojega Zveličarja! Živela je prav ostro; nosila je debelo, volnato obleko, štiri dni v tednu se postila in sicer v petkih ob samem kruhu in vodi; ponoči je počivala le malo ur na odeji, ki jo je na tla pogrnila: v molitvi je tako pogostoma klečala, da je imela kakor podplat debelo kožo na kolenih, svoj život je čez mero krotila in trpinčila! Vsak dan se je spovedovala in vsacih osem dni z največjo gorečnostjo prejemala sv. Rešnje Telo, ter po cele ure kakor okamenela preklečala pred sv. Rešnjim Telesom. Romala je po božjem navdihovanju tudi v Rim, kamor jo je spremila njena hči Katarina. V Rimu vse cerkve celo v najgršem vremenu zapored peš obiskuje. Pred altarji je bila njena gorečnost tako velika, da jo je kar od tal dvigala in da je bila vsa s svitlobo obdana.

Enako obiskuje tudi bolnišnice, ter bolnikom ljubeznivo in prisrčno streže. Spomin njenega usmiljenja se še dandanes v Rimu nahaja, namreč ustav za švedske učence in romarje. Imela je zlasti v Rimu mnogo razodenj o rojstvu in trp-

ljenju Gospodovem, o trpljenju in veselju svete cerkve in zlasti o življenju Matere božje, kakor ste že slišali. Na božji opomin je romala tudi v sveto deželo že na stara leta, in tudi tam imela mnogo razodenj in prikazni božjih. Prav veliko lepega in spodbudnega je tudi spisala, zlasti bukve razodenj, v katerih so opisani zaupljivi pogovori, katere je svetnica z Jezusom in Marijo imela. Sv. cerkev je ta razodenja preiskala, in kot koristne in poučne za kristjane spoznala, in jih vernikom brati in premišljati pripustila. Papež Benedikt XIV. piše o teh razodenjih: „Akoravno nimajo tiste verjetnosti, kakor resnice sv. vere, vendar jih smemo za resnico imeti!“ — In zakaj bi jih ne? Saj se opirajo na resničnost svetnikov, na njihovo pobožnost in svetost, na njihovo globoko razumnost v božjih rečeh! — Ko se je vsa upehana, hroma in slabotna vrnila nazaj v Rim, se je loti mrzlica; in ko naposled dokonča cilj svojega pozemeljskega romanja in se je tako lepo pripravila za smrt, jej Gospod naznani njeno smrtno uro. Prav pobožno prejme sv. zakramente in izdihne med sv. mašo, ki se je brala v njeni sobi, v l. 1373 svojo dušo! Zaradi mnogih čudežev, ki so se po njeni smrti godili, jo čez 20 let papež Bonifacij svetnico kliče in preloži njen spomin na osmega oktobra!

M o l i m o.

O presladka Mati Jezusova, moja usmiljena besednica, prosim Te, hiti na pomoč meni ubo-

gemu grešniku, predno se me loti smrt, da ne zapustim nepripravljen tega sveta. Prosi za me zaradi bridkega trpljenja in smrti našega Gospoda Jezusa Kristusa, da greh studim in resnično obžalujem, se odkritosrčno spovem in v boleznih pokoro voljno trpim, da tako božje dopadajenje dobim in s tvojim Sinom spravljen ta svet zapustim!

O Marija, božja Mati, skaži mi v tisti uri usmiljenje, ko bo moje življenje ugašalo in Te moj umirajoči jezik ne bo mogel več klicati; ko moje oči ne bodo več videle svetlobe, in moje ušesa več slišale glasu. Spomni se takrat o dobrotljiva Devica, prošnji, ki jih sedaj k Tebi pošiljam, in pridi mi v tisti poslednji sili na pomoč, da bom satanovih nevarnosti rešen in zvestim služabnikom in prijateljem tvojega Sina Jezusa Kristusa prištet. Amen.

(Češčena Marija trikrat.)

26. dan.

Marijin pogreb.

Če pogledamo v duhu nazaj ob koncu Marijinega življenja na zemlji na njen brezmadežni vstop na grešno zemljo, na njena otroška, deviška, zakonska, vdovska leta in na njene vzvišene čednosti v vsakem stanu, na njene besede in molitve, na njeno neizmerno trpljenje in bo-

lečine in na njeno vedno vdanost v božjo voljo, — na njeno presveto smrt — moramo res vzdihniti in zaklicati: O Marija! Tebi enake nima celi svet. — Ti si slava Jeruzalema — ti čast našega ljudstva (Jud. 15, 11). Ti si krona devic, krona ženâ, nedosegljiva krasota svojega spola, čudež božje vsegamogočnosti! O kako po pravici te kliče sv. cerkev „Devico najmodrejšo in sedež modrosti božje;“ — zato ti je pa dobrotljivi Bog že tu na zemlji preskrbel tudi tak častitljiv pogreb, kakor še sebi ne, katerega hočemo danes nekoliko premisliti! — O svojem pogrebu je Marija sv. Brigiti tole rekla: „Potem so prijatelji mojega Sina moje telo v dolini Jozafat pokopali.“ Premišljujmo tedaj, kaj nam ustno izročilo pove o Marijinem pogrebu. — Apostoli, učenci in drugi verniki so pri smrti Marijini upravičeno močno žalovali, ker so bili z njo zgubili tako dragoceni zaklad tolažbe in razsvitljenja, pa Bog jih je tolažil in krepčal, da so preskrbeli, kar je bilo za pogreb presvetega telesa potrebno. — Odbrali so v dolini Jozafat nov grob, ki je bil posebno lep in častitljiv. Spomnili so se, — kakor nam pove razodenje pobožnih duš — da je bilo Jezusovo telo v tančico zavito z dišavami vred, kakor je bila pri judih šega pokopavati (Jan. 19, 40). — Ravno tako so sklenili, da se preblaženo telo Gospodove Matere položi v grob. V ta namen, pokličejo dve pobožni devici, kateri sta Mariji že poprej stregli. Tema so naročili, naj telo božje Matere z vso mogočo častjo in skrbjo

mazilita, v čisto tančico zavijeta in ga na mrtvaško nosilo položita. Deklici gresta s strahom in s svetim spoštovanjem v hišo, kjer je prečastito telo na postelji ležalo; toda prečudna svitloba je obdajala presveto telo in ta bliščoba je bila tako velika, da presvetega telesa nista mogli ne videti in se ga ne dotakniti. — Devici stopita nazaj in gresta iz hiše s še večjim strahom in z večjim spoštovanjem, kakor sta šli notri. Z začudenjem pripovedujeta apostolom, kaj sta videli, in ti spoznajo po božjem navdihnjenju, da se ta posvečena skrinja zaveze ne more po navadni, splošni šegi pokopati. Peter in Janez gresta sedaj v hišo in vidita ravno tako bliščobo, slišita pa tudi angelsko petje: Češčena si Marija, milosti polna, Gospod je s teboj! Drugi angeli pa so peli: Devica pred porodom, v porodu in po porodu. Sveta apostola sta vsa zavzeta poslušala to nebeško petje, in sta gledala presveto telo svoje kraljice. Da bi pa zvedela, kaj jima je početi, padeta na kolena in prosita Gospoda razsvitljenja. Spoznala sta, da presvetega telesa ne smejo ne preobleči, ne se ga dotakniti. — Po tem spoznanju volje božje prinesejo nosila, in ko nebeška bliščoba nekoliko pojenja, primejo z vsem spoštovanjem Marijin plašč, s katerim je bila ogrnjena, in s svetim strahom vzdignejo prečisti, deviški zaklad, ter jo položijo na nosila, kakor je na postelji ležala. Lahko so to storili, ker niso čutili nobene teže, in zdelo se jim je, da so se le plašča dotaknili. Ko je bilo presveto

telo na nosila položeno, zginila je še bolj prečudna svetloba in vsi so lahko gledali in spoznali neizrečeno lepoto deviškega obraza in njene roke. Božja vsegamogočnost je storila, da te žive skrinje zaveze, v kateri si je Gospod sam stanovanje izvolil, nihče več ni videl ne v življenju, ne v smrti, kakor le toliko, kolikor je potrebno, to je njen častiti obraz, da so Marijo spoznali in njene roke, s katerimi je delala!

Kristus je bolj skrbel za deviško telo svoje Matere kakor za svoje lastno, katero je v svojem trpljenju sleči pripustil. In gotovo si je preblazena Devica želela, da bi po njeni smrti nihče ne videl in se nihče ne dotaknil njenega prečistega telesa. — Po božji naredbi se je zbrala množica vernikov v Jeruzalemu z gorečimi svečami. Apostoli dvignejo presveto telo, ter neso ta prvi tabernakelj Najvišjega, to skrinjo sprave in božjih milosti na svojih ramah v lepem redu po Sionu skozi mesto v dolino Jozafat. Velika množica jih spremlja, vrhutega pa je ta sprevod počastila nevidna truma nebeških duhov, katere je Jezus sam poslal, da so pri pogrebu njegove deviške Matere pričujoči bili. S tem neštevilnim vidnim in nevidnim spremstvom nebes in zemlje so šli proti dolini Jozafat. Veliko čudežev se pri tej priliki zgodilo. Veliko bolnikov je ozdravelo, veliko obsedenih je bilo rešenih, ker hudobni duhovi so bežali, kjer so šli s presvetim mrličem; veliko judov se je spreobrnilo. Bere se, da so judje, ko so o teh čudežih slišali in jih videli,

jezni zraven pritekli, in eden izmed velikih duhovnov pravi : Glejte, kako častijo njo, ki je našega sovražnika rodila ! Tega ne smemo nikakor trpeti, ter zgrabi z obema rokama za mrtvaški oder, da bi ga na tla vrgel ; pa Bog ga je kaznoval, da sta mu obe roki pri tej priči odreveneli ; drugi judje pa, ki so z orožjem zraven prihiteli, so oslepeli. Tedaj je veliki duhoven od žalosti zavpil in svetemu Petru rekel : O Peter, usmili se me, pomagaj mi ! In sv. Peter mu je rekel : Ako hočeš verovati, da je Marija Mati božja, in ako hočeš njo na pomoč klicati, obljubim ti, da ti bo pomagala. Veliki duhoven pravi : Jaz verujem, da je Marija Mati božja ! In ko je bil to izgovoril, sta mu roki zopet ozdraveli. Rekel je tudi sv. Peter svetemu Janezu, naj se onih judov, ki so oslepeli, s palmovo vejo, ki jo je pred pogrebom nesel, dotakne, kar sv. Janez stori, in glej, vsi kateri so hoteli verovati v Kristusa, so zopet spregledali. Tako so se zaradi Marije takrat odprli zakladi božjega usmiljenja, da je veliko duš spoznalo, da je Kristus Bog in Odrešenik sveta, ter skesani in potrti sprejeli sv. vero in potem, ko so jih apostoli poučili, tudi krščeni bili. — Potem so apostoli v lepem redu prišli s presvetim truplom v dolino Jozafat, kjer so ga položili ondi v grob, ki je bil iz skale izsekan zraven vrta, kjer je Kristus krvav pot potil. Pobožne žene so grob z dišečimi cveticami ozaljšale, postavili so tudi veliko gorečih sveč okrog svetega telesa, ga kadili s kadilom in dra-

gimi dišavami, peli Davidove psalme in več drugih svetih pesmi, kakor jih je sv. Duh navdajal. Slišalo se je tudi v zraku angelsko petje. Nato so presveto truplo pokrili s tančico in grob po domači šegi s kamenom zaprli. Ljudstvo se je nato razšlo — apostoli pa so vedno prihajali k grobu in sklenili čuti pri grobu toliko časa, dokler bodo slišali angelsko petje, vsi so želeli videti konec tega čudeža! Tri dni in tri noči so čuli pri svetem grobu ter hvalne pesmi in tihe molitve opravljali! Na tem kraju je sedaj lepa cerkev sezidana, ki je tako globoka, da se mora po petdesetih stopnicah doli v cevkev; zato je notri v nji temno! Tu notri je Marijin grob, in nad grobom se bere sv. maša!

Nauk:

Danes smo premišljali častitljiv Marijin pogreb in sicer, kako so jo apostoli z največjim spoštovanjem pokopali, kako čuli in molili pri njej, kako njen grob obiskali, in kakšni čudeži so se godili pri njenem pogrebu in na grobu! — Tudi sedaj je krščanska navada, da se čuje pri mrličih in moli za njihov dušni blagor, in da se njihovi telesni ostanki spodobno pokopljejo! — Toda več grdihi, nekrščanskih, rekel bi, paganskih razvad se hoče vrvati med to resno opravilo, katerih se je treba varovati, ker ne delajo kristjanom časti in rajnim nobene pomoči ne donašajo. Dostikrat se primeri, da se ljudje shajajo pri

mrličih, pa pri tem obisku jim komaj pride na mar, kaj tudi nje gotovo — morda v kratkem času — čaka, in mesto, da bi resno nato mislili, se ne bojé pri mrličih umazano govoriti, grde, nespodobne šale briti — ali pa piti, igrati, in ta resni nočni čas še v druge grešne namene rabiti.

Mladi ljudje se skupaj shajajo pod pretvezo mrliča pokropiti, da svojemu grešnemu poželenju strežejo ali grešne zveze snujejo; še takrat jim ne pride na misel, da bi zaupljivo in resno prosili za dušni blagor rajnika, ko jim je božji opomin na njihov negotovi konec tako blizo pred očmi! Kdor se ne misli pri mrličih spodobno in krščansko obnašati naj ne hodi dražit in skušat Boga ponoči k mrliču! Pri mrličih — in na potu tje in nazaj naj bo vse resno in v krščanskem duhu! Pagansko je, si pri mrličih čas preganjati z igrami, pijačo, neslanimi burki in šalami, kvantami ali nespodobne zveze snovati! — Apostoli in verniki so čuli pri Marijini smrti v molitvi in svetem petju!

Pri pogrebih pa je večkrat dvojna napaka, da so živi semintja preskopi do rajnih, še najpotrebnejše, kake lučice, jim komaj privoščijo, — nasproti pa se zopet drugod nahaja nekaka brezpotrebna potratljivost, katera nima nič krščanskega na sebi! Apostoli in prvi verniki so Marijo spremili k grobu s svetim petjem, molitvami, lučicami, ozaljšali grob s cvetlicami in napolnili s prijetnim kadilom! Pri nas kristjanih se pa dostikrat vidijo celi vozovi vencev, mnogo

zastav, mnogo pogrebnikov, — malo pa se stori resnične molitve. Malo se spominjajo rajnika z molitvijo, dobrimi deli, miloščino. Le na zunanost se gleda zaradi ljudi, da je več leska in bleska ali godbe, vencev, zastav, velicega in dobrega zvonjenja — toraj še pri pogrebi nečimernost, — kar rajnim ne koristi; to pa, kar bi jim res koristilo, se opusti — in to ravno ni krščansko! Najlepši pogreb je tisti, kjer veliko vernikov v molitvi — odkritih, ne s klobukom na glavi in z nepotrebnimi opazkami v ustih — spremlja rajnika k večnemu počitku! Tak pogreb je res krščanski, kakršnih pa dandanes malo vidite, ker se pravi krščanski duh vedno bolj zgublja. Na to bi morali kristjani pri svojih pogrebi bolj gledati in skrbeti, da se ta lepa šega prvih kristjanov zopet vrne med sedanji slaboverni svet!

Z g l e d.

Ker ste čuli o prelepem Marijinem pogrebu, vam hočem v zgled in spodbudo tudi postaviti pred oči nekega svetnika, kateremu so tudi angeli ob smrtni uri lepe pesmi prepevali, in kateri je bil goreč častilec in posnemalec Marijin.

Sveta katoliška cerkev je podobna lepemu vrtu, v katerem rastejo cvetlice mučeništva, lilije devištva, bršljin zakonskega življenja in vijolice vdovskega stanu!

Te cvetke razlivajo svojo prijetno vonjavo po vsem svetu v povelčanje troedinega Boga,

v veselje in radost angelom! Naj vam omenim neko belo lilijo, ki zaljša red Marijinih služabnikov, servitov imenovanih, in ta je zveličani Janez Angelus.

Da otrok ostane tak, kakor je postal pri sv. krstu — podoba božja, mora imeti skrbne in pobožne stariše, ki pazijo na dete in ga v strahu božjem vzrejajo za nebesa, v svetnika! Take dobre stariše je imel naš Janez, ki so ga za res vzredili angela. Rojen je bil leta 1430 v Milanu. Že v prvih letih se je pokazal sad svete vzreje. Prve besede, ki je izgovarjal Angelus, so bile: Jezus in Marija! Ako se je še kot malo dete jokalo, so ga potolažili, če so mu dali kako podobico Matere božje; to mu je pomagalo, da je ohranil sveto nedolžnost! — O ko bi naši mladi ljudje hoteli tako pristrčno častiti Marijo in prejemati pobožno Jezusa v svetem zakramentu, bi pač svet ne spridil toliko duš; koliko nedolžnih mladeničev in devic bi bilo med nami, ki so sedaj le grobovi smradu in gnusobe, grobovi zgubljene nedolžnosti, v žalost angelom in dobrim ljudem, v veselje pa spridenemu svetu in hudobnemu duhu!

Ker je Angelus spoznal, kako zapeljiv je svet, ga je zapustil in šel v samostan in se pridružil častilcem Matere božje! V Milanu je stopil v red servitov. Tako sveto in nedolžno je živel še kot novinec, da so ga sploh imenovali posnemovalca Jezusa in Marije! Čez leto dni poskušnje je storil slovesno obljubo, po kateri je zvesto in

stanovitno živel do smrti! Kristjani, pomislite, ali niste že tudi vi storili kake slovesne obljube? Preteklo je že nekaj let, ko ste bili komaj eden ali dva dni stari, ko ste prejeli sv. krst; glejte, takrat ste obljubili svojemu Bogu, da mu boste celo življenje zvesto služili, da boste čisti na duši in telesu, da boste zvesti njemu, ki je bil pokoren do smrti na križu, ki ni poznal druge volje, kakor le voljo svojega nebeškega Očeta, da boste zvesti njemu, ki je bil ubog in ni imel toliko svojega, da bi svojo glavo na svoje položil! Toraj trojno obljubo uboštva, čistosti in pokorščine ste tudi vi storili. Sedaj pa pomislite, kako ste do sedaj svojo obljubo spolnovali, ali kako jo sedaj spolnujete? Zveličani Angelus jo je do smrti spolnoval! Zato sta ga pa tudi Jezus in Marija ljubila in se mu večkrat prikazala. Večkrat je bil v prečudni svetlobi od tal povzdignjen. Ko je nekoč nevarno zbolel in je zdravnik prišel, so bili njegovi bratje ravno pri procesiji. Zdravnik meni, da mu mora hitro puščati, pa nikogar ni bilo, da bi pomagal; kar prideta dva mladeniča v meniški obleki, ki zdravniku pomagata, potem pa ravno tako urno zgineta. Temu se ni čuditi! Lilija se z lilijo druží; angeli se radi bližajo onim srcem, ki so nedolžna! — Po ostrem življenju je hrepenel po nebesih. Nevarno zboli. Z največjo pobožnostjo prejme sv. popotnico. Ko so njegovi sobratje jokali in žalovali ob njegovi smrti, so slišali prelepo petje: Čast bodi Očetu — — — tako so peli angeli, ki so prišli po

njegovo dušo, da jo prenesejo k Jezusu in Mariji, katerima je tako zvesto služil tu na zemlji. Zvonovi so sami zapeli in daleč naokrog oznanjali, da je umrl svetnik. To se je zgodilo 24. vinotoka 1506. v Milanu, kjer je še sedaj njegovo nestrohnelo telo. Ko se ga leta 1729 preiskali zdravniki, so pričali, da je njegovo drobovje še nestrohnelo!

O ko bi tudi mi tako srečno umrli, da bi bili tudi mi angelom prišteti! Častimo tudi mi tako prisrčno ljubo Mater božjo Marijo! Z Jezusom se večkrat verno in pobožno združujemo pri sv. obhajilu, da se okrepčamo zoper skušnjave in da v Marijini in angelski družbi ostanemo, zakaj, kjer je Jezus, tam so tudi Marija in angeli!

M o l i m o :

O presveta Devica Marija, v duhu se bližam tvojemu svetemu grobu, ga poljubim in častim z vso mogočo pobožnostjo in spoštovanjem! Po tvojem svetem in nestrohljivem telesu te prosim: prosi zame svojega ljubega Sina, da s tvojo pomočjo vstanem iz groba svojih grehov in grešnih navad, ter srečno nestroljivost telesa, to je, srečno in častitljivo neumrjočnost izvoljenih dosežem po Jezusu Kristusu, ki je naše življenje in vstajenje. Amen.

(Češčena Marija trikrat.)

27. dan.

Marija v nebesa vzeta.

Do sedaj smo premišljevali presveto življenje Marijino na zemlji, — njeno preblazeno smrt in njen nad vse častitljiv pogreb, — premislimo sedaj še nekoliko s svojimi slabimi močmi njeno poveljučano življenje po smrti v nebesih, in sicer najprej njeno čudežno vnebovzetje. Sv. Brigiti je Marija sama tole razodela: „Nekateri taje iz hudobnosti, drugi iz nevednosti, da nisem z dušo in telesom v nebesa vzeta; toda gotova resnica je, da sem z dušo in telesom k Bogu v nebesa šla!“ In ko je nekoč sv. Brigita v dolini Jozafat pri njenem grobu molila, se ji je Marija tako-le razodela: „V tem grobu sem nekaj časa mrtva ležala, potem sam bila z neskončno častjo in radostjo v nebesa vzeta. Oblačila moja, s katerimi sem bila pokopana, so sicer ostala v tem grobu, jaz pa sem bila s takim oblačilom odeta, s kakršnim je bil odet moj Gospod in Sin Jezus Kristus, t. j. z oblačilom slave in časti.

Pomislimo, kako se je to zgodilo? Kakor ste že slišali so, apostoli tri dni čuli in prihajali k Marijinemu grobu po njeni smrti ter so sklenili toliko časa čuti pri grobu, dokler se bo slišalo nebeško petje in godba. Tretji dan sta pa sv. Peter in Janez zapazila, da sta nebeška godba in petje prenehala ter da se več ne sliši. Razsvitljena po sv. Duhu sta spoznala, da je Marija

zginila iz groba, in da je Marijina duša zopet iz nebes prišla in se z njenim telesom sklenila, ter po angelih z dušo in telesom v nebesa vzeta bila. Verjetno je, kar nam staro sporočilo pove, da je sveti apostol Tomaž prepozno prišel v Jeruzalem, in da ni več videl preljubljene in častite matere Jezusove. Žal mu je bilo neizrečeno radi tega in prisrčno je želel še enkrat videti presveti obraz preblažene Device. Zato je milo prosil, naj mu odprejo grob, ker je tako dolgo pot storil in prepozno prišel. In kdo bi ne mislil in ne verjel, da so tudi drugi apostoli in učenci ravno tako presrčno želeli še enkrat videti prelepi obraz Matere božje! Sv. Peter tedaj, pa tudi drugi apostoli — sicer že poprej razsvitljeni po sv. Duhu, da je Marija iz groba odšla v nebesa, se hočejo te resnice še na svoje oči popolnoma prepričati; zatoraj se zbero vsi z obilno množico vernikov, ki so bili poprej pri smrti in pogrebu Marijinem, — še enkrat pri grobu Marijinem. Sv. Peter, kot poglavar cerkve, jim razloži svojo misel in prošnjo, naj bi Bog hotel sv. cerkvi razodeti čudež, kateri bo vsem vernim za vse čase častit, pa tudi veličasten Gospodu in Njegovi presveti porodnici! — Vsi so bili enake misli z njim. Na njegovo besedo toraj vzdignejo kamen groba. Težko je vsem pri srcu, strah in upanje jih prevzame, vsi radovedni gledajo v odprti grob, — pa kaj vidijo? Prazen grob, telesa nebeške Device ni več v njem! — Nebeška vonjava puhti iz groba, čudna svitloba se nad

njim razgrinja; le tančica, s katero je bilo presveto telo pregrnjeno, in cvetlice, katere so pobožne žene v grob djale, so bile še v grobu ter so lepo dišale. Apostoli so z veseljem in začudenjem klicali: Vstala je presveta Devica, in z dušo in telesom šla v nebеса, česar so bili za trdno prepričani! To živo vero v svojih srcih so imeli tudi vsi drugi verni, kateri so ta veseli glas zaslišali. In kaj bi je ne imeli? Ali je mogoče misliti, da bi strohnelo ono brezmadežno, prečisto telo, katerega ni oskrnil nikdar najmanjši greh? Smrt in trohnoba sta le kazni za greh; kjer pa greha ni, tudi trohnobe ne more biti! Ali je mogoče misliti, da bi strohnelo telo, iz katerega je sam Sin božji vzel svoje meso in kri, svoje nestrohljivo telo? Kakor je bilo toraj telo Gospodovo nestrohljivo, tako je moralo ostati tudi telo Njega brezmadežne Matere! — In res! Če je bil očak Henoh v raj postavljen, kakor pove sv. pismo (Sir. 44. 16) in če je bil prerok Elija v gorečem ognju v nebеса peljan in če v življenju toliko svetnikov in svetnic božjih beremo, da nekaterim jezik ni zgnil, drugim ne roka, nekaterim ne srce, nekaterim še celo ves život ne, kako bi bilo mogoče misliti, ali bi se smelo misliti, da bi Bog ne bil obvaroval trohnobe telesa Marijinega, ki je bilo precej ob smrti že tako čudežno spremenjeno, kakor bodo telesa pravičnih na sodni dan ob vstajenju? — Zato pravi imenitni papež Benedikt XIV., da hudobno in smešno, nespametno in neumno bi bilo dvomiti nad tem

tolažilnim, toliko utrjenim naukom! Zemlja ni imela obdržati tega, kar je neomadeževano bilo! in zato je bilo njeno brezmadežno telo s prečisto dušo vred v sveto nebo vzeto! — Ta nauk je sv. kat. cerkev od apostolskih časov sem do današnjega dne trdno verovala in učila in ta nauk veselo in trdno verujmo tudi mi! — Naj vam v potrdilo in boljše prepričanje tega nauka še nekaj povem. Praznik Marijinega vnebovzetja z dušo in telesom so obhajali že v prvih časih krščanstva prav slovesno, tako n. pr. ob času cesarja Konstantina Velicega, ki je umrl l. 370. p. Kr. — Cesar Marcijan je v sredi petega stoletja poklical jeruzalemskega škofa Juvenala v Carigrad, da bi telo Marijino prenesel v veličastno cerkev, katero je njegova žena Pulherija sezidala. Škof pa mu je povedal, da je bila preblazena Devica z dušo in telesom v nebo vzeta, in da se po vsej Palestini spomin njenega veličastnega vnebovzetja prav slovesno obhaja! Leta 1342. je sv. cerkev na Jutrovem v armenskem zboru razglasila: „Znano naj bo vsem, da armenska cerkev veruje in trdi, da je bila presveta Porodnica božja po moči Kristusovi z dušo in telesom v nebo vzeta!“

In ko sta pozneje nesrečna krivoverca Luter in Calvin sveto vero kazila, se je izrekla grška cerkev v jeruzalemskem zboru: Presveta Devica ni le veliko in prečudno znamenje na zemlji, temveč tudi veliko in prečudno znamenje v nebesih, kamor je bila z dušo in telesom vzeta;

ker, akoravno je bilo njeno neomadeževano telo v grobu zaprto, se je, kakor telo Gospodovo, tretji dan v nebesa povzdignilo. — In zares, še nihče se ni upal dokazati, da bi bil videl ali imel kako svetinjo Marijinega presvetega telesa!

N a u k.

Dragi častilci Marijini! Tudi vi bi gotovo radi kedaj za Marijo z dušo in telesom v nebesa prišli; kaj nam je torej storiti, da to srečo dosežemo? — Živimo tako, kakor je živela Marija, in prišli bomo k njej. — Toraj kako? a) Marija je vse božje in cerkvene zapovedi t. j. Mojzesove postave in pozneje apostolske določbe zvesto spolnovala, še celo takrat, ko je vezale niso. Ljubila je Boga nad vse in bližnjega vselej in povsod, kakor ste slišali v njenem življenju. To storite tudi vi. Kdor ljubi Boga nad vse in bližnjega kakor sebe, t. j. spolnuje božje zapovedi, bo dosegel večno življenje. t. j. sveta nebesa, kakor nam je zagotavljal Gospod Jezus sam!

b) Ako hočeš tedaj v nebesa k Mariji priti, varuj se slehrnega, zlasti smrtnega greha, — in če si ga storil, poboljšaj se in spokori in ne odlašaj pokore. Marija ni storila nobenega, tudi najmanjšega greha. Ako to storimo, bo gotovo srečna naša zadnja ura; ako pa zapovedi prestopamo in predrzno grešimo in nam ni mar pokora in poboljšanje, potem se kaj lahko zgodi, da ne bomo v milosti božji umrli — in potem gorje nam. Nikdar ne bomo videli obličja

božjega in Marijinega. Pač enkrat jo bodo pogubljeni še videli na sodni dan, pa le zato, da jih bo nesreča še bolj pekla, ker bodo morali za večne čase slovo od nje vzeti! — Spolnujte tedaj vsak po svojem stanu zvesto svoje dolžnosti, nosite svoje krlže in trpljenje po zgledu Marijinem vdani v božjo voljo, in priporočajte se vedno zaupljivo mogočni priprošnji Marijini za pomoč in ona vam bo pomagala in sprosila, kakor je že v življenju obljubila, pravo spokorjenje na tem svetu, v smrtni uri pa srečno večnost!

Z g l e d :

Zvesto in stanovitno po teh naukih je živel sv. Stanislaj Kostka, ki se ni nobene reči tako bal, kot greha, in ki je Marijo goreče častil vse dni svojega življenja, na kar ga je pa tudi Marija kot nedolžno cvetlico ravno na dan svojega vnebovzeta vzela v sveta nebesa. Naj vam kaj spodbudnega povem iz njegovega življenja! — Sv. Stanislaj Kostka je bil rojen na Poljskem leta 1550. imenitnim in premožnim starišem. Že pri njegovem rojstvu se je tolika svetost in nedolžnost razodevala na njegovem obrazu, da ga je njegov pobožni boter v naročje vzel in Bogu daroval, in Bog je ta dar sprejel in ga podpiral, da mu je vedno zvesto služil in se vsega njemu posvetil. Greha, zlasti nespodobnih reči, se je tako bal, da je omedlel, če je kaj nesramnega slišal, zato je oče njegov ptujce prosil, naj se

varujejo vpričo njega nespodobne besede govoriti, ker se je bal za njegovo življenje. In kdo drugi mu je to angelsko čistost sprosil kot Marija, ki jo je prisrčno častil in jo vedno le svojo mater imenoval? Štirinajst let starega pošljejo stariši v šolo k jezuitom na Dunaj, kjer je v svetosti in popolnosti še bolj napredoval. Njegovi součenci so se zgledovali nad njim in čudeč se premišljevali njegovo sveto angelsko življenje, ter se samih sebe gramovali, če so se mu primerjali v pobožnosti! Pa tudi nad njega je Bog pustil priti poskušnjo, da bi se v svetosti vtrdil. Po duhu tedanjega časa so zaprli jezuitske šole in Stanislaj je moral s svojim bratom, ki pa ni bil njemu enacega duha, obiskovati svetne šole, ker je moral radi svojega pobožnega in vernega življenja mnogo grenkega in hudega tpeti od drugih, še celo od svojega brata! Pikali so ga vedno in grdo zaničevali, še celo suvali in topli, pa Stanislaj se ni vdal in se ni dal pohujšati, in se ni nikomur pritoževal. — Ko je nekoč nevarno zbolel in mislil, da bo umrl, je prosil, naj mu privedejo mašnika, da mu prinese popotnico, pa so mu odrekli, ker je stanoval v hiši nekega krivoverca, ki je bil hud nasprotnik katoliške vere. Zdihoval je k Bogu in Mariji na pomoč! In glej, Bog je pomagal s čudežem svojemu služabniku, ker mu hudobni ljudje niso hoteli postreči. Prikaže se mu sv. Barbara, spremljana od dveh angelov, ki sta mu prinesla kruh življenja, sveto obhajilo! Njegov učitelj je videl

ta čudež! Sv. Stanislaj je bil prečudno potolažen, in želel je takoj umreti, toda ni bila božja volja. Marija se mu prikaže z Detetom Jezuškom ter mu reče: Moj sin, tvoja ura še ni prišla, ako hočeš Jezusa imeti, si ga moraš prislužiti z zvesto pokorščino in vdanostjo v voljo božjo. Stopi v družbo, ki nosi Njegovo ime.“ — Po teh besedah zgine prikazen, pa tudi bolezen. Vzdignil se je, da bi spolnil voljo svoje nebeške Matere, pa tudi svojo prirčno željo, ki jo je imel, ter roma peš v Rim, da bi vstopil v jezuitski red. Z veseljem je bil sprejet, pa še z večjim veseljem je vstopil sam. Odslej je še svetejše živel, in se vsega popolnoma Bogu posvetil, in Marijo še prirčneje ljubil in častil. Zato ga je pa tudi kmalo Marija k sebi v nebesa vzela, kar je vedno želel. Še le deset mesecev je bil v samostanu, pa je vendar rekel, da bo kmalo umrl, četudi je bil popolnoma zdrav! Nekaj dni pred praznikom Marijinega vnebovzeta je rekel nekemu očetu jezuitov: „O moj oče, kako veseli so pač bili svetniki isti dan, ko je preblazena Devica v sveti raj prišla! Prepričan sem, da tudi svetniki v nebesih obhajajo spomin tega dneva z veselim praznovanjem; upam, da bom tudi jaz prvi ta praznik, kl pride, obhajal s svetniki v nebesih.“ Seveda mu tega nihče ni verjel. — Tako se je približal 10. dan avgusta, god sv. Lavrencija. — Stanislaj je bil zdrav in vesel. Prosil je pa sv. Lavrencija, naj bi on razodel in priporočil njegove želje Materi božji ter jih je zapisal na

listek takole: Moja dobrotljiva in mogočna Mati, bila si mi toliko milostljiva, da si vselej uslišala moje prošnje; želim, tirjam in prisrčno hrepenim, da bi bil pričujoč pri praznovanju Tvojega slavnega vnebohoda. Nič več ne morem biti daleč od Tebe; pokliči me in vzemi me k sebi! Še tisti dan so vsi gotovo mislili, da je Marija uslišala njegove želje, ker je nagloma zbolel in se vlegel. Vesel je rekel: „Moje želje so spolnjene; iz te postelje ne bom vstal; z dušo pojdem v nebesa, da bom videl svojo nebeško Mater.“

Kakšno bolezen pa je imel? Malo ga je zmrzilo; zdravniki so rekli, da ni mogoče, da bi radi tega moral umreti. Bolj kakor mrzlica ga ga je prevzela sveta ljubezen, goreče hrepenenje po nebesih. Tako pride 14. dan avgusta; vsi so bili prepričani, da bo Stanislaj res umrl. Podelili so mu svete zakramente za umirajoče. Jokaje je prosil, da naj ga na tla položijo, naj bi z vrvjo okrog vratu umrl na golih tleh v znamenje resnične pokore. — Njegovi sobratje se gnetejo okrog njega, mu dajejo naročila na Jezusa in Marijo. Vsem obeča, da bo vse lepo opravil; vsakemu pa pravi: Ljubi Marijo; tako se približa noč. — Neki redovni oče ga vpraša, koj bo z rožnim vencem, ki ga v roki drži? On pravi: To je ščit, s katerim me veličastna Mati božja, moja prisrčna Mati Marija varuje, brani in krepča zoper smrtne puščice. Ko nastopi 15. dan avgusta, izroči svojo lepo dušo v roke Stvarnikov, rekoč: Preblašena Devica z angeli mi gre

naproti! Veliko čudežev se je zgodilo na njegovo priprošnjo. — Papež Benedikt XIII. ga je s svetim Alojzijem prištel l. 1726. svetnikom!

M o l i m o :

O presladka Mati in kraljica Marija, Ti si si tedaj zapustila to zemljo ter dospela v sveto nebeško kraljestvo, kjer si bila povzdignjena nad vse angelske kore, medtem ko mi ubogi grešniki še tavamo po grešni zemlji. O mi dobro vemo, da nismo vredni, da bi tebe na tej pusti in žalostni zemlji med seboj imeli; vemo pa tudi in smo trdno prepričani, da nas Ti vkljub svojej veličasti, h kateri si bila povzdignjena, nisi pozabila in da se Tvoje usmiljenje do nas Adamovih otrok od tedaj ni zmanjšalo, temveč še pomnožilo. O presveta Devica, ozri se s svojimi milostljivimi očmi doli na nas! Spomni se, da si nam obljubila, ko si zemljo zapuščala, da nas ne boš nikdar pozabila. Ozri se na nas in pomagaj nam! Ti veš, v kakih nevarnostih smo, sprosi nam stanovitnost v ljubezni božji in da se v milosti božji ločimo s sveta, ter da pridemo k tebi v nebesa, da Te na veku hvalimo, kakor zaslužiš. Amen! (Češčena Marija trikrat.)

28. d a n.

Marija — kraljica.

Slišali ste že, da je bila preblažena Devica Marija z dušo in telesom vzeta v nebo, pa kdo

more popisati, kako veselo in veličastno je bilo njeno vnebovzetje? S svojimi slabimi močmi vam hočem danes to nekoliko opisati. Sv. Brigiti je bilo tako-le razodeto: Nemogoče je, da bi mogel kdo s človeško pametjo zapopasti, s koliko častjo in slavo je bila častitljiva božja Porodnica v nebeška prebivališča peljana. Saj vse, kar se je tu godilo, ni bilo pozemeljsko, temveč nebeško in božje. Vnebohod Kristusov je bil neizrekljivo častitljiv in slovesen, vendar pa so nekatere reči, katere Marijino vnebovzetje še častitlivejše delajo, kakor je bil Kristusov vnebohod. Sedaj je bilo namreč več svetnikov vpričo, kakor pri Kristusovem vnebohodu, in sicer sv. apostol Jakob, sv. Štefan in tistih dvesto mučencev, ki so bili kmalo za njim umorjeni, sv. Nikodem in več drugih svetnikov, kateri so po Kristusovem vnebohodu umrli. Potem je bil tukaj pričujoč svetnik vseh svetnikov — Jezus Kristus, ki je svojo ljubo Mater z vso častjo gori peljal.

Ako hočemo le nekoliko razumeti, kako slovesno je bila Marija v nebesih sprejeta, si mislimo, kako slovesno se cesarjeva nevesta pelja v stolno mesto in kaka čast se ji izkazuje. Tu se vidi čudna krasota, slavaloki, zastave, katere je moralo več sto ljudij napravljati; sliši se na stotine slava-klicev iz ust podanikov, tu so različna spremstva pred in za kraljevim vozom, sliši se godba, streli in kdo ve, kaj še; — sedaj si pa mislite: kolikor večja je bila nevesta sv. Duha od neveste cesarjeve, toliko večja je bila tudi slava, s

katere je bila v nebeška prebivališča peljana. Tu so šli s trobentami in vsakršnim godbenim orodjem pred njo angeli vseh nebeških vrst, ki so godli in peli, da je odmevalo po vseh nebeških prostorih, za njimi so šli svetniki, ki so bili po Marijinih prošnjah, po njenem zgledu in nauku spreobrnjeni in zveličani, — potem je prišel nebeški ženin s svojo presveto nevesto, katerih lepote ne more popisati nobeno pero, na tisoče angelov jima je streglo, za njima so šle duše starih svetih očakov in prerokov, ki so jo že tisoč let želeli videti in njen prihod napovedovali, brezštevila truma pobožnih ženâ in veliko družih duš, kakor trdijo sv. očetje, katere je Kristus rešil iz vic na Marijino priprošnjo, da je bil njen vnebohod toliko častitljivejši in slavnnejši! Vsi — vsi ti se čudijo in zavzemajo nad njeno prečudno lepoto in vsi enoglasno kličejo: Kdo je ta, ki vstaja kakor jutranja zarja, lepa kakor luna, izvoljena kakor solnce? (Vis. p 6, 9.). Kdo je ona, ki pride iz puščave t. j. iz tega sveta, polna oveseljenja, naslonjena na svojega ljubega. Vsi jo spoznajo za začetnico svoje sreče in jo enoglasno pozdravljajo, rekoč: Bodi češčena kraljica, mati milosti, življenje, sladkost in upanje naše, bodi pozdravljena! Klici veselja odmevajo od kraja do kraja: Veselimo se vsi v Gospodu, ker častitljivo vnebovzetje Marije Device obhajamo! Ni več samo en angel, ki jo pozdravlja milosti polno, vsi skupaj jo blagrujejo; ni več sama Elizabeta, ki se zavzema rekoč: Od kod to,

da me Mati Gospodova obišče? Vsi izvoljeni so ginjeni velike časti, da Mati Gospodova pride med nje; ni več ena sama žena, ki jo blagruje: Srečno telo, ki te je nosilo; vsi prebivalci nebeški jo hvalijo in časté. — O čudež, kakršnega nebesa še niso videle! O čudež božje vsega močnosti, ki je svojo Mater tako visoko povzdignil, tako veliko storil! O kaj je pač občutilo takrat njeno Materino srce? Kakšen razloček za njo med nekdanj in sedaj! Tu na zemlji je živela v sredi nevernih, hudobnih ljudi, sedaj je pa obdana od milijonov čistih duhov! O presrečna Mati, ko gleda in vživa z dušo in telesom svojega Sina v Njegovi nebeški luči! Vsa prevzeta rajskega veselja pade na svoja kolena in kliče: Moj Bog in moj Sin! Jezus pa jo z otroško ljubeznijo dvigne, da počiva na Njegovem božjem srcu! — Toda še večjo čast in oblast je imela doseči prečista Devica kot plačilo za vse, kar je storila za Boga! Če je Zveličar sam obljubil slehernemu človeku, da mu bode v nebesih poplačano vsako dobro delo, rekoč, da kozarec mrzle vode ne bode brez plačila, ako ga kdo poda svojemu bližnjemu iz ljubezni do Njega, o koliko ima prejeti šele ona, ki ni le stregla v imenu Jezusovem, temveč Jezusu samemu, z lastnimi rokami pripravljala mu hrano in drugo, ona, ki je med vsemi najsvetejše živela, vse čednosti si pridobila in izmed vseh največ zaslužnja si nabrala! Če že slehernega človeka čaka v nebesih nedopovedljivo veselje po besedah apo-

stola: Oko ni videlo, uho ni slišalo in srce človekovo ne občutilo, kar je Bog pripravil tem, ki ga ljubijo (1. Kor. 2. 9.), — kaj sme pričakovati šele ona, ki je med vsemi najsvetejša?! Zaslužila je večje plačilo, večje veselje, večjo čast in oblast, kakor vsi drugi svetniki, tudi večjo, kakor najvišji angeli, zaslužila je sedež najbližje presvete Trojice! — Zdi se mi, da je Jezus peljal svojo ljubo Mater po vseh nebeških širjavah, da bi ji odkazal sedež, ki se jej spodobi. Pelja jo med čiste device, in mislili bi, tu si bo sedež izvolila, toda Jezus ji veli višje, pelja jo med trume mučencev, prerokov, svetih žen, a tudi tukaj ni prostora zanjo; pelja jo med kerube in serafe, pa nikjer ni spodobnega prostora zanjo, — še le pri tronu presvete Trojice je prostor zanjo, na desnici njenega božjega Sina je njen prostor, tam ji je sedež pripravljen! — O kralju Salomonu nam pravi sv. pismo: Ko je kralj sedel na prestolu, in je prišla njegova mati pred njegov sedež, se je vzdignil s prestola in hitel materi naproti, se ji globoko priklonil, ter jo posadil na desnico svojega sedeža, rekoč: Prosi mati, karkoli hočeš, ne spodobi se, da bi ti kaj odrekel. (3. Kr. 2. 19.). Tako je tudi Gospod Jezus, najvišji nebeški kralj pripravil sedež svoji Materi najbližje zraven sebe in ji enako govoril. Neizmerno morje novega veselja oblije Marijino dušo. Ko pade presveta Devica pred tronom presvete Trojice na svoja kolena in ko jo pozdravi nebeški Oče, rekoč: Pridi moja hči, moja

nevesta, pridi z Libana, da boš kronana. (Vis. p. 4. 8); — in sedaj bi moral obmolkniti človeški jezik, ker ni zmožen izreči časti in oblasti, katero je prejela preponižna Devica, — tedaj ji postavi presveta Trojica veličastno krono tolike časti in slave, moči in oblasti na glavo, kakršne nobena stvar poprej ni videla, ne imela, in je ne bo več dobila! — Zasliši se glas vsegamogočnega troedinega Boga, ki ji pravi: Izvoljena prijateljica, Ti si kraljica in Gospa vsem Serafinom in Kerubinom in vsem angelskim korom! Po našem večnem sklepu Ti damo moč in gospodstvo. Ker si bila milosti polna, pa si se deklo Gospodovo imenovala, bodi sedaj povzdignjena, kakor se spodobi, in sprejmi Tebi podeljeno kraljevanje čez vse, kar je vsegamogočnost naša storila. S svojega kraljevega sedeža gospoduj do sredine zemlje in v moči, katero Ti damo, Ti bo pokoren pekel z vsemi svojimi prebivalci; bali se Te bodo kakor previsoke kraljice in Gospé duhovi vseh peklenških temot in naših sovražnikov.

Kraljuj čez zemljo in vse njene stvari. V Tvojih rokah je nebo in dež v oblakih in sadovi vse zemlje, da jih deliš po svoji naredbi. Sedaj si kraljica in Gospa vsem ljudem. Smrt in življenje Ti je izročeno. Sedaj si kraljica, varuhinja, priprošnjica in Mati vsej cerkvi. Vsem vernim, vsem Adamovim otrokom bodi verna pomočnica, kadarkoli Te v svojih potrebah in težavah kličejo! Bodi prijateljica in dobrotnica vsem

pravičnim, tolaži, krepčaj jih, napolnjuh in bogati jih z dobrotami po meri pobožnosti, s katero Te bodo častili. V Tvoje roke položimo vse darove svojih milosti, da jih deliš. Vse milosti naše naj teko po Tvojih Materinih rokah. Ničesar Ti ne bomo odrekli, kar boš ljudem želela dati! Vsi naj Ti bodo podložni, angeli in ljudje, ker vse naše je Tvoje; ker si Ti vedno bila naša, kraljevala boš na vekomaj. — Potem je vsegamogočni Bog naznanil vsem nebeškim prebivalcem, naj skažejo podložnost in vdanost preblaženi Materi in jo spoznajo svojo Kraljico in Gospo! Vsi jo počasté, jo pozdravijo in se ji pokloné kot Kraljici in Gospej nebeški. — To poveličanje in kronanje Matere božje je bila Mariji prečudna slava, angelom in svetnikom novo veselje in nova radost, presveti Trojici posebno dopadajenje, vsem nebesom prečastni dan in nova slava!

Tako je postala preblažena Marija — Kraljica, — da! kraljica nebes in zemlje, toraj tudi naša kraljica, in še zlasti zaradi nas in v našo korist. Bog je Marijo zaradi nas k toliki časti povzdignil in ji radi nas toliko moč in oblast dal, tako da tudi mi lahko vsi veseli in zaupljivo k njej kličemo, kakor nekdanj judje h kraljici Esteri: Kdo vé, če nisi ravno zato h kraljevanju prišla, da bi ob takem (t. j. vsakem) času bila pripravljena! (Est. 4. 14.) O kristjani! mi smo bili tisti srečni, katerim je Bog dal tako milo in mogočno kraljico, po kateri moremo vse od Boga dobiti; o bodimo ji zvesti podaniki, prisezimo ji iznova

zvestobo in pokorščino, in spolnjujmo vse dolžnosti do nje katere imajo podložni do svoje kraljice in sicer *a)* spoštujmo in častimo Marijo; *b)* branimo jo pred njenimi sovražniki in *c)* razveseljujmo jo; kako vse to, — vam hočem pojasniti.

N a u k.

a) Četrta zapoved božja pravi: spoštuj očeta in mater. Če nas ta veže že gledé telesnih starišev, koliko bolj nas veže šele gledé naše nebeške Matere. Kako pa naj spoštujemo in častimo Marijo? Ko je nekoč sv. Frančišek Pavlanski v mrzli zimi na kolenih z odkrito glavo molil sv. rožni venec, ga vidi njegova mati. Iz usmiljenja do otroka mu pravi, naj bi si radi hude zime pokrili glavo. Toda takoj je odgovoril deček: „Ljuba mati, ko bi sedaj govoril s pozemeljsko kraljico, kako bi si ti pač želela, da bi to storil? Mar s pokrito glavo? Glej, sedaj govorim pa s kraljico nebes in zemlje!“ — Mati je umela in molčala nad lepim otrokovim odgovorom! — Tako moramo mi z velikim spoštovanjem k Mariji moliti in o njej govoriti! Kako nespoštljivo in grdo je tedaj, kdor izgovarja ali kliče to presveto ime nebeške kraljice brez svetega spoštovanja, v šali, navadi, jezi ali celo v kletvi!

b) Ljubimo jo in branimo pred napadi njenih sovražnikov. Pravo ljubezen ima oni, ki brani in zagovarja njega, ki ga ljubi, če je napaden! Če ljubiš Marijo, pravi sv. Bernard, poteguj se za

njeno čast, če jo ji mrzli ali hudobni ljudje kratijo. Ne trpi toraj pri svojih podložnih grdega govorjenja ali zaničevanja nebeške kraljice, in šteje si v čast biti zagovornik njenega devišstva, njenih čednosti in čudežev.

c) Slednjič pa delaj Mariji tudi veselje. Dobro srce do Marije pokaže oni, ki ji skuša storiti kako veselje, nasprotno pa hudobno srce, kdor noče Mariji nobenega veselja storiti, če bi ga tudi lahko. Razveseliti pa moremo Marijo na na dvojni način, in sicer: a) kakor je sama razodela sv. Brigiti, z lepim, čistim življenjem. Beži toraj pred nečistostjo kakor pred strupeno kačo, pa tudi pred vsako grešno priložnostjo. Opusti in odpovej se iz ljubezni do Marije vsem grešnim in nevarnim zvezam, obhoji in obiskom z drugim spolom, in bodi čist v mislih, besedah in obvaruj svoje telo čisto; b) skušaj tudi druge za ljubezen do Jezusa in Marije pridobiti, ter jih od grešne lahkomišljenosti na pot čednosti in boljšega življenja pripeljati. Marija je dobra pastarica, ki redno išče zgubljene ovce in ne miruje, dokler zgubljenih ne najde. Kdor toraj skuša rešiti duše, ji je podoben, opravlja njen posel, in jo po besedah sv. Alfonza najbolj razveseli! — Storimo tedaj danes trdni sklep, in položimo ga pred noge nebeške kraljice, da hočemo ne le samo svojo dušo — temveč tudi duše družih reševati. Z dušami ji plačujmo davek in naklade, kakor svoji kraljici, darujmo ji sv. rožnevence, daritve sv. maše, sv. obhajila in molitve, opominjevanja,

svaritve, nauke prigovarjanja in prošnje s svetim navdušenjem za drugih duše, kakor jih je že toliko na ta način svojo vdanost skazovalo, kakor nam priča tudi naslednji

z g l e d.

Na gornjem Italijanskem blizo jezera Lago Mažiore v staroslavnem gradu Arona je l. 1538. zagledal luč sveta sv. Karol Boromej! Že v zgodnji mladosti je razodeval veliko ljubezen do Matere božje. Ko so se drugi otroci igrali, je stavil njej v čast altarčke in pred njimi molil. Resno se je obnašal kod mladenič. Šele dvaindvajset let star je dosegel doktorsko čast, ne toliko radi svojih talentov, temveč še bolj radi svoje pobožnosti. Neomadeževano — čisto je bilo njegovo življenje, zato je bil tudi še le 22 let star izvoljen kardinalom in teden pozneje nadškofom v Milanu! Sedaj mu je bila prva skrb, da je vso svojo obširno škofijo prerodil v verskem duhu. Kot dobri pastir je večkrat prehodil peš svojo škofijo; ni se bal ne mraza, ne vročine, ne hudega vremena, ne slabih potov; preplezal je strme steze in prebredel dereče vodé, da je iskal zbegane in zapuščene ovčice, katere je ondaj kriva Lutrova vera okužiti skušala. Večkrat je tešč do večera pridigoval in spovedoval, medtem ko je prečul noč v molitvi, ter po več noči zaporedoma ni počival. — Pa predaleč bi prišel, ko bi vam hotel bolj na široko popisovati, koliko je ta sv. mož storil v svoji gorečnosti za zveličanje drugih

s svojim zgledom, pridigami in poučevanjem za prepovor v svoji škofiji! Omeniti vam hočem le ob kratkem, kako je ta dobri pastir, ki je bil vedno pripravljen dati svoje življenje za svoje ovce, — sam ostro živel, kako goreče častil preblazeno Devico Marijo, in skrbel, da bi jo tudi drugi častili. — Živel je tako ostro, da se moramo le čuditi, kako je mogel živeti in toliko delati! Le enkrat na dan je jedel malo kruha ali sočivja in pil malo vode! Postne dni je vžival le nekaj smokev ali jabolk ali boba. Spal je le dve uri na golih tleh; nosil je oster, spokorni pas, svoje telo je bičal do krvi. — Ta veliki svetnik, katerega je vodil sam sv. Duh, je vedel prav dobro, kakšno češčenje se v katoliški cerkvi spodobi Materi božji. Sveta cerkev v svojih dnevnicah poje o Mariji Devici: Ti sama si vsa krivoverstva na celem svetu premagala. Ker je pa ravno takrat bila Evropa v veliki nevarnosti, da bi je ne zagrnili nesrečni valovi nove krive vere, katero je sejal na Nemškem Luter in drugi, je obudil Bog v svojem usmiljenji več sv. mož, ki so povzdignili ponovljenje češčenja Matere božje kot najboljši pripomoček zoper pogubljivo novo krivo vero, in med njimi je bil sv. Karol. Že od mladih nog zvest častilec Marijin si je izvolil njo v svojo posebno priprošnjico, njej je posodil svoje čisto življenje in jo goreče častil. Če je zazvonilo angelovo češčenje in je bil na potu ravno na konju, je stopil doli, pokleknil in molil. Vsaki dan je klečé molil sv. rožni venec, vsak

večer je celo uro njej v čast premolil; pred njenimi prazniki se je ostro postil; večkrat je obiskal Marijine cerkve, in je dostikrat po cele noči preklečal pred kako milostipolno podobo Matere božje. V Loreto je dvajset ur daleč peš romal. Veliko Marijinih cerkev je pustil olepšati in prezidati! -- Pa kakor je sam ljubil in častil Marijo, tako je želel, naj bi jo ljubili in častili vsi kristjani, zlasti oni, ki so bili njemu izročeni. Zato je vsak večer skupaj z njimi molil na čast Materi božji. Češčenje nebeške kraljice je uvedel v semenišču mladih duhovnikov, naj bi ti potem razširili to češčenje med ljudstvom; v vsaki župni cerkvi je vpeljal bratovščino sv. rožnega venca, in pustil nad vrata postaviti njeno podobo, da bi vernike opominjala, da po njej pridemo k pravi veri in da naj se k njej obračajo, kadar kaj prosijo od Boga, ki s svojo priprošnjo podpira našo revno molitev, in več drugih pobožnost njej v čast je vpeljal. — In sad tega češčenja je pričal, da je res, da je Marija pomočnica kristjanov, ker vsa njegova obširna škofija je bila obvarovana nesrečne krivoverre. Nebeška kraljica je svojega zvestega služabnika vzela v svoje Materino varstvo! In kakor je zvesto živel, tako sveto je tudi umrl. Utrujen od naporenega dela je oslabil in njegova po Bogu hrepeneča duša je zapustila oslabelo telo brez boja, ko je bil šele 46 let star. Kmalu po smrti se prikaže očetu Adornu, obdan z veličastno svitlobo, ter mu reče: Jaz sem zveličan, tudi ti boš prišel

kmalo za meno!" Tako se je tudi zgodilo. Boga je poveličal z mnogimi čudeži! Papež Pavel V. ga je že l. 1610 prištel svetnikom!

M o l i m o :

O presveta Devica Marija, jaz te spominjam na vse veselje, ki si ga čutila, ko si od Boga tako veliko slavo prejela, da si s svojim veličastvom vsa nebesa na olnila. O najčastitljivejša nebeška kraljica, prosim Te pri vseh tvojih radostih, po tvoji kraljevski palici, po tvoji kraljevski kroni, po tvoji veliki oblasti, časti in slavi v nebesih: zadobi mi od Boga, začetnika vseh milosti in studenca vsega veselja, da mu tukaj na zemlji s svetim strahom služim, da bi ga tamkaj v nebesih v večnem veselji hvalil in častil in z njim in s teboj vekomaj kraljeval! Amen.

(Češčena Marija trikrat.)

29. dan.

Marija — Mati milosti.

Angel Gospodov, poslan od Boga, pozdravi Marijo z besedami: Češčena, milosti polna! — In res je bila Marija in je še vedno milosti polna v dvojnem pomenu; prejela je od Gospoda vse milosti v najvišji meri zase, — pa tudi za naš ljudi, tako da lahko s sv. apostolom Pavlom reče (I. Kor. 15. 10.): Po milosti božji sem, kar sem! Premišljujmo danes Marijo v stanu božjih milosti,

katere je prejela zase. — Milost imenujemo vsak nezaslužen dar, ki ga človek prejme. Milosti božje pa imenujemo one nadnaravne ali čeznaravne darove, ki človeka z Bogom združujejo! Da imamo telesno življenje, dušo in telo, to je narurni dar; da smo pa otroci božji, to je milost božja; da vidimo in slišimo, je narurno, da pa spoznamo pravega Boga po njegovem razodenju in da verujemo, je milost božja; da jemo in pijemo, kadar smo lačni in žejni, je narurno; da smo pa lačni in žejni pravice, da služimo Bogu, da ljubimo, to je milost. — In kolikor pristrčnejše je zedinjenje z Bogom, do katerega more človek priti, toliko obilnejšo mero milosti božje je do-
tični prejel od Boga. Kdo pa je bil kdaj bolj pristrčno sklenjen z Bogom, kakor Marija, nevesta sv. Duha, Mati božja? In ker nihče ni bil pristrčnejše združen z Bogom, kakor Marija, zato je ni milosti, katere bi ne bila Marija v obilnejši meri prejela, kakor kaka druga stvar — in zato jo je angel imenoval „milosti polno“ — saj tako nekoliko razumemo angelski pozdrav! Ker je bil Gospod božji Sin na posebni način vedno sklenjen z njo, ker je bila že od vekomaj po sklepah božje modrosti odločena, izvoljena, še predno je bila vstvarjena ali spočeta, da bo postala Mati božjemu Sinu, ki je začetnik in oče vseh milosti — zato se imenuje milosti polna! Njena večna izvolitev v čast Matere božje je torej milost, nezaslužen dar dobrote božje — in Marija otrok božje milosti! — Sv. cerkev nas uči,

da je bila Marija obvarovana s posebno milostjo božjo izvirnega greha že pri svojem spočetju, ko se še svoje pameti ni zavedala in si še nobenega zasluženja prislужiti ni mogla; ako bi ona te milosti ne bila dobila, bi jo bila presegla Eva, ki je bila tudi brez greha vstvarjena; toda Eva je bila odločena le za telesno mater ljudi — Marija pa za Mater božjo, in zato jo Marija neizmerno prekosi! — Sv cerkev uči, da je bila Marija s posebno milostjo obvarovana tudi vsakega dejanjskega greha, da tudi najmanjši greh ni skalil čistosti njenega srca, in tako prekosi Marija v milosti vse druge svetnike, ki niso bili brez slabosti ali malih grehov, četudi so ostali v krstni nedolžnosti! — Milosti polna se imenuje Marija, ker jo je sv. Duh z vsemi čednostimi in popolnostimi ozaljšal, kakor jih je le kaka stvar sprejeti zmožna! V bukvah pregovorov (9. 1.) se bere: Modrost si je hišo sezidala in je sedem stebrov izsekala! Ta modrost, ki si je hišo pozidala, je Sin božji, ki si je Mater vstvaril, tako učijo cerkveni očetje. In kako bi je ne bil ozaljšal z vsemi prednostimi, ki se Materi božji spodobijo, in ki so njej potrebne? Večje veličastvo se ima v njej lesketati, večja lepota in slava na njej razodevati, kakor nad Salomonovim templjem, katerega so le revne človeške roke postavile! Marijo, kot hišo in deviški tempelj, v katerem je imel sam Sin božji prebivati si je božja modrost sama sezidala in jo z močjo svoje vsegamogočnosti z vsem bogastvom ozaljšala. In v čem je bilo to veličastvo

Marije? Sedmeri stebri so sedmeri darovi svetega Duha, s katerimi jo je Bog napolnil, zato se imenuje milosti polna! — Sv. Duh je vlil v Marijino dušo tudi božje in vse dejanske čednosti in ni je popolnosti, katere bi ona ne imela; zato pravi sv. Tomaž iz Vilanove: Karkoli je imel kak svetnik posebnega zase, to je imela Marija skupaj. Bila je potrpežljiva kakor Job; pohlevna kakor Mojzes, verna kakor Abraham, čista kakor Jožef; ponižna kakor David, modra kakor Salomon, goreča kakor Elija; v njej je bila čistost devic, srčnost mučencev, pobožnost spoznovalcev, modrost učnikov, zaničevala je svet kakor puščavniki, — imela je vse darove sv. Duha! Sv. Tomaž Akvinski pa pravi: Preblazena Devica je tako obilne milosti prejela, da je dajalcu milosti najbližje, in zato je spočela Njega, ki je poln milosti, in rodila Jezusa Kristusa, začetnika vse svetosti in milosti! — Kolikor bolj premišljujemo Marijo, toliko lepša in veličastnejša se nam kaže, in strmeči moramo ponavljati besede visoke pesmi: Vsa lepa si prijateljica moja, ni ga madeža na tebi, — milosti si polna! — Marija pa je milosti polna tudi v tem pomenu, ker je vse milosti ohranila in jih s svojim zvestim sodelovanjem vedno povikševala in množila! — Poglejmo angele! Velike milosti so prejeli; v nebesih pri Bogu so, njega gledajo in v njem se radujejo; pa veliko jih nezvestih postane. Kakor blisk je satan z nebes padel, in sv. Janez je videl, da je Lucifer tretjino nebeških zvezd, t. j. angelov seboj v pekel potegnil. Ti

angeli niso obstali, ker služiti niso hoteli, ker so v svojo lepoto zaljubljeni v napuh zabredli. Marija pa je ostala ponižna dekla Gospodova in v zvestem spolnovanju njegove volje vedno ostala „milosti polna!“ — Poglejmo Evo, našo prvo mater! Brez vsega greha je bila vstvarjena, toda obstala ni. V nečimernem hrepenenju, da bi kakor Bog vedela vse, v strastni poželjivosti po prepovedanem sadu je zapravila zaklad milosti božje, izgubila pravico do nebes, zavrgla srečo lepega raja; napuh jo je vrgel. — Vse drugače Marija. Angel jo imenuje milosti polno, blaženo med vsemi ženami, — ona se pa imenuje le deklo Gospodovo, zato je milosti polna. —

Marija pa ni le zaklad milosti božje zvesto ohranila, temuč tudi pridno z milostmi delala in tako milosti le množila in v njih rastla — in zato se imenuje po vsej pravici milosti polna! — Že od začetka svojega življenja je sveto živela v vedni, popolni vdanosti v voljo božjo; in ker je bila vedno ponižna dekla Gospodova, zato je še v milosti vedno rastla k neizmerni velikosti, ki je dopovedati ni mogoče. In to je njeno zasluženje, njena slava, njena krona, ki ji je nihče odvzeti ne more! Kadar torej mi Marijo pozdravimo z angelovimi besedami: Češčena, milosti polna, hvalimo Boga, ki je Mariji tolike milosti dal, in častimo njo, ki je teh milosti vredna bila!

Nauk.

Kristjani, kakšni nauk si pa mi vzemimo iz tega, če Marijo tolikokrat vsak dan pozdravljamo z besedami „milosti polna?“ Ta nauk, da se moramo res sramovati, da mi prejete milosti tako slabo hranimo, ž njimi ne delamo, ali jih še celo zametujemo.

Pri sv. krstu nam je usmiljeni Bog odpustil izvirni greh in vse kazni in napolnil naša srca s svojo milostjo; sveti, lepi, kakor angeli smo bili. Bog nas je sprejel v svoje otroke; sv. Duh je položil rodovitno kal svetih čednosti v naše srce, v kateri bi morali neprenehoma rasti; dal nam je zmožnost, da verujemo v Boga, upamo vanj in ga ljubimo. Nebesa so nam bila odprta in bili smo polni milosti božje, kakor Marija pri svojem spočetju. Kaj bi nam mili Oče nebeški mogel še storiti? Velik zaklad milosti božjih nam je bil dan, da bi ga ohranili, pa ne le ohranili, temuč, da bi ga vedno bolj množili; toda rastli smo v starosti, ne pa v modrosti, ker smo milost božjo zavrgli, ko smo grešili! — Marija je vedno dekla Gospodova, mi pa smo sladak jarem Gospodov z verigami peklenške sužnosti zamenjali, smo zapustili sveti Križ, ki nam je lepa nebesa odprl, ter smo se vdali grešnemu poželenju, ki nas žuga pogrezniti v večno pogubo! O kje je krstna nedolžnost? Kje je milost božja nam prvičrat podeljena? Namesto, da bi jo bili množili, smo jo zapravili, izgubili v grehu; eni z napuhom, drugi z ne-

čistostjo, tretji z lakomnostjo, nekateri z vsemi hudobijami, kakor govori že David (Ps. 13. 3.): Vsi so zašli; vsi so malopridni postali; ni ga, da bi dobro delal, kar enega ni! — Pa ko bi nam tudi vest ne očitala velikih grehov, — kje je skrb, kje je vnema za dobro? Naše srce je vse mlačno, vse mrzlo; zato je naša vera tako slaba, naše upanje tako omahljivo, naša ljubezen tako revna, tako mrzla; in četudi kdaj kak dober sklep storimo, nas zopet prva, še tako lahka izkušnja premaga. Vest nas sicer opominja, pa poslušati je nočemo; če se vzdiguje, jo zatremo, da umolkne. Jeli mogoče, da bi tako napredovali in v milosti božji rastli? — Pa vendar bi morali hiti vsi otroci milosti božje! Kako nas mora osramotiti Marijino neizmerno bogastvo na milostih! — Samo to nas tolaži, da ona ni samo milosti polna zase — temuč, da je milosti polna tudi za nas; Bog ni napolnil nje z vsemi milostimi zaradi nje same — temuč tudi radi nas. Kdor le dobro resno voljo ima, sme in more zajemati iz zaklada neskončne polnosti vseh milosti, s katerimi je Marija obdarovana; saj je ona naša Mati in mi smo njeni otroci! Ona nam izprosi in podeli vseh milosti, katerih potrebujemo, če se le zaupljivo k njej zatečemo — jo prosimo!

Z g l e d.

Sv. Alfonz Ligvorij, škof, ki je bil sam goreč častilec Marijin in ki je sam veliko milosti prejel od Marije, nam pripoveduje v lepi knjižici, ki jo

je spisal in jo naslovil: „Slava Marije“, brezštevno lepih zgledov, kako se je Marija skazovala milostno Mater njim, ki zaupljivo v njo kličejo; med drugimi naj vam povem en zgled. — Ob času sestre Katarine, iz reda sv. Avgušтина, je živel neka oseba, ki so jo Marijo imenovali, pa bila je velika grešnica, in celo v starosti ni mislila na pokoro in poboljšanje, temuč je vedno v nespokornosti in hudobijah naprej živel tako, da so jo iz domačega kraja pregnali, da je morala v neki duplini ali brlogu od vseh zapuščena živeti in je tako tudi brez sv. zakramentov umrla! Zato je bila, kakor kaka mrtva žival pokopana! Sestra Katarina je pa imela pobožno navado duše rajncih v molitvah Bogu priporočevati; in ko je slišala o nesrečnem koncu te ženske, ni mislila na to, da bi zanjo molila, ker je mislila, kakor so mislili drugi, da je gotovo pogubljena. Že so pretekla štiri leta, ko se ji ta duša iz vic prikaže in pravi: Ljuba sestra Katarina! Žalostno je to, da se spominjaš in priporočuješ duše vseh rajncih Bogu, le moje duše se nočeš usmiliti! Kdo pa si ti? vpraša Katarina. Jaz sem uboga Marija, ki je umrla v brlogu! Kako? Ti si torej odšla pogubljenju? Da, po milosti Marijini sem zveličana. In kako se je to zgodilo? Ko sem bila blizu smrti, — pravi duša, — in sem svoje obilne grehe in svojo zapuščenost premišljala, sem se obrnila na Mater božjo in ji rečem: O moja kraljica, Ti si pribežališče zapuščenim, glej, jaz sem sedaj od vseh zapuščena, Ti si še moje upanje, Ti edina

mi moreš pomagati, usmili se me! Potem mi je izprosila Marija milost obuditi še resnično kesanje, ter umrem in sem rešena! Vrhutega mi je pa še izprosila milost, da so bile moje kazni še prikrajšane, ker sem se močno kesala, le nekaj sv. maš še potrebujem, katere pusti brati zame, da se rešim ognja vic. Obljubim ti, če mi to storiš, da bom prosila Boga in Marijo zate, da bo tudi tebi ob strani stala. Sestra Katarina je to brž s orila, in čez nekaj dni se ji zopet prikaže svitla kot solnce, rekoč: zahvalim se ti Katarina, sedaj grem v nebesa in celo večnost bom označevala usmiljenje božje in zate molila!

M o l i m o :

O usmiljena Mati mojega Boga, presveta Devica Marija, jaz se Tebi, kraljici nebes in zemlje približam kakor berač, ki je poln nesnage in ran in se vržem pred Tvoje noge! Prosim Te, obrni svoje milostljive oči od Tvojega nebeškega trona name ubogega grešnika! Saj Te je Bog zato tako obogatil, da bi nam revnim grešnikom pomagala, povzdignil Te je v kraljico, da ubogim pomagaš! Ozri se name, in ne pusti me poprejši od Tebe, dokler me iz grešnika v svetnika ne izpremeniš! Spoznam, da tega nisem vreden, ker sem tolikokrat zanemarjal milosti ki si mi jih izkazovala, pa Ti si kraljica milosti in iščeš ubogih in potrebnih; zato stavim vse zaupanje v Tebe, da mi izprosiš odpuščenje grehov in pomagaš

doseči večno življenje! In jaz obljubim Tebi od-
slej naprej bolj goreče služiti in Tvoj zvesti slu-
žabnik biti vse dni do konca svojega življenja!
Amen.

(Češćena Marija trikrat.)

30. dan.

Marija naša srednjica.

Sv. evangelij nam pripoveduje, da je Marija po angelovem oznanjenju šla obiskat svojo teto Elizabeto v Hebron in da se je pri tej priliki zvršila velika skrivnost v telesu sv. Elizabete, da je bil njen sin Janez Krstnik že v materinem te-
lesu zaradi pričujočnosti Marijine napolnjen s sv. Duhom (Luk. 1. 15.) t. j. bil očiščen izvirnega greha. Jezus Kristus je bil, ki je Elizabetino dete posvetil takrat, ko Ga je Marija v svojem telesu prinesla v Elizabetino hišo. Poglej in spoznaj preimenitno službo, katero je Bog pri odrešenju človeškega rodu Mariji odločil, Jezus Kristus je in bo večno vir vseh milosti, v Njem so vsi zakladi modrosti in znanosti, v Njem prebiva vsa polnost božanstva (Kol. 2. 3. 9.); pa on nam vse te zaklade hoče deliti po Mariji, kakor nam je tudi sam sebe hotel dati po Mariji. In ta od Boga postavljeni red našega odrešenja in zveličanja bo ostal do konca sveta, ker Bog je nespremenljiv ter ne bo odstopil od pota, katerega si je izvolil. — O kako tolažbe polna je ta resnica za nas! Prva milost, katero je Gospod po

svojem prečudnem včlovečenju skazal ljudem, je skazal po Mariji, svoji preblaženi Materi. Marijo si je toraj Bog izvolil in jo postavil za srednjico med seboj in med nami, katero je zato z vsemi milostimi napolnil, da bi jih mi po njej prejimali in dobivali. Marija je toraj Mati vseh milosti za nas, v njenih rokah je sedaj zveličanje naše. — In res, če nam je Marija dala in rodila Jezusa Kristusa, odrešenika in zveličarja, začetnika in očeta vseh milosti, kako, da bi nam ne dal tudi po njej vseh družih milosti, katere potrebujemo za zveličanje? In zato je in se imenuje ona srednjica našega zveličanja! — Lameh je dobil sina, ki ga je imenoval Noeta, kar pomenja po naše: ta nam bo razveseljeval naša srca v delu in trudu naših rok na zemlji, katero je Gospod proklel; toda koliko bolj veljajo šele te besede o Mariji, ki nam je rodila Jezusa, ki je upanje in veselje naše! — Angelj Gospodov ji je rekel: Milost si našla pri Bogu! Kako to? Saj ona ni nikdar milosti božje zase zgubila! Cerkevni učeniki pravijo, da je Marija milost našla za nas. Bog jo je z vsemi milostimi napolnil radi nas, da bi jih mi po njej prejimali, kolikor jih potrebujemo, če se k njej zatekamo in jih pri njej iščemo. Kakor imajo reke in potoki svojo vodo iz morja, da ž njo žejne stvari napajajo in oživljajo, kakor luna dobiva svojo svetlobo od solнца ter popotnikom nevarna pota milo razsvetljuje; kakor srce dobiva iz zavžitih jedil svojo kri in jo po celem životu razliva, tako si je vsegamo-

gočni Bog izvolil Marijo, da sedaj svoje milosti in dobrote po njej podeljuje vsem, katerikoli jih s sveto žejo in lakoto iščejo. Marija je torej naša srednjica in zakladnica nebeških milosti. Tako je sv. cerkev vedno učila, in zato jo imenuje našo srednjico, našo besednico, našo pomočnico in Gospo. Pozdravlja jo kot kraljico, kot mater milosti, življenja in upanja našega; uči nas k njej zdihovati: Sveta Marija, Mati božja, prosi za nas grešnike sedaj — in ob smrtni uri. Uči nas, da ona vedno prosi za nas in da je vedno pripravljena nam pomagati s svojo močno priprošnjo pri svojem Bogu Sinu in nam odpuščanje in milost zadobiti, če se k njej zatečemo; zato ji poklada na usta besede: Blagor človeku, ki čuje pri mojih vratih vsak dan in čaka pri podbojih mojih duri; kdor mene najde, najde življenje in prejme zveličanje od Gospoda! In, da bi mi imeli toliko večje zaupanje do nje, jo časti in slavi kot Mater usmiljenja! In sicer po vsej pravici.

Dokler je še na zemlji živela, je imela usmiljeno srce in se je rada dobrotljivo skazovala vsem ljudem; koliko bolj dobrotljivo in usmiljeno srce ima šele sedaj v nebesih za nas, kjer je toliko čast in oblast zadobila le radi nas, da bi imela toliko večjo moč in oblast do presvetega božjega srca Jezusovega! In te oblasti in moči se Marija v nebesih v naš prid vedno kaj goreče poslužuje in posreduje pri Bogu za naše zveličanje in rešenje, kakor je to sama sv. Brigiti razodela, rekoč:

Jaz sem kraljica nebes in zemlje in mati usmiljenja, jaz sem veselje pravičnih in vrata grešnikom k Bogu; ni ga grešnika na zemlji, da bi bil tako nesrečen, da ne bi imel deleža mojega usmiljenja; če bi tudi družega ne dobil po mojem posredovanju, zadobiva vendar milost, da ga hudič manj skuša, kakor bi ga brez mene! In nobeden ni tako daleč od Boga, da bi se ne mogel zopet vrniti k Bogu in usmiljenje doseči, če mene na pomoč kliče! Vsi me kličejo mater usmiljenja in sem tudi in revež je le oni in bo tudi celo večnost ostal, ki ni hotel na zemlji se k meni obrniti, kar bi bil lahko storil, in se tako pogubil, ko bi bil vendar lahko vedel, da sem polna usmiljenja do grešnikov, in da nič tako ne želim kakor njim pomagati! — In pri drugi priliki je ravno tej svetnici rekla, da dela z grešniki, kakor mati z otrokom, ki je povsod od sovražnih mečev obdan, da bi ga rešila; vse mogoče storim, če je še tako velik grešnik, da ga rešim, če se le k meni za pomoč obrne! Mi smemo toraj gotovi biti, da bomo zmagali in gotovo zmagali zoper vse napade pekla, če se k Materi božji, k Materi usmiljenja, ki je tudi naša Mati, obrnemo in vedno kličemo: Pod tvojo pomoč pribežimo, o sveta božja Mati porodnica! Koliko zmag so s to molitvico že dosegli verniki nad peklom!

Neki vdovi je rajni mož zapustil dva sina in dolg. Tirjavec pride in hoče posojeni denar nazaj in, če mu ga ne vrne, žuga jej oba sina

v sužnost prodati. Ta uboga vdova pride k preroku Eliju in išče pomoči. In kaj jej mož božji reče? Vpraša jo, kaj ima pri hiši? In ko mu reče, da nič drugega kot nekoliko olja, jej reče: „Pojdi in naprosi prazne posode, kar je dobiš pri sosedih. Potem pojdi s svojima sinoma v hišo, zakleni vrata in nalivaj posodo, vsa bo polna.“ Vdova stori tako. Sinova ji donášata posode, ona pa naliva. Olje teče, dokler je kaj prazne posode, kadar je pa posode zmanjkalo, se je olje ustavilo. — Sedaj pa poslušajte, kako sv. Bonaventura to prigodbo na Marijo, Mater božje milosti, obrača: „Le-ta žena, pravi, je Marija! — Ona je posvečena posoda polna milosrčnosti in dobrotljivosti, ona je Mati usmiljenja. Iz te posode olje usmiljenja ne prejenja, teče v posode njenih sosedov, katere se ji podstavijo, t. j. njeno usmiljenje se ne ustavi do njih, kateri se ji s pravim duhom približujejo. Toraj pač prav pravi sv. Bernard: Utihne naj svojo milost oznanovati, če kdo ni Tvoje pomoči začutil, kadar Te je s pravim duhom za njo prosil. Pri družih Tvojih čednostih se mi služabniki Tvoji zavoljo Tebe pri tem pa zaradi Tebe veselimo. Mi – hvalimo Tvoje devištvo, mi se zavzemamo nad Tvojo ponižnostjo, vendar se nam revnim Tvoja milost slajše prileže, nanjo večkrat mislimo in jo večkrat kličemo! Zakaj ta je vsemu svetu odrešenje zadobila, zveličanje sprosila. Marija je vsem vse postala, vsem srce svojega usmiljenja odpre, da iz njene obilnosti vsi zajemamo: jetnik prostost,

bolnik zdravje, žalostni veselje, grešnik odpuščanje, ni ga, ki bi Tvojega usmiljenja ne občutil. — Take dobrote nam Bog po Mariji deli — in zato se imenuje ona naša srednjica! Cerkevni očetje imenuje Marijo — golobico, ki je Noetu prinesla oljkino vejico s zelenimi peresci v znamenje, da se je Bog v svoji jezi nad grešnim svetom potolažil: tako je Marija ona nebeška golobica, ki nam je prinesla oljkino vejico miru — Jezusa Kristusa, ki je vir naše sprave in miru z Bogom, in Marija je srednjica te sprave; imenujejo jo mavrico, katero je Bog na nebo postavil in Noetu zatrdil, da mu bo znamenje zaveze z vsako dušo, in da ne bo več potopa in pokončanja vseh živih stvari; po besedah sv. Bernardina je Marija ta velika mavrica, kajti kakor si je Bog sam postavil mavrico na nebo v spomin na mir, katerega je svetu obljubil, tako odpušča tudi na Marijino priprošnjo grešnikom vsa razžaljenja in sklene nov mir z vsako dušo! Nadalje imenuje njo „magnet“ in Marija sama se je sv. Brigiti tako imenovala ker grešne duše, ki pred Bogom beže, zopet nazaj k Bog vleče in zanje posreduje in jih z Bogom spravlja, katere bi bile brez nje na večno izgubljene; to se je že tolikokrat spričalo, da je Marija najtrša srca, trša kot železo, ki se nikakor niso dala omehčati, zopet omehčala in k Bogu pripeljala! — In kakšen nauk sledi iz tega za nas do Marije, naše nebeške srednjice?

N a u k.

Če je toraj neskončno usmiljeni Bog v svoji previdnosti vstvaril Marijo za našo srednjico in ji izročil preveselo službo posredovanja med nami in seboj, imejmo veliko zaupanje nanjo in priporočajmo se ji s celo dušo!

Nekemu mlademu plemenitašu, ki je bil velik grešnik in je že obupal nad svojim zveličanjem, je svetoval neki redovnik, naj poskusi za pomoč prositi pri podobi preblazene Device Marije v cerkvi, katero mu je imenoval. Plemenitaš je poslušal ta svet. Ko pa pogleda podobo, se mu zdi, da ga vabi, naj poklekne in zaupa. To tudi stori ter poljubi noge podobe, na kar mu podoba pomoli roko v poljub, in na roki je bral besede: „Jaz te bom rešila iz rok onih, ki ti napravljajo bridkosti.“ In ko slišal te tolažilne besede, je občutil toliko žalost nad seboj in svojimi grehi in tako močno ljubezen do Boga, da je pri nogah Marijine podobe na mestu umrl.

O kako bi pač mogli dvomiti nad mogočno priprošnjo naše nebeške srednjice za nas grešnike? Saj je presveta Mati po besedah sv. Anzelma ravno radi nas grešnikov postala Mati božjemu Sinu in ravno radi nas bila povzdignjena k toliki časti, ker radi grešnikov je prišel Sin božji na svet, in Marija se ima za to čast, da je bila Mati Njegova, grešnikom zahvaliti, brez katerih bi ne bila nikdar Mati božja postala, zato jih pa tudi ne sovraži, temveč je po besedah sv. Vi-

ljema še dolžna njim pomagati! O kako nas morajo take besede z zaupanjem navdajati, se Mariji priporočevati! In kako bi si pač mogli misliti, da Marija ne bi prosila z vso močjo svojega preblagega srca za grešnike in skrbela zanje, za katere je njen Sin vso svojo kri do zadnje kaplje krvi prelil. O zahvalimo Boga, da nam je v svojem usmiljenju, dal tako priprošnjico in srednjico, katera vse, kar želi, s svojo prošnjo in molitvijo doseže!

Z g l e d.

Peter Razzi, iz reda kamaldulenzov, pripoveduje, da je neka mati svojega sina, čigar oče mu je zgodaj umrl, poslala na dvor nekega kneza. — Ker je bila mati vneta častilka preblazene Device Marije, mu je naročevala, da naj gotovo vsak dan vsaj eno „češčenomarijo“ moli in ob koncu pristavi besede: Stoj mi na strani, o preblazena Devica, ob moji smrtni uri! — Ko pride mladenič na knezov dvor, se je vsem grešnim strastim vdal, tako da je bil izgnan iz hiše. Sedaj ni vedel kaj začeti, kako živeti; sklenil je v obupnosti postati ropar; toda vkljub temu ni nehal vsak dan se priporočevati Mariji, kakor ga je mati učila. Bil je radi svojih hudobij obsojen k smrti. Ko je bil v ječi in je imel prihodnji dan biti umorjen, je mislil na sramoto, katero je zakrivil, na žalost svoje matere in na bližnjo smrt, ki ga čaka, ter začel bridko jokati.

Ko je hudič videl žalost tega mladeniča, se mu približa v lepi podobi in mu obljubi ga rešiti smrti, če mu obljubi, kar mu bo rekel. Mladenič obljubi. Reče mu hudič, naj se odpove Kristusu in svetim zakramentom. kar mladenič tudi stori. Nato hoče hudič, naj se tudi še odpove Mariji in jo neha klicati na pomoč; nato pravi mladenič, da tega ne bo nikdar storil, ter začne klicati: O preblazena Devica, pomagaj mi ob smrtni uri! Pri teh besedah zbeži hudič! — Na, to je bil mladenič silno potrta radi greha, ki ga je storil, ker je zatajil Jezusa, ter prosi Marijo, naj mu sprosi resnično kesanje in milost sv. spovedi. In ko je bil potem na morišče peljan, pride do neke Marijine podobe, katero z navadnimi besedami pozdravi: O preblazena Devica, stoj mi na strani ob moji smrtni uri! — na kar se mu podoba prikloni, kar so vsi pričujoči videli. Nato prosi mladenič, naj se mu dovoli poljubiti podobo; pa od začetka se mu je zabranilo in, ker je ljudstvo zahtevalo, se mu dovoli; ko je pa mladenič, hotel poljubiti nogo podobe, je podoba stegnila svojo roko in mladeniča tako trdno prijela za njegovo roko, da ga ni bilo mogoče odtrgati. Nato se zasliši od vseh strani glas: Milost, milost — in bil je oproščen. Mladenič se potem vrne v domovino ter lepo krščansko živi in ohrani prisrčno ljubezen do Marije, ki ga je rešila časne in večne smrti!

M o l i m o :

Spomni se, o premila Devica Marija, da še še nikdar ni bilo slišati, da bi bil kdo zapuščen, ki je pod tvoje varstvo pribežal, Tebe pomoči prosil in se Tvoji priprošnji priporočal. S tem zaupanjem navdan hitim k Tebi, o Devica in Mati; k tebi pridem in pred Teboj vzdihujoč grešnik stojim, nikar ne zavrzi, o Mati Besede, mojih besedi, temveč milostno slišaj in usliši me: o milostljiva, o dobrotljiva, o sladka Devica Marija! Amen!

(Češčena Marija trikrat.)

31. dan.

Častimo Marijo!

Na severo-zahodni strani Svete dežele stoji imenitna gora Karmel, na katerej je nekdaž živel prerok Elija. Na tej gori je zbiral učence ter jih učil; in po njegovi smrti je bilo vedno nekaj pobožnih starcev na tej gori. Tudi v novej zavezi je tega preroka posnemalo v prvih časih več kristjanov, ki so precej po prvi binkoštni nedelji po prihodu sv. Duha sprejeli sv. evangelij in se podali v samoto na Karmelsko goro in tam v votlinah prebivali, molili in spokorno živeli in posebno Mater božjo častili, katero so, kakor smemo za gotovo misliti, sami videli, ž njo govorili in občevali. Ti samotarci so postavili prvo kapelico na čast Materi božji na Karmelski gori, kjer je nekdaž prerok Elija videl svitli oblak, ki

je bil podoba preblazene Device Marije. Pobožni kristjani, ki so po samotnih votlinah na Karmelu prebivali, so se v Marijini kapelici vsak dan zbirali in so preblazeno Devico s petjem in drugimi pobožnimi vajami častili, zato so jim rekli: Bratje naše ljube Gospe na Karmelski gori in ti so ustanovili karmelski ali škapulirski red. Ta red je bil v teku stoletij mnogo napadan, zaničevan in lažnivo počrnjen, toda pod posebnim varstvom Marije Device se je zopet povzdignil, zlasti pod prednikom tega reda sv. Simonom Štokom, Angležem v 13. stoletju, kateremu se je Mati božja prikazala in mu izročila sv. škapulir v posebno znamenje svojega varstva ter mu obljubila posebne milosti deliti vsakemu, kdor bo ta škapulir nosil in kake pobožnosti njej na čast opravljal; med drugim mu je rekla: Kdor bo moj škapulir nosil in v njem umrl, bo obvarovan večnega ognja. Pozneje pa se je še papežu Janezu XXII. prikazala, in ga novih milost zagotovila za vse, ki so udje škapulirske bratovščine in nosijo ta škapulir in sicer milost, da bodo njihove duše, če pridejo v vice, ker najhitreje, posebno pa prvo soboto, iz vic rešene. Toda vsaka dobra stvar ima svoje nasprotnike. Mnogi so to veliko prednost bratovščini odrekli; trdili so, da papež tega ni potrdil, da je to sleparija, da bi Marija prvo soboto po smrti rešila duše iz vic, ki s škapulirjem oblečeni umrjejo. Toda papež Janez XXII. je z apostolskim pismom potrdil prikazen Matere božje in pravi: „Jaz spoznam, odobrim in potrdim te

milosti na zemlji, kakor jih je podelil Kristus v nebesih po zasluženju preblazene Device Marije.“ Vse to so potrdili tudi še drugi papeži, kakor Aleksander V. leta 1409, Klemen VII. leta 1528. Pavl IV. piše leta 1612: Krščansko ljudstvo naj brez skrbi veruje, da preblazena Devica in Mati božja Marija dušam škapulirske bratovščine s svojo priprošnjo, z vsem svojim zasluženjem in z vsem svojim varstvom na pomoč pride na njej posvečeni sobotni dan, ako so se bratje in sestre v ljubezni božji iz tega sveta ločili in so v svojem življenju škapulir nosili, molitve k Materi božji opravljali, po svojem stanu čisto živeli in cerkvene poste izpolnjevali. Ta papež je dovolil, da so smeli karmeliti ta nauk očitno oznanovati. Tudi učeni papež Benedikt XIV., ki je vladal od leta 1740—1758 priča, da on to prikazen Marijino za resnično spozna in da naj po njegovej misli vsak to veruje. — Zares tolažilna in vesela je obljuba usmiljene Matere božje, da bodo z njenim škapulirjem oblečene duše obvarovane strašnega ognja vic; toda dobro je treba pomniti, da se na to veliko milost ne smejo zanašati oni grešniki, ki v grehih predrzno naprej živé, pregrešnih zvez nočejo raztrgati ter se grešnih priložnosti nočejo varovati, pa mislijo, saj imam škapulir, in nič se mi ni bati, saj ne bom pogubljen! Res je: s sv. škapulirjem stopimo v posebno službo Marijino in pod njeno posebno varstvo, toda z Marijino obleko in kot Marijini služabniki moramo svoje življenje po njeni volji vravnati; njena volja

pa se strinja z božjo voljo, ta pa je, da se sami trudimo na zveličanje z molitvijo, zatajevanjem, dobrimi deli, s čistostjo po svojem stanu, da zvesto častimo Marijo in da se v milosti božji ločimo iz sveta, kakor ste slišali poprej iz papeževih določil!

N a u k.

Iz tega, kar sem vam sedaj povedal, se učimo zlasti dveh resnic; prva je, da so Marijo vedno častili že precej ob začetku sv. cerkve, ko so jo častili apostoli in ji cerkve zidali v čast, kakor sv. Jakop v Sirakuzi, sv. Janez v mali Aziji, sveti Peter v Rimu, in njeno češčenje tudi drugim priporočevali; častili so jo prvi učenci apostolov, kakor ste ravno danes slišali, častili so jo vsi pravoverni in povsod od nekdanj; kjer se je spoznalo in molilo najsvetejšo lme Jezusovo, ondi se je častilo tudi presladko lme Marijino. Odkar jo je pozdravil veliki angel Gospodov, od tistega časa se je razlegala njena slava skozi vsa stoletja, samo s tem razločkom, da se je to češčenje vedno bolj razširjalo in množilo, enako potoku, ki je pri izvirku le studenček, potem pa vedno narašča in postane velika reka, bolj morju kot reki podobna; častijo in poveljujejo jo sedaj po vseh krajih zemlje dan na dan in vsak trenotek pobožne duše, kakor je nekdanj sama na zemlji poveljevala Boga; cerkve, soseske, cela kraljestva se izročajo njenemu mogočnemu varstvu, časté jo kralji in berači in ni je krščanske vasi ali

hiše, da bi ne imela Marijine podobe. Pridružimo se tem pobožnim častilcem tudi mi, tako da posnemamo njene čednosti, jo slavimo in hvalimo radi njenih prednosti, se ji vedno priporočamo v vseh dušnih in telesnih potrebah in se ji zahvaljujemo za vse nam podeljene milosti!

Druga vesela resnica za nas je pa ta, da Marijo častiti nam je koristno in v dosego večnega zveličanja naravnost potrebno! Poslušajte, kaj pravijo v tej zadevi enoglasno vsi cerkveni očetje! Sv. Anzelm pravi: Ni mogoče, da bi se zveličal, kdor nima nobene pobožnosti do Marije, in zopet je nemogoče, da bi se kdo pogubil kdor se ji priporoča! Ravno to trdi sv. Antonin in še posebno poudarja in pristavlja, da bo gotovo zveličan vsak, ki Marijo stanovitno časti. Naj si zapomnijo to tisti, ki na Marijino češčenje malo držé in ga po nemarnosti opuščajo; po besedah cerkvenih očetov je torej nemogoče brez Marijine pomoči zveličanje doseči. Sveti Albert Veliki trdi: Vsi, o Marija, ki niso tvoji služabniki, se pogubé. In sv. Bonaventura kliče: Kdor Marijino službo opusti, bo v grehih umrl! Kdor se k tebi, o moja Gospa, ne zateka, gotovo ne pride v nebesa! — Zato tudi sv. cerkev na Marijo obrača besede: Vsi, ki me sovražijo, ljubijo smrt, t. j. pogubljenje. In sv. Rihard pravi: Marija je, kakor kupčeva barka, vsi, ki niso v tej barki, bodo v morju potonili! Še celo krivoverec Eklampadij je imel mrzlo češčenje do Marije za gotovo znamenje pogubljenja! —

Nasprotno pa kliče Marija vsem: Blagor mu, kdor mene najde in mene posluša, ta najde življenje in prejme zveličanje od Gospoda! Zatorej pravi sv. Ignacij mučenec: Gotovo se ne pogubi, kdor prečisto Mater časti; in sv. Bonaventura kliče: O moja kraljica, tvoji častilci uživajo že tukaj na zemlji velik mir, in v večnosti ne bodo smrti videli! — Nikoli se še ni zgodilo, in se tudi ne bo zgodilo, zatrjuje sv. Blozij, da bi se kak ponižen častilec Marijin, ki skrbno želi njej služiti, večno pogubil! — In tako učijo tudi drugi učeniki!

Odtod pride tudi, da se hudič toliko trudi, da bi kaki duši, ki jo je milosti božje oropal in v greh zapeljal, vzel tudi pobožnost do Matere božje! — Ko je Sara, Abrahamova žena, videla, da njen sin Izak sprejema slabe navade od Izmaela, otroka njene dekle, ko se je z njim igral, je prosila Abrahama, svojega moža, naj izpodi otroka z materjo vred iz hiše: Izženi proč deklo s sinom (Mojz. I. 21. 10.)! Ona ni bila zadovoljna, da bi samo sin zapustil hišo, hotela je, da Abraham izpodi s sinom tudi mater, ker se je bala, češ, sin bo hodil še mater obiskavat, prihajal v hišo in mi mojega sina zapeljeval! — Tako dela tudi hudič. On ni zadovoljen, da kaka duša izgubi in zapusti samo Sina, Jezusa Kristusa, z grehom v svojem srcu, temuč hoče, da naj zapusti tudi Mater Njegovo: „Izženi proč Mater s Sinom“, ker se boji, da bi božja Mati s svojo molitvijo zopet nazaj ne poklicala Sina v grešnikovo srce! In prav ima, ker po soglasnem nauku duhovnih

učenikov in svetnikov grešnik kmalo zopet nazaj dobi Sina božjega v svoje srce po posredovanju nebeške Matere Marije, če jo zaupljivo časti!

Iz tega sledi in se sklepa, kako srečni so oni, ki Marijo zvesto časté in ji služijo. O srečni vi vsi, kateri ste po svojih dobrih starših ali boga-boječih učenikih ljubezen in zaupanje do Marije v svojih srcih zadobili in ohranili; vcepíte to češčenje do Marije tudi svojim otrokom v srce; nobeden dan, da, nobena ura v dnevu naj ne mine brez kakega počeščenja Marije! Danes se bomo sicer v tem mesecu od Marije poslovili, pa le na videz, od njenega oltarja, — v resnici pa bodimo vedno pri Mariji, ker ona je edino upanje našega rešenja! — O kako nesrečni in slepi so oni, ki nočejo častiti Marije, jej služiti, se njej priporočevati, gorjé njim, ki se celo sramujejo jej služiti ali njeni služabniki ali služabnice biti; nemogoče je, da bi se zveličali! Kako nespametni so oni v sedanjih dneh, ki mrzlo ali celo nič ne časté Marije in še celo zasramujejo družbo Marijinih služabnikov in služabnic, ki se trudijo Marijo svojo Mater častiti, kako se bodo zveličali, pri kom bodo pomoči, tolažbe, upanja in zagovornika iskali, kadar bodo pred ostrim sodnikom stali? Kako nesrečni in slepi so tudi oni, ki so že enkrat v družbo Marijinih služabnikov ali služabnic vstopili, pa jo zopet nehvaležno zapustili, češ, se bomo že brez tega lahko zveličali! Motijo se; nesrečni in usmiljenja vredni so vsi, kakor ste lahko danes iz besedi svetih očetov

spoznali! Marijo častiti, njej služiti, njej se vedno priporočevati se pravi škit in zagotovilo zveličanja z seboj imeti; Marijo zapustiti, se njeni službi in prošnji odpovedati, se pravi v službo satanovo in pogubljenje stopiti, kar spričuje sledeči

z g l e d.

Sv. Alfonz piše, da sta v letu 1604 živela dva dijaka, ki sta, mesto da bi si nabirala vednosti in znanosti, rajši stregla grešnim strastem. — Ko sta neko noč oba z neko nesramno žensko grešila, je šel eden, Rihard z imenom, domov, medtem ko drugi še ostane v nesramni hiši! Ko se Rihard vleže spat, se spomni, da je v ozabil po svoji navadi odmoliti nekaj „češčenamarij“. Ker je bil močno truden, bi bil tudi sedaj najrajši opustil molitev, pa vkljub temu si dela silo in opravi brez posebne pobožnosti napol v spanju svojo molitev. Ko nekoliko časa spi, zasliši hkrati močan ropot na vratih, in na to vidi, ne da bi se bila vrata odprla, svojega tovariša pred seboj stati, ki je bil strašan pogledati. Kdo si? zakliče prestrašen? Ali me ne poznaš? odgovori oni. Pa kako je to, da si tako izpremenjen, ti izgledaš kakor hudič! Oh jaz nesrečni sem pogubljen. Pa kako se je to zgodilo, vpraša Rihard. Vedi, pravi zavrženec, ko sem ono zloglasno hišo zapustil, se zažene hudič v mene in me umori, moje truplo leži na cesti, moja duša je pa v peklju. Vedi pa, da ravno ta kazen je čakala tudi tebe, pa radi nekaj malo „češčenamarij“, ki

si jih izmolil njej v čast, te je preblažena Devica rešila. O srečen, če to svaritev, za katero se imaš ravnotako Materi božji zahvaliti, prav izkoristiš. Potem razgrne izgubljenec svoja oblačila in pokaže tresočemu se mladeniču ogenj in kače, ki so ga mučile, in na to zgine! Ubogi mladenič začne silno jokati in se s svojim obrazom vrže na zemljo ter zahvali Marijo svojo rešiteljico! Ko je potem premišljeval, kaj naj bi storil, da bi bogoljubno življenje pričel, sliši hkrati, da zvoní v bližnji frančiškanski cerkvi k jutranjicam. Bog hoče, da se spokorim, je klical in urno teče v samostan, kjer prosi za sprejem. Pa ker je bilo njegovo slabo življenje znano, so mu vstop od začetka odrekli a ko je zdihovaje in jokaje pripovedoval, kaj se mu je pripetilo in ko sta še dva patra resnično našla na ulici osmojeno in črno truplo njegovega prijatelja, je bil brez ugovora sprejet v samostan. Zgledno lepo je v redu živel, se pozneje podal kot misijonar v Indijo in prišel celo na Japonsko, kjer je našel srečo, da je živ zgorel in postal mučenec za svojo vero!

M o l i m o :

O Marija, premila majnikova kraljica! Dokončali smo z božjo in Tvojo pomočjo letošnje šmarniško opravilo pred Tvojim ozaljšanim oltarjem; morebiti ne bomo imeli več milosti ga še kdaj tu na zemlji obhajati, zatoorej nam izprosi, da ga bomo potem s Teboj združeni na večno praznovali pri Tvojem Sinu v Njegovem in Tvojem

kraljestvu! Res je, o usmiljena Mati, da nisem vreden Tebe klicati, pa ker upam, da me Ti ljubiš in moje zveličanje želiš, mi izprosi milost, če je prav moj jezik omadeževan, da bi mogel Tvoje presveto in mogočno Ime vedno na pomoč klicati, ker Tvoje Ime je pomoč živečim in zveličanje umirajočim! Stori, da bo Tvoje Ime vedno na mojem jeziku. O Marija, o Marija, stoj mi ob strani, kadar Te kličem, v vseh izkušnjavah, ki me utegnejo zadeti, v vseh potrebah in stiskah, ki bodo prišle nad me; ne pusti, da bi kdaj Tebe pozabil, ali pa, da bi Ti mene zapustila, zlasti pa ob moji poslednji uri! Četudi vsa druga imena pozabim, daj mi, da le Tvojega presladkega Imena, in presvetega Imena Tvojega Sina Jezusa, ne pozabim; vajini presveti Imeni naj živita vedno v mojem in v srcu vseh ljudi do konca dni, da vedno na nju mislim in ju vedno na pomoč kličem! — Toda nisem še zadovoljen, da bi le vajini presveti Imeni vedno imel v spominu, rad bi vaju tudi pristrčno ljubil, torej mi tudi to milost izprosi o milostljiva, o dobrotljiva, o sladka Devica Marija! — O moj ljubi Jezus, Ti moj Odrašenik in Zveličar, in Ti ljuba Mati Marija, kadar se bo moja smrtna ura bližala, tedaj mi dodelita milost radi vajinega zasluženja, da bodo moje poslednje besede, katere še želim ponavljati: Jaz vaju ljubim, o Jezus, o Marija, Vama izročim svoje srce in svojo dušo! Amen.

(Češčena Marija trikrat.)

17 x 16.
1702
222

Lavretanske litanije Matere božje.

Gospod, usmili se nas!

Kristus, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Kristus, sliši nas!

Kristus, usliši nas!

Bog Oče nebeški, usmili se nas!

Bog Sin, Odrešenik sveta,

Bog Sveti Duh,

Sveta Trojica, en sam Bog,

Sveta Marija, prosi za nas!

Sveta Mati božja,

Sveta devic Devica,

Mati Kristusova,

Mati milosti božje,

Mati prečista,

Mati brezmadežna,

Mati nedolžna,

Mati deviška,

Mati ljubezniva,

Mati čudovita,

Mati dobrega sveta,

Mati Stvarnikova,
 Mati Odrešenikova,
 Devica najmodrejša,
 Devica častitljiva,
 Devica hvalevredna,
 Devica mogočna,
 Devica milostljiva,
 Devica verna,
 Podoba pravice,
 Sedež modrosti,
 Začetek našega veselja,
 Posoda duhovna,
 Posoda časti vredna,
 Posoda vse svetosti,
 Roža skrivnostna,
 Stolp Davidov,
 Stolp slonokosteni,
 Hiša zlata,
 Skrinja zaveze,
 Vrata nebeška,
 Zgodnja danica,
 Zdravje bolnikov,
 Pribežališče grešnikov,
 Tolažnica žalostnih,
 Pomoč kristjanov,
 Kraljica angelov,
 Kraljica očakov,
 Kraljica prerokov,
 Kraljica apostolov,
 Kraljica mučencev,
 Kraljica spoznavavcev,

Kraljica devic,
 Kraljica vseh svetnikov,
 Kraljica brez madeža izvirnega greha spočeta,
 Kraljica presvetega rožnega venca,
 Jagnje božje, ki odjemlješ grehe sveta, prizanesi
 nam, o Gospod!
 Jagnje božje, ki odjemlješ grehe sveta, usliši nas,
 o Gospod!
 Jagnje božje, ki odjemlješ grehe sveta, usmili
 se nas!

(300 dni odpustka vsakikrat. Pij VII. 30. sept. 1817.)

Molitev k Materi božji.

Pod tvoje varstvo pribežimo, o sveta božja Porodnica, ne zavrzi naših prošenj v potrebi, temuč reši nas vselej vseh nevarnosti, o častitljiva in blagoslovljena Devica, naša gospa, naša srednica, naša besednica! S svojim Sinom nas spravi, svojemu Sinu nas priporoči, svojemu Sinu nas izroči!

V. Prosi za nas, sveta božja Porodnica.

O. Da postanemo vredni obljub Kristusovih.

Molimo: Podeli nam, svojim služabnikom, prosimo, Gospod Bog, da se bomo vedno veselili zdravja na duši in telesu in da bomo po častitih prošnjah presvete Marije vselej Device sedanje žalosti rešeni in večnega veselja deležni. Po Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Cerkvene antifone

in prošnje do Matere božje.

Od velike sobote do prve pobinkošne nedelje.

Raduj se, Kraljica nebeška, aleluja. Zakaj On, ki
si ga bila vredna nositi, aleluja.

Je vstal, kakor je rekel, aleluja.

Prosi za nas Boga, aleluja.

V. Veseli in raduj se, Devica Marija, aleluja.

O. Ker je Gospod res vstal, aleluja.

M o l i m o : O Bog, ki si z vstajenjem svojega Sina, našega Gospoda Jezusa Kristusa, svet razveselil; daj, prosimo, da po njegovi Materi Devici Mariji dosežemo veselje večnega življenja. Po istem Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Od prve pobinkošne nedelje do adventa.

Češčena bodi, Kraljica, Mati milosti, življenje, sladkost in upanje naše, bodi češčena. K tebi vzdihujemo žalostni in objokani v tej solzni dolini. Obrni torej, naša pomočnica, svoje milostljive oči v nas in pokaži nam po tem revnem življenju Jezusa, blagoslovljeni sad svojega telesa. O milostljiva, o dobrotljiva, o sladka Devica Marija.

V. Prosi za nas sveta božja Porodnica!

O. Da postanemo vredni obljub Kristusovih.

Molimo: Vsemogočni, večni Bog, ki si telo in dušo častite Device in Matere Marije, da bi vredno prebivališče tvojega Sina biti zaslužila, s pomočjo svetega Duha pripravil, daj, da bomo, ki se njenega spomina veselimo, po njenih milostljivih prošnjah prihodnjega zla in večne smrti rešeni. — Po istem Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Molitev k svetemu Jožefu.

Glejte, zvesti in modri služabnik, ki ga je Gospod postavil nad svojo družino.

V. Prosi za nas, sveti Jožef!

O. Da postanemo vredni obljub Kristusovih.

Molitev za vse potrebe.

(Moli se po litanijah ob nedeljah in praznikih; na predvečere se primerneje izpušča.)

Ponižno te prosimo, Gospod, razveži milostno naših grehov vezi, in po prošnjah svoje izvoljene Matere, ljube Device Marije, in vseh svojih svetnikov ohrani nas svoje služabnike, naše dobrotnike in naše družine v vsej svetosti. Očisti grehov in hudobije vse naše sorodnike in prijatelje in napolni jih z lepimi čednostimi. Podeli nam mir in zdravje, odvrni od nas vidne in nevidne sovražnike in odženi vse hude želje. Daj nam zdravo vreme in dobro letino. Skaži milost našim prijateljem in neprijateljem. Obvaruj to duhovnijo z vsemi, ki v njej prebivajo, kuge,

lakote, vojske, ognja, potresa in povodnji; in podeli milostljivo vsem vernim kristjanom, živim in mrtvim, v nebeškem kraljestvu večno življenje, mir in pokoj.

Obvaruj našega papeža I., našega škofa I., našega cesarja I., vso našo duhovsko in svetno gosposko in krščansko ljudstvo vseh nadlog in vsega hudega. In tvoj blagoslov pridi iz nebes na nas in ostani vedno pri nas. Po Gospodu našem, Jezusu Kristusu, tvojem Sinu, ki s teboj živi in kraljuje v edinosti Svetega Duha, Bog od vekomaj do vekomaj.

O. Amen.

V. Božja pomoč ostani vedno pri nas.

O. Amen.

Oče naš. Češčena Marija. (Trikrat.) Čast bodi.

Cerkvene molitve o praznikih.

1. V n e b o h o d.

O kralj veličastva, Gospod moči, ki si se danes zmagoslavno vzdignil nad vse nebeške višave, ne zapusti nas sirot, temuč pošlji nam od Očeta obljubljenega duha resnice, aleluja.

V. Gospod v nebesih, aleluja.

O. Si je pripravil sedež, aleluja.

M o l i m o : Prosimo vsemogočni Bog, daj nam, ki verujemo, da je tvoj edinorojeni Sin, naš Odrešenik, današnji dan šel v nebesa, da bi tudi mi s svojim duhom prebivali v nebesih. — Po istem Kristusu, Gospodu našem. Amen.

2. B i n k o š t i.

Danes je dopolnjenih petdeset dni, aleluja; danes se je Sveti Duh v ognju prikazal apostolom in jim je dal svoje darove; poslal jih je po vsem svetu oznanjat in pričevat: Kdor bo veroval in bo krščen, bo zveličan, aleluja.

V. Oznanjali so apostoli v raznih jezikih, aleluja.

O. Velika dela božja, aleluja.

M o l i m o . O Bog, ki si današnji dan srca vernih po razsvetljenju Svetega Duha učil, daj nam, da bomo v istem Duhu spoznali, kaj je prav, in se vedno veselili njegove tolažbe. Po istem Kristusu, Gospodu našem. Amen.

3. P r e s v e t o R e š n j e T e l o.

O sveta večerja, v kateri se prejema Kristus, obhaja spomin njegovega trpljenja, napolnjuje duša z milostjo in nam deli zastava prihodnje slave. Aleluja.

V. Kruh iz nebes si jim podelil. Aleluja.

O. Ki ima vso sladkost v sebi. Aleluja.

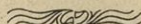
Molimo. O Bog, ki si nam v čudežnem zakramentu spomin svojega trpljenja zapustil, daj nam, te prosimo, svete skrivnosti tvojega telesa in tvoje krvi tako častiti, da bomo sad tvojega odrešenja vedno v sebi čutili. Ki živiš in kraljuješ od vekomaj do vekomaj.

O. Amen.

KAZALO.

Predgovor.		Stran
1. dan: Marija	— Devica najmodrejša	1
2. " "	— brezmadežna zarija	10
3. " "	— otrok	18
4. " "	— Devica v templju I.	27
5. " "	— Devica v templju II.	37
6. " "	— nevesta	43
7. " "	— zakonska žena	51
8. " "	— in angelj	58
9. " Marijin	— odgovor	65
10. " Marija	— in Elizabeta	73
11. " "	— na hudi poskušnji	82
12. " "	— božja Mati	89
13. " "	— in meč bolečin	95
14. " "	— na begu v Egipt	103
15. " "	— zgubi Jezusa	111
16. " "	— modra gospodinja svete družine	120
17. " "	— zapuščena vdova	128
18. " "	— med svati v Kani	135
19. " "	— na križevem potu	144
20. " "	— pod križem	153
21. " "	— in mrtev Jezus	164
22. " "	— ob Jezusovem pogrebu	173
23. " "	— ob vstajenji in vnebohodu Go- spodovem	182
24. " "	— in sv. Janez	194
25. " Marijina	— smrt	204
26. " Marijini	— pogreb	214
27. " Marija	— v nebesa vzeta	225
28. " "	— Kraljica	234
29. " "	— Mati milosti	246
30. " "	— naša srednica	255
31. " Častimo Marijo		264
Lavretanske litanije in molitve		274

NARODNA IN UNIVERZITETNA
KNJIŽNICA

00000524861

